

Алесь Зайка

МІКРА ТАПАНІМІКА

І в а ц э в і ч ч ы н ы

Алесь Зайка

МІКРА ТАПАНІМІКА

І в а ц э в і ч ч ы н ы

Мінск
«Тэхналогія»
2018

УДК 811.161.3'373.21(476.7)

ББК 81.2Бел-3

3-17

Зайка, А.

3-17 Мікратапаніміка Івацэвіччыны / Алесь Зайка. – Мінск : Тэхналогія, 2018. – 227 с.

ISBN 978-985-458-293-1.

Гэтая кніга – першы сістэматызаваны збор мікратапонімаў з Івацэвіцкага раёна на Берасцейшчыне, якія занатаваў Алесь Зайка (1948–2018) за апошнія два дзесяцігоддзі, у 1995–2016 гадах. Адметнасць кнігі ў тым, што ў ёй змешчаны мікратапанімічны матэрыял ад XVI стагоддзя да сёняшняга часу.

Разлічана на шырокае кола чытачоў.

УДК 811.161.3'373.21(476.7)

ББК 81.2Бел-3

ISBN 978-985-458-293-1

© Зайка А., 2018

© Афармленне. НВК “Тэхналогія”, 2018

З М Е С Т

Прадмова	4
Геаграфічныя скароты	7
Пісьмовыя крыніцы	8
Слоўнік	9
Дадатак	213
Параўнанне гістарычнага і сучаснага матэрыялу. . . .	213
Спіс інфармантаў.	223

П Р А Д М О В А

“Мікратапаніміка Ёвацэвіччыны” — плён маёй шматгадовай працы па збіранні назоваў мясцовых геаграфічных аб’ектаў ва ўсіх 116 вёсках Ёвацэвіцкага раёна. Кожнае лета выпраўляўся па вёсках, каб запісаць, занатаваць невядомае мне найменне ўрочышча, новы мікратапонім. Каб не згубіліся, каб засталіся... А колькі цікавых, дапытлівых людзей сустраў я на сваім шляху! З якой ахвотай успаміналі яны і найменні, і даўнейшае жыццё. Цеплынёй і радасцю свяціліся вочы. Я іх добра разумеў. Згадваліся тыя сцэжкі-дарожкі, палі, сенажаці, азёры ды рачулкі, дзе прайшло іх маленства, пара маладосці, сталыя гады, дзе душа навек зраднілася з дарагімі сэрцу мясцінамі...

Прызнаюся шчыра: узяўся за гэтую працу, калі пабачыў, колькі адметных, яскравых, невядомых лінгвістычнай навуцы слоў-назоваў знікла з ужытку пасля “вялікага” асушэння балот у 60-х гадах мінулага стагоддзя, пасля высецкі лясоў, страты дарог “звычайных, вечных”. Возьмем для прыкладу маё роднае Заполле. Непадалёку ад вёскі ляжаў балотны абшар, якім карысталіся і людзі з навакольных паселішчаў. Кожная выжарына, нізінка, кожны грудок ці востраў мелі свае назовы. А пасля асушэння ўвесь гэты балотны масіў пачалі называць адным словам: Заялоўе. Адышлі ў нябыт, сталі паціху забывацца такія самабытныя найменні ўрочышчаў, як Аступок, Вераціі, Віжджары, Грабіна, Дрэніца, Засекі, Засцёнак, Крывыя Грады, Купіна, Ластавец, Лісічнік, Мядзвяджы, Наддэтки, Пажарыска, Стублы, Уцінкі, Ясюкова ды інш.

Мікратапонімы ўзнікаюць у лакальнай людскай супольнасці з натуральнай патрэбы назваць навакольныя аб’екты, каб патлумачыць свайму суседу, таварышу, суразмоўцу месца іх знаходжання. Жыхар вёскі Турная Мікалай Дзядок казаў: “Мы большую частку свайго жыцця праводзілі ў полі, у лесе, на сенажаці. І кожны з нас ведаў, як называецца тая ці іншая мясціна, бо інакш ня ведалі б, куды ехаць ці ісці”. Уражвае назіральнасць людзей, іх ўменне яскравым, дакладным словам ахарактарызаваць геаграфічны аб’ект, яго адметнасць, своеасаблівасць.

Абсалютная балышыня навукоўцаў, што займаюцца пытаннямі мікратапаніміі, трымаюцца думкі, што мікратапонімы зменлівыя

і недаўгавечныя. Вось тыповае меркаванне наконт гэтага: “Што да лёсу мікратапонімаў, то ён адметны тым, што кожнае найменне вядома выключна невялікай колькасці людзей, сфера яго ўжывання абмежаваная. Вось чаму мікратапанімія зняпраўджае звыклы погляд пра даўгавечнасць тапонімаў і іх устойлівасць. Мікратапонімы лёгка мяняюцца ці замяняюцца. Яшчэ лягчэй яны знікаюць зусім”^{*}.

Цікава было паглядзець, як стасуюцца гэтыя высновы з сабраным мною тапанімічным матэрыялам. На жаль, фундаментальныя “Гістарычны слоўнік беларускай мовы”^{***}, што абымае літаратурныя творы XIV–XVIII стагоддзяў, не змяшчае ўласнай лексікі; падрыхтоўка беларускага анамастыкону вызначана як асобная задача беларускай гістарычнай лексікалогіі. Таму давялося звярнуцца наўпрост да крыніц, балазе захавалася нямала старых пісьмовых помнікаў, датычных даследаванага мною абшару.

Багата мікратапонімаў утрымліваюць “Пісцовая кніга Пінскага і Клецкага княстваў” (1552–1555 гг.), дзе асобна вылучаецца Вядская воласць з вёскамі Вяда, Тупічыцы, Малая і Вялікая Гаць, Бабровічы, Коланск, “Пісцовая кніга былога Пінскага стараства” (матэрыялы 1561–1566 гг.), “Рэвізія пушчаў і пераходаў звярыных у Вялікім Княстве Літоўскім”, складзеная ў 1559 годзе Рыгорам Валовічам на даручэнне вялікага князя Жыгімонта Аўгуста, а таксама выпісы з дакументаў, змешчаных у шматтамовых актавых кнігах XVI–XVIII стст. Вялікая колькасць мясцовых мікратапонімаў выяўлена і ў “Актах Слонімскага земскага суда”, выдадзеных Віленскай археаграфічнай камісіяй у 1895 годзе. Прагледжаны шматлікія карты, рэвізскія сказкі асобных вёсак, дакументы па камасацыі Косаўскага павета, іншыя крыніцы.

Праца з даўнейшымі крыніцамі яшчэ больш пераканала, якім багатым, яскравым лінгвістычным матэрыялам мы валодаем. А што да зменлівасці мікратапонімаў ці, наадварот, іх жывучасці, то высновы няхай робіць чытач. Каб палегчыць яму выкананне гэтай задачы, у Дадатку пры канцы кнігі ў якасці прыкладу я падаю параўнальныя табліцы мікратапонімаў вёсак Бабровічы і Вяда, выпісаных з крыніц XVI стагоддзя і занатаваных пад час экспедыцыйных даследаванняў у наш час (табл. 1–4).

Сучасны Ёвацэвіцкі раён, так склалася здаўна, уяўна дзеліцца на тры рэгіёны – Быценшчыну, Косаўшчыну і Целяханшчыну, і кожны з іх мае сваеасаблівы, непаўторны, варты пільнага вока і гісторыка,

^{*} Карпенко Ю. А. Свойство и источники микропонимии // Микропонимия. М.: Изд-во МГУ, 1967. С. 17.

^{**} Гістарычны слоўнік беларускай мовы. Вып. 1–37. Мінск: Навука і тэхніка / Беларуская навука, 1982–2017.

і этнографа, і мовазнаўца. Калі Быценшчына ды Косаўшчына знаходзяцца ў арэале гарадзенска-баранавіцкай дыялектнай групы гаворак, то Целяханшчына – заходнепалескай.

На фармаванне дыялектнага ландшафту, безумоўна, наклалі адбітак асаблівасці прыроднага характару (на поўдні – балоты, пясчаныя выспы, на поўначы – палі ды светлыя хваёвыя бары), а таксама колішняя адміністрацыйная мяжа паміж Слоніміскім ды Пінскім паветамі, якая была канчаткова замацаваная ў выніку рэформы 1565–1566 гадоў у Вялікім Княстве Літоўскім і трывала з нязначнымі зменамі да сярэдзіны XX стагоддзя. Усе гэтыя фактары паспрыялі развіццю самасвядомасці мясцовага людз, праяўленню яго адрознай, своеасаблівай матэрыяльнай і духоўнай культуры. Целяханшчына – гэта ўжо “палешукі”, пачатак Палесся, а Быценшчына і Косаўшчына – “ліцьвіны”, “ліцьвінская зямля”.

Некалі я занатоўваў і мікратапонімы сумежных рэгіёнаў – Ружаншчыны, а таксама поўдня Слонішчыны. Гэтыя мясцовасці, як Косаўшчына і Быценшчына, даўней былі часткай Слонімскага павета, а пазней, у міжваеннай Польшчы, – Косаўскага. Матэрыял гэты таксама дужа цікавы, і, каб ён не страціўся, я вырашыў і яго ўлучыць у кнігу.

У слоўніку ўжыты алфавітны парадак размяшчэння матэрыялу. Загалоўнае слова (вылучанае ВЯЛІКІМІ літарамі) пададзена з абазначэннем націску і захаваннем асноўных дыялектных рысаў, а таксама паказаннем роду (м., ж., н.) або ліку (мн.). Калі інфармант (інф.) даваў сваё тлумачэнне мікратапоніма, у запісах (вылучаныя *курсівам*) таксама захоўваліся дыялектныя асаблівасці той ці іншай гаворкі. Пасля кожнага мікратапоніма паказваецца называны аб’ект, населены пункт, у якім занатавана слова, яго адміністрацыйная прыналежнасць (паводле стану на 1 лістапада 2013 года).

Мікратапонімы, узятыя з старажытных актаў, маюць адпаведную спасылку на пісьмовую крыніцу. Геаграфічныя аб’екты, выпісаныя адтуль, часта суправаджаюцца звесткамі пра іх памеры ў даўнейшых адзінках вымярэння плошчы – маргах і прутах (1 “літоўскі” морг змяшчае 300 прутаў і прыблізна роўны 0,71 гектара).

**Адміністрацыйна-тэрытарыяльны падзел
Івацэвіцкага раёна (на 01.11.2013 г.)
і ўжываньня скароты**

Гарады Івацэвічы, Косава, гарадскі пасёлак Целяханы.

Абр. — Аброўскі сельсавет: вёска Аброва.

Амяльн. — Амяльнянскі сельсавет: вёскі Амяльная, Глінная, Гошча, Каранная, Коланск.

Быц. — Быценскі сельсавет: вёскі Быцень, Вуглы, Доўгае, Заполле, Зарэчча, Козіна, Манцюты, Міронім, Наліўкі, Пагор'е, Прыбарава, Рудня.

Вольк. — Волькаўскі сельсавет: вёскі Волька, Магіліцы, Чамялы.

Выган. — Выганашчанскі сельсавет: вёскі Бабровічы, Выганашчы.

Дабром. — Дабромысленскі сельсавет: вёскі Глядзенне, Дабромысль, Закашлічча, Сасновы Бор, Сялец, Югалін.

Даман. — Даманаўскі сельсавет: вёскі Вішнеўка (Гнойна), Дабрынёва, Даманава, Коханава.

Жытл. — Жытлінскі сельсавет: вёскі Воля, Жытлін, Зыбайлы, Корачын, Сярадава, Уласаўцы, Хадакі, Яблонка.

Квас. — Квасевіцкі сельсавет: вёскі Альба, Альшаніца, Верашкі, Ёдчыкі, Квасевічы, Скураты, Хрышчонавічы, Ятвезь.

Коз. — Козіцкі сельсавет: вёскі Вулька-Аброўская, Козікі.

Кос. — Косаўскі сельсавет: вёскі Бялавічы, Заполле, Старажоўшчына, Хадоркі.

Люб. — Любішчыцкі сельсавет: вёскі Любішчыцы, Майск, Панкі, Плехава.

Міл. — Мілейкаўскі сельсавет: вёскі Була, Бусяж, Галік, Галынка, Гладышы, Грыўда, Даргужы, Дубітава, Жамайдзякі, Куляшы, Лазаўцы, Мілейкі, Радкевічы, Сакоўцы, Харошча.

Падст. — Падстарынскі сельсавет: вёскі Азярцо, Боркі, Кушняры, Падстарынь, Руда, Сенькавічы, Халап'я.

Рэчк. — Рэчкаўскі сельсавет: вёскі: Гутка, Краі, Рудня, Рэчкі.

Святав. — Святавольскі сельсавет: вёскі Вялікая Гаць, Доўгая, Святая Воля, Турная.

Стайк. — Стайкаўскі сельсавет: вёскі Аляксеікі, Аўсто, Быч, Гошчава, Зялёны Бор, Міхнавічы, Няхачава, Размеркі, Стайкі, Юкавічы.

Целях. — Целяханскі сельсавет: вёскі Вулька-Целяханская, Глінішча, Горталь, Краглевічы, Соміна.

Ягл. — Яглевіцкі сельсавет: вёскі Бараны, Галенчыцы, Гічыцы, Ёлкі, Яглевічы.

Населеныя пункты Івацэвіцкага раёна, якія не існуюць, але мікратапонімы адзначаны

Вяда, вёска ў Выганашчанскім сельсавеце, спалена нямецкімі карнікамі 15.09.1942 г.; **Зацішша**, вёска ў Жытлінскім сельсавеце, спалена нямецкімі карнікамі ў 1942 г.; вёскі **Красніца**, **Тупічыцы**, што ў Выганашчанскім сельсавеце, спалены нямецкімі карнікамі 15.09.1942 г.

Скароты, якія датычаць населеных пунктаў па-за межамі Івацэвіцкага раёна

Пружанскі раён:

Варан. Пруж. — Варанілавіцкі сельсавет: вёскі Астравок, Бупькі, Варанілавічы, Верчыцы, Еськаўцы, Каплі, Клепачы, Ласасін, Палешукі, Таўцвілы, Шчытна.

Паўл. Пруж. — Паўлаўскі сельсавет: вёскі Загалічы, Юндзілы.

Слоніmsкі раён:

Дзерав. Слон. — Дзеравянчыцкі сельсавет: вёскі Забулле, Літва.

Жыров. Слон. — Жыровіцкі сельсавет: вёска Залессе.

Новадзяв. Слон. — Новадзявяткаўскі сельсавет: вёскі Баравікі, Вяценеўка, Гарбачы, Грынкоўшчына, Малы Галік, Мізгіры, Партызанаўка (даўнейшы назоў Пляшкі), Сяркі.

Пісьмовыя крыніцы

АВК — Акты, издаваемые Виленскою археографическою комиссиею для разбора древних актов. Т. 14. Инвентари имений XVI ст. Вильна, 1887; Т. 18. Акты о копных судах. Вильна, 1891; Т. 22. Акты Слонимского земского суда. Вильна, 1895.

Бел. у эпоху феад. — Белоруссия в эпоху феодализма. Т. 1, Минск, 1959.

Купчая крепость 1873 г. — Данная купчая крепость крестьянам д. Серадово Коссовской волости. 1873 г. (З прыватнага архіва Г.А.Шурубейкі) // Івацэвіцкі веснік. 2001. 15 траўня.

Рус. гіст. бібл. — Русская историческая библиотека. т. 20, СПб., 1903.

Рэвізія пущаў — Ревизия пущ и переходов звериных в бывшем Великом княжестве Литовском, составленная старостою мстибговским Григорием Богдановичем Воловичем в 1559 г. Вильна, 1867.

Пісц. кн. Пін. ст., — Писцовая книга бывшего Пинского староства, составленная по повелению короля Сигизмунда Августа в 1561–1566 гг. пинским и кобрынским старостою Лаврином Войною. Вильна, 1874.

Пісц. кн. Пін. і Клец. княст. — Писцовая книга Пинского и Клецкого княжеств, составленная пинским старостою Станиславом Хвальчевским в 1552–1555 гг. Вильна, 1884.

АБЕРАЦ м. поле. *Аберац ніколі не гараўся, бо там нізко, кусты растуць* (інф.). Гічыцы Ягл.

АБОРА ж. поле. *Абора — гэта вялікі каровячы хлеб* (інф.). Ятвезь Квас.

АБОРАК м. поле. *Упадзіна, лагчынка была на полі, яна ніколі не засявалася, хмызьняк там рос* (інф.). Быч Стайк.; лес. Волька Вольк., Магіліцы Вольк.

АБРОСЛАЕ н. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561—1566 гг.; 166—167).

АБРОЎСКА ж. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154).

АБРОЎСКАЯ ПУШЧА ж. вялікі лес. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561—1566 гг., 144—145).

АБРЫЎ м. месца на возеры Вулькаўскае. Вулька-Целяханская Целях.

АГАРОД м. поле. Заполле Кос.; поле. *Прысядзібны ўчастак* (інф.). Прыбарава Быц.

АГАРОДНАЯ ж. вуліца, частка вёскі. Грыўда Міл.

АГАРОДЫ мн. участак зямлі. Альшаніца Квас.; поле. *Там даўней гаралі пад капусту, грады былі* (інф.). Дабрынёва Даман.

АГНЯНЫЯ мн. паша. Падстарынь Падст.

АДАСЁЎ БРОД м. паніжэнне на лясной дарозе. Бялавічы Кос.

АДАТКІ мн. паша. Быч Стайк.

АДЗІНОКА ж. сенажаць. Коланск Амяльн.

АДКОЛАНА ж. месца на рэчцы Грыўда. Юкавічы Стайк.

АДОЛЕВО н. найменне віру на рацэ Фядоска. Бялавічы Кос.

АД РАКІ балота. Целяханы.

АДРОК м. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 153).

АДРЫНА ж. балота. Косава.

АДРЫНКА ж. лес. *Даўным-даўно ў лесе стаяла на паляне каля балота адрына. У гэту адрыну селянін кляў сено, салому. А як памёр, то адрына развалілася. Паляна зарасла лесам, а назва засталася (інф.).* Бялавічы Кос.; поле, лес. Альшаніца Квас.

АДРЭНІЦА ж. лес. Дабрынёва Даман.

АЗЯРКО н. лужок. *У нас лужок за сялом, і невялікае азярко ў ім (інф.).* Падстарынь Падст.

АЗЯРЦО н. поле. Грыўда Міл.; балота. Руда Падст.

АЗЯРЫСКО н. балота. Заполле Быц., Заполле Кос. *Казалі, што даўней там было возера, вось чаму азярыско. А зараз упадзіна, трава там добрая расьце (інф.).* Няхачава Стайк.

АЗЯРЫШЧА н. балота. Гошчава Стайк., Козікі Коз., Яглевічы Ягл.

АЗЯРЫШЧО н. поле. Юндзілы Паўл. Пруж.

АЗЯРЭЦКІ ЛОГ м. поле. *Поле, якое блізка каля Азярца (інф.).* Падстарынь Падст.

АКОП м. гара, курган. *З аднаго боку рэчка, з другога рвы былі выкапаны (інф.).* Косава.

АКОПЫ мн. поле. *Калі цар ваяваў з немцамі, то ў 1915 годзе тут капалі акопы (інф.).* Сярадава Жытл.

АКРУТЫ мн. балота. *Месца паміж новым і, відаць, старым рэчышчам Грыўды, выцягнутыя ўчасткі, як чоўны, іх тры, там добрая трава (інф.).* Хадоркі Кос.

АКСЮЦІНА НІВА ж. ніва на 5 маргоў. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 110–111).

АЛЭНДРЫ мн. балота. Рацкевічы Міл.; вір на рэчцы Пратва. Рацкевічы Міл.

АЛЁНІ мн. лес. Галенчыцы Ягл.; лес, поле. *У лесі пад назвай Алёні ёсьць капец, курган. Кажуць, шведы ваявалі, то людзі гічыцкія хаваліся там. Так крычалі: "Галена, Магдалена, выходзьце, шведы паехалі!"* (інф.). Гічыцы Ягл.

АЛЁХАВЕЦ м. востраў. *На гэтым востраві адна альхарасьце. Яго Алехайцом назвалі* (інф.). Уласаўцы Жытл.; лес. Ольховы, болоісты лес (інф.). Козікі Коз.

АЛЁХАЎКА ж. поле. Стайкі Стайк.

АЛЁШНІКІ мн. лес. Соміна Целях.

АЛЁС м. балота. *Нізко, балото, дробны алешнік расьце* (інф.). Вуглы Быц. *У Алёсі ано вужэ водзяца, гразко, нізко* (інф.). Плехава Люб.

АЛІСЁЁЎКА ж. лес. *Кажуць, сяло Алісейкі там было, мор напай на людзей, вымерлі* (інф.). Заполле Кос.; балота. Хрышчоनावічы Квас.

АЛІСЁЁЎСКАЯ ж. дарога. *Дарога ішла ў вёску Алісейкі, якая быццам колісь была там* (інф.). Заполле Кос.

АЛЬСЬІ мн. балота. *Паласа хмызьняку на нізкім месцы* (інф.). Наліўкі Быц.

АЛЬХОВАЯ ж. воступ. Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 22).

АЛЬХОВЫ ЛУЖОК м. поле. Быцень Быц.; луг у лесе. Манцюты Быц.; лес, ніўка ў ім на 10 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

АЛЬШАНІЦКІ СЕРВІТУТ м. поле. Альшаніца Квас.

АЛЬШАНІЦЫ мн. рэчка. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 24).

АЛЬШАНКА ж. рэчка. Альшаніца Квас.; лес. Харошча Міл.

АЛЬШЫНА ж. балота. *Даўней там расла старая тойстая алешына* (інф.). Даманава Даман.; балота. Целяханы.

АЛЯСЁЦ м. лес. Альба Квас.; лес. *Рэчка Арлянка пачынаяца з Алясца, з нізкае цяглавіны. Там мокро, а паабал*

плёса высокія грады (інф.). Бялавічы Кос.; лес. Квасевічы Квас.; балота. Хрышчонавічы Квас.

АЛЯХНЕЕВО н. лес. Квасевічы Квас.

АМЕЎЛІНА н. урочышча, ніўка. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 142), Вялікая Гаць Вядск. вол. (каля граніцы з Бабровічамі) (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 147).

АМШАЊІК м. Месца на ўзлеску, дзе стаяў дашчаны будынак, у якім зімой трымалі вуллі. Грыўда Міл.

АМЯЛЁВА н. поле на 88 маргоў з васьмі ўчасткаў. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 150–151).

АМЯЛЬНОЕ н. урочышча. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 160).

АМЯЛЯЊІХА ж. Месца на рэчцы Грыўда, дзе ўтаніўся чалавек, клікалі яго Амялян (інф.). Гарбачы Новадзяв. Слон.

АНДАТКІ мн. сенажаць. *Обчае было балото, то дзялілі яго ўсім пакрыху* (інф.). Хадоркі Кос.; поле. Юкавічы Стайк.

АНДРЭВ ЛУЖОК м. балота недалёка ад вёскі Рудня. Рэчкі Рэчк.

АНДРЭВО н. возера. Літва Дзерав. Слон.

АНДРЭЎ АСТРАВОК м. востраў, дзве ніўкі на ім. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 114–115).

АНІСЬКАЎШЧЫНА ж. лес. Жамайдзякі Міл.

АНТОНІКАВА ж. дарога. Ёдчыкі Квас.

АПЯРЭСТАЕ н. балота. *Зараз тарфянік* (інф.). Хадакі Жытл.

АРАБІН м. урочышча. Перавалоцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 18).

АРАДРОМ м. поле. *Зараз ужэ ні расьсяваюць удабрэньне самалётном, а поле, дзе яны раней садзіліся, і цяпер арадромом называюць* (інф.). Альшаніца Квас.; частка пасёлка Целяханы. *Колісь там “кукурузнікі” прыямляліся* (інф.). Целяханы.

АРЛІННЫЕ мн. поле. Майск Люб.

АРЛЯНКА ж. рачулка. Бялавічы Кос.

АРЛЯНСКАЕ н. найменне лясніцтва. Бялавічы Кос.

АРЦЁМАЎШЧЫНА ж. поле. Жытлін Жытл.

АРЭЛЕЦ м. востраў. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 20); груд. *У нас кажуць ні аер, а арэй. Гаварылі так: "Пайду ў Арэлец, нарву арэю"* (інф.). Заполле Кос.

АРЭХАЎ м. поле. Гічыцы Ягл.

АСАВЕЎ м. поле. *Нізкаватае поле, даўней асіны расьлі* (інф.). Ёлкі Ягл.

АСАВЕЎКАЕ н. балота. Сялец Дабром.

АСАВІШЧА н. балота. Майск Люб.

АСАВІШЧЭ н. поле. *На гэтым полі палякі-асаднікі жылі* (інф.). Галенчыцы Ягл.

АСАДНІЦКАЕ н. поле. *Належала польскім асаднікам* (інф.). Заполле Кос., Хрышчонавічы Квас.

АСАЎЧЫК м. лес. Юкавічы Стайк.

АСЁЛІЦА ж. луг. Аляксейкі Стайк.; паша. Быч Стайк., Бялавічы Кос.; сенажаць. Галік Міл.; луг. Грыўда Міл.; балота. Даргужы Міл.; паша. Жамайдзякі Міл.; поле. Закаплічча Дабром.; луг. *Выпас, сенажаць каля вёскі* (інф.). Заполле Кос.; балотца. Рацкевічы Міл.; луг каля вёскі. Скураты Квас.; луг. Старажоўшчына Кос.; паша. Сярадава Жытл.; поле. Хадакі Жытл.; паша. Хадоркі Кос.; выпас. Яблонка Жытл.

АСЁЛІШЧА н. поле. *Бо пры сяле* (інф.). Була Міл., Вяценеўка Новадзяв. Слон.

АСЁЛАЧКА ж. грэбля. *Там даўней нізка было, брод, то людзі яе загацілі, грэбляўку паклалі. Асёлачка тое место называюць* (інф.). Хрышчонавічы Квас.

АСІНА ж. лужок. Азярцо Падст.; поле. Козіна Быц.; поле. Сенькавічы Падст.

АСІНА ж. лес. Волька Вольк.

АСІННІК м. лес. Була Міл.

АСІТАВЁЦ м. луг. *Дзецьмі хадзілі на Асітавец, шапкі сабе рабілі з сітняку* (інф.). Хадакі Жытл.

АСІТАЎКА ж. урочышча, у двух месцах ніўкі на 3 маргі 15 пругоў. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 162–163).

АСКЛЯШОЎ м. горка, балота. *Там была травяная мельніца* (інф.). Сялец Дабром.

АСОБІЦА ж. урочышча, ніва на 4 маргі. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 168–169); поле. *Старыя людзі казалі, што гэтае поле некалі раздавалі чымбарам, кавалям, асочнікам, лоўчым, якія прыслужвалі ў панскім двары* (інф.). Няхачава Стайк.

АСОВІК м. балота. Любішчыцы Люб.

АСОВЫ мн. востраў. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 21).

АСОВЫ БОР м. лес. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 157).

АСОВЫ ЛЕС м. лес. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

АСОЎЕ н. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 153); паляна ў лесе. *Людзі кожным лапіком даражылі, кожную палянку засявалі* (інф.). Уласаўцы Жытл.

АСТАПКАВО н. балота. *Зараз тарфянік* (інф.). Хадакі Жытл.

АСТРАВА́ мн. поле. Вулька-Целяханская Целях.

АСТРАВЕ́Ц м. балота. Галік Міл.

АСТРАВО́К м. балота. Верашкі Квас.; поле. Волька Вольк.; востраў, на ім ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 137); балота. Галік Міл., Падстарынь Падст., Юкавічы Стайк.

АСТРАВЫ́ мн. грады ўздоўж балота. Хрышчонавічы Квас.

АСТРАЎКІ мн. урочышча, ніва на 12 маргоў. Вяда Вядск. вол.; лес. Заполле Кос., Панкі Люб.; дарога, лес. Сяркі Новадзяв. Слон.

АСТРОЎКА ж. дарога. *Там даўней стаяла вёска Астроўка: так казалі старыя людзі* (інф.). Заполле Кос.

АСТРОЎКІ мн. лес. Сялец Дабром.; поле. Чамялы Вольк.

АСТРОЎНІЦА ж. балота. Альшаніца Квас.

АСТРОЎСКАЯ ж. дарога. Бусяж Слон. пав. (АВК, т. 22, 1570 г., 370); дарога. Заполле Кос.

АСТУПОК м. лес. *Аступок, бо ў балото ўразаецца лес, бор* (інф.). Бялавічы Кос.; лес. *Аступок, бо лес акружаны балотом. Звычайна яловы лес расьце на аступку* (інф.). Ёдчыкі Квас.; лес. Заполле Кос.; востраў. *Кругом вострава нізка, гразко* (інф.). Хрышчонавічы Квас.

АСЯЛЁЦ м. луг, поле. Альшаніца Квас., Куляшы Міл.

АСЯРОДКІ мн. частка вёскі. Азярцо Падст.; частка вёскі. Любішчыцы Люб.

АЎСІШЧА н. поле. Мілейкі Міл.; урочышча. Перавалоецкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 18).

АЎЧЫНЕЦ м. поле. *Там аўчынец стаяў даўней, гэдак і поле назвалі* (інф.). Быч Стайк., Дубітава Міл.

АЧКОЎКА ж. урочышча, востраў сярод балота. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 120–121).

АШЧЫТАЎКА ж. урочышча, у двух месцах 4 маргі. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 166–167).

АШЫКОЎКА ж. частка вёскі. Любішчыцы Люб.

БАБАРОТА ж. урочышча, ніўка на 1 морг 20 пругоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 118–119); круглае поле сярод лесу. Хадакі Жытл.

БАБІН ГРУД м. поле. Аброва Абр.

БАБРОВІШЧА н. мясціна з бабровымі хаткамі на рацэ Фядоска. Заполле Кос.

БАБРО́ВЫ ГРУДО́К м. балота. Заполле Кос.

БАБРО́ЎКА ж. рэчка. Клепачы Варан. Пруж.

БА́БЦЯ ж. лес. *Графа Патоцкага маці пажадала, каб яе пахавалі ў лесе, у мураваным склепе* (інф.). Козіна Быц.

БА́БЧЫНЭ н. лес, балота. Святая Воля Святав.

БАГІ́НСКАЕ н. месца на рэчцы Фядоска. Бялавічы Кос.

БАГНЕ́ЧОК м. азярцо. *Ї рыба там вадзілася, але цяжко было да вады дабрацца: надто грузко* (інф.). Даргужы Міл.

БАГО́Н м. лес, балота. Еськаўцы Варан. Пруж.

БАДЗЯ́ЎШЧЫНА ж. поле. Баравікі Новадзяв. Слон.

БАЖДАЁ́ВА ГАРА́ ж. горка. Аляксеікі Стайк.

БА́ЗА ж. частка калгаснага двара. *База ў нас пад тапалямі, там вазы стаялі, хамутнік* (інф.). Заполле Кос.; найменне хутара. Югалін Дабром.

БАЗЫЛЕ́ВА ГО́РКА ж. пагорак. Руда Падст.

БАЙБАКО́Ў ГРУД м. сенажаць. Боркі Падст.

БАЙДУ́Н м. поле. Хадоркі Кос.

БАЙКО́ЎСКАЕ н. поле. *Няма таго сяла Байкі, немцы па-нішчылі, адно поле засталася* (інф.). Клепачы Варан. Пруж.

БАЙТУХО́ВА БЛІЗНІ́ЦА ж. востраў, ніўка на ім. Аброва Абр.

БАКАВЕ́Ц м. лес. *Некалі там стаяла лесьнічоўка, а прозьвішча лесьніка было Бакавец* (інф.). Падстарынь Падст.

БАЛАХО́ЎКА ж. быў хутар у лесе, поле. Магіліцы Вольк.

БАЛАХО́ЎШЧЫНА ж. балота. Грынкоўшчына Новадзяв. Слон.

БАЛАЧО́ЎШЧЫНА ж. лес. Гладышы Міл.

БАЛВЕ́РАЎШЧЫНА ж. фальварак. Кос. вол. Слон. пав. (АВК, т. 14, 1597 г., 617).

БАЛО́ТА н. урочышча, ніўка. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 148); драбналессе, забалочаная нізіна. Сасновы Бор Дабром.; вялікі абшар балота.

У гэтую плошчу ўваходзілі казённае балота, а таксама забалочаныя землі аброўскага памешчыка Дзюрлікоўскага аж да граніцы з вёскай Спорава (са слоў інфарманта запісаў складальнік). Турная Святаў.

БАЛО́ТО н. частка вёскі Вулькі-Целяханскай. Вулька-Целяханская Целях.

БАЛО́ТЦО н. балота. Там нізка, вада ні высыхая і ў сухі год (інф.). Заполле Кос., Галынка Міл.

БАЛО́ЦЕНСКАЕ н. лес. Манцюты Быц.

БАЛО́ЦІНА ж. нізкае, куп'істае месца на балоце. Чамялы Вольк.

БАМБЕ́РАЎКА ж. балотца. Альба Квас.

БАНАДЫ́СЕВО н. лужок, поле. Заполле Кос.

БАНИ́ФАЦАВЫ ДЗЯЛКІ́ мн. поле. Хадоркі Кос.

БАНКÓВО н. поле. Куляшы Міл.

БАРАБА́НОВ ГРУДÓК м. балота. Глінная Амяльн.

БАРАВА́Я ж. урочышча, ніўка на 1 морг 10 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін., ст., 1561–1566 гг., 118–119); дарога. Дабрынёва Даман.

БАРАВА́Я НІ́ВА ж. поле. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 176–177).

БАРАВІ́КІ́ мн. поле. Некалі было сяло. За тое, што дапамагалі паўстанцам Каліноўскага, цар расьсяліў людзей. Засталіся ад сяла толькі могілкі (інф.). Хрышчонавічы Квас.

БАРАВІ́КОВА ж. дарога. Дарога ішла міма хутара чалавека па мянушцы Баравік (інф.). Заполле Кос.

БАРАВІ́НА ж. лес, а некалі было поле. Зрэзалі лес, хваёвы, баравы, вырабілі на поле. Баравая зямля ўрадлівая, надто жыто харошае расло. Даўней так рабілі: давалі карыстацца тою зямлёю тры гады. Чалавек вырабіць яе, выпытлюе, а тады пасадку, новы лес садзяць (інф.). Бялавічы Кос.; балота, востраў сярод балота ў бок Івацэвічаў. Вяда Выган.; урочышча, пяць нівак. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец.

княст., 1554 г., 136; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 114–115); востраў, груд сярод балота, парослы хваёвым лесам. Гічыцы Ягл.; лес. *Їдзеш па лесі. Дзе нізка, там альшына, бяроза расьце, а вышэй – хваіна* (інф.). Харошча Міл.

БАРАВІНО н. поле, лес. Козікі Коз.

БАРАВІЦКІ БРЫЧАЧ м. лес. Хрышчонавічы Квас.

БАРАВІЦКІ ГАСЦІНЕЦ м. гасцінец. *Назвалі гасьцінец Баравіцкім, бо ішоў каля вёскі Баравікі, якой цяпер няма* (інф.). Бялавічы Кос.

БАРАВІЧКІН ЛУГ м. луг. Хадоркі Кос.

БАРАВЫ м. лужок у лесе. Азярцо Падст.

БАРАВЫ ЛОГ м. лужок. Падстарынь Падст.

БАРАК м. лес. *Будыніна, якая стаяла каля разьезда вуз-какалейкі* (інф.). Заполле Кос.

БАРАКІ мн. урочышча. *У 1915 году стоялі немцы, былі іхні баракі* (інф.). Краі Рэчк.

БАРАН м. урочышча. Выганашчы Выган.

БАРАНАВІЧЫ мн. частка вёскі. Дабромысль Дабром.

БАРАНАЎШЧЫНА ж. лес. Залессе Жыров. Слон.

БАРАЊЎКА ж. поле. *Баравая зямля ўрадлівая: там даўней лес быў* (інф.). Галенчыцы Ягл.

БАРАЊНЕ н. поле. Краі Рэчк.

БАРАЊОВА ГАРА ж. поле. *Прозьвішча чалавека было Баран* (інф.). Квасевічы Квас.

БАРАЊОВСКОЕ н. лес. Бабровічы Выган.

БАРАЊЎСКАЕ н. поле, лес. Сялец Дабром.

БАРАНЧУКОВА ж. сенажаць. Гошча Амяльн.

БАРАЊЫ мн. лес, поле. Выганашчы Выган.

БАРАЎКОВЭ н. лес. Бялавічы Кос.

БАРАЦКІ ЛУГ м. лужок. *Луг, нізінка, упадзіна ў лесе, побач з якім стаяў барак, будан* (інф.). Заполле Кос.

БАРДЗЭЛАЎШЧЫНА ж. поле. Заполле Кос.

БАРДОЎШЧЫНА ж. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 156).

БАРДЫШАЎКА ж. лес. Панкі Люб.

БАРКІ мн. лес. Жытлін Жытл.; поле. Заполле Кос., Панкі Люб.

БАРÓЗОВ м. балота. *Бароза – гэто бяроза* (інф.). Бабровічы Выган.

БАРÓК м. лес. *Некалі ў 1940 годзе ставілі салдаты на гарачцы ў Барку маяк, капалі ямы, то наткнуліся на косьці. Там, відаць, быў курган* (інф.). Ёлкі Ягл.; поле. Жытлін Жытл.; лес. *Востраў, узвышэньне сярод балота, парослае сасновым лесам* (інф.). Заполле Кос.; лес пад былую вёску Зацішша. Няхачава Стайк.; поле. Пагор'е Быц.; лес. Сярадава Жытл.

БАРÓўСКАГА ХВОЙНІК м. лес. Гошчава Стайк.

БАРСКЕ н. балота. Бялавічы Кос.

БАРСУКІ мн. поле. Гошчава Стайк.; лес. Козікі Коз.; поле. Краі Рэчк.; было поле, цяпер лес. Няхачава Стайк.

БАРСУКОВА ГАРА́ ж. узгорак. Козікі Коз.

БАРСУЧЫНА н. груд сярод лесу. Закаплічча Дабром.; поле, балота. Сялец Дабром.

БАРТКІ мн. лес. *Казалі людзі, што даўней у тым лесі расьлі разгалістыя сосны, на якіх ладавалі пчаліныя калоды. Барткі – лес верасовы, чабаровы. Узятак пчолам быў багаты* (інф.). Корачын Жытл.; частка вёскі. Мілейкі Міл.

БАРЦЫ́ мн. лес. Закаплічча Дабром.

БАРЫНА́ ж. палетак. *Там усё расло: і жыто, і ячмень. А як лубін сеялі, то касу было ні пацягнуць* (інф.). Альшаніца Квас.; урочышча, тры ніўкі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 114–115).

БАРЫСАЎШЧЫНА ж. цяпер поле, быў лес. Галенчыцы Ягл.; поле. Харошча Слон. пав. (Бел. у эпоху феад., т. 1, 1631 г., 248).

БА́РЫШАВА н. балота. Грыўда Міл.

БАРЕЙШЫН ГРУД м. лес, узгорак у лесе. *Мянушка ў ча-
лавека была Барэйша* (інф.). Заполле Кос.

БАРЕЦКА ж. дарога. Сярадава Жытл.

БАРЕЦКАЕ н. найменне лясніцтва. Кушняры Падст.

БАТЛЕЎКА ж. горка. Воля Жытл.

БАТУРЫН ЛЯСОК м. лес. Руда Падст.

БАХАЛКОВО н. поле. *Хутор буў, і хуторанец меў клічку
Бахалко* (інф.). Целяханы.

БАЦКАВО н. поле. Куляшы Міл.

БАШЧЫХА ж. поле. Хадоркі Кос.

БАЯР'Е н. частка вёскі. Загалічы Паўл. Пруж.

БАЯРСКІ ГРУД м. балота. *Узвышэньне налева ад дарогі,
што ідзе з Мілеёк на Лазаўцы. Гэта, мусіць, хутчэй будзе
курган* (інф.). Мілейкі Міл.

БАЯРЫ мн. частка вёскі. Азярцо Падст., Галік Міл.

БЕГАНІЦА ж. поле. Астравок Варан. Пруж.; балота, поле.
Верашкі Квас.

БЕГАНКІ мн. воступ. Аброва Слон. пав. (Рэвізія пушчаў,
1559 г., 15).

БЕГАНЬ м. востраў, парослы лесам. Вулька-Аброўская
Коз.; востраў. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў,
1559 г., 21); было балота, цяпер тарфяное поле. *Людзі там
хаваліся ў царскую вайну* (інф.). Хадакі Жытл.

БЕЁВ ОЛЬХОВЭЦ м. востраў. Аброва Абр.

БЕЛАНЬ мн. балота. Сяркі Новадзяв. Слон.

БЕЛАЯ ГАРА ж. узгорак. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц.
кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 156–157).

БЕЛАЯ ГОРА ж. узгорак. *З-под горы цекла крыніца, воду
пілі* (інф.). Вялікая Гаць Святав.

БЕЛІН м. сухадолае балота. *Белін – тупкае балото. Е лы-
сіны белаго моху, сітняку. Як макраваты год, і добраго сена*

накосіш (інф.). Харошча Міл.; воступ. Пушча Слоні́мская За-
грывецкая Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 15).

БЕ́ЛЫ КРЫЖ м. поле. Квасевічы Квас.

БЕ́ЛЫ МОХ м. балота. Ёдчыкі Квас.; лес. Квасевічы Квас.,
Чамялы Вольк.

БЕ́ЛЬКАЎШЧЫНА ж. поле. Сенькавічы Падст.

БЕЛЯКО́ВА ГАРА́ ж. узгорак. *Там курган даўнейшы* (інф.).
Верчыцы Варан. Пруж.

БЕЛЯМО́Х м. лес. *Як будаваліся, то езьдзілі ў той лес, рва-
лі белы мох, клалі паміж бяровеньнямі* (інф.). Квасевічы Квас.

БЕ́РАГ м. сенажаць паўз Шчары. Волька Вольк.

БЕРАЗАВЕ́Ц м. воступ. Любішчыцкая пушча Слон. пав.
(Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23); груд сярод балота. *На тым груд-
ку бярозы расьлі, туды хадзілі вецьце бярозавае ламалі, вені-
кі вязалі* (інф.). Любішчыцы Люб.

БЕРАЗЕ́ЦІНА ж. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэ-
візія пушчаў, 1559 г., 23).

БЕРАЗІ́НА ж. лясок. Гарбачы Новадзяв. Слон.; поле. Пагор'е
Быц.; лес. *Гэта стары бярозавы лес* (інф.). Партызанаўка Но-
вадзяв. Слон., Таўцвілы Варан. Пруж., Уласаўцы Жытл.

БЕРАЗІ́НО н. балота. Грыўда Міл.; поле. Заполле Быц.

БЕРАЗО́Ў м. воступ. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэ-
візія пушчаў, 1559 г., 18).

БЕ́РВА мн. балота. *Ішлі далёка ў балото. То каб ні па-
таміцца, каб лягчэй было нагам, клалі жэрдзя. Яго бервамі
называлі. Адсюль і назва балота пайшла — Берва* (інф.). Аль-
шаніца Квас.; балотца. *Уздоўж кладкі драўляныя клалі, каб
прайсьці* (інф.). Ёдчыкі Квас.

БЕ́РВАЧКІ мн. балота. Бялавічы Кос.; лес. Хрышчонавічы
Квас.

БЕ́РВЫ мн. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн.
Пін. і Клец. княст., 1559 г., 158); балота. Турная Святав.

БЁРКІ мн. лес. Гутка Рэчк.

БЕРО́ЗОВЕ н. балота. Выганашчы Выган.

БЕРО́ЗОВО СТО́ЙЛО н. балота. Рэчкі Рэчк.

БЕРОСТА ж. поле. Краі Рэчк.

БЕРЭ́ЗІНА ж. лес. Вулька-Аброўская Коз.; быў лес, цяпер тарфянік. Целяханы.

БЕСЕ́ДКІ мн. востраў. Вулька-Аброўская Коз.

БЕСХЛЕ́БІЦА ж. неўрадлівае поле, адзін пясок. Соміна Целях.

БЕТАНЯ́РНЯ ж. гара. *Некалі там рабілі чарапіцу, трубы на калодзеж* (інф.). Косава.

БІРВЫ мн. учорышча, ніва на 4 маргі 20 прутаў. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 132–133).

БЛАЖУНО́ВО н. поле. *Жыў хутаранец. Хлопчыкі-пастушкі далі яму мянушку Блажун* (інф.). Грыўда Міл.

БЛЕНДА́ЖЫКІ мн. лес. *Стаяць там бетонныя блендажы* (інф.). Выганашчы Выган.

БЛІЗНІ́ЦА ж. востраў, ніўка на ім. Аброва Абр.; поле. *Бало, з Блізніцы за адзін дзень пазвожу снапы ў гумно, бо блізка ад сяла* (інф.). Заполле Кос., Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 159), Коланск Амяльн.

БЛІЗНІ́ЦЫ мн. поле. Азярцо Падст.

БЛЯШНЯ́К м. балота. Руда Падст.

БОБОВКІ мн. востраў, ніўка на ім. *Пасля бобу застаўся бабоўнік, по-нашом — бобэвнік* (інф.). Турная Святав.; поле. *Е зелле такэе — бобовнік* (інф.). Аброва Абр.

БОБРОВІ́НЭ н. лес. Гутка Рэчк.

БОБРОВІ́ЦКЕ н. возера. Бабровічы Выган.

БОБРОВІ́ЦКЭ н. лес. Выганашчы Выган.

БОБРОВО́Е н. учорышча. Доўгая Святав.

БОБРОВЭ́ЦЬ м. балота. Бабровічы Выган.

БОБРЫКІ мн. сяльцо. Кос. вол. Слон. пав. (АВК, т. 14, 1597 г., 617).

БОЛБАТАВО н. палянка ў лесе. Жытлін Жытл.

БОЛОТО н. частка вёскі. Вулька-Целяханская Целях.

БОЛЭТЦЭ н. балотца. Турная Святав.

БОНДА ж. поле. *Майго суседа жонка брыдка была, касая. Ён узяў яе за зямлю, якую далі ў прыданае, ажно тры гектары. І зараз тое поле Бондай называюць* (інф.). Заполле Кос.

БОР м. лес. *Сасновы, чысты* (інф.). Бараны Ягл.; лес. Амяльная Амяльн.; лес, поле. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136); поле, лес. Воля Жытл.; Вялікая Гаць Святав.; лес, поле. *Усякі лес: і хваёвы, і зьмешаны, каб толькі сухо было пад нагамі — гэта бор* (інф.). Дабрынёва Даман.; лес. Міронім Быц., Міхнавічы Стайк.

БОРАК м. было поле, балота, цяпер частка вёскі. Быцень Быц.

БОРДОВСКЕЕ н. балота. Выганашчы Выган.

БОРКІ мн. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23); лес. Яблонка Жытл.

БОРЛІНЫ мн. лес. *Там хвойкі расьлі назьдзіў. Даўней, казалі, з іх лодкі рабілі* (інф.). Бялавічы Кос., Загалічы Паўл. Пруж.

БОРОВІНА ж. палянка, ніўка сярод лесу. Вяда Выган.; востраў, лес. Вялікая Гаць Святав.

БОРСУК м. востраў, ніўка на ім. Аброва Абр.

БОРСУКІ мн. лес. Турная Святав.

БОРТНІЦКАЕ н. лес. Хрышчоначы Квас.

БОРШЧАВІЦА ж. драбналессе. Аброва Абр.

БОРЫН м. востраў сярод балота, ніўкі на ім. Вяда Выган., Гічыцы Ягл.

БОРЫСКОВЭ н. балота. Соміна Целях.

БОРЭ мн. лес. Вулька-Целяханская Целях.

БОЎТАЕ ПО́ЛЕ н. лес. Галенчыцы Ягл., Яглевічы Ягл.

БО́ЦІШЧА мн. ніўка паміж Вялікай Гаццю і Абровам. Вялікая Гаць Святав.

БО́ЦІШЧЫ мн. урочышча, ніўка там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135); грузкае балота. *Там вада стаяла, але як яе станавіласё мало, то ўюноў лавілі* (інф.). Уласаўцы Жытл.

БО́ЧВІШЧЫ мн. урочышча, сем нівак там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

БО́ЧКІ мн. палетак. *Даўней мера збажыны называлася бочка. Адной бочкай засявалі морг зямлі* (інф.). Жамайдзякі Міл.

БО́ЯР'Е н. частка вёскі. Лазаўцы Міл.

БРАВА́РЫСКО н. балота. *Некалі бровар там стаяў, бо і зараз камяні трапляюцца* (інф.). Боркі Падст.

БРАДО́К м. лес. *Нізкае, грузкае месца ў лесе* (інф.). Альшаніца Квас.; частка дарогі. *Вельмі грузко там, памагалі людзі коням выцягваць вазы з сеном* (інф.). Заполле Кос.; урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 158); балота. Сяркі Новадзяв. Слон.; лес. Яблонка Жытл.

БРАДЫ́ мн. нізкія месцы на дарозе на Бронную Гару. Бялавічы Кос.; забалочаны лес. Турная Святав.

БРА́МА ж. лес. Сяркі Новадзяв. Слон.

БРО́ВАРЫСКО н. урочышча. *Месца, дзе быў панскі бровар* (інф.). Альшаніца Квас., Боркі Падст., Косава, Харошча Міл., Турная Святав.

БРОД м. месца на рэчцы Мутвіца. Косава; поле. Лазаўцы Міл.; балота. Шчытна Варан. Пруж.

БРО́ДНА н. брод. *Грузкае месца на дарозе* (інф.). Ёдчыкі Квас.; урочышча. Клепачы Варан. Пруж.

БРЫ́СКАВІЧЫ мн. лес. Хадакі Жытл.

БРЫ́ЧАВА ГАРА ж. лес. Козікі Коз.

БРЫЧАЧ м. лес. Альба Квас.; забалочаны лес. *Нізко там, лахачоў много, жураўлін* (інф.). Хрышчоначы Квас.

БУДА ж. поле. Аброва Абр.; лес. Гутка Рэчк.

БУДКА ж. лес. Хадакі Жытл.

БУДНІКІ мн. дарога, лес. Сялец Дабром.

БУДЫ мн. лес. *Там даўней стаялі буды, жылі людзі. Яны смалу пераганялі, выпальвалі драўняны вугаль. Ад таго месца ано ямы засталіся, а лес і зараз называюцца Буды* (інф.). Корачын Жытл., Хадакі Жытл.

БУКАЧОВО н. востраў, ніўкі на ім. Гошча Амяльн.

БУКШЭ мн. частка вёскі. Жамайдзякі Міл.

БУЛАТАЎШЧЫНА ж. лес. Малы Галік Новадзяв. Слон.

БУЛЕНКАВАЕ н. балота. *Бо касілі яго людзі з Булы* (інф.). Плехава Люб.

БУЛЕНСКАЯ ж. дарога. *Дарога да вёскі Була* (інф.). Грыўда Міл.

БУЛЬБІНА ТОНЯ ж. месца на рэчцы Грыўда. Сенькавічы Падст.

БУЛЬСКАЯ ПУШЧА ж. вялікі абшар лесу. Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 18).

БУМБІНО ПРАЦІВО н. балота. *Жыў хутаранец, мянушка ў яго была Бумба* (інф.). Дубітава Міл.

БУРЖУЙКА ж. частка пасёлка. Зялёны Бор Стайк.

БУСЕЖ ж. рака. Кос. вол. Слон. пав. (АВК, т. 22, 1566 г., 323).

БУСЛАЎКА ж. балота. Юндзілы Паўл. Пруж.

БУСЛОЎКА ж. дарога. *Сасна расла, вецер зламаў, бусел гняздо зьвіў, так дарогу і пачалі зваць* (інф.). Любішчыцы Люб.

БУСЛЫ мн. было поле, цяпер калгасны двор. Рудня Рэчк.

БУСЯЖ ж. рака. Бусяж Міл.

БУСЯЖСКАЯ ж. *Дарога, якая вядзе да вёскі Бусяж* (інф.). Галік Міл.

БУСЯЖСКІЯ РЭЗКІ мн. балота. Любішчыцы Люб.

БУТАРАВО н. балота. *Цяпер тарфянік* (інф.). Няхаचाва Стайк.

БУТРЫНАЎКА ж. поле, лес. Буцькі Варан. Пруж.; рэчка. Еськаўцы Варан. Пруж.

БЫЛІН м. поле. Корачын Жытл.

БЫСТРЫЦА ж. поле. *Вясною, калі растае сьнег, і летом у навальніцу там вада бурліць, цячэ* (інф.). Гічыцы Ягл.

БЫТЭНШЧЫЗНА ж. лес. Чамялы Вольк.

БЫЦЁНСКАЕ н. балота. *Належала вёсцы Быцень* (інф.). Вуглы Быц.

БЫЦЕНСКАЯ ж. *Дарога, якая вядзе ў вёску Быцень* (інф.). Сасновы Бор Дабром.

БЫЧОК м. балота. Горталь Целях.; востраў, ніўка на ім. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 146); было поле, цяпер лес. Вялікая Гаць Святав.; лес. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161); поле. Святая Воля Святав.

БЭМБІНА СЕНАЖАЦЬ ж. балота. Жытлін Жытл.

БЭНЦАЛЕВО СТЎБЛО н. балота. Була Міл.

БЭР м. лес. Турная Святав.

БЭРАЗІНА ж. балота. Глінная Амяльн.

БЭРЦА н. балотца. Аброва Абр.

БЭРЭВЁЦКАЯ НІВА ж. поле. Аброва Абр.

БЭРЭЗІНА ж. лес, балота. Амяльная Амяльн.

БЭРЭЗІНСКІ ПЛАВ м. азярцо ў балоце. Аброва Абр.

БЭРЭСЦЕНКА ж. лес. Бабровічы Выган.

БЯДЗІНАЕ н. поле. *Быў хутар чалавека па мянушцы Бяда* (інф.). Заполле Кос.

БЯЗРЫБНАЕ н. месца на рэчцы Грыўда. Халап'я Падст.

БЯЛАВІЦКАЯ ж. *Дарога, якая ішла з вёскі Бялавічы ў вёску Ятвезь* (інф.). Ёдчыкі Квас.

БЯЛАВІЦКАЯ ПУШЧА ж. абшар лесу. Бялавічы Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

БЯЛАВІЦКІ м. лес. *Увесь лес за вёскай Бялавічы* (інф.). Заполле Кос.

БЯЛАВІЦКІ БОР м. лес. Бялавічы Кос. вол. Слон. пав. (АВК, т. 14, 1597 г., 617).

БЯНДЗЮГА ж. месца ля ракі Грыўда. *Звозілі зімою лес да Грыўды, а па вясне сплаўлялі. Тое место называлі Бяндзюга* (інф.). Грыўда Міл.; балота, лес. Доўгае Быц.; лес. *Месца каля ракі Шчары, куды звозіўся лес для сплаву* (інф.). Міронім Быц.; балота. Пагор'е Быц.; лес. Чамялы Вольк.

БЯНКОЎШЧЫНА ж. поплаў, сенажаць. Бусяж Слон. пав. (АВК, т. 22, 1559 г., 95).

БЯРЛОЖНАЕ н. лес. *Там лагавы ваўкоў, дзікоў прыстанішча* (інф.). Яглевічы Ягл.

БЯРЛОЖНЫ м. лес. Галенчыцы Ягл.

БЯРЛОЖНЫЯ мн. лес, грудок у лесе. Майск Люб.

БЯРÓЗАВА ДУБРА́ВА ж. балота. *На востраве расьлі дубы, а кругом бярозы* (інф.). Няхачава Стайк.

БЯРÓЗАВЕЦ м. лес. Чамялы Вольк.

БЯРÓЗАВЫЯ МАСТЫ мн. лес. Бялавічы Кос.

БЯРÓЗАЎСКІ ТРАКТ м. дарога. Бялавічы Кос.

БЯРÓЗАЎ СНОП м. лес. Волька Вольк.

БЯРЧÓЎКА ж. урочышча, ніва на 13 маргоў. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 166–167).

БЯРЭЖКІ мн. балота. Руда Падст.

БЯРЭЗІНКА ж. лес. Залессе Жыров. Слон.; балота. Мілейкі Міл.

БЯРЭЗНІК м. лес. Аляксейкі Стайк.

БЯРЭЗНІКІ мн. поле. Падстарынь Падст.

БЯСХЛЕБІЦА ж. поле. *Бо на ім нічога ні расло* (інф.). Косава.

ВАЁННАЯ ж. дарога. Заполле Быц.

ВАЁННАЯ ТРЫБА ж. прасека. Харошча Міл.

ВАЁННЫ м. лес. Манцюты Быц.

ВАЁННЫ ТРЫБ м. прасека. *Кажуць, што рабілі аблаву на паўстанцаў Каліноўскага і на гэтым трыбе стаялі ваенныя* (інф.). Сенькавічы Падст.

ВАЛАСАЧ м. балота. *Бацько мой казаў на дзялку з добраю густою травою валасач. Жартаваў: "Валасач, столькі травы, як у маладога на галаве"* (інф.). Няхачава Стайк.

ВАЛАХОЎСКІ МОСТ м. мост на дарозе Бялавічы — Косава. *Названы ад прозьвішча Валах* (інф.). Бялавічы Кос.

ВАЛІСКОЕ н. балота. *Карысталіся балотам людзі з вёскі Валішча* (інф.). Горталь Целях.

ВАЛÓВІК м. грэбля на балоце. *З Вільні праз Бялавічы на Валынь ішла дарога. То дзе нізка, гаць гацілі, пясок, жвір насыпалі. Тое место Валоўіком называюць* (інф.). Бялавічы Кос.

ВАЛÓВІКАВО н. поле. Заполле Кос.

ВАЛÓВЫЯ ЛЯСКІ мн. лес. Коланск Амяльн., Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 159).

ВАЛÓЗАЎСКА ж. дарога. Харошча Міл.

ВАЛÓГА ж. балоцісты лес. *Ямы на дарозе ў лесе валогамі называлі, усё гальлём стараліся загаціць. Ё лес Валогаю называюць* (інф.). Харошча Міл.

ВАЛÓКА ж. поле. *Даўней уся зямля была памерана на валокі. Адна валока раўнялася дваццаці гектарам. Зараз валокамі ні мераюць, адно ў назвах гэта слово і засталася* (інф.). Бялавічы Кос., Прыбарава Быц.

ВАЛÓКІ мн. поле. Жытлін Жытл., Міронім Быц.; поле. *Даўней мералі поле, абшар на валокі. Валока была больш за дваццаць гектараў* (інф.). Сярадава Жытл.

ВАЛЬВАШÓЎ ГРУД м. востраў. *Гэта грудок сярод балота, парослы лесам. Там было некалькі старых дубоў* (інф.). Галенчыцы Ягл.

ВАЛЮКО́ВА ІГРУ́ША ж. поле. Юкавічы Стайк.

ВАЛЮ́Ш м. балота. *Млын на рэчцы Грыўда быў, у якім і сукно валялі* (інф.). Азярцо Падст.

ВА́НЦАЎ МОХ м. лес. Югалін Дабром.

ВАНЮ́ЧАЯ ВАДА́ ж. урочышча, ніва на 3 маргі дрэннай зямлі. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 143).

ВА́ПНАЯ ГАРА́ ж. горка. Аляксейкі Стайк.

ВАРО́НІН ЛЕС м. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 24).

ВАРО́НІНО н. поле. Скураты Квас.

ВАРО́ТЦЫ мн. урочышча, ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 137); ніва на 7 маргоў. Вялікая гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 126–127); балота. *Варотцы, ці шыя, казалі на вузкае место ў балоці, заціснутае з абодвух бакоў лесом* (інф.). Івацэвічы.

ВАРО́ТЦЫ ДЗЯНІ́СКАЎШЧЫ́НЫ мн. урочышча, ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 140).

ВАРО́ТЫ мн. урочышча, ніўкі на 4 маргі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117, 126–127); ніва. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 160).

ВАСІ́ЛЕВА ж. ніва на 11 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 118–119).

ВАСІ́ЛЕВА НІ́ВКА ж. было поле, цяпер лес. Рэчкі Рэчк.

ВАСІ́ЛЬКОВЕ н. лес. Выганашчы Выган.

ВА́СКАЎШЧЫ́НА ж. паша. *Кругом поле, а тут ні гаруць, нізко, крыніца ёсьць* (інф.). Хадоркі Кос.

ВА́СКАЎШЧЫ́НА ж. поле. Косава.

ВАСЬКО́ВО н. балота. Була Міл.

ВАЎЧАЛА́ПКА ж. рачулка. *Цячэ і па вуліцы вясковай* (інф.). Міронім Быц.

ВАЦОЎСКА ж. дарога. *Яна ідзе да Івацэвіч* (інф.). Харопча Міл.

ВАЦОЎСКАЕ н. балота. *Бо недалёка ад Івацэвіч* (інф.). Стайкі Стайк.

ВЕЛІКЕ КРУТГЛОЕ н. балота. Доўгая Святав.

ВЕЛІКІ БЭР м. лес. Выганашчы Выган.

ВЕЛІКІ БОР м. лес. Горталь Целях.

ВЕЛІКІ ЖДЖАР м. балота. *Жджар, по-нашому гэта балэццо сёрод лесу. Воно глыбокое, з высокай купой, расьце густы разак* (інф.). Выганашчы Выган.

ВЕЛІКІЙ ЯМЕНЕЦ м. балота. Святая Воля Святав.

ВЕЛІКІ ЛЕС м. лес. Доўгая Святав.

ВЕЛІКІ ЯМЭНЭЦ м. востраў сярод балота. *Остроў, а пасёрад яго — глыбока яміна* (інф.). Турная Святав.

ВЕЛІХАВЕЦ м. лес, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 120–121); востраў. *У Стублах е вялікі востраў, Веліхавец называлі. Там людзі жылі, гаралі, сеялі на том востраві* (інф.). Ёдчыкі Квас.

ВЕЛЬКАЕ ПОЛЕ н. лес. Закаплічча Дабром.

ВЕЛЬКІ АСТРАВЕЦ м. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

ВЕЛЬКІ БРОД м. брадок. Заполле Кос.

ВЕЛЬКІ ЛЕС м. лес. Волька Вольк.

ВЕЛЬКІ МОХ м. лес. Міхнавічы Стайк.

ВЕЛІКОЕ ПОЛЕ н. было поле, цяпер лес. Турная Святав.

ВЕРАБ'ЁЎШЧЫНА ж. поле. Грыўда Міл.

ВЕРАМЁЕЎКА ж. лес. *Немцы ў 1915 гаду праклалі туды вузкакалейку і вывозілі адтуль адборны, сьпелы лес* (інф.). Бялавічы Кос.

ВЕРАС м. поле. Жытлін Жытл.

ВЕРАСНОЎ м. лес, балота. Козікі Коз.

ВЕРАЦЕЙКІ мн. урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 148); балота. *Гэто балото было сухое, людзі ўмудраліся разрабіць яго на поле. Надто ячмень на тарфяніку харошы рос* (інф.). Гічыцы Ягл.

ВЕРАЦЯЁ мн. балота, лес. *Нізкае, мокрае месца ў балоце* (інф.). Заполле Кос.; *Забалочаная ўпадзіна ў лесе* (інф.). Заполле Кос.; груд. *На груд Верацяе гаварылі, буданы на ём ставілі, як касілі* (інф.). Корачын Жытл.

ВЕРАШКОЎСКАЯ ж. *Дарога, якая вядзе да вёскі Верашкі* (інф.). Куляшы Міл.

ВЕРАЯ ж. поле. Соміна Целях.

ВЕРБА ж. лес, балота. Рэчкі Рэчк.

ВЕРБІНА ж. частка ракі Грыўда. Дабрынёва Даман.

ВЕРБНАЯ ж. былое найменне вуліцы. Быцень Быц.

ВЕРСТАВЫЯ мн. балота. Яблонка Жытл.

ВЕРХ м. поле. Астравок Варан. Пруж., Волька Вольк.; урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136); лес. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152); горка. *Дзе Верх, то там надто каменьня много* (інф.). Харошча Міл.; выток Грыўды. *За нашым сялом пачынаецца рака Мізгіроўка. Тое место называюць Вярхом* (інф.). Галік Міл.

ВЕРХ ДУБІТАЕ м. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

ВЕРХ ЛІНАЎЦА м. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 155).

ВЕРХ ЛОЗ м. поле. *По дароге на Бытень* (інф.). Харошча Слон. пав. (Бел. у эпоху феад., т. 1, 1631 г., 248).

ВЕРХ МХА м. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 157).

ВЕРХ РЭЧКІ м. поле. Пагор'е Быц.

ВЕРХ ЦЁМНАЕ м. воступ. Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

ВЁРЫЯ н. балота. Вулька-Целяханская Целях.

ВЕРЭСАВАТАЕ н. востраў. Святая Воля Святав.

ВЕТРЫЛА н. балота. Вулька-Целяханская Целях.; балота, лес. Выганашчы Выган.; урочышча, ніва на 11 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 137; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 120–121); балота. *Ветрыла – балото вялікае, прасторнае. Там хутко сено сохне, бо вецяяр гуляя* (інф.). Гічыцы Ягл.

ВЕТРЫЛІЦА ж. ніўка на 1 морг 15 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 120–121).

ВЗДУ́ХА ж. поле. *Там месца ёсьць, якое ніколі ні высыхая* (інф.). Альшаніца Квас., Куляшы Міл.

ВЗДУХАВІ́НА ж. балота. *У том балоці надто много ямоў, баяліся ступіць туды* (інф.). Уласаўцы Жытл.

ВЗЛУ́ХА ж. поле, лес. Горталь Целях.

ВІДАВЕ́Ц м. лес. *Гэты лес нідалёкі ад сяла, туды і стары на грыбы зойдзя* (інф.). Галенчыцы Ягл.; лес паміж вёскамі Гічыцы і Галенчыцы. *Высокае месца, наўкол яго балота, якое асушылі яшчэ за царом* (інф.). Гічыцы Ягл.

ВІДУГЕР м. балотца. Рацкевічы Міл.

ВІЖДЖАР м. балота, цяпер тарфяное поле. *Віжджар – топкае, грузкае балота* (інф.). Стайкі Стайк.

ВІЖДЖАРЫ мн. лес. Бялавічы Кос.; балота. *Там выгараў торф і сталі ямы* (інф.). Заполле Кос.

ВІКТАРОЎ ГРУДО́К м. балота. Боркі Падст.

ВІ́ЛА мн. балота. *Колісь там була розвілка, розыходзіліся конавы* (інф.). Святая Воля Святав.

ВІЛІ́ШЧА н. востраў, ніўка на ім. Глінная Амяльн.; балота. *Там разыходзяцца дарогі, Вілішча тое место называюць* (інф.). Заполле Кос.

ВІЛЫ мн. балота. *Месца пры ўпадзеньні ракі Мізгіроўка ў раку Грыўда* (інф.). Дубітава Міл.; балота. *Там сходзіліся дзьве даўнейшыя старыя канавы* (інф.). Заполле Кос.; поле. Козікі Коз.; воступ. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 17); лес. Манцюты Быц.; сенажаць. Панкі Люб.; балота. Рацкевічы Міл.; балота. *Месца, дзе рака Мышанка ўпадае ў Шчару* (інф.). Сялец Дабром.; урочышча. Сярадава Жытл.; балота. Хрышчонавічы Квас.

ВІРÓК м. месца на рэчцы Альшанка. Альшаніца Квас.

ВІСЕЛЬНІЦА ж. поле. Юндзілы Паўл. Пруж.

ВІТУЦЯ ж. ніўка сярод балота на грудзе, па дарозе на Баранавічы. Вяда Выган.; урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 137); груд сярод балота. *На гэтым грудзе, на Вітуці, ніўка была* (інф.). Уласаўцы Жытл.

ВІЦЬ ж. палетак. Бялавічы Кос.; урочышча, ніўка там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134); балота. *Там было мокро. А як ужэ моцно сухі год, то трава парасьце ў пояс* (інф.). Гічыцы Ягл.

ВІШАЙ м. балота. Бусяж Міл., Дубітава Міл.

ВІШАЙСКАЯ ДОЛІНА ж. лес. Вялікая Гаць Святав.

ВÓБЧАЕ н. балота. *Вобчае касілі грамадою, а сено дзялілі капіцамі* (інф.). Зыбайлы Жытл., Каранная Амяльн.

ВОВКÓВАЕ н. поле. *Чоловек роско́рчоваў себе ніўку, а мэнушку меў Воўк* (інф.). Турная Святав.

ВÓВЧЫ ЖДЖАР м. балота. Выганашчы Выган.

ВÓВЧЭЕ н. балота. Вялікая Гаць Святав.

ВÓЗЕРА н. азярцо. Боркі Падст.; урочышча. Руда Падст.

ВÓЗЕРО н. балота. Боркі Падст.; тарфянік. *Некалі там былі азярыны* (інф.). Волька Вольк.

ВÓЗЛЕ ДУ́БА поле. Соміна Целях.

ВÓЙСКЭЕ БОЛÓТЦЭ н. балота. Аброва Абр.

ВÓЙЧА н. балота, поле. Магіліцы Вольк.

ВОЛЕНСКАЯ ж. Дарога, якая вяла з вёскі Воля да Гошчава, бо быў адзін прыход (інф.). Размеркі Стайк.

ВОЛОВЫЕ ЛЕСКІ мн. урочышча. Коланск Амяльн.

ВОЛОСАЧ м. поле. Коланск Амяльн.

ВОЛЭЦКЭ н. лес. Ваўкі там два валы загрызьлі (інф.). Бабровічы Выган.

ВОЛЯНСКІЕ мн. лес. Краі Рэчк.

ВОМХ м. лужок. Гэты лужок увесь у мху быў, ды кусты расьлі (інф.). Азярцо Падст.; балота. Там трава благая расла, рэдкая, бо мху много (інф.). Уласаўцы Жытл.

ВОНОШЧАНІКОВА НІЎКА ж. поле. Бабровічы Выган.

ВОРАБОВЕ н. лес. Пташка такая есьцяка — рабчык, надто много за яе штрафавалі пры царэ, як заб'еш. Як за лося. Рабчык, а по-нашому оробок. (інф.). Соміна Целях.

ВОРНІНО н. лес. Палілі даўней людзі лес, карчавалі, выраблялі, гаралі, на ворыво выраблялі. Вот і назва пайшла — Ворніно (інф.). Була Міл.

ВОРОНОВ ЧАПЧ м. дробналессе сярод поля, нізкае месца. Аброва Абр.

ВОРОТЦА мн. востраў сярод балота, ніўкі на ім былі. Вяда Выган.

ВОСАВА н. воступ. Ласасінская пупча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23); лес. Восава, бо там асіны много (інф.). Няхацава Стайк.

ВОСАВО н. было поле, цяпер лес. Закаплічча Дабром.; лес, балота. Доўгае Быц., Пагор'е Быц.

ВОСТРАНКА ж. поле. Галенчыцы Ягл.

ВОСТРАЎ м. балота. Узвышэньне сярод балота, там кацілі, але там і кусты, дрэвы былі (інф.). Боркі Падст.; лес. Бусяж Слон. пав. (АВК, т. 22, 1570 г., 380); востраў на возеры Вяда, ніва на 38 маргоў зямлі на ім. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 134–135); востраў на Бабровіцкім возеры. Вяда Выган.; лес. Козікі

Коз.; ніўка сярод лесу. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161); лес. *Лес, а кругом балота* (інф.). Яглевічы Ягл.

ВОСТРЫ ВУГАЛ м. воступ. Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 22).

ВОЎЧА ж. поле. Вуглы Быц.

ВОЎЧА ГРАДКА ж. поле, лес. Хадакі Жытл.

ВОЎЧАЯ ГОЛЬ ж. урочышча, ніва на 2 маргі 15 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 124–125).

ВОЎЧАЯ ПАЛЯНА ж. грудок у лесе. Сасновы Бор Дабром.

ВОЎЧЫ КУСТ м. урочышча. Клепачы Варан. Пруж.

ВОЎЧЫЯ НОРЫ мн. лес. Сенькавічы Падст.

ВСЕВОЛОЖА ж. было балота, цяпер тарфяное поле. Вялікая Гаць Святав.

ВСТУГА ж. рэчка. Аляксейкі Слон. пав. (АВК, т. 22, 1566 г., 284).

ВУГАЛ м. лес. *Вугал, бо вуглом уразаецца ў поле* (інф.). Гошчава Стайк.; урочышча, ніўка там. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152); поле. *Поле называецца Вуглом, бо яно вуглом уразаецца ў лес* (інф.). Панкі Люб.

ВУГЛЫ мн. луг. Буленская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 18); балота. Руда Падст.

ВУГОЛЕЦ м. лес. Бабровічы Выган.

ВУГОЛЕЦ м. балота. *У Вугольцу каля Жыгулянке да самых маразоў валоў пасьвілі, як пагаруць, пасеюць усё* (інф.). Заполле Кос.

ВУГОЛЬНІК м. балота. Выганапчы Выган.; лес. Краі Рэчк.

ВУЖАРЭ мн. лес. Волька Вольк.

ВУЗЕНЬКА ж. лес. Бабровічы Выган.; рэчка. Ласасін Варан. Пруж.

ВУЗЕНЬКІЯ мн. балота. Вулька-Аброўская Коз.

ВУ́ЗЕНЬКОЕ н. поле. *Вузенські поліси землі були* (інф.).
Вялікая Гаць Святав.

ВУ́ЗКА ж. было поле, цяпер лес. Вуглы Быц.

ВУ́ЗКІЕ мн. поле. Амяльная Амяльн.

ВУ́ЗКІЕ РЭ́ЗЫ мн. поле. Вяда Выган.

ВУ́ЗКІ ПАЛÉТОК м. поле. Аляксейкі Стайк.

ВУ́ЗКІЯ РЭ́ЗКІ мн. поле. Халап'я Падст.

ВУ́ЗКІЯ РЭ́ЗЫ мн. поле і сенажаць. Турная Святав.

ВУ́ЗКІЯ ШНУРЫ́ мн. поле. Вулька-Аброўская Коз.

ВУ́ЙЦА м. было балота, цяпер тарфянік. Магіліцы Вольк.

ВУ́ЙЧА м. луг. Волька Вольк.

ВУ́ЛАЎШЧЫНА ж. лес. Буцкі Варан. Пруж.

ВУ́ЛАЧКА ж. частка вёскі. Вулька-Аброўская Коз.

ВУ́ЛІЦА ж. найменне часткі вёскі. Гічыцы Ягл.; воступ.
Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 22).

ВУ́ЛЬКОВСКОЕ н. возера. Вулька-Целяханская Целях.

ВУС м. балота. Заполле Кос.

ВУ́СЦЕ н. найменне часткі Вулькаўскага возера. Вулька-Целяханская Целях.; урочышча. Выганапчы Выган.

ВЫ́ВОЗ ДУБ м. урочышча. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн.
Пін. і Клец. княст., 1554 г., 142).

ВЫ́ГАН м. поле. Боркі Падст.; частка вёскі. Быч Стайк.;
паша. Вуглы Быц.; частка вёскі. Вулька-Аброўская Коз.; вы-
пас. Вулька-Целяханская Целях., Галік Міл., Галынка Міл.,
Гічыцы Ягл.; луг, паша. Гошча Амяльн.; выпас. Даргужы
Міл., Доўгае Быц., Заполле Быц.; *Выпас, сенажаць каля вёскі*
(інф.). Заполле Кос.; выпас. Зарэчча Быц., Зыбайлы Жытл.,
Косава, Лазаўцы Міл.; горка. Мілейкі Міл.; выпас. Прыбара-
ва Быц.; паша. Рацкевічы Міл.; луг паблізу вёскі, паша. Са-
коўцы Міл.; выпас. Стайкі Стайк., Сялец Дабром.; поле, най-
менне часткі вёскі. Уласаўцы Жытл.; выпас. Халап'я Падст.;
балота. Чамялы Вольк.; выпас. Яблонка Жытл.

ВЫГАНАЎСКАЯ ГРАНІЦА ж. мяжа. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 130–131), Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 138–139).

ВЫГАНЕЦ м. лес. *Даўней на лесе пасьвілі кароў, той лес Выганцом называлі* (інф.). Хадакі Жытл.

ВЫГАНІН м. паша. *У нашым сяле ўсе каравы разам пасьвілі, Выганін называлі тую пашу* (інф.). Галынка Міл.; востраў. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 21).

ВЫГАР м. лес. Бялавічы Кос.

ВЫГОДСКАЯ ж. дарога. Заполле Быц.

ВЫГОН м. выпас. Бабровічы Выган., Выганапчы Выган.; найменне часткі вёскі. Доўгая Святав.; завулак у вёсцы. Коланск Амяльн.

ВЫГОНОВСКЕЕ н. возера. Выганапчы Выган.

ВЫДЗІРКІ мн. поле. *Ачышчаная ад пнёў і вырабленая пад поле аблога* (інф.). Юкавічы Стайк.

ВЫДЗІРОК м. лес, было поле. *Людзі выдзерлі пні, стала поле, а пасья зноў пасадзілі лес* (інф.). Манцюты Быц.

ВЫЖАР м. поле. Була Міл.; лес. *Горэў там лес* (інф.). Вялікая Гаць Святав.; поле. Дабромысль Дабром.; балота, цяпер тарфянік. *Выгаралае месца, яма на балоце* (інф.). Магіліцы Вольк.; лужок. Скураты Квас.

ВЫЖАРЫ мн. балота. *Вельмі грузкае, непраходнае было, вада стаяла, в'юны вадзіліся* (інф.). Заполле Кос.

ВЫЖАРЭ мн. балота, багна. Турная Святав.

ВЫЛОЗАЎШЧЫНА ж. балота, поле. Харошча Міл.

ВЫНІМАК м. урочышча, ніва на 3 маргі 20 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 130–131); ніва. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 147); ніва на 16 маргоў. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 178–179).

ВЫНІМОК м. балота. Вулька-Целяханская Целях.; поле. Вялікая Гаць Святав.; сенажаць. *Вынімок касілі, то жэрабя цягнулі. Які каму ўжэ номяр нападзя* (інф.). Заполле Кос.

ВЫСАЖАНКА ж. дарога. Косава.

ВЫСЕЛКІ мн. найменне часткі вёскі. Бусяж Міл.

ВЫСОКАЕ н. пагорак сярод балота з магутнымі дубамі. Бялавічы Кос.; груд. Святая Воля Святав.

ВЫСОКІ м. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

ВЫСОКІЙ м. луг, поле. Гошча Амяльн.

ВЫХАЙНЫ м. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

ВЫХВАТ м. поле. *Адваявалі ў лесу кусок зямлі, вырабілі на поле, выхапілі, вот табе і Выхват* (інф.). Заполле Кос.

ВЫХНАЎ ДУБ м. урочышча. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 145).

ВЫЦЕЛАЎКІ мн. поле. Доўгае Быц.

ВЫШАЙ м. пагорак. Лазаўцы Міл.; балота. Таўцвілы Варан. Пруж.

ВЫШЛАД м. востраў, парослы лесам. Вулька-Аброўская Коз.

ВЫШЭТРАЎКА ж. балота. Гнойна Даман., Даманава Даман.

ВЫЯМАК м. урочышча. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 160); горка. *Там бралі пясок* (інф.). Міхнавічы Стайк.

ВЫЯМОК м. кар'ер. *Бралі людзі жвір у Выямку* (інф.). Размеркі Стайк.

ВЫЯ ж. балота. *Вузкае месца на балоце, сьціснутае з абодвух бакоў лесом* (інф.). Бялавічы Кос.

ВЫЯЧ м. паляна ў лесе, поле. *Там колісто было 5 хат* (інф.). Вяда Выган.

ВЭВСІПЧА н. поле, лес. *Поле, дзе рос овёс, по-нашому вэвсішча* (інф.). Горталь Целях.

ВЭЛІКА ГОРА́ ж. горка. Амяльная Амяльн.

ВЭЛІКЭ ПО́ЛЕ н. поле. Вяда Выган.

ВЭЛЬВАЛЕВО н. поле. *Па прозьвішчы ўладальніка – Вэль-валь* (інф.). Ласасін Варан. Пруж.

ВЭНСКАЯ ГОРА́ ж. горка. Гошча Амяльн.

ВЭРВЭ́ЧКА ж. частка вёскі. Коланск Амяльн.

ВЭРВЭ́ЧЧЭ н. востраў сярод балота, ніўка на ім. Вяда Выган.

ВЭРШО́К м. лес. Турная Святав.

ВЭРШЭ́ЧЧЭ н. лес, балота. Вяда Выган.

ВЭТРЫ́ЛЫ мн. балота. Вяда Выган.

В'Ю́НІШЧА н. балота. Аброва Абр.; *Дзе нізка, дзе вада стаяла ў ямах, то лавілі в'юноў там* (інф.). Корачын Жытл.; востраў. Турная Святав.

ВЯВЕ́ЦКІ МОХ м. урочышча. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 159).

ВЯ́ДА н. возера. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 114–115).

ВЯ́ДСКАЯ ж. дарога. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 152–153).

ВЯ́ДСКАЯ ПУ́ШЧА ж. вялікі абшар лесу ў Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 15).

ВЯДЭ́ЛЯ ж. лес. Рацкевічы Міл.

ВЯ́З м. востраў, ніўка там. Аброва Абр.

ВЯЗАВЕ́Ц м. сяло. *“Село на рече Гривде, став на ём. Любиска вол.”* (АВК, т. 22, 1559 г., 93).

В'Я́ЗВІ́НА ж. востраў, ніўка там. Аброва Абр.

В'Я́ЗВІ́НО н. балота. Вялікая Гаць Святав.

ВЯ́ЗЗЕ н. лес, ніўка там. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161).

ВЯ́ЗІНКІ мн. поле і частка вёскі. Дабромысль Дабром.

ВЯЗІНКІ ВЫСОКІЯ мн. поле. Дабромысль Дабром.

ВЯЗІНКІ НІЗКІЯ мн. поле. Дабромысль Дабром.

ВЯЗО́ВАЕ н. урочышча, ніва ў чатырох месцах на 2 маргі 27 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 128–129).

В'ЯЗОВЫ́Я н. балота, лес. Выганашчы Выган.

ВЯЗО́К м. поле, балота. Рудня Рэчк.

ВЯЗО́ўНЯ ж. урочышча. Выганашчы Выган.

ВЯЛІ́КА ДРЫ́НКА ж. поле. Глінішча Целях.

ВЯЛІ́КАЕ н. поле. Вялікая Гаць Святав.

ВЯЛІ́КАЕ БАЛО́ТО н. балота. Сенькавічы Падст.

ВЯЛІ́КАЕ ПО́ЛЕ н. урочышча, ніва на 11 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 126–127); поле. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161); поле. Яглевічы Ягл.

ВЯЛІ́КАЕ СЯЛО́ н. урочышча, ніва на 2 маргі. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164–165).

ВЯЛІ́КАЯ ДУБРО́ВА ж. лес. Быч Стайк.; поле. Жытлін Жытл.

ВЯЛІ́КАЯ НІ́ВА ж. урочышча, ніўка на 1 морг. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 132–133); урочышча, ніва на 3 маргі. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 142–143).

ВЯЛІ́КАЯ ШЫ́Я ж. поле. Жытлін Жытл.

ВЯЛІ́КАЯ ЯЛО́ВАЯ ж. поле. Магіліцы Вольк.

ВЯЛІ́КІ БОР м. лес. Корачын Жытл., Пагор'е Быц.

ВЯЛІ́КІ БЫЛІ́Н м. паляна ў лесе. *Даўней там была ніўка, заралася* (інф.). Корачын Жытл.

ВЯЛІ́КІ ВО́СТРАЎ м. воступ. Слоні́мская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 15).

ВЯЛІКІ ВЫХВАТ м. было балота, цяпер тарфянік. Хадакі Жытл.

ВЯЛІКІ ГРУД м. балота. Партызанаўка Новадзяв. Слон.

ВЯЛІКІ ЗАЛАЗОК м. поле. Жытлін Жытл.

ВЯЛІКІ ЛЕС м. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152); поле. Доўгая Святав.; лес. Гэты лес займаў плошчу ў 325 га. У 1925 годзе палякі прадалі яго жыхарам вёсак Хадоркі, Старажоўшчына і гораду Косава. *На хадорацкіх могліцах дагэтуль ёсьць сосны ад таго лесу* (інф.). Косава; поле. Старажоўшчына Кос.

ВЯЛІКІ МОХ м. лес. Сярадава Жытл.; балота. Харошча Міл.

ВЯЛІКІ ПАЦЕРАБЕЦ м. балота. Заполле Кос.

ВЯЛІКІ ЦЕЦЕРАЎ м. поле, лес. Хадакі Жытл.

ВЯЛІКІЯ БАРКІ мн. поле. Жытлін Жытл.

ВЯЛІКІЯ В'ЮНІШЧЫ мн. балота. Корачын Жытл.

ВЯЛІКІЯ ПАСЁКІ мн. воступ. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 18).

ВЯЛІКІЯ ХАХЛАВЫ мн. лес. *У гэтым лесе паміж пясчанымі баравымі градамі доўгая ўпадзіна, мышарына. Якраз гэтае место аблюбавалі глушцы, збіраюцца вясною на ток* (інф.). Бялавічы Кос.

ВЯЛІКІЯ ХВАЁЎЧЫКІ мн. грудок у лесе. Хадакі Жытл.

ВЯЛІКІЯ ЯЛÓВЫЯ мн. поле. Жытлін Жытл.

ВЯРБІТА ж. лес. Галенчыцы Ягл.

ВЯРВЁЧКА ж. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 126–127).

ВЯРВЁЧЧА н. урочышча, ніўка там. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 160).

ВЯРÓСКАЎШЧЫНА ж. лес. Забулле Новадзяв. Слон.

ВЯРÓЎКА ж. урочышча, ніва на 6 маргоў. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164–165).

ВЯРУ́ГІ мн. поле. Яблонка Жытл.

ВЯРХІ мн. лес. Галынка Міл.

ВЯРШЭ́НЕЦ м. урочышча, ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 153); востраў. *Самы высокі востраў быў каля сяла, Вяршэнец называлі. Там барсукі ўсё норы рабілі* (інф.). Уласаўцы Жытл.

ВЯРШЭ́ЧЧА н. урочышча, ніва на 2 маргі 5 прутаў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 124–125); груд у балоце. *На том груды мой бацько калоды з пчоламі ставіў* (інф.). Гічыцы Ягл.

ВЯРЭ́СКІНІ мн. лес. Сялец Дабром.

ВЯСЛЮ́ н. урочышча. Выганашчы Выган.

ВЯЦКЭ́ н. возера. Вяда Выган.

ГА́ДЗІНА ж. лужок, луг. Вяда Выган.; урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 118–119); лес. *Папаў быў у лес на вужовае сьвято, на Часны, ажно вочы на лоб палезьлі: столькі вужоў зроду ні бачыў. Нездарма гэта место называюць Гадзіна* (інф.). Няхачава Стайк.

ГАЁ́ мн. лясок. Рацкевічы Міл.

ГАЁЎС́КІ м. чыгуначны пераезд. Панкі Люб.

ГАЁ́К м. лясок. Була Міл.

ГАЁЎКА́ ж. лес. Гічыцы Ягл., Чамялы Вольк.

ГА́ЗДЗЕРАВО́ н. лес. Бабровічы Выган.

ГАЇ́ мн. поле. Буцькі Варан. Пруж.; поле. *Невялікія чубкі лесу ў полі* (інф.). Сакоўцы Міл.

ГАЇ́К м. хваёвы лес. Каплі Варан. Пруж., Ятвезь Квас.

ГАЇ́ЧОК м. лес. У Гаічку нізкавата. *От, бярэзьнік, асіньнік расьце* (інф.). Мілейкі Міл.

ГАЇ́ШЧА́ н. поле, луг. Альшаніца Квас.; балота. Гладышы Міл.

ГАЙ́ м. лес. *Лес, звычайна лісьцёвы* (інф.). Азярцо Падст.; лес. *Дзе Гай, там много бязоз. Лес чысты, сьветлы. Вяс-*

ной там надто харашэ (інф.). Боркі Падст., Гладышы Міл., Грынкоўшчына Новадзяв. Слон., Жамайдзякі Міл., Забулле Новадзяв. Слон., Козіна Быц., Косава, Партызанаўка Новадзяв. Слон., Сяркі Новадзяв. Слон.; балота. Хадоркі Кос.; лес. Там стаяла царква ў гонар сьвятога Міколы (інф.). Халап'я Падст.; поле. Юндзілы Паўл. Пруж.

ГАЎДАРАВА н. урочышча, ніўка на 1 морг. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 143).

ГАЙКІ мн. лясок. *Ля нашаго сяла велькаго лесу німа. От, на гектароў 2—3 будзе маладое пасадкі. Гайкі называюць людзі* (інф.). Даргужы Міл.; поле. Жамайдзякі Міл.; частка сяла, поле. Рацкевічы Міл.; поле, быў лясок. Сакоўцы Міл.

ГАЛА ж. паляна ў лесе. Уласаўцы Жытл.; балота. Гала — адкрытае место. Брады былі там (інф.). Хадакі Жытл.

ГАЛАВА ж. поле сярод балота. *Галава тое место называлі. У балоті, а гаралі, бо было вышэй* (інф.). Жытлін Жытл.

ГАЛАВАЧ м. востраў сярод балота. *Кругом балото, а пасярэдзіні востроў, Галавачом называлі* (інф.). Уласаўцы Жытл.

ГАЛАМЕНЬ м. лес, поле. *Выцерабілі хмызьняк, вырабілі зямлю на поле, Галамень тое место называюць, бо круглае* (інф.). Гічыцы Ягл.

ГАЛАЧОЎКА ж. частка вёскі. Гічыцы Ягл.

ГАЛАЧЫНО н. балота. *На Галачыне сушэй, прастарней, вятры дзьмулі, псоты было меняй. Харошае балото было, чыстае* (інф.). Була Міл.

ГАЛАЧЫНО СТУБЛО н. балота. *Стубло — бо глыбокае вадзяное месца, ручайны былі* (інф.). Партызанаўка Новадзяв. Слон.

ГАЛГОФА ж. поле. Гошчава Стайк.; *Голае поле, адзін пясок* (інф.). Размеркі Стайк.

ГАЛЁНКАЎСКАЯ ж. сенажаць. Бусаяж Слон. пав. (АВК, т. 22, 1559 г., 96).

ГАЛІНАТЭ н. поле. Козікі Коз.

ГАЛІСТЭ н. поле. Рудня Рэчк.

ГАЛІЦКІЕ мн. балота, цяпер тарфяное поле. Вулька-Аброўская Коз.

ГАЛІЧКОЎСКАЯ ж. дарога. Галік Міл.

ГАЛОЎШЧАНСКІЯ мн. поле. Доўгае Быц.

ГАЛУБОЎСКАЕ н. лес. Козікі Коз.

ГАЛУЗІНЭ н. балота. Вулька-Целяханская Целях.

ГАЛЫНКАЎСКАЯ ж. дарога, якая вядзе да вёскі Галынка. Галік Міл.

ГАЛЫНСКАЯ ж. дарога, якая вядзе ў вёску Галынка. Бусяж Міл.

ГАЛЬ ж. балота. *Чыстае, бязьлеснае* (інф.). Глінная Амяльн., Заполле Кос.

ГАЛЬБЭНСКІ м. лес. Шчытна Варан. Пруж.

ГАЛЬБЭНСКЕ н. балота. Заполле Кос.

ГАЛЭ н. сенажаць сярод лесу. *Буў глыбокі бродок, дэ водзіліса качкі* (інф.). Турная Святаў.

ГАЛЫШ м. поле. Соміна Целях.

ГАЛЮСІНО н. сенажаць. Волька Вольк.

ГАЛЯ ж. балота чыстае, без кустоў. Гічыцы Ягл.; адкрытае месца на балоце паміж Турной і Гліннай. Турная Святаў.

ГАЛЯЦІНО н. лес. *Пры Шчары* (інф.). Магіліцы Вольк.

ГАНАВІЦЫ мн. сенажаць. *У Ганавіцах касілі пазней, бо далёко. Але ўжэ трава лепшая там была* (інф.). Заполле Кос.; поле. Міронім Быц.

ГАНЧАРОВА ж. ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

ГАНЧАРОЎ м. воступ. Слоніўская пушча Загрывецкая (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 15).

ГАНЧАРОЎ ХУТАР м. поле. Альба Квас.

ГАРА ж. урочышча. Выганашчы Выган.

ГАРАВ'ЁЎКА ж. лес. Косава, Мілейкі Міл.; балота. Рацкевічы Міл.

ГАРАБІНКА ж. заліўное балота. Рэчкі Рэчк.

ГАРАБІННІК м. лес. *І рабіны ўжэ там німа, вырубалі, а место Гарабіньніком называюць* (інф.). Заполле Кос.

ГАРАБКОВА ДЗЯЛЯНКА ж. поле. Падстарынь Падст.

ГАРАВАЯ ж. былое найменне вуліцы. Быцень Быц.; лес. Волька Вольк.

ГАРАВІЦА ж. урочышча, ніва на 9 маргоў 20 прутаў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 130–131); поле. *Як дажджлівы год, то на Гаравіцы родзіць, а як сухі, то прыжарыць* (інф.). Гічыцы Ягл.

ГАРАВІЦЫ мн. поле. Гічыцы Ягл.

ГАРАДЗЁЦ м. балота. Дабромысль Дабром.; курган. *Першыя людзі, кажуць, даўней там жалі* (інф.). Косава; поле. *Хутары там былі* (інф.). Сялец Дабром.

ГАРАДЗІСКО н. лес. Косава.

ГАРАДЗІШЧА н. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 130–131); урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 149; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155); узгорак. Дабрынёва Даман.; лес. Корачын Жытл.

ГАРАДЗІШЧЭ н. балота, ніўка сярод балота. Вялікая Гаць Святав.

ГАРАДНІЦА ж. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123); балота. *Тое балото панскае было, Гарадніцаю называлі, бо каравы стаялі ў загарадзях* (інф.). Гічыцы Ягл.

ГАРАДОК м. воступ. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 18); пагорак. Любішчыцы Люб.

ГАРАЖАННЕ н. поле. *Поле, якім карысталіся косаўскія мяшчане* (інф.). Скураты Квас.

ГАРАЎШЧЫНА ж. балотца. *Гараўшчына, бо торф некалі гарэў там* (інф.). Жамайдзякі Міл.

ГАРАЧАЕ н. урочышча. Выганапчы Выган.

ГАРБАЊЯ ж. узгорак. *Поле роўнае, як стол, адна горка выдзяляецца. Гарбаню назвалі* (інф.). Харошча Міл.

ГАРБАХА ж. горка. Размеркі Стайк.

ГАРБАЧ м. поле. *На гэтым полі ёсьць гара, а за гарою ўпадзіна* (інф.). Азярцо Падст., Падстарынь Падст.

ГАРБОРОВЕ н. лес. Гутка Рэчк.

ГАРБУЗОВ БОР м. Рудня Рэчк.

ГАРКАВАЯ ж. дарога. Дабрынёва Даман.

ГАРКІ мн. лес. Чамялы Вольк.

ГАРНЕЦ м. урочышча (лес). Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 138–139).

ГАРОДЫ мн. поле. *Добра ўгноенае поле недалёка ад вёскі, урадлівае поле* (інф.). Турная Святав.

ГАРОЖА ж. поле. Галік Міл., Малы Галік Новадзяв. Слон.

ГАРОХАВІШЧА н. урочышча, ніва на 2 маргі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123); поле. Квасевічы Квас.

ГАРТАЛЬСКОЕ н. поле. Вулька-Целяханская Целях.

ГАРУСАВО н. лес, балаціны сярод лесу. *Мянушка ў чалавека была Гарус, што значыць чорны бусел* (інф.). Бялавічы Кос.

ГАРШЧОК м. урочышча, ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135); лес. *Там ёсьць глыбокая ўпадзіна* (інф.). Гічыцы Ягл., Магіліцы Вольк.

ГАРЭЛАЕ н. лес. Вулька-Целяханская Целях.

ГАРЭЛАЎШЧЫНА ж. урочышча, ніва. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 157); лес. Корачын Жытл.

ГАРЭЛЕЦ м. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 137–138); востраў. *Даўней ад маланкі часта пажары былі, то гэдык востраў і выгароў. Гарэлец назвалі яго* (інф.). Уласаўцы Жытл.

ГАРЭЛІК м. лес. *Лес у Гуце, відаць, некалі гарэў* (інф.). Бялавічы Кос.

ГАРЭЛЫ МОСТ м. канал. Майск Люб.

ГАРЭНЕЦ м. лес. Стайкі Стайк.

ГАРЭШНІК м. лес. Заполле Кос.; поле. Скураты Квас.

ГАСЦІНЕЦ м. дарога, якая ішла з Любішчыц праз Боркі на Акунінава. Боркі Падст.; дарога, якая вядзе з Косава да Слоніма. Рацкевічы Міл.; дарога, якая ідзе з Косава да Грыўды. Хадоркі Кос.

ГАТОВАЯ ж. воступ. Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

ГАТКА ж. лес. Альшаніца Квас.

ГАЎРУСЁЎШЧЫНА ж. поле. *Прозьвішча чалавека, які валодаў некалі гэтай зямлёй, было Гаўрусік* (інф.). Сенькавічы Падст.

ГАЎРЫЛАВА ПАСЁКА ж. поле. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 176–177).

ГАЎРЫЛАВА САСНА ж. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 124–125).

ГАЦІШЧА н. урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155); Любішчыцы Люб.

ГАЦІШЧЫ мн. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 166–167).

ГАЦКАЯ ж. дарога, якая кіруе з Бабровіч да Вялікай Гаці. Бабровічы Выган.

ГАЦКЭ н. было поле, цяпер лес. Бабровічы Выган.

ГАЧКАВАЯ ж. дарога. Галынка Міл.

ГАЧКІ мн. лес. *Даўней гэта быў казённы лес* (інф.). Галік Міл.; лес. *Курган ёсьць у гэтым лесе* (інф.). Грыўда Міл.

ГАЧКІ мн. лес. *Там ляснік жыў пры Польшчы* (інф.). Бусяж Міл., Галынка Міл., Малы Галік Новадзяв. Слон.

ГВАЗДЗЁЦ м. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23); груд сярод балота. Жытлін Жытл.

ГВАЗДОК м. лес, балота. Козікі Коз.; лес. Уласаўцы Жытл.

ГВОЗДЗЁЦ м. востраў сярод балота, ніўкі на ім, цяпер лес. Вяда Выган.

ГЕНЕРАЛАЎ ХУТАР м. поле. *Фальваркам валодаў польскі генерал* (інф.). Альба Квас.

ГЕТО н. сенажаць. *З аднаго боку рака, з двух другіх старон канавы і толькі адзін уезд. Пастаў вартавога – вось табе і гето* (інф.). Хадоркі Кос.

ГІБА ж. забалочаны лес. *Там ёсьць глыбокая ўпадзіна, якая ўбірала ў сябе сьцёкі дзвюх рачулак, утвараючы глыбокія, гіблыя вадзяныя стублы* (са слоў інфарманта запісаў складальнік). Турная Святав., Жытлін Жытл.

ГІЧЫЦКАЯ СТАРЫНА ж. лес. Вялікая Гаць Святав.

ГЛАВНА КОНАВА ж. Канал, які ўпадае ў *Спораўскае возера* (інф.). Вулька-Аброўская Коз.

ГЛАДКОЕ н. балацявіна. Доўгая Святав.; балота. Целяханы.

ГЛАЎНАЯ КАНАВА ж. канал. *Ва ўрочышчы Старажлівец на галоўнай канаве разлом вады: адна вада бяжыць у адзін бок, другая – у другі* (інф.). Галенчыцы Ягл.

ГЛАЎСЯЦКАЕ н. Балота, якое трымалі ў арэндзе сяляне *вёскі Глайсевічы* (інф.). Панкі Люб.

ГЛЕЇ мн. урочышча. Выганапчы Выган.

ГЛЕЙ м. поле. *Тама земля глініста* (інф.). Амяльная Амяльн.

ГЛІНІСТЫЯ мн. было поле, цяпер лес. Доўгае Быц.

ГЛІНІШЧА н. лес. Аброва Абр.; балота. Азярцо Падст.; поле. Быч Стайк.; лес. Вулька-Целяханская Целях.; поле.

Коланск Амяльн.; поле, частка вёскі. Манцюты Быц.; поле. Панкі Люб., Скураты Квас.; поле, лес. *Месцэ, дэ копалі гліну* (інф.). Турная Святав.

ГЛІНІШЧАНСКІЯ ГОЛІ мн. балота. Турная Святав.

ГЛІНКІ мн. лужок. Альшаніца Квас.; было драбналессе, цяпер частка вёскі. Воля Жытл.; поле. Гладышы Міл., Гошчава Стайк.; лужок. Заполле Кос.; лужок, крынічка. Лазаўцы Міл.

ГЛІННЫЕ мн. лес, балота. Краі Рэчк.

ГЛІНЯК м. балота. Руда Падст.

ГЛОДАВА н. балота. *На Глодаві кусты людзі высакалі, там было прасторно, трава добрая расла* (інф.). Сенькавічы Падст.; балота, сенажаць. Харошча Слон. пав. (Бел. у эпоху феад., т. 1, 1631 г., 248).

ГЛУША ж. лес. *У Глушу людзі баяліся заходзіць, там дзікі вадзіліся* (інф.). Галынка Міл.; было балота, цяпер тарфянік. *У адном месцы каля Грыўды нізка было, каравы грузьлі. Адзін арэй рос. Глушай называлі гэта место* (інф.). Яглевічы Ягл.

ГЛЫБОВСКІ м. востраў сярод балота, ніўкі былі на ім. Вяда Выган.

ГЛЫБОКА ж. дарога. Заполле Кос.

ГЛЫБОКАЕ н. поле. Дабромысль Дабром.; балацявіна. Доўгая Святав.; лес. Святая Воля Святав.

ГЛЫБОКАЯ ЛАЗА ж. урочышча, ніўка на 10 маргоў. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 153; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164).

ГЛЫБОКІ м. лес. Бабровічы Выган.

ГЛЫБОКІ БРЭД м. роў, пратока ў балоце. Вулька-Аброўская Коз.

ГЛЫБОКІ ЛУЖОК м. луг. Манцюты Быц.

ГЛЫБОКІ МОХ м. балота. Харошча Міл.

ГЛЫБОКІ РОВЫ мн. поле. Вялікая Гаць Святав.

ГЛЫБОКІ РЭГ м. балота. Выганашчы Выган.

ГЛЫБОКІЯ мн. лес, поле. Наліўкі Быц.; поле. Пагор'е Быц.

ГЛЫБОКОЕ н. балацявіна. Доўгая Святаў.; лес. Святая Воля Святаў.

ГНЕДОК м. балота. Вулька-Целяханская Целях.; поле. Со-міна Целях.

ГНЕЗДЗІШЧЭ н. балота. Краі Рэчк.; заліўное балота. Рэчкі Рэчк.

ГНЕЦЁЧА ж. балота. Выганашчы Выган.

ГНІЛІЦА ж. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 155); балоцісты лес. *У Гніліцы адна лаза ды альшына расьце* (інф.). Яглевічы Ягл.

ГНІЛУШКА ж. балота. Вялікая Гаць Святаў.; балота. *У Гнілушцы ямы былі, там вада стаяла. Там газ балотны выдзяляўся* (інф.). Ятвезь Квас.

ГНІЛЯК м. затока на рэчцы Грыўда, балотца. Панкі Люб.

ГНОЙНА ж. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136); балота. *Гэтае балото грузкае, багна. Там нічога ні расьце* (інф.). Гічыцы Ягл.

ГНЭЙНЭ н. урочышча. Вялікая Гаць Святаў.

ГНЯЦЁЧА ж. балота. *Зараз асушылі гэто балото, а даўней на Гняцечы было трудно ногу з балота выцягнуць: такое грузкае было* (інф.). Гічыцы Ягл.

ГОВЕНОВКА ж. лес. Горталь Целях.

ГОЛЕНІШЧЭ н. поле. Бабровічы Выган.

ГОЛЕШЧ м. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23); узгорак у лесе. *На Голешчы нічога ні расьце* (інф.). Ёдчыкі Квас.

ГОЛІ мн. балота, поле. Бабровічы Выган.

ГОЛОВА́ ж. востраў, ніўка. Аброва Абр.; балота, лес. Свя-тая Воля Святаў.; урочышча. Турная Святаў.

ГОЛОВА́Ч м. востраў, ніўка. Аброва Абр.

ГОЛЬ ж. балота. Бабровічы Выган., Жытлін Жытл.

ГОЛЬКА ж. урочышча, ніўка на 20 прудоў. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 143); невялікае балота. *На Гольцы за сялом шчавей рвалі вясною* (інф.). Зыбайлы Жытл.

ГОЛЬКІ мн. востраў, ніўка на ім. Аброва Абр.

ГОЛЬСК м. рэчка, поле. Ласасін Варан. Пруж.

ГОЛЬСКАЕ н. балотца. Аброва Абр.

ГОЛЯ ж. поле. Выганащчы Выган.; урочышча, ніва на 10 маргоў. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 148; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 152–153); палетак. *Гэты год усю Голю засеялі кукурузаю* (інф.). Майск Люб.; урочышча, ніва на 4 маргі. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 168–169); поле. Глядзенне Дабром.

ГОРА́ ж. найменне часткі вёскі. Аброва Абр., Выганащчы Выган., Вялікая Гаць Святав.

ГОРА́ВА ж. поле. Горталь Целях.

ГОРАВО н. Узгорыстае поле. *На Гораве горачок много* (інф.). Воля Жытл.

ГОРА́ВЫ м. востраў сярод балота, ніўка на ім. Вяда Выган.

ГОРА́ВКА ж. лес, штучнае азярцо-копань. Краі Рэчк.; поле. Рудня Рэчк.

ГОРА́НЕВКА ж. горка. Бабровічы Выган.

ГОРБ м. пагорак. Жамайдзякі Міл.

ГОРБА́НЯ ж. лес. Горталь Целях.

ГОРБА́ХА ж. поле. Доўгая Святав.

ГОРБА́Ч м. балота, лес. Вулька-Целяханская Целях.; узгорак. *Здаецца, высока, а такі лес харошы вырас на гэтой гарэ, на Гарбачу, як называюць* (інф.). Ятвезь Квас.

ГО́РКА ж. частка горада. Ёвацэвічы.

ГО́РКІ мн. лес, поле. Дабынёва Даман.; горка. Доўгая Святав.; поле. Корачын Жытл.; балота, лес. Рэчкі Рэчк.; частка вёскі. Святая Воля Святав.

ГО́РКОВО н. востраў, ніва на ім. Аброва Абр.

ГОРКОВСКА́Я ж. востраў, ніва там. Аброва Абр.

ГО́РНАЎ м. лес, поле. Гічыцы Ягл.

ГО́РНЫЕ мн. востраў, ніўка там. Аброва Абр.

ГОРОДЗІ́ШЧЭ н. ніўка сярод лесу. Вяда Выган.; балота. Вялікая Гаць Святав.

ГОРО́ХОВЭ н. балота. *Колісь лесная стража там була* (інф.). Вулька-Целяханская Целях.; лес. Выганашчы Выган.; балота. Соміна Целях.

ГОРО́ШКОВЭ н. балота. Рудня Рэчк.

ГО́РТАЛЬСКА́Я ж. дарога. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 140–141).

ГО́РЧА ж. урочышча, ніва на 9 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 114–115).

ГО́РЧА ГО́ЛЯ ж. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135).

ГОРЭ́ДЦЫ мн. поле. Выганашчы Выган.

ГОРЭ́ЛЕЦ м. востраў. Вяда Выган.; востраў, ніва там. Гошча Амяльн.

ГОРЭ́ЛІКІ мн. балота. *Болото там горэло* (інф.). Выганашчы Выган.

ГОРЭ́ЛОЕ н. лес, балота. Вялікая Гаць Святав.

ГОРЭ́ЛЫ ДУБ м. *Лес паміж вёскамі Доўгая і Бабровічы* (інф.). Доўгая Святав.

ГО́РЭЦКІ ПЛАВ м. азярцо ў балоце. Аброва Абр.

ГОРЭ́ЦКЭ н. балота. Рудня Рэчк.

ГО́СТРАВО н. балота. Стайкі Стайк.

ГО́СТРА ГАРА́ ж. горка. Еськаўцы Варан. Пруж.

ГО́СТРА ГО́РКА ж. узгорак. Хадоркі Кос.

ГО́СТРАЎ м. поле. Жытлін Жытл.

ГОСТРАЯ ГАРА́ ж. горка. Мілейкі Міл.

ГОСТІНЕЦ м. участак дарогі паміж Святой Воляй і Целяханами. Турная Святав.

ГОШКАВА НІЎКА ж. палянка ў лесе. Хадакі Жытл.

ГОШЧА н. возера. Гошча Амяльн.

ГОШЧАЎСКІ БОР м. лес. Быч Стайк.

ГОШЧСКАЯ ПУШЧА ж. вялікі абшар лесу. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 156–157).

ГРАБАВЕЦ м. урочышча, ніва на 4 маргі 5 прутуў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 128–129); востраў сярод балота. *Грабавец нідалёко ад Жыгулянкі. На ём густо граб рос. Зараз асушылі тое место, а людзі ўсё Грабайцом называюць* (інф.). Скураты Квас.

ГРАБАВЫ́Я мн. лужкі. Заполле Кос.

ГРАБІНА́ ж. лес. Аброва Абр.; балота. Амяльная Амяльн.; грузкае месца на дарозе, балота. Бялавічы Кос.; лес. Заполле Кос.

ГРА́БНІК м. лес. *Многа граба расло і расьце зараз* (інф.). Руда Падст.; лес. *Грабовага лесу цяпер мала, бо балоты асушылі* (са слоў інфарманта запісаў складальнік). Целяханы.

ГРАБО́ВАЯ ж. дарога. *Каля гэтай дарогі рос стары граб* (інф.). *У вайну 1812 года на гэтай дарозе нясьлі гроб з цэлам царскага генерала* (інф.). Заполле Кос.

ГРА́БОВО н. балота. Вулька-Целяханская Целях.

ГРАБО́ВЫ МОХ м. лес. *Усё журавіны там зьбіралі* (інф.). Сяркі Новадзяв. Слон.

ГРА́БЫ мн. поле. Вулька-Целяханская Целях.

ГРАБЭ́ЛЬКІ мн. поле. Вулька-Целяханская Целях.

ГРАБЯ́НІ мн. поле. *То грудок, то нізінка, то грудок, то нізінка, як грэбень* (інф.). Майск Люб., Сялец Дабром.

ГРАДА́ ж. поле, лес, балота. *У болоці гэтом журахвіны зьбіралі* (інф.). Бабровічы Выган.; поле. Жытлін Жытл.; лес.

Выцягнутае ўзвышэньне ў лесе (інф.). Ёдчыкі Квас., Заполле Кос., Квасевічы Квас.; паша. Краглевічы Целях.; лес. Харопча Міл., Яблонка Жытл.

ГРАДКА ж. лес. *Невялікае прадаўгаватае ўзвышэньне ў лесе* (інф.). Альшаніца Квас., Бялавічы Кос.

ГРАДКІ мн. урочышча, ніўка на 20 прудоў. Вядз. Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 128–129).

ГРАДЫ мн. урочышча. Выганашчы Выган.

ГРАЗКІ ВУТАЛ м. поле. Закаплічча Дабром.

ГРАНЁ н. лес, поле. *Мяжа* (інф.). Аўсто Стайк.

ГРАНІЦА ж. лес і поле. Боркі Падст.; дарога. *Некалі гэтая дарога служыла мяжой, якая разьдзяляла панскія і дзяржаўныя землі* (інф.). Альшаніца Квас., Вулька-Аброўская Коз.; поле. Даманава Даман.; лес. Плехава Люб.; прасека. *Даўней быў роў, які аддзяляў уладаньні памешчыка Слізьня ад памешчыка Юньдзіла* (інф.). Сенькавічы Падст.

ГРАННА КОНАВКА ж. балота, канал. Святая Воля Святаў.

ГРАНЬІЕ мн. лес. Краі Рэчк.

ГРАНЯ ж. поле. Выганашчы Выган.; дарога. *Даўней граніца паміж панскім і сялянскім полем* (інф.). Бусаж Міл., Заполле Кос.; дарога, мяжа. Краглевічы Целях.

ГРАФСКІ м. *Лес, які належаў графу Патоцкаму* (інф.). Козіна Быц.

ГРОДЗЕНСКІ ТРАКТ м. дарога, гасцінец. *Пінска-Гродзенскі тракт ішоў у нас праз Міхнавічы і Гулінскі гасцінец. Корчмы стаялі на гэтай дарозе. Каля лесу Дуброўкі карчма стаяла* (інф.). Размеркі Стайк.

ГРОМОВАЎЦЬ м. востраў, ніўка на ім. Аброва Абр.

ГРУД м. узгорак сярод балота. Альшаніца Квас.; лес. Вулька-Целяханская Целях.; поле ў бок Аброва. Вялікая Гаць Святаў.; урочышча, ніва. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 147); поле. Галынка Міл.; поле. *Узвышэньне на полі* (інф.). Дабрынёва Даман.; балота. Магі-

ліцы Вольк.; урочышча, ніва. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 157); балота. *Пакаты ўзгорак на балоце, які касіўся* (інф.). Няхачава Стайк.; балота. Святая Воля Святав., Турная Святав.; поле. Юкавічы Стайк.

ГРУДАЎКА ж. балота. Руда Падст.

ГРУДЗЁЦ м. невялікі груд у балоце. *Дзе Грудзец, то дуб рос, стары-стары, ралісты. Буслы ўсё гнёзда рабілі на ём* (інф.). Гошчава Стайк.

ГРУДКІ мн. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 138); частка вёскі. Аброва Абр.; лес. Выганашчы Выган.

ГРУДОК м. частка вёскі. Аброва Абр.; невялікі груд. *Груд большы, а Грудок меншы* (інф.). Альшаніца Квас.; мелкае месца на Бабровіцкім возеры. Бабровічы Выган.; урочышча, ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134); поле на 66 маргоў. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 150–151); лес. *Пагорак у лесе* (інф.). Сярадава Жытл.

ГРУДОК КАРЭЦІНА м. узгорак. Ятвезь Квас.

ГРУДОПАЛЬ м. лес. *Месца, дзе быў панскі двор, пасяля там была бальніца* (інф.). Дабромысль Дабром.

ГРУДОПАЛЬСКАЕ н. поле. Глядзенне Дабром.

ГРУДЫ мн. поле. Быцень Быц.; поле. *На гэтым полі некалькі пагоркаў* (інф.). Гарбачы Новадзяв. Слон.; лес. Жамайдзякі Міл., Лазаўцы Міл., Мілейкі Міл.

ГРУДЫЯ мн. поле. Хадакі Жытл.

ГРУДЭЦ м. поле. Аброва Абр.

ГРУЗКАЯ ж. воступ. Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 22).

ГРУША ж. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 138).

ГРУШКА ж. поле. Скураты Квас.

ГРУШКІ мн. палянка сярод лесу, ніўкі на ёй. Вяда Выган.; Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 114–115).

ГРУШЭВСКЭЕ н. балота. Вулька-Целяханская Целях.

ГРЫБОВА ЯМА ж. месца на рэчцы Грыўда. Панкі Люб.

ГРЫВЕЦКАЕ н. балота па-над рэчкай Грыўдай. Старажоўшчына Кос.

ГРЫНКОЎШЧЫНА ж. поле. Лазаўцы Міл.

ГРЫЎДА ж. рэчка. *Много сёл на берагах Грыўды, але толькі наша сяло называюцца так, як і рэчка* (інф.). Грыўда Міл.; рэчка. Слон. пав. (АВК, т. 14, 1597 г., 108, 611, 620); рэчка. Гарбачы Новадзяв. Слон.

ГРЫЎДЗЕНСКАЯ ж. дарога, якая вядзе да вёскі Грыўда. Бусяж Міл.

ГРЫЦОВО н. востраў. Турная Святав.

ГРЫШКАВА ж. горка. Доўгае Быц.

ГРЭБЕЛЬКА ж. частка вёскі. Быцень Быц.

ГРЭБЛЯ ж. балота. Аўсто Стайк.; дарога. Вяда Выган.; дарога, якая вядзе да вёскі Глінная. Гошча Амяльн.; частка вёскі. Даманава Даман.; дарога. Мілейкі Міл., Размеркі Стайк.; балота. Руда Падст.; лес. Сялец Дабром.

ГРЭБЛЯ – ДРУГІ МОСТ ж. балота. Ятвезь Квас.

ГРЭБЛЯ – ПЕРШЫ МОСТ ж. балота. Ятвезь Квас.

ГРЭБЭНЬ м. востраў. Аброва Абр.

ГРЭЦКІ БОР м. лес. *Некалі ў Смольні жыў ляснік па прозьвішчы Грэцкі* (інф.). Бялавічы Кос.

ГЎДЗІНА н. паша. Коланск Амяльн.

ГУЖЫ мн. лес. Магіліцы Вольк.

ГУЗ м. узгорак. Заполле Кос.

ГУЗОВО н. востраў. Гошча Амяльн.

ГУЙЧА ж. урочышча на 55 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117); участак на 44 маргі. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 138–139).

ГУ́ЛЕНСКАЕ н. поле. Юкавічы Стайк.

ГУ́ЛІН м. лес. Юкавічы Стайк.

ГУ́ЛІНО н. лес. Аляксейкі Стайк., Аўсто Стайк.; лес, поле. *Гуліно, бо на Купальле ішлі ў лес шукаць папараць-кветку, там гулялі* (інф.). Гошчава Стайк.; лес. Заполле Кос., Косава.

ГУ́ЛІНСКІ ГАСЦІНЕЦ м. дарога. Размеркі Стайк.

ГУ́ЛЯРЭЎ РЭГ м. забалочаны лес. Турная Святав.

ГУ́МНІШЧА н. урочышча, ніўка. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161); лес. Падстарынь Падст.; балота. Хадоркі Кос.

ГУ́МНІШЧЭ н. поле. Гічыцы Ягл.

ГУ́РЦОВО ПОЛЕ н. поле. *Жыў чалавек, звалі яго Мацей, а мянушка ў яго была Гурэц. Многа поля ў яго было, багаты быў* (са слоў інфарманта запісаў складальнік). Красніца Выган.

ГУСТАЯ БЯРЭЗІНА ж. урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 146).

ГУСТЫ м. лес. Рудня Рэчк.

ГУСЦЁНЬКА ж. поле. Верашкі Квас.

ГУ́СЬКА ж. поле. Хадоркі Кос.

ГУ́ТА ж. лес. Альба Квас.; частка вёскі. *Некалі быў шкло-завод, цяпер хаты на тым месцы стаяць* (інф.). Няхачава Стайк.; найменне часткі пасёлка. *Неколі там буў шкляны завод* (інф.). Целяханы.

ГУ́ТА-МІХАЛІН м. вялікі лес, пушча. *Назва ўвабрала ў сабе два паняцці: гута — шкло рабілі там, а побач вёска была — Міхалін* (інф.). Ёдчыкі Квас.

ГУ́ТНІКІ мн. поле. *Там хутары даўней былі* (інф.). Доўгая Святав.

ГУ́ЦЕНСКАЯ ж. дарога, якая праз былою вёску Міхалін выходзіла на гасцінец Ружаны — Сялец. Ёдчыкі Квас.

ДАБРАГОШЧ м. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

ДАБРОМЫСКАЯ ПУШЧА ж. вялікі абшар лесу. Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 16).

ДАВЫДКАЎШЧЫНА ж. поле. Мілейкі Міл.

ДАЙЧАТЫ мн. поле. Заполле Кос.

ДАЛАТО н. поле. Хадакі Жытл.

ДАЛЕЙШАЯ МІЦЬКОЎШЧЫНА ж. поле. Даманава Даман.

ДАЛЕКІЯ мн. балота. Була Міл.

ДАЛЁКІ м. балота. Вулька-Аброўская Коз.

ДАЛЁКІЯ мн. урочышча. Бульская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 18).

ДАЛЁКІЯ СКЛІКІ мн. Бульская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 18).

ДАЛІНА ж. поле. Гладышы Міл.; лес. Квасевічы Квас.; поле. Падстарынь Падст.; было балота тарфяное, поле цяпер. Рацкевічы Міл.; поле. Хрышчонавічы Квас.

ДАЛІНКА ж. частка возера Вулькаўскае. Вулька-Целяханская Целях.; урочышча. Сярадава Кос. вол. (Купчая крепость 1873 г.).

ДАЛЬНЯЯ ж. урочышча, дзве ніўкі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

ДАМАНАВА н. поле. Гнойна Слон. пав. (АВК, т. 22, 1570 г., 388).

ДАНІЛАВА ТОНЬ ж. найменне часткі рэчкі Грыўда, балота пры ёй. Дубітава Міл.

ДАРАГНІЦА ж. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123).

ДАРАЖЭНЬ м. поле. Козіна Быц.

ДАРАЎНІЦА ж. урочышча, ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136); поле. *За мною бацькі ў пасаг, у дар, далі дзве дзесяціны зямлі. Тое поле і зараз называюць Дараўніца* (інф.). Гошчава Стайк.

ДАРАЦЁЕВО н. балота. Соміна Целях.

ДАРАША́НКА ж. поле, ніўка. Выганапчы Выган.

ДАРО́ГА ж. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152).

ДАЎГЕ́НСКА ж. дарога, якая вядзе ў вёску Доўгае. Козіна Быц.

ДВА ЗАГО́НЫ мн. поле. Астравок Варан. Пруж.

ДВАРЭ́Ц м. балота. Грыўда Міл.

ДВОР м. поле. Альшаніца Квас.; поле. *Там некалі была панская сядзіба* (інф.). Харошча Міл.

ДВО́РНАЕ н. балота. Міронім Быц.

ДВО́РЫСКО н. поле. *Там у старажытнасьці пасяліліся першыя людзі* (інф.). Заполле Кос.

ДВО́РЫШЧА н. поле. *Старыя людзі казалі, што Дворышчам валодала ўся сельская грамада* (інф.). Бусаж Міл.; поле. Быч Стайк., Гічыцы Ягл.; урочышча, ніўка на 10 маргоў. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 148; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155); востраў, грудок, парослы лесам. Вялікая Гаць Святав.; поле. Даргужы Міл., Жамайdzякі Міл., Любішчыцы Люб.; урочышча, ніва на 9 маргоў 15 прутоў. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 160; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 176–177); поле. Падстарынь Падст.; лес. Панкі Люб.; поле. Рэчкі Рэчк., Сенькавічы Падст.; лес. *У гэтым лесе знаходзілі каменьне, цэглу, мусіць, людзі там даўней жылі* (інф.). Ятвезь Квас.

ДВО́РЫШЧЭ н. ніўка на 1 гектар. Вяда Выган.; горка. Гошча Амяльн.

ДВЭ́РСКАЯ ж. былая дарога з вёскі ў панскі двор. Турная Святав.

ДЖЫГА́ЛАВО н. балота сярод лесу. Рэчкі Рэчк.

ДЗЕГЦЯ́НКА ж. лес. Бабровічы Выган.

ДЗЕГЦЯ́РКА ж. балота. Вулька-Аброўская Коз.

ДЗЕДАВА ТРЫБА ж. лясная просека. *У лесе дзед памёр на бугрэ* (інф.). Боркі Падст.

ДЗЕДАЎ КАЛОДЗЕЗЬ м. поле. Заполле Быц.

ДЗЕДАЎСКІЯ мн. поле. Манцюты Быц.

ДЗЕДЛЯНІНА н. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

ДЗЕДОВО н. балота. Аброва Абр.

ДЗЕДОВСКАЯ ГОРА ж. горка. Вялікая Гаць Святав.

ДЗЕЛЯНІЦА ж. урочышча, ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 137); балота. *Тое балото было грамадзкае. Яго Дзеляніцаю называлі, бо дзялілі паміж усімі людзьмі* (інф.). Заполле Кос.

ДЗЕМЯНОЎШЧЫНА ж. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 155).

ДЗЕНІСОВО н. балота сярод лесу. Рэчкі Рэчк.

ДЗЕРАВЯНІШЧЭ н. было балота, цяпер тарфянік. Хадакі Жытл.

ДЗЕРГАЎ м. востраў. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 21); лес. Хадакі Жытл.

ДЗЕРКАЧОВО н. поле. *Хутаранец меў мянушку Дзяркач* (інф.). Целяханы Целях.

ДЗЕРНІШЧА н. поле. Выганашчы Выган.

ДЗЕРЦІВА ж. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 139).

ДЗЕРЦІВЭ н. востраў сярод балота, ніўка на ім. Вяда Выган.

ДЗЕРЦІЛОВО н. востраў сярод балота, ніўка на ім. *Каля Самычына* (інф.). Вяда Выган.

ДЗЕРЦІНА ж. урочышча, ніўка на 1 морг 15 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117); востраў сярод балота, ніўка на ім. *Лес, кусты карчавалі і на гэтой дзерціне сеялі жыто ці ячмень. А называлі той вострой Дзерціна* (інф.). Галенчыцы Ягл.

ДЗЕРЦЬ ж. ніўка, навіна. *Дзерць называлі гэта поле, бо выдзіралі кусты, лазу, а пасья гаралі (інф.).* Скураты Квас.

ДЗЕСЯТЭ н. сенажаць. Выганапчы Выган.

ДЗЕСЯЦІНЫ мн. балота. *Балото было падзелена на ўчасткі. Казалі на тое балото Дзесяціны, бо даўней мералі дзесяцінамі. А гэта крышку больш за адзін гектар (інф.).* Верапкі Квас.

ДЗЁШКОВО н. поле. Бабровічы Выган.

ДЗЁГЦЯНКІ мн. луг. Гошча Амяльн.

ДЗІКАЕ н. возера. Ятвезь Квас.

ДЗІКАЕ БАЛОТЦО н. лужок. *Дзікае называлі, бо глыбокае, грузкае, багністае (інф.).* Жамайдзякі Міл., Мілейкі Міл.

ДЗІТАЎСКЕ н. лес. Заполле Кос.

ДЗІЧ м. лес. *У Дзічы крапіва, лаза. Там ано дзікі жыруюць (інф.).* Бялавічы Кос.; лес. *Балоцісты лес, які зарос дзікай травой (інф.).* Заполле Кос.

ДЗМІТРАВА НІЎКА ж. ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164–165).

ДЗМІТРАЎСКАЯ НІЎКА ж. ніўка. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 145).

ДЗЮРВЕЛІ мн. лясок. Даргужы Міл.

ДЗЯВЯТКАЎСКАЯ ж. дарога. Партызанаўка Новадзяв. Слон.

ДЗЯВЯТЫ ГАЛОЎНЫ КАНАЛ м. канал, які злучае Бабровіцкае возера і Ясельду. Козікі Коз.

ДЗЯГЦЯНКА ж. поле, лес. Бабровічы Выган.; урочышча, ніўка на 3 маргі 10 прудоў. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 143); *Урочышча каля дарогі на Целяханы (інф.).* Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 113–114); балота. Була Міл.; урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 156).

ДЗЯГЦЯНАЯ ЯМА ж. лес. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 123–126).

ДЗЯГЦЯЊІЦА ж. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164–165).

ДЗЯГЦЯЊСКІ МОХ м. журавінавае балотца. Бабровічы Выган.

ДЗЯГЦЯРНЯ ж. поле. *Быў лес, балота* (інф.). Магіліцы Вольк.; лес. *Дзёгцём усё змазвалі калёса ў вазах, яго трэба было многа. Гналі яго ў лесі з бярозавай кары. Тое место называецца Дзягцярня* (інф.). Хадакі Жытл.

ДЗЯДЗІНЕЦ м. поле. *І зараз выгорваяцца цэгла на полі, дзе быў панскі маёнток* (інф.). Аўсто Стайк.; урочышча. *Там быў панскі двор* (інф.). Турная Святав.; урочышча. *Некалі там была памешчыцкая сядзіба* (інф.). Юндзілы Паўл. Пруж.

ДЗЯДЗЬКОВО н. лес. Бабровічы Выган.

ДЗЯДЗЮШЧЫНА ГАРА ж. поле, горка. *Даўней гэтае поле належала чалавеку на прозьвішчы Дзядзюшка* (інф.). Галік Міл.

ДЗЯДЛЯЊІНА н. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

ДЗЯКОВО н. поле. Була Міл., Клепачы Варан. Пруж.; балота. Хадакі Жытл.

ДЗЯКОЎШЧЫНА ж. поле. Альшаніца Квас.

ДЗЯЛКІ мн. поле, балота. Сярадава Жытл.; поле. Хадоркі Кос.

ДЗЯЛЬНІЦА ж. лес, было поле. *За Бабровічамі* (інф.). Вяда Вядск.; поле. Гічыцы Ягл.

ДЗЯМІДАЎКА ж. поле. Астравок Варан. Пруж.

ДЗЯМ'ЯНАВА ГАРА ж. узгорак. Залессе Жыров. Слон.

ДЗЯМ'ЯНАВА ДЗЯЛКА ж. поле. Быч Стайк.

ДЗЯМ'ЯНАЎСКАЯ ж. сенажаць. Бусяж Слон. пав. (АВК, т. 22, 1559 г., 95).

ДЗЯМ'ЯНКА ж. урочышча. *Каля Азарыч* (інф.). Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 176–177).

ДЗЯНІСАВА ж. ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 118–119).

ДЗЯНІСКАЎШЧЫНА ж. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 139).

ДЗЯРЦЁ мн. поле. Скураты Квас.

ДЗЯРЦІЛАВО н. лес вялікі сярод балота. Гічыцы Ягл.

ДЗЯРЦІНЫ мн. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 139).

ДЗЯСЯТЫ КВАРТАЛ м. лес. Стайкі Стайк.

ДЗЯТЛІНА ж. грабовы лес. Бабровічы Выган.

ДЗЯЦЕЛІНКА ж. поле. Скураты Квас.

ДЗЯКОВЭ н. лес. Бабровічы Выган.

ДОБРОРАЦКЕЕ н. балота. Краі Рэчк.

ДОБРОРАЦКІ м. лес. Рудня Рэчк.

ДОБРЫ ДУБ м. лес. Доўгая Святав.; Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 151; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 158–159), Святая Воля Святав., Турная Святав.

ДОБРЫЯНОВСКІ м. лес. Бабровічы Выган.

ДОВГІЙ м. луг. Гошча Амяльн.

ДОВГІ ЛЕСОК м. града сярод лесу. Коланск Амяльн.

ДОВГІ ОСТРОВ м. востраў сярод балота, ніўка на ім. Вяда Выган.

ДОВГІ ПЛАВ м. азярцо ў балоце. Каровы, прабіраючыся на астравы, рабілі сабе сярод багны, балота дарогу. Дарога становілася ўсё шырэйшай, адусюль у выбітую сьцежку сьцякала вада. У глыбейшых месцах вада не высыхала нават у самае гарачае лета. Там каровы і пілі ваду, і людзі карысталіся плавамі, хадзілі па іх. Па пояс у вадзе часам, але лепей, чым путацца ў куп'е (інф.). Аброва Абр.

ДОВСКІ РОВ м. канал. Гошча Амяльн.

ДОВСКІ РЭВ м. канал. *Бярэ пачатак каля Сьвятой Волі, служыць мяжою між Турной і Доўгай, ідзе міма Гліннай, Гошчы і ўпадае ў Ясельду* (інф.). Святая Воля Святав.

ДОЛІНА ж. лес. Вялікая Гаць Святав.

ДОЛІНКІ мн. поле. Турная Святав.

ДОЛЯ ж. поле. Альшаніца Квас., Аўсто Стайк.

ДОРОГА ж. *Перакрыжаваньне вуліц у вёсцы* (інф.). Турная Святав.

ДОРОШАНКА ж. балота. Выганапчы Выган.

ДОРОШЭВСКОЕ н. лес. *Належаў у свой час пану Дарашэўскаму. У лесе ва ўпадзіне знайшлі даўнейшыя збудаваньні вадзянога млына* (інф.). Турная Святав.

ДОЎГА ж. лес. Волька Вольк.; балота. Доўгае Быц., Ятвезь Квас.

ДОЎГАЕ н. было балота, цяпер тарфяное поле. Воля Жытл.; урочышча, тры ніўкі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 114–115); урочышча, дзве ніўкі. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155); глыбокае месца на рэчцы Грыўда. Грыўда Міл.; балота. Даманава Даман.; развілка дарог. Югалін Дабром.; поле. Юкавічы Стайк.

ДОЎГАЕ НІВІШЧА н. сенажаць. Міронім Слон. пав. (АВК, т. 22, 1560 г., 113).

ДОЎГА НІВА ж. поле. Жытлін Жытл.

ДОЎГАЯ ж. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 166–167).

ДОЎГАЯ ДЗЯЛЯНКА ж. лес. Хадакі Жытл.

ДОЎГАЯ НІВА ж. урочышча, ніўка. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 176–177).

ДОЎГЕНЬКАЕ н. балота. Доўгае Быц.

ДОЎГЕНЬСКА ж. *Дарога, якая вядзе да вёскі Доўгае* (інф.). Міронім Быц.

ДОЎГІ м. поле. Жытлін Жытл.

ДОЎГІ ГРУД м. поле. Яблонка Жытл.

ДОЎГІ ЛЕС м. лес, ніўка на 10 прудоў. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 143); лес. Сяркі Новадзяв. Слон.

ДОЎГІ ЛОГ м. поле. Падстарынь Падст.

ДОЎГІ ЛУЖОК м. лужок. Ятвезь Квас.

ДОЎГІ МОСТ м. урочышча. *Там бралі пясок на гуту* (інф.). Альшаніца Квас.

ДОЎГІЯ мн. поле. Буцькі Варан. Пруж., Бялавічы Кос.; лес. Варанілавічы Варан. Пруж.; поле. *Палосы зямлі былі доўгія, але вузкія* (інф.). Заполле Кос.

ДОЎГІЯ АЧКОЎСКІЯ мн. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 138).

ДОЎГІЯ ГОНЫ мн. поле. Размеркі Стайк.

ДОЎГІЯ КАРЛЯКІ мн. поле. Юкавічы Стайк.

ДОЎГІЯ РЭЗКІ мн. было балота, цяпер тарфянік. Дабры-нёва Даман.

ДОЎГІЯ ЧАСТКІ мн. поле. Быч Стайк.; поле. *За ваенныя заслугі некалі далі салдатам надзелы. Мабыць, тым салдатам, якія служылі дваццаць пяць год* (інф.). Гошчава Стайк.

ДОЎЖЫКОЎ ХВОЙНІК м. лес. *Даўней хутар быў чалавека, ён меў прозьвішча Доўжык* (інф.). Бялавічы Кос.

ДОЎКАЎШЧЫНА ж. выпас. *Есць вёска побач — Даўкі* (інф.). Каплі Варан. Пруж.

ДОЎШАВІЧЫ мн. забалочаны лес. Заполле Кос.

ДОШНА ж. урочышча. Перавалоцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 18).

ДРАГАНІЦА ж. балота. *Назвалі Драганіца, бо як ступіш нагою, то ўсё кругом дрыжыць* (інф.). Гічыцы Ягл.

ДРАГАРУВІШЧА н. балота. Падстарынь Падст.

ДРАГОЌІЦА ж. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136).

ДРАЃЖНО н. поле. Коханава Даман.

ДРАЗДОЎ ЛЯСОК м. быў лес, цяпер тарфянік. Няхачава Стайк.

ДРАЗДОЎШЧЫНА ж. поле. Яблонка Жытл.

ДРАКОВЭ н. поле. *Хутар быў, а прозьвішча хутаранца было Драк* (інф.). Глінішча Целях.

ДРАЌІЦЫ мн. лес. *Дзерлі на дрانیцы дрэва* (інф.). Краі Рэчк.

ДРОЗДЫ мн. поле, балота. Краі Рэчк.

ДРОЗНАЕ н. урочышча, ніўка на 8 прудоў. Вяда Вядск вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 134–135).

ДРУГАЯ ГАРОЃА ж. урочышча. Выганашчы Выган.

ДРУГАЯ ДЗЯЛЯНКА ж. сенажаць. Рэчкі Рэчк.

ДРУГАЯ ПАЛОСКА ж. поле. Сенькавічы Падст.

ДРУГАЯ РЭЗКА ж. балота. Халап'я Падст.

ДРУГАЯ ЧВЭРЦЬ ж. поле. Альшаніца Квас.

ДРУГІ ГАРАЃ м. месца стаянкі торфаздабыўнай тэхнікі. Зялёны Бор Стайк.

ДРУГІ ПАПЯРОЧНЫ ТРЫБ м. прасека. Сенькавічы Падст.

ДРУГІ ХВЭЙНІК м. лясок. Глінная Амяльн.

ДРУЗА ж. Грузкае балота. Лазаўцы Міл.

ДРУСКОЎШЧЫНА ж. поле. Лазаўцы Міл.

ДРЫГІНЯ ж. рэчка. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 17); топкае балота. *Зараз у Дрыгіні сухо, а даўней пад нагамі балото хадзіло* (інф.). Любішчыцы Люб.

ДРЫСЛІВА ГАРА ж. узгорак. Альшаніца Квас., Заполле Кос.

ДРЫСТОГА ж. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135).

ДРЫСТОЧЧА н. урочышча. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 140–141).

ДРЭМА ж. урочышча, ніва. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154); балота. *У Дрэме ні пралезьці, ні прайсьці: вочы павыпорваеш у лязняку. Ды яшчэ пад нагамі мокро* (інф.). Уласаўцы Жытл.

ДРЭМЛЕВА н. урочышча, ніва. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 151).

ДРЭМЛЕХАВА н. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 151).

ДРЭНІНА н. поле. Воля Жытл., Вулька-Целяханская Целях., Соміна Целях.

ДРЭННІЦА ж. сенажаць. *У Дрэньніцы мало калі касілі, каравамі спасвалі* (інф.). Заполле Кос.

ДРЭНЬ ж. поле. *Без гною ў Дрэні нігды ні радзіло, бо адзін пясок* (інф.). Бялавічы Кос.; урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154, 155, 157).

ДРЭНЬКА ж. лес. Сяркі Новадзяв. Слон.

ДРЭЧЫН м. лясок, груд у лесе. Коланск Амяльн.

ДУБАВЕЦ м. быў лес, цяпер тарфянік. Вулька-Аброўская Коз.; лес. Няхачава Стайк.

ДУБАВІЦА ж. поле. Вулька-Целяханская Целях.

ДУБ'Ё н. балота. Заполле Кос.; поле. Краглевічы Целях.; урочышча, ніўка ў ім. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154).

ДУБІНА ж. балота. Быцень Быц.; балота, поле. Бялавічы Кос.; лес. Гутка Рэчк.; поле. Скураты Квас.; лес, цяпер поле. Старажоўшчына Кос.; поле. Хадакі Жытл.; лес. *Усю Дубіну дзікі перарылі, жалуды шукаючы* (інф.). Харошча Міл.

ДУБІНО н. поле. Амяльная Амяльн.

ДУБІТА ж. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23); рака. Бусяж Слон. пав. (АВК, т. 22, 1566 г., 242); поле, лес. Жамайдзякі Міл.; лес, дзе шмат дубоў. Дубітава Міл.

ДУБІТО н. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

ДУБІЦКАЕ н. поле. Грыўда Міл.

ДУБІЦКЕ н. балота. Выганашчы Выган.

ДУБКІ мн. востраў. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 20); балота. Хрышчонавічы Квас.

ДУБНІК м. поле. Заполле Быц.

ДУБНІКІ мн. лес. *Там дубы е* (інф.). Стайкі Стайк.; поле. Юндзілы Паўл. Пруж.

ДУБНЯК м. малады дубовы лес. Альшаніца Квас.

ДУБНЯЧОК м. невялікі па плошчы дубовы лес. *У Дубнячку баравікі надто растуць* (інф.). Заполле Кос.

ДУБОВАЕ н. лес. Хорошча Міл., Магіліцы Вольк.

ДУБОВАЯ КАЛОДА ж. урочышча. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161).

ДУБОВАЯ КЛЕЦЬ ж. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 130–131); урочышча. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 138–139).

ДУБОВЕЦ м. востраў, ніўка на ім. Аброва Абр.

ДУБОВІК м. поле. Гошча Амяльн.

ДУБОВІЦА ж. поле. Вулька Целяханская Целях.

ДУБОВІЦКОЕ н. лес. Краі Рэчк.

ДУБОВОЕ н. лес. Магіліцы Вольк.

ДУБОК м. востраў, ніўка на ім. Аброва Абр.; урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117); паша. *Там расьце дубок* (інф.). Заполле Кос.

ДУБРАВА ж. лес. Бараны Ягл.; лес. *У гэтым лесе растуць дубы, якім па 140–150 гадоў, адзін у адзін, гонкія, стройныя* (інф.). Кушняры Падст.

ДУБРАЎКІ мн. поле. Ёдчыкі Квас.; нізкае месца, парослае драбналесем. Заполле Кос.; урочышча, ніўка ў ім. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 159); было поле, цяпер лес. Корачын Жытл.

ДУБРОВА ж. поле, луг. *Там была цагельня* (інф.). Бялавічы Кос.; поле. Верашкі Квас., Вулька-Аброўская Коз.; лес. Гошчава Стайк., Заполле Кос., Квасевічы Квас., Падстарынь Падст., Сярадава Жытл., Стайкі Стайк.

ДУБРОВІЦА ж. поле. Любішчыцы Люб., Майск Люб.; лес. *У Дубровіцы надто харашэ. Раней піянерскі касьцёр там рабілі* (інф.). Няхацава Стайк.

ДУБРОВКІ мн. лес, поле. *Там дабывалі вапну* (інф.). Коланск Амяльн.; лес. Краглевічы Целях.

ДУБРОЎКА ж. поле. Азярцо Падст.; лес. Размеркі Стайк.; балота. Хадоркі Кос.; поле. Яблонка Жытл.

ДУБЫ мн. балота, поле. *Даўней на грудках расьлі вялікія дубы* (інф.). Закаплічча Дабром.; балота, грудок. Няхацава Стайк.

ДУГАВЕЦ м. лес. Вулька-Аброўская Коз.

ДУДЧЫЦА НІВА ж. ніўка на 15 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 120–121).

ДУДЫЧЫНО н. поле. Скураты Квас.

ДУКТ м. лес. *Лес, які належаў даўней Юньдзілам* (інф.). Харошча Міл.

ДУЛЬБІН м. востраў. *Лясны стражнік жыў там* (інф.). Турная Святав.

ДУЛЬБІНО н. поле. *Даўней лясная стража там была* (інф.). Гошча Амяльн.

ДУМАНОЎ ЛОГ м. нізіна, упадзіна, парослая хмызняком. Падстарынь Падст.

ДЫМБІНА НІВКА ж. лес, было поле. Доўгая Святав.

ДЫХАВІЦА ж. балотца. Заполле Кос.

ДЫХАВІЦКАЕ н. вёска. *Вёска, якая ў старыя часы была недалёка ад Запольля* (інф.). (АВК, т. 18, 1592 г., 94).

ДЫХАВІЧЫ мн. поле. Заполле Кос.

ДЫХАЎСКАЯ ж. поле. Бялавічы Кос.

ДЭДЛЕЎ м. востраў, ніўка на 3 маргі. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 142).

ДЭДЛІНА н. урочышча, ніўка там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135).

ЁВЕРКА ж. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164–165).

ЕВРЭЙСКІЕ МОГЛІЦЫ мн. лес. Вялікая Гаць Святаў.

ЕЗАХОЎКА ж. лес. Магіліцы Вольк.

ЕКІМОВЕ н. поле. Краі Рэчк.

ЕЛІГРАДА ж. урочышча, ніва на 18 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

ЕЛІНА ж. стары яловы лес. Заполле Кос.; балота, хмызняк. Чамялы Вольк.

ЕЛІНА ВЯЛІКАЯ ж. драбналессе. *Вольха, арэшнік расьлі* (інф.). Чамялы Вольк.

ЕЛІНА МАЛАЯ ж. драбналессе. *Чаромха, крушына, парэчкі растуць* (інф.). Чамялы Вольк.

ЕЛІЦА ж. лес. *У Еліцы нізко, там много елкі* (інф.). Бялавічы Кос.; урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 152–153).

ЕЛКІ мн. поле. Коланск Амяльн.

ЕЛНОЕ н. лес. Рудня Рэчк.

ЕЛОВОЕ н. востраў. Святая Воля Святаў.

ЕЛОВЫ м. лес. Коланск Амяльн.

ЕЛОСМЫЧЫ мн. лес, поле. Чамялы Вольк.

ЕЛЦОВЭ н. поле, балота. Рудня Рэчк.

ЁЛЬНІК м. лес. Альшаніца Квас., Закаплічча Дабром., Коланск Амяльн.; урочышча. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161).

ЁЛЬНІЧОК м. лес. Заполле Кос.

ЕЛЬШЧАЊІЦА ж. урочышча, ніўка там. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 147).

ЁЛЯ ж. востраў. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 146); грудок. Святая Воля Святав.; востраў. Уласаўцы Жытл.

ЕРШОВО н. балота. Амяльная Амяльн.

ЁСКАЎШЧЫНА ж. поле. Скураты Квас.

ЕСЯНЬКІ мн. лес. Волька Вольк.

ЁЛА ж. лес. Краглевічы Целях.

ЁЛАЕ н. балота. Доўгае Быц., Наліўкі Быц.; лес. Яблонка Жытл.

ЁЛІНСКАЯ ж. дарога. Вуглы Быц.

ЁЛУХА ж. лес. *У Ёлусі нізко, там густо растуць ёлкі* (інф.). Галенчыцы Ягл., Козікі Коз.; балота, лес, грады. Магіліцы Вольк.

ЁЛЫЯ мн. было балота, цяпер тарфянік. *На балоце дуб стаіць карчысты, удвух не абняць* (інф.). Любішчыцы Люб.; выпас. Майск Люб.

ЖАБІНО н. поле. Аляксеікі Стайк., Гошчава Стайк., Размеркі Стайк.

ЖАБКА ж. ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 137).

ЖАГАЛАВСКОЕ н. балота. Соміна Целях.

ЖАДЗЕНІЦА ж. урочышча, ніва на 4 маргі. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 148; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 152–153); балота. Вялікая Гаць Святав.

ЖАЖАРЫК м. балота. Хадакі Жытл.

ЖАЛАВА ж. лес, балота. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 142).

ЖАМАЙДЗЯКОЎСКАЯ ж. дарога, якая ішла да вёскі Жамайдзякі. Куляшы Міл.

ЖАРАБЯТНІКІ мн. сямьцо. Кос. вол. Слон. пав. (АВК, т. 14, 1597 г., 617).

ЖАРДАК м. урочышча. *Каля Стублаў* (інф.). Квасевічы Квас.; лес. *Некалі той лес зрэзалі на жэрдзе* (інф.). Хрышчо-навічы Квас.

ЖАЎНЭРАВА н. поле. Жытлін Жытл.

ЖВІРБЛІНО н. поле. *Прозьвішча хутаранца было Жвірбля* (інф.). Хадоркі Кос.

ЖВІРОЎНЯ ж. гара. *Месца, дзе бяруць жвір* (інф.). Заполле Кос.; лес. *Быў хутар, цяпер хмызьняк* (інф.). Рацкевічы Міл.; пагорак. *Месца, дзе бяруць жвір* (інф.). Турная Святав.

ЖДЖАР м. балота. *Балота сярод лесу. Яно глыбокае, з высокай купай, расьце асака* (інф.). Выганашчы Выган.; лес. Магіліцы Вольк.; балота. *У Жджары нізка, купы многа і асака расьце* (інф.). Майск Люб.

ЖОЛОВА ж. поле. Бабровічы Выган.

ЖОМЁРКА ж. ніўка сярод лесу. Бабровічы Выган.

ЖОРОВЕЦ м. востраў. Аброва Абр.

ЖУКАВО н. балота. Баравікі Новадзяв. Слон.

ЖУКОВЭ н. балота. Вулька-Целяханская Целях.; поле, балота. Рудня Рэчк.

ЖУРАВЕЛЬ м. балота. Вулька-Целяханская Целях., Выганашчы Выган.

ЖУРАВЕЦ м. востраў, дзве ніўкі. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 147; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155).

ЖУРАВЛЁВО н. балота. Амяльная Амяльн.

ЖУРАВЎЦ м. балота. Вялікая Гаць Святав.

ЖУРАЎЛЯ н. поле. *Належала некалі пану* (інф.). Жытлін Жытл.

ЖЫВАКОПЦЫ мн. частка вёскі. Любішчыцы Люб.

ЖЫГАЛОВСКЭ н. балота. Вулька-Целяханская Целях., Рудня Рэчк.

ЖЫГАЛОВСКЕ н. лес. Краі Рэчк.

ЖЫГУЛЯНКА ж. рака. Заполле Кос.; рака. *Жыгулянка пачынаецца ва ўрочышчы Пласкавыя* (інф.). Бялавічы Кос.

ЖЫДАВА н. балота. Соміна Целях.

ЖЫДАВО КАЛЁНО н. балота. Азярцо Падст.

ЖЫДЗЯЧЭ н. балота. Рэчкі Рэчк.

ЖЫДЗЯЧЭЕ н. поле. Рудня Рэчк.

ЖЫДОВЕ н. балотца. Краі Рэчк.

ЖЫДОВКА ж. канал. *Вельмі даўні* (інф.). Аброва Абр.

ЖЫДОЎСКАЕ н. балота. Чамялы Вольк.

ЖЫДОЎСКІ ЛОГ м. балацявіна. Падстарынь Падст.

ЖЫДОЎСКАЯ ЯМКА ж. месца на рэчцы Грыўда. Панкі Люб.

ЖЫДЭВКА ж. роў, канал, які ўпадаў у Вядскае возера. Вяда Выган.

ЖЫЛІЧА НІЎКА ж. урочышча, ніўка. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 147).

ЖЫЛІЧЫ мн. урочышча, ніва на 6 маргоў. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 110–111).

ЖЫРОМСКАГО поле. *Поле належало чалавеку, у якога прозьвішча было Жыромскі* (інф.). Грыўда Міл.

ЖЭЛЕЗНО н. балота. Аброва Абр.

ЖЭЛЕЗКОВЕ н. лес, балотца. Краі Рэчк.

ЗААЗЁР'Е н. лес. Ласасін Варан. Пруж.

ЗААСЕЛІЦА ж. поле. Заполле Кос.

ЗАБАГО́ННЕ н. быў лес, цяпер поле. Сакоўцы Міл.

ЗАБАЛАЌЦЕ н. лес. *У Забалацьці лес харошы рос, сосны ў два абхваты. Цяжко было туды дабрацца, зараз сухо кругом* (інф.). Хадакі Жытл.

ЗАБАЛОЌЦЕ н. урочышча, ніўка на 16 прудоў. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 143); балота. Галынка Міл.; поле. Ёдчыкі Квас.; поле, балота. Коханавы Даман.; урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164–165); балота. Мілейкі Міл.; поле. Сакоўцы Міл.

ЗАБЕ́Г м. балота. *У Забегу сено кепско сохня, бо кругом лес* (інф.). Воля Жытл.; лес. Краі Рэчк.

ЗА БЕ́ЛЫМ ДО́МАМ поле. *Хутар быў, у хутаранца была маленькая белая хатка* (інф.). Магіліцы Вольк.

ЗАБЕРАЗІ́НКА ж. балота. Жытлін Жытл.

ЗАБЕРВЕ́ЧА н. балота. Выганашчы Выган.

ЗАБЕ́РВЫ мн. лес. *Мы дзецьмі ў Забервы па лахачэ бегалі. Па карзіні назьбіравалі. Ё багну многа там было* (інф.). Боркі Падст.

ЗАБІ́ТА ГРЭ́БЛЯ ж. лес. *Чалавек паехаў у лес па дрова і яго забіла дзеравінай* (інф.). Бялавічы Кос.

ЗАБІ́ТАЕ н. урочышча. Залессе Жыров. Слон.

ЗАБІ́ТЭ н. лес. *Мядзьведзь забіў чалавека* (інф.). Заполле Кос.

ЗАБО́Й м. поле. Алышаніца Квас.

ЗАБО́Р'Е н. урочышча, ніўка. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161); лес. *У Забор'і чалавек жыў, хутар быў яго* (інф.). Харошча Міл.

ЗАБОРОВІ́НА ж. лес. Вялікая Гаць Святаў.

ЗА БРАДНО́М лес. Козікі Коз.

ЗАБРО́Д м. частка вёскі. Рудня Рэчк., Соміна Целях.

ЗА БРО́ДАМ поле. Шчытна Варан. Пруж.

ЗАБРО́ДДЗЕ н. урочышча, у двух месцах ніўкі на 4 маргі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 120–121); ніўка сярод балота. Козікі Коз., Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154); поле. Сялец Дабром.

ЗАБРО́ДЫ мн. лес. Турная Святав.

ЗАБРА́ДДЗЕ н. ніўка. Вяда Выган.

ЗАБЫЧО́К м. поле. Коланск Амяльн.

ЗАБЫЧЭ́ЧЫН м. балота. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 146).

ЗАБЭ́РВЫ мн. поле. Гічыцы Ягл.; балота. *Паміж Турной і Абровам* (інф.). Турная Святав.

ЗАБЭ́Р'Е н. лес. Вулька-Аброўская Коз.

ЗАБЯГА́ЙЛАЎКА ж. частка вёскі. Няхачава Стайк.

ЗАБЯРВЕ́ЧЧА н. балота. *За бярвамі-кладкамі пачыналася Забярвечча. Яно туды, пад самую рэчку Хвядоску* (інф.). Альшаніца Квас.

ЗАБЯРО́ЗАВО н. лес. Чубок бяроз рос, место адразу за бярэзьніком называлі Забязозаво. Там даўней дача лясная стаяла (інф.). Яблонка Жытл.

ЗАВА́ЛЫ мн. лес. Стайкі Стайк.

ЗАВА́ЛЬНАЕ н. лес. *Бо там грады высокія, вал* (інф.). Альшаніца Квас., Бялавічы Кос.

ЗАВЕ́Р'Е н. лес. Краі Рэчк.

ЗАВЕ́РШ'Е н. балота, сенакос. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 146; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 144–145); поле. Даманава Даман.; поле. *У Заверш'і, адразу за гарою, добры авёс рос, кусьцісты* (інф.). Юкавічы Стайк.

ЗАВЕ́РШЫ мн. балота. Шчытна Варан. Пруж.

ЗАВО́ДНАЕ н. было балота, цяпер тарфяное поле. Жытлін Жытл.

ЗАВО́ДНЫ ЛЕС м. лес. Хорошча Міл.

ЗА ВО́ЗЕРАМ поле. Галенчыцы Ягл.; балота. Жытлін Жытл.

ЗА ВО́МХАМ поле. *Вомх — балацявіна, зарослая драбна-лесьсем* (інф.). Уласаўцы Жытл.

ЗАВО́МША н. поле. *Дзе Завомша, была шырокая паласа добраго поля. Там усё радзіло* (інф.). Азярцо Падст.

ЗАВО́СЦЕ н. балота. Вулька-Аброўская Коз.

ЗАВУЛЁ́НЦЫ мн. частка вёскі. Вулька-Целяханская Целях.

ЗАВЭ́РШЭ н. поле. Вялікая Гаць Святав.

ЗАВ'Я́ЗЭ н. забалочаны лес. Турная Святав.

ЗА ВЯРХО́М поле. Зыбайлы Жытл.

ЗА ГА́ЕМ поле. Галенчыцы Ягл.

ЗА ГАЁ́М лес. Ёдчыкі Квас.; поле. Юндзілы Паўл. Пруж.

ЗАГА́ЙНІК м. лес. *Найбольш грыбоў зьбіраям у Гайку і ў Загайніку* (інф.). Размеркі Стайк.

ЗАГА́ЛІЧЫ мн. было поле, цяпер могількі. Гічыцы Ягл.; поле. Ёлкі Ягл.

ЗА́ГАРАДА ж. поле. Дабрынёва Даман.

ЗАГАРО́ДДЭ н. поле. *Поле за агародамі, прысядзібнымі ўчасткамі* (інф.). Верашкі Квас.; дарога. Лазаўцы Міл., Мілейкі Міл.; балота. Руда Падст.; поле. Сакоўцы Міл.; балота. Сяркі Новадзяв. Слон., Юкавічы Стайк.

ЗА ГАРО́Ю поле, лес. Вуглы Быц.

ЗА ГАСЦІ́НЦОМ поле. Юкавічы Стайк.

ЗАГАТО́К м. поле, лес. Жытлін Жытл.

ЗАГАТЫ́ШЧЭ н. поле, частка вёскі. Рэчкі Рэчк.

ЗАГЛІ́НІШЧА н. поле. *Пасадзілі малады сад, то ў Заглінішчы ніяк ні хоча расьці* (інф.). Любішчыцы Люб.

ЗАГО́НЫ мн. поле. Рацкевічы Міл.

ЗАГО́РА ж. лес. *Лысая Гара, а ў Загоры надто много гарэшніку, усё дзеці па гарэхі бегаюць* (інф.). Бялавічы Кос.; частка вёскі. Вішнёўка (Гнойна) Даман.; горка. Глінная Амяльн.

ЗАГОРА́ ж. частка вёскі. Вулька-Целяханская Целях.; поле. Турная Святав.

ЗАГО́Р'Е н. поле. Еськаўцы Варан. Пруж., Наліўкі Быц.; поле. *У Загор'і камень вялікі ляжыць* (інф.). Панкі Люб.

ЗА ГОРО́Ю частка вёскі. Вулька-Целяханская Целях.; лес. Глінная Амяльн.

ЗА ГРАБО́ВАЙ поле. Гошчава Стайк.

ЗАГРАДЗІ́НО н. лес. *На градах дубы расьлі, а ў Заградзіне — алешнік да самай Жыгулянкі* (інф.). Заполле Кос.

ЗАГРУ́ДДЗЕ н. поле, балота. *Дзе груд, то яшчэ людзі заходзілі, а ў Загрудзьдзі лаза густо парасла, нос ні ўваткнуць* (інф.). Корачын Жытл.

ЗА ГРЭ́БЕЛЬКАЮ балота. Рэчкі Рэчк.

ЗАГРЭ́БЛЯ ж. частка вёскі, найменне вуліцы. *Даўней пасярэдзіне сяла ў нізкім месцы, упадзіне, палажылі грэблю* (інф.). Заполле Кос.; дарога. Козікі Коз.

ЗАГУМЭ́ННЕ н. поле. Аляксейкі Стайк.; дарога. Бялавічы Кос.; поле. Верашкі Квас.; дарога. Галік Міл., Гладышы Міл.; поле. Даманава Даман.; найменне вуліцы. Заполле Кос.; поле. Квасевічы Квас., Коханава Даман.; дарога. Лазаўцы Міл., Размеркі Стайк.; поле. Сенькавічы Падст.; поле, частка вёскі. Стайкі Стайк.; дарога. Сялец Дабром., Сярадава Жытл.; поле. Сяркі Новадзяв. Слон.; дарога. Хадоркі Кос.; Харошча Міл.

ЗАГУМЭ́ННЫ ПАЛЭ́ТОК м. поле. Размеркі Стайк.

ЗАГУ́МЕНЬЕ н. частка вёскі. Глінная Амяльн.

ЗАГУ́МНА мн. поле. Варанілавічы Варан. Пруж.; Галік Міл.; дарога. Мілейкі Міл.; частка вёскі. Чамялы Вольк.

ЗА ГУ́МНАМІ поле. Вішнёўка (Гнойна) Даман., Хрышчонавічы Квас.

ЗАГУ́МЭНЬЕ н. частка вёскі. Амяльная Амяльн.

ЗАГУМЭНЬЕ н. частка вёскі. Турная Святав.

ЗАД м. урочышча, ніўка. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 148).

ЗАДАЛАТО н. поле. Жытлін Жытл.

ЗА ДАРОГАЙ урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152).

ЗАДЗІНІЦА ж. урочышча, ніўка на 4 маргі. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 152–153).

ЗАДЗЯГЦЯРКА ж. было балота, цяпер тарфянік. Жытл. Жытл.

ЗАДНЕ н. балота. Глінная Амяльн.

ЗАДНІ БОР м. лес. Закаплічча Дабром.

ЗАДНІ ГРУД м. урочышча, тры ніўкі там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 140; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

ЗАДНІ ГРУДОК м. лес. Зыбайлы Жытл.

ЗАДНІ ОСТРОВ м. балота. Рэчкі Рэчк.

ЗАДНІЦА ж. поле. *Месца за гумнамі* (інф.). Альшаніца Квас.

ЗАДНІЯ мн. балота. Заполле Кос., Руда Падст.

ЗАДНІЯ РЭЗКІ мн. поле. Халап'я Падст.

ЗАДНІЯ СЕЛІШЧА мн. поле. Вулька-Аброўская Коз.

ЗАДНІЯ ШНУРЭ мн. поле. Вулька-Аброўская Коз.

ЗАДНЯ ж. балота. Сенькавічы Падст.

ЗАДНЯЕ н. балота. Була Міл.; поле. *Стаіць камень, а на ім крыж, яшчэ за Польшчай паставілі* (інф.). Вяценеўка Новадзяв. Слон.; балотца. Гутка Рэчк.; балота. *Задняе — самае далёкае балото ў запалянцоў, крайняе, пад саму Жыгулянку* (інф.). Заполле Кос.

ЗАДОЛЬС м. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152–154).

ЗАДОЎТІЯ мн. балота. Жытлін Жытл.

ЗАДУБІНЯ н. поле. *Там і зараз колькі дубоў расьце. Кажуць, у Задубіне даўней была памешчыцкая сядзіба* (інф.). Любішчыцы Люб.

ЗА ДУБРАЎКАМІ лес. Забулле Новадзяв. Слон.

ЗАДЫ́ мн. паша, поле. Гічыцы Ягл.; паша. *Месца за горадамі* (інф.). Глінная Амяльн.; выган. Заполле Кос.

ЗАЁЛЬСКЕ н. востраў, груд у балоце. Святая Воля Святав.

ЗАЖАРАВО н. поле, лес. Закаплічча Дабром.

ЗАЖО́НД м. частка вёскі. Няхачава Стайк.

ЗАЖЫ́ТНІКІ мн. частка вёскі. *У гэтай частцы вёскі сталі жыць першыя пасяленцы, якія заснавалі, “зажылі” вёску* (інф.). Заполле Кос.

ЗА́ЗЕРОВО н. балота. *За возерам* (інф.). Бабровічы Выган.

ЗАЗІ́МНІК м. урочышча. *За дарогай, на якой езьдзілі зімой* (інф.). Турная Святав.

ЗА ЗМÉНАЮ поле. Яблонка Жытл.

ЗАЗУ́ЛЯ ж. найменне рачулкі. *Рака Фядоска ўпадае ў Зазулю, а Зазуля — у Жыгулянку* (інф.). Хрышчоनावічы Квас.

ЗАЙКАЎШЧЫНА ж. поле. Ласасін Варан. Пруж.

ЗАЙКÓВЭ н. лес. Бабровічы Выган.

ЗАЙЦАВА НІ́ВКА ж. поле. Святая Воля Святав.

ЗАЙЦАВО ПÓЛЕ н. поле. Хадоркі Кос.

ЗАЙЦАВЭ н. балота. Плехава Люб.

ЗАКА́ЗНІК м. лес. *Некалі пры Польшчы ў гэтым лесе ні давалі паляваць і лес секчы* (інф.). Бялавічы Кос.

ЗАКАЛЮ́ГА ж. частка вёскі. Соміна Целях.; лес. Чамялы Вольк.

ЗА КАНА́ВАЮ сенажаць. Краглевічы Целях.

ЗА КАРАБАНО́М было балота, цяпер тарфянік. *Жыў хутаранец, а мянушка ў яго была Карабан* (інф.). Магіліцы Вольк.

ЗАКАРЧМА́ ж. частка вёскі. Дабромысль Дабром.

ЗАКАЎСКІЯ СКАРНІ мн. урочышча, ніва на 11 маргоў.
Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123).

ЗАКАЎТУНЫ мн. балота. Жытлін Жытл.

ЗАКОБЫЛЬНІЦА ж. балота. Вулька-Целяханская Целях.

ЗА КО́НСКІМ лес. Рэчкі Рэчк.

ЗАКО́НСКОЕ н. лес. Рудня Рэчк.

ЗАКО́ПЕНІЦА ж. рэчка. Ласасін Варан. Пруж.

ЗАКО́РЧ м. поле. Рудня Рэчк.

ЗА КО́РЧЭМ частка вёскі. Рудня Рэчк.

ЗА КОТЛО́М лес. Вялікая Гаць Святав.

ЗА КРЫ́НІЦАЮ паша. Магіліцы Вольк.

ЗАКУ́ТОК м. поле. *Незаходнае месца, у кутку, збоку* (інф.).
Азярцо Падст., Мілейкі Міл.

ЗАЛА́ЗЗЕ н. балота. *У тым балоце спачатку лазы много, а тады палоня. Залазьзе называлі яе* (інф.). Яблонка Жытл.

ЗАЛА́ЗНАЕ н. поле. Яглевічы Ягл.

ЗАЛАЗНО́Ў ЗА́ДНІ м. поле. Гічыцы Ягл.

ЗАЛАЗО́К м. поле. *Невялікі палетак пры лазе* (інф.). Жытлін Жытл.

ЗА́ЛАЗЬ ж. поле. Вуглы Быц.; балота. *Лаза, а далей кусок чыстаго балота. Тое место называюць Залазь* (інф.). Квасевічы Квас.

ЗАЛА́ЗЬКІЯ мн. урочышча, лес. Бялавічы Кос.

ЗАЛА́М'Е н. поле, сенажаць. Харошча Міл.

ЗАЛА́ПІНА ж. поле. Краі Рэчк.

ЗАЛАТА́Я ж. лес. *Кажуць, што ў гэтом лесі пад крыжом закопано много золата* (інф.). Була Міл.; рэчка. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 16).

ЗАЛАТА́Я ГАРА́ ж. горка. *Там некалі царква стаяла, але правалілася пад зямлю* (інф.). Мілейкі Міл., Жамайдзякі Міл.

ЗАЛАЦКОЕ н. лес. Даманава Даман.

ЗАЛЕЖ ж. урочышча, ніўка на 1 морг 15 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117); пустка. *Даўней было поле, а цяпер хмызьняк адзін. Залез называюць* (інф.). Гічыцы Ягл.

ЗА ЛЁСАМ лес. Квасевічы Квас.

ЗАЛЕСОЧЧЭ н. поле. Коланск Амяльн.

ЗАЛЁССЕ н. поле. Амяльная Амяльн., Вулька-Аброўская Коз.; урочышча, ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136); было поле, цяпер лес. Гошчава Стайк.; выпас. Коланск Амяльн.; урочышча, ніва на 9 маргоў 15 прудоў. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 160; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 176–177); частка вёскі. Соміна Целях.; поле. Уласаўцы Жытл.

ЗАЛЕСЬ ж. ніўка. Вяда Выган.; лес, балота. Святая Воля Святав.

ЗАЛЁСЬЕ н. балота. Вялікая Гаць Святав.

ЗАЛЁГЛАЕ н. лес, поле. Уласаўцы Жытл.

ЗАЛІНОЎШЧЫНА ж. поле. *Дарога е ў нас, Магазынова называецца. Даўней яна служыла мяжою, лініяй паміж панскімі і сялянскімі надзелямі. На панскую землю казалі Заліноўшчына* (інф.). Рацкевічы Міл.

ЗАЛІПАВЕЦ м. урочышча, ніўка там. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154).

ЗАЛІСЁЧЧА н. поле. *За лесом, значыць Залісечча* (інф.). Дубітава Міл.; Клепачы Варан. Пруж.

ЗАЛÓЗЗЕ н. балота. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 137; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 114–115); поле. *На поле Залозье казалі, бо перад ім была даўгаватая нізінка, зарослая лазою* (інф.). Гічыцы Ягл.; балота. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 136–137).

ЗАЛÓЗІКАВО ПÓЛЕ н. поле. Хадоркі Кос.

ЗА́ЛОЗЫ мн. балота. Галенчыцы Ягл.; урочышча, ніўкі ў двух месцах на 2 маргі. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164–165).

ЗАЛУ́Г м. лес. Козікі Коз.

ЗА ЛУ́ГОМ поле. Магіліцы Вольк.; лес. Рудня Рэчк.

ЗА ЛУГО́М балота. Яблонка Жытл.

ЗАЛУ́ЖЖА н. урочышча, ніўка на 1 морг. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 136–137); поле. *За сямом быў луг, аселица, а за імі поле. Залужжам называлі* (інф.). Ёдчыкі Квас.

ЗАЛУ́З'Е н. частка вёскі. Вулька-Целяханская Целях.

ЗА ЛУКО́Й лес. Падстарынь Падст.

ЗАЛУЧЫ́НО н. лес, балота. *Балото не прамое было, а з выгіном. У рацэ такі выгін называецца лука. Відаць, па падабенству і балото так назвалі — Залучыно* (інф.). Зыбайлы Жытл.

ЗАЛЭ́ЗЕ н. поле. Вулька-Целяханская Целях.; балота. *Усё каровы пасьвілі там* (інф.). Вяда Выган., Амяльная Амяльн.

ЗАЛЯ́ДДЗЕ н. поле. Бабровічы Выган.

ЗА ЛЯСКІ́ поле. Чамялы Вольк.

ЗАЛЯСО́ЧЧА н. поле. *Сервітут за лесом, Залясочча называюць тое поле* (інф.). Була Міл.

ЗАЛЯХО́В'Е н. востраў. Аброва Абр.

ЗАЛЯХО́ВСКІ ПЛАВ м. азярцо ў балоце. Аброва Абр.

ЗАМАГІ́ЛІШЧА н. урочышча, ніўка. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161).

ЗАМАГІ́ЛІШЧЫ мн. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 156).

ЗАМАЛА́ШША н. поле. Яглевічы Ягл.

ЗА́МАСТ м. лес. Альшаніца Квас.; урочышча. Выганашчы Выган.

ЗА МАСТКО́М поле. Уласаўцы Жытл.

ЗА МАСТО́К паша. Соміна Целях.

ЗАМАСТЭ́ЧЧА н. урочышча. Клепачы Варан. Пруж.

ЗА́МКАЎКА ж. лес. Квасевічы Квас.

ЗАМЛІ́НІСКО н. балота. *Даўней у тым месцы быў млін, бо захавалася дамба* (інф.). Заполле Кос.

ЗАМЛІ́ННЕ н. балота. Старажоўшчына Кос., Халап'я Падст.

ЗАМО́ГЛІЦЫ мн. поле. Амяльная Амяльн., Верчыцы Варан. Пруж., Падстарынь Падст.

ЗАМО́СТ м. частка вёскі. Рудня Рэчк.

ЗАМО́СЦЕ н. урочышча. Выганапчы Выган., Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 120–121), Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152); частка вёскі. Сялец Дабром.; балота. Яблонка Жытл.

ЗАМО́Ш'Е н. балота. Вялікая Гаць Святав.

ЗАМО́ШША н. поле. Верашкі Квас.; урочышча, ніва на 5 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 118–119); урочышча, ніўка там. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152); поле. Сярадава Жытл.

ЗАМО́ШШЭ н. груд сярод балота. Вяда Выган.

ЗАМЦЫ́ мн. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

ЗА НАТА́ЛІНЫМ ГРУДКО́М поле. Чамялы Вольк.

ЗА́НІКРАШЭ́ВКА ж. лес. Святая Воля Святав.

ЗА́НІЛІШЧА н. поле. Козікі Коз.

ЗА́НІЎЕ н. воступ. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1554 г., 17).

ЗА́НКАЎШЧЫ́НА ж. лес. Альшаніца Квас.; поле, лес. *Даўней было поле панскае, двор быў, замак панскі* (інф.). Квасевічы Квас.

ЗАОЗЕ́Р'Е н. балота. Выганапчы Выган.

ЗАПАВЁТНАЕ н. поле. *Добрае, урадлівае, мара ўсіх сялян* (інф.). Глядзенне Дабром.

ЗА ПАДСТАРЫНКАЙ балота. Галенчыцы Ягл.

ЗАПАЛЯЊСКАЕ н. балота каля рэчкі Грыўда. *Казалі, што гэтае балота арандавалі людзі з Заполья, што ля Косава* (інф.). Плехава Люб.

ЗАПАЛЯЊСКАЯ ж. дарога. *Дарога з Юкавіч да Заполья ішла праз Запалянскія Шнуры* (інф.). Юкавічы Стайк.

ЗАПАЛЯЊСКІЯ ШНУРЫ́ мн. даўней поле, цяпер лес. Юкавічы Стайк.

ЗАПАЛОНКА ж. быў лес, цяпер поле. Сярадава Жытл.

ЗАПАСЕКА ж. поле. Корачын Жытл.

ЗАПАШКА ж. поле. Воля Жытл., Рацкевічы Міл.

ЗАПАШКІ мн. поле, лес. Загалічы Паўл. Пруж.; поле. Юкавічы Стайк.

ЗАПІСАРАВО н. балота. *Забілі валаснога пісара некалі там* (інф.). Козікі Коз.

ЗАПЛАЧАНАЕ н. урочышча. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 21).

ЗАПЛОЦЕ н. поле. Падстарынь Падст.

ЗАПОЛЬСКАЕ н. поле. Козіна Быц.

ЗАПОЛЬСКАЯ ж. дарога, якая вядзе ў вёску Заполле Быценскае. Козіна Быц.

ЗАПОЛЬСКАЯ БУХТА ж. Глыбокае месца на рэчцы Шчара. Козіна Быц.

ЗАРАКА́ ж. балота. Дабромысль Дабром.; было балота, цяпер тарфянік. Магіліцы Вольк.; лес. Чамялы Вольк.

ЗА РАКО́Ю лес. Даманава Даман.; поле. Пагор'е Быц.

ЗАРАСЛЯ́ ж. лес. *Нездарма гэты лес называецца Зарасля, у ім ні прайсьці, ні праехаць* (інф.). Гошчава Стайк., Хадакі Жытл.

ЗАРАЧКІ *мн.* балота. Дабромысль Дабром.

ЗАРКОВА *н.* ніўка. Бабровічы Выган.

ЗА РОВОМ частка вёскі. Выганапчы Выган.; лес. *Сярод лесу — глыбокі роў* (інф.). Магіліцы Вольк.

ЗАРОСЛА *ж.* лес. Бабровічы Выган.; поле, лес. Уласаўцы Жытл.

ЗАРОСЛАЯ *ж.* лес. Доўгая Святав.

ЗАРОСЛАЯ НІВКА *ж.* поле. Аброва Абр.

ЗАРОЎЕ *н.* балота. Грыўда Міл.; выпас, частка ракі Грыўда. Дабрынёва Даман.; балота, тарфянік. Любішчыцы Люб., Майск Люб.; выпас. Панкі Люб.; сенажаць. Хорошча Слон. пав. (Бел. у эпоху феад., т. 1, 1631 г., 238); балота. *Быў роў даўней пракапаны* (інф.). Юкавічы Стайк.

ЗАРУДКОЎСКА *ж.* балота. *Жыў некалі чалавек на прозьвішчы Рудкоўскі* (інф.). Дабромысль Дабром.

ЗАРУДНІКІ *мн.* поле. Волька Вольк.

ЗАРЭЦКАЯ *ж.* дарога. Козіна Быц.

ЗАРЭЦКАЯ БУХТА *ж.* месца на рэчцы Шчара. Быцень Быц.

ЗАРЭЦКІ КУТОК *м.* луг. Заполле Быц.

ЗАРЭЦКІЯ *мн.* поле. Быцень Быц.

ЗАРЭЧКА *ж.* поле. Боркі Падст.; частка вёскі. Магіліцы Вольк.

ЗА РЭЧКАЙ частка вёскі. Заполле Быц.; балота. Козікі Коз.; частка вёскі. Магіліцы Вольк.

ЗА РЭЧКАЮ поле. Горталь Целях.

ЗАРЭЧНАЯ *ж.* частка вёскі. Любішчыцы Люб.

ЗАРЭЧЧА *н.* поле. Бялавічы Кос.; балота. Грыўда Міл., Любішчыцы Люб.; лес. Падстарынь Падст.; сенажаць. Панкі Люб.; балота. Таўцвілы Варан. Пруж.

ЗАРЭЧЧЭ *н.* поле. Турная Святав.

ЗА САДОМ поле. Була Міл.

ЗАСЕКА ж. лес. *На гасьцінцы Міхалін — Ружаны* (інф.). Варанілавічы Варан. Пруж.

ЗАСЕКІ мн. балота. *На балоце, на невялікім востраве, царскія салдаты засеклі шаблямі чалавека* (інф.). Заполле Кос.

ЗАСЕЛЛЕ н. поле. Ёдчыкі Квас.

ЗА СМУГАЮ поле. Рацкевічы Міл.

ЗА СОНЯЙ поле. *Хутар некалі там быў* (інф.). Магіліцы Вольк.

ЗАСОЎЕ н. поле. Грыўда Міл.; лес. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 158).

ЗАСТАВЕ н. поле. Боркі Падст.

ЗАСТАРЫННЕ н. урочышча, ніўка там. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161).

ЗАСТРАЛЛЕ н. лес. Выганапчы Выган.

ЗА СТРУГАЮ балацявіна. Доўгая Святав.

ЗАСТУБЛО н. грудок. Святая Воля Святав.

ЗАСТЭЗЬКЕ н. поле. *Застоеная зямля, папар* (інф.). Выганапчы Выган.

ЗАСЦЕНАК м. балота. Була Міл.; поле, частка вёскі. Падстарынь Падст.

ЗАСЦЕНКІ мн. поле. Чамялы Вольк.

ЗА СЦЕНКОЮ поле. Вялікая Гаць Святав.

ЗАСЦЕНОК м. лес. *За мяжою сялянскіх надзелаў* (інф.). Заполле Кос.; *Было поле, цяпер калгасны двор* (інф.). Рэчкі Рэчк.; участак лесу. Турная Святав.

ЗА СЯЛОМ поле. Закаплічча Дабром.

ЗАТОНЯ ж. месца на рэчцы Мышанка. Сялец Дабром.

ЗАЎЯЗВІНО н. балота. *Там, дзе вязы расьлі* (інф.). Сярадава Жытл.

ЗАХАРКАВА СЕНАЖАЦЬ ж. балота, лес. Жытлін Жытл.

ЗАХАРКАЎ ЛУГ м. поле, луг. Куляшы Міл.

ЗАХАРКОЎ ХУТАР м. поле. Хадоркі Кос.

ЗА ЦЕРАБЕЖНАЙ ГАРОЎ было балота, цяпер тарфянік. Магіліцы Вольк.

ЗАШЧЫТА ж. лес. Альшаніца Квас., Палешукі Варан. Пруж., Рудня Рэчк.; лес. *Акопы капалі ў гэту вайну* (інф.). Хрышчоनावічы Квас.

ЗА ЮНДЗІЛАМІ лес. Магіліцы Вольк.

ЗАЯЛОЎЕ н. балота. *За яловым лесам* (інф.). Заполле Кос.

ЗА ЯМНІКОМ поле. Шчытна Варан. Пруж.

ЗАЯЧЫ АСТРАВОК м. пагорак. *За Грабіною, у Астунку* (інф.). Бялавічы Квас.

ЗБІШЧА н. балота. Сенькавічы Падст.

ЗБОЛОЦЕ н. драбналессе, хмызняк. Турная Святав.

ЗБОРЫШЧА н. лес. Магіліцы Вольк.

ЗБЫР'Е н. поле, паша. Глінішча Целях.

ЗБЮРНІК м. балота. Даманава Даман.

ЗВЭРУБІШЧА н. лес. *Месца, дзе ладзілі пасткі на буйных драпежных зьвяроў* (інф.). Турная Святав.

ЗВЯРУБІШЧА н. лес. *У Зьвярубішчы ўсё рабілі ямы-лавушкі на зьвяроў* (інф.). Уласаўцы Жытл.

ЗВЯРЫНЕЦ м. лес, балота, крынічка там. *Даўней была зьвераферма* (інф.). Загалічы Паўл. Пруж.; лес. *Зьвярыная ферма даўней там была* (інф.). Манцюты Быц.; былы лясны заказнік. *У зьвярынцу было шмат ласёў і баброў. Быў прыстаўлены для аховы ляснік* (інф.). Няхачава Стайк.; лес. Стайкі Стайк.

ЗДЗЭСЕЎ ХУТАР м. поле. *Хутаранец меў мянушку Зьдзесь, бо надта любіў ужываць гэтае рускае слова* (інф.). Альшаніца Квас.

ЗДУХА ж. поле. *На полі мокрыя ўпадзіны* (інф.). Мілейкі Міл.

ЗДУХАВІНА ж. балота. *За кароўніком было место — гразкае, грузкае. Здухавіна называлі ўсё* (інф.). Альшаніца Квас.; поле. *На тым полі адзін сінец (сугліністая зямля), заўсёды мокро. Здухавіна называлі* (інф.). Заполле Кос.

ЗДУХАВІНЫ мн. балота. *Гіблае месца на балоце* (інф.). Вялікая Гаць Святаў.

ЗДЫМІХАВА ПОЉЕ н. востраў сярод балота. Заполле Кос.

ЗЕВАКОВО н. востраў. Доўгая Святаў.

ЗЕЛЕНЁЦ м. востраў на балоце, ніўка на ім. Вяда Выган.; забалочаны лес. Доўгая Святаў.

ЗЕЛЁНЫ м. поле. Доўгая Святаў.

ЗЕЛЕНЭЦ м. лес, балота. Рудня Рэчк.

ЗЕЛЁНОВСКАЯ ж. балота. Соміна Целях.

ЗЕЛЁНЭЦ м. забалочаны лес. Турная Святаў.

ЗЕЛЯМОХ м. лес. Бялавічы Кос., Ёдчыкі Квас.; лес. *Там на пяску расьце зялёны мох* (інф.). Заполле Кос.

ЗЕЛЯНЁЦ м. урочышча, ніва на 12 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 124–125); урочышча, ніва ў ім. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 162–163); востраў у балоце. *Зелянец — гэта востраў. На ём ні гаруць і ні косяць, адны кусты зеляняць* (інф.). Юкавічы Стайк.

ЗЕЛЯНЁЦКІ БРАДОК м. брод. Доўгая Святаў.

З'ЁХАВО н. грузкае балота. Чамялы Вольк.

ЗІДЫЧЫН м. востраў, ніўка на ім. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 159).

ЗІМНІК м. балота, лес. Рэчкі Рэчк.; дарога. *Дарога праз балота, на ёй езьдзілі зімою* (інф.). Заполле Кос., Турная Святаў.

ЗІМНЯК м. балота. *У Зімняку доўго стагі стаялі, ужэ як добры мароз дасьць, як добра зямлю скуе, то тады ехалі забіраць сено* (інф.). Жытлін Жытл.

ЗІМОЎКА ж. частка возера Вулькаўскае. Вулька-Целяханская Целях.

ЗІНОЎЕЎ ДУБ м. урочышча, ніва там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 139), Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 140–141).

ЗЛАСЯДЫ мн. балота. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 105–106).

ЗЛАТОВА н. балота. Быцень Быц.

ЗЛАТОВО н. лес, поле. Зарэчча Быц.

ЗЛОСІЦА ж. лес. Бабровічы Выган.

ЗМЕНИЦА ж. урочышча, ніўка там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

ЗМІТРУКОВА ж. дарога. Жамайдзякі Міл.

ЗНОША ж. востраў, ніўка была. Аброва Абр.; ніўка. *Зноша называлі тую ніўку, бо была малая і круглая, як яйцо ў курыцы* (інф.). Хадакі Жытл.

ЗОБЕНКА ж. поле. Клепачы Варан. Пруж.

ЗОГОРЭДДЗЕ н. балота. Вулька-Аброўская Коз.

ЗОЗУЛІНА НІВКА ж. востраў. Горталь Целях.

ЗОЛОТЫ ГРУДОК м. балота. Выганашчы Выган.

ЗОНДРОВА н. урочышча, балацявіна. Доўгая Святав.

ЗОНІН ВІЖАР м. балацявіна ў лесе. Рэчкі Рэчк.

ЗОНІНА СЕНАЖАЦЬ ж. копанка, балацявіна. Рэчкі Рэчк.

ЗОСІНА ЛУКА ж. найменне часткі рэчкі Грыўда. *Балота ў тым месцы пры рэчцы* (інф.). Дубітава Міл.

ЗОСІНО н. поле. Баравікі Новадзяв. Слон.

ЗОСІНСКО н. поле. Вяценеўка Новадзяв. Слон.

ЗОСІНЭ ПОЛЕ н. поле. Рудня Рэчк.

ЗУБАЧЭВ БРЭД м. роў, пратока ў балоце. Вулька-Аброўская Коз.

ЗУБНЫ́Е мн. лес. Аброва Абр.

ЗУ́ЛІНА МЯЖА́ ж. дарога. Аляксейкі Стайк.

ЗУ́НДАРАЎШЧЫНА ж. балота. Заполле Кос.

ЗУ́СІКОВА м. лес. Амяльная Амяльн.

ЗУ́СІКОВ ГРУДО́К м. лес. Амяльная Амяльн.

ЗЭ́КАВА ТО́НЯ ж. месца на рэчцы Грыўда. Сенькавічы
Падст.

ЗЭ́СТ м. поле. Хадоркі Кос.

ЗЯБЧЭ́ННЕ н. урочышча, дзве ніўкі там. Вяда Вядск. вол.
(Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

ЗЯЛЁ́НЫ м. востраў. Выганашчы Выган.

ЗЯЛЁ́НЫ ГРУД м. лес. Заполле Кос.

ЗЯ́ТО н. балота. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец.
княст., 1555 г., 159).

ЗЯ́ТО н. воступ. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія
пушчаў, 1559 г., 17).

ІБЭ́ЖЫ мн. урочышча. Гошча Амяльн.

ІВА́НАВ ДУБ м. выпас. Глінішча Целях.

ІВА́НАЎ ЛУГ м. лужок у лесе. Гошчава Стайк.

ІВА́НАЎШЧЫНА ж. балота. Сяркі Новадзяв. Слон.

ІВА́НІКІ мн. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія
пушчаў, 1559 г., 23).

ІВА́НОВ ВІ́ЖАР м. лес. Рэчкі Рэчк.

ІВА́НОЎ БРАДО́К м. лужок. Шчытна Варан. Пруж.

ІВА́НЦОВ ГРУ́ДОК м. лес. Бабровічы Выган.

ІВА́НЬКАЎШЧЫНА ж. поле, лес. Харошча Міл.; поле. Ха-
рошча Слон. пав. (Бел. у эпоху феад., т. 1, 1631 г., 248).

ІВА́ШКАВА ГРА́ДКА ж. балотца. Глінная Амяльн.

ІВЕРСКО́Е н. балацявіна ў лесе. Святая Воля Святав.

ЇЗБІНСКІ ВЕРХ м. воступ. Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 22).

ЇЗБІШЧА н. урочышча, ніва на 15 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 128–129); урочышча, ніўкі ў чатырнаццаці месцах на 12 маргоў. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164–165).

ЇЗБІШЧЫ мн. востраў сярод балота, ніўка была на ім. Вяда Выган.

ЇМШЭЧАК м. луг. Залессе Жыров. Слон.

ЇСАРАВА ГАРА́ ж. пагорак на полі. Скураты Квас.

КАБЫЛЕВО н. поле. Міронім Быц.

КАБЫЛЕЎШЧЫНА ж. лес. Бусяж Міл., Галынка Міл., Дубітава Міл.; лес, поле. Рацкевічы Міл.

КАБЫЛЛЕ н. поле. *У Кабыльлі два пагоркі, а паміж імі ўпадзіна, як галава і азадок у каня* (інф.). Галынка Міл.; поле. Міронім Слон. пав. (АВК, т. 22, 1566 г., 295).

КАБЫЛЯЧЭ н. балота. Хадакі Жытл.

КАВАЛЁВІЧЫ мн. частка вёскі. Любішчыцы Люб.

КАВАЛЁЎСКАЯ ж. горка. Зарэчча Быц.

КАВАЛЁЎШЧЫНА ж. дарога. Заполле Кос.

КАВАЛЁВА ж. дарога. Сялец Дабром., Югалін Дабром.

КАВАЛЁВА ГРАДА́ ж. узгорак на полі. Скураты Квас.

КАВАЛЁЎШЧЫНА ж. балота. Верашкі Квас.; поле. Мілейкі Міл.

КАДЗІШЧА н. балота. *У Кадзішчы надто много грузкіх ям* (інф.). Гічыцы Ягл.

КА́ДЗІШЧЭ н. востраў сярод балота, ніўка на ім. Вяда Выган.

КАЖУХО́ВО н. балота. Панкі Люб.

КАЗА́ ж. балота. Вуглы Быц., Заполле Кос.; поле. Хрышчонавічы Квас.

КАЗАКОЎПЧЫНА ж. поле. Даргужы Міл.; поле. *Ваенная сутычка была, бой, то на гэтым полі казакоў пахавалі* (інф.). Сакоўцы Міл.

КАЗЁЎКАЎКА ж. лес. *Вада там доўга стаіць вясною* (інф.). Сярадава Жытл.

КАЗЁЛ м. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117); было балота, лес, цяпер тарфянік. *Ружжы салдаты паставілі ў козлы – канец вайне царскай* (інф.). Хадакі Жытл.

КАЗЁННАЕ н. балота. Панкі Люб.

КАЗЁННІКІ мн. частка вёскі. Гошчава Стайк.

КАЗЁННОЕ н. балота. Святая Воля Святав.

КАЗЁННЫ м. лес. Бялавічы Кос., Даманава Даман., Манцюты Быц.; лес, які належаў казне. *Даўней у лесьнікоў былі шапкі з кукардамі, а на кукардах царскія арлы* (інф.). Халап'я Падст.

КАЗІНЫЯ ХРАБТЫ мн. балота. Аброва (Рус. гіст. бібл., т. 20, каля 1516 г., 75).

КАЗЛОВО БАЛОТО н. балотца. Хадоркі Кос.

КАЗЛЫ мн. поле. Хрышчонавічы Квас.

КАЗНЯВО н. цяпер поле, а быў лес. *У Ёлках пры цары была воласьць, то за правіннасьць каралі дубцамі ў гэтым лесе* (інф.). Ёлкі Ягл.

КАКОШЫНО н. поле. Скураты Квас.

КАЛАНСКОЕ н. поле. *Па назве вёскі Коланск* (інф.). Соміна Целях.

КАЛАЧОВЭ н. поле, лес. *Хутар быў, а мянушка ў хутаранца была Калач* (інф.). Глінішча Целях.

КАЛАЧЫ мн. частка вёскі. Варанілавічы Варан. Пруж.

КАЛЁЙКА ж. дарога. *Некалі там была пракладзена вузкакалейка* (інф.). Бабровічы Выган.; дарога, насып ад былой вузкакалейкі. Заполле Кос.

КАЛЁНА ж. поле, месца на рэчцы Грыўда. Дабрынёва Даман.; балота. Прыбарава Быц.

КАЛЁНО н. балота. *Тут Шчара робіць наварот, тут вывіл ракі* (інф.). Дабромысль Дабром.; балота над рэчкай Шчара. Козіна Быц.; выпас. Чамялы Вольк.; частка рэчкі Грыўда. Яглевічы Ягл.

КАЛЁННІКІ мн. поле. *Былі хутары за Польшчай* (інф.). Рэчкі Рэчк.

КАЛЁНСКАЯ ж. дарога. Дабрынёва Даман.

КАЛЁНЦО н. балота. Заполле Кос.

КАЛЁСА мн. лес. Козікі Коз.

КАЛЁСЫ мн. урочышча, ніва на 3 маргі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123); балота. *Езьдзілі ў Аброва ў балото, куплялі сено вазамі. Тое балото называлі калёсы* (інф.). Заполле Кос.

КАЛОДЗЕЗІК м. урочышча, ніўка там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 138; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 124–125).

КАЛОДЗЕЗІКІ мн. лес. *Там многа было крыніц* (інф.). Квасевічы Квас., Хрышчонавічы Квас.

КАЛОССЕ н. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123).

КАЛУПАЙНІКІ мн. поле. Забулле Новадзяв. Слон.

КАЛЬНІК м. балота. Дабромысль Дабром.; балота. *Кальнік туды, пад Дабромысль. Там надто грузко* (інф.). Майск Люб.

КАЛЬНІЦА ж. паша. Вуглы Быц.; балота. Выганашчы Выган.

КАЛЫЦО н. урочышча. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 142).

КАЛЮГА ж. брод. Амяльная Амяльн.; лужок. Верашкі Квас.; балота. Прыбарава Быц.; поле. Таўцвілы Варан. Пруж.; нізкае месца на полі. Чамялы Вольк.; балота. Шчытна Варан. Пруж.

КАЛЮЧКА ж. балота. Панкі Люб.

КАЛЯ ВОЎНЫ поле. *Хутар быў чалавека, які меў прозьвішча Воўна* (інф.). Рацкевічы Міл.

КАЛЯ ДУБА поле. *Там дуб стаіць у тры абхваты* (інф.). Магіліцы Вольк.

КАЛЯ КАМЕНЯ лес. Магіліцы Вольк.

КАЛЯ КАРАЛЯ поле. Глядзенне Дабром.

КАЛЯ ЮРКА поле. Глядзенне Дабром.

КАМАРЧЫК м. востраў сярод балота. *На Камарчыку авячок трымалі. Паша і вада былі на ўсё лето* (інф.). Корачын Жытл.

КАМЕННЫЯ БОРКІ мн. поле, цяпер лес. Боркі Падст.

КАМЕНЬ м. урочышча. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 142); урочышча, ніўка там. Каланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 159), Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 158).

КАМЕНЬЧЫКІ мн. балота. Рэчкі Рэчк.

КАМЭНСКЭ н. *Лес, поле, дзе стаіць каменны дот* (інф.). Бабровічы Выган.

КАМЯНІЦА ж. поле. Косава; затока на рэчцы Грыўда. Сенькавічы Падст.; поле. Скураты Квас.

КАМЯНОЕ н. поле. *Камяное, бо каменя там много* (інф.). Бялавічы Кос.; поле. Скураты Квас.

КАНАВА ж. Агінскі канал. Выганапчы Выган.

КАНАРАВЫЯ ЛЯСКІ мн. поле. *Гэтае поле належала чалавеку, які меў мянушку Канар* (інф.). Гічыцы Ягл.

КАНДРАТАВА МАГІЛА ж. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123).

КАНЕЦ м. частка вёскі. Боркі Падст., Вішнёўка (Гнойна) Даман., Вулька-Аброўская Коз., Доўгая Святав., Заполле Кос.; поле, лес. Хадакі Жытл.; частка вёскі. Чамялы Вольк.

КАНЕЇЦ ГАРЫ́ м. урочышча, ніўка там. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 149).

КАНЕЎСКАЕ н. поле. Яблонка Жытл.

КАНІСТРА́ТАВА н. балота. *Багна была, назва па імю Каністрат* (інф.). Партызанаўка Новадзяв. Слон.

КАНЦЫ́ ВАЛО́К мн. поле. Панкі Люб., Чамялы Вольк.

КАНЦЫ́ РЭ́К мн. крыніцы. Таўцвілы Варан. Пруж.

КАНЧА́НЫ мн. частка вёскі. Стайкі Стайк.

КАПА́ ж. частка вёскі. *Казалі старыя людзі, там даўней зьбіраўся вясковы сход* (інф.). Заполле Кос.

КАПЕ́ЙНА н. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

КАПЕ́ЙНАЕ н. поле. *Так называлася поле, якім карысталіся ўсім сялом, капою. А ўвесь ураджай ішоў у магазын* (інф.). Гошчава Стайк.; балота. *Сено з Капейнаго дзялілі капіцамі на ўсю грамаду* (інф.). Заполле Кос.; балота. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 21).

КАПУСТОЎСКАЕ н. поле. *Быў хутар, а належаў ён Капусьце* (інф.). Була Міл.

КАРАБ'Ё́ н. балота, лес. *У нас лес называюць Караб'ём. А ў лесі балотцо было, круглае, як вялікая лубяная каробка* (інф.). Гічыцы Ягл.

КАРАБ'Я́ ж. лес. Козікі Коз.

КАРАЛЕ́ВА ГАЦЬ́ ж. воступ. Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 22).

КА́РАЛЯЎ ХВО́ЙНІК м. лес. *Быў пан і меў імя Караль, а прозьвішча ў яго было Лукойскі* (інф.). Ятвезь Квас.

КАРА́МАНЬ м. поле. Волька Вольк.

КАРАЧА́НАЎСКА ж. дарога. Косава.

КАРАЧА́НСКАЕ н. возера. Корачын Жытл.

КАРАЧЭ́НСКАЯ ж. дарога ў вёску Корачын. Хадакі Жытл.

КАРЛЯК м. лес. Аляксейкі Стайк., Косава; лес, поле. *У лесе гэтым насыпаны два курганы. Там пахаваны паўстанцы Ка-ліноўскага (інф.).* Юкавічы Стайк.

КАРНАТЫ ЛОГ м. упадзіна, нізіна, парослая хмызняком. Падстарынь Падст.

КАРНАЧ м. балота. *Спачатку Карнач, пасля Язьвіні, пасля Стубла (інф.).* Бялавічы Кос., Заполле Кос.; поле. Сяргі Новадзяв. Слон.

КАРО́СЧА ж. воступ. Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23); рэчка. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 17).

КАРО́ТКІ ЛОГ м. поле. Падстарынь Падст.

КАРО́ТКІЯ РЭ́ЗКІ мн. было балота, цяпер тарфянік. Дабрынёва Даман.

КАРО́ЎКІ мн. балота. *Якраз у вуглу, які ўтварае чыгунка і рака Жыгулянка (інф.).* Заполле Кос.

КАРО́ШЧА ж. рачулка, правы прыток Жыгулянкi. Бялавічы Кос.

КА́РПУСЕВ ХУ́ТОР м. лес. Доўгая Святав.

КАРЧЭ́ мн. поле. Грынкоўшчына Новадзяв. Слон.; драбна-лесе, кусты. Мілейкі Міл.

КАРЧЫ́ мн. драбналесе. Бусяж Міл., Хрышчонавічы Квас.

КАРЫ́ТЦА н. лес. Козікі Коз.

КАРЫ́ТЦО н. поле, лугавіна. *Поле і лугавіна на ём. Як набяжыць вада, то ўсё хадзілі жанкі туды бялізну мыць (інф.).* Косава.

КАРЫ́ТЦЫ мн. урочышча, ніва на 8 маргоў 10 прутаў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 139; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 120–121).

КАРЫ́ЦІНА н. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 120–121); лес. Бялавічы Кос.

КАРЬЦІНО н. лагчына, зарослая кустоўем. *У Карыціні доўго вада стаіць. Дзікія качкі пасьпявалі там качанят вывасьці, пакуль вада спадзя* (інф.). Скураты Квас.

КАРЬЦІНКІ мн. поле. Альшаніца Квас.

КАРЬЦІЧЫ мн. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 139).

КАРЭЦІНА н. балота. Ятвезь Квас.

КАРЭЦІНО н. балота. Була Міл., Косава; сенажаць. Хадоркі Кос.

КАСАЧОЎ ГРУД м. пагорак сярод лесу. Сярадава Жытл.

КАСІНОВО н. найменне былога панскага маёнтка. Стайкі Стайк.

КАСОВА НІВА ж. урочышча, ніўка там. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 160).

КАСТУСЁЎ ВОСТРАЎ м. востраў сярод балота. *У Дзядах* (інф.). Бялавічы Кос.

КАСЦЁЛАК м. лес. *Недалёка стаяў касьцёл* (інф.). Заполле Кос.

КАСЦЮКОВА ж. дарога. Аляксейкі Стайк.

КАСЦЮКОЎ ДУБ м. урочышча, ніўка там. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 151; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 160–161).

КАСЦЮШКАВА ГАРА ж. поле. Вуглы Быц.

КАСЯ ж. востраў. *Пад Тышкавічы* (інф.). Аброва Абр.; поле. Вулька-Целяханская Целях.; груд сярод балота. *На грудзе, на Касі, ніц ні расло, бо адзін пясок* (інф.). Хадакі Жытл.

КАСЯНОВА ГОРА ж. поле. *Узгорыстае* (інф.). Турная Святав.

КАТОВАЯ ВОСЬ ж. балота. *Надзел чалавека на прозьвішчы Кот* (інф.). Сярадава Жытл.

КАТОЦІН МОСТ м. Мост цераз рэчку Фядоска. *На гэтым мосьце разьбіўся чалавек на матацыкле, меў мянушку Катота* (інф.). Альшаніца Квас.

КАЦЁЛ м. упадзіна ў лесе. *Горкі кругом, а сярод іх упадзіна. Тое место называюць кацёл* (інф.). Корачын Жытл.

КАЦІНА ГАРА́ ж. града ў лесе. Сярадава Жытл.

КАЦОВСКОЕ н. балота. Святая Воля Святав.

КАЦУБІНА́ НІВКА ж. поле, цяпер балотца. *По-вулічному чловека звалі Кацуба* (інф.). Выганашчы Выган.

КАЦЬКІНА ТРЫ́БА ж. прасека. Бялавічы Кос.

КАЦЭ́ўКА ж. балота. Корачын Жытл.

КАЧА́Н м. лес. Бараны Ягл.

КАЧАРЃА ж. частка вёскі. Альшаніца Квас.

КАЧАРЖЫ́Н м. балоцісты лес. *Там много журавін* (інф.). Гічыцы Ягл.

КАШАНО́ўШЧЫНА ж. лес. Баравікі Новадзяв. Слон.

КАШЧА́Й м. лес. *На Кашчаі зроду добраго лесу ні было. Выражуць, пасадзяць нову пасадку, а ён зноў абы-які, слабы расьце* (інф.). Любішчыцы Люб., Халап'я Падст.

КАШЧЭ́Й м. лес. Азярцо Падст.

КВАСАВІ́ЦКІ СЕРВІ́ТУТ м. поле. Квасевічы Квас.

КВЕ́ЦІНА ж. дарога. Югалін Дабром.

КВІ́РАў м. лес. *Прозьвішча ўладальніка лесу было Квір* (інф.). Міронім Быц.

КІ́Й м. востраў. Турная Святав.

КІКУНО́ў ХУ́ТАР м. поле, лужок. *Прозьвішча хутаранца было Кікун* (інф.). Альба Квас.

КІРЛІ́ДАВО н. поле, балота. Ёлкі Ягл.

КІСЛО́ВІЧА НІ́ўКА ж. ніва на 4 маргі. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 150–151).

КІСЯЛЁ́ВА СЦЕ́НКА ж. частка вёскі. Квасевічы Квас.

КІЧА́Н м. балота, канава. Аброва Абр.

КІЧЫ́ЛОВКА ж. поле, частка вёскі. Выганашчы Выган.

КІШЧА ж. поле. Залессе Жыров. Слон.

КЛАДКІ мн. балота. *Па кладках дабіраліся да рэчкі* (інф.). Азярцо Падст.; лес. Быч Стайк.; балота. Выганашчы Выган.

КЛЁТКІ мн. лес. Магіліцы Вольк.

КЛЕЦІЦКОЕ н. балота. Выганашчы Выган.

КЛЕЦІЧНАЯ ж. рачулка. *Выцякае з Выганашчанскага возера і губляецца ў балотах* (інф.). Выганашчы Выган.

КЛЁВАКІ мн. поле. Краі Рэчк.

КЛЁНІШЧЫ мн. урочышча. Малая Гаць Вядк. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 158).

КЛІМАЎКА ж. поле. Баравікі Новадзяв. Слон.; рачулка. *Яе яшчэ называлі і Пяшчанка, і Руднянка. На гэтай рэццы млын быў* (інф.). Быцень Быц.; балота, поле. Заполле Быц.; рачулка. Манцюты Быц.

КЛІН м. было поле, цяпер лес. Бабровічы Выган.; поле. Бусяж Слон. пав. (АВК, т. 22, 1566 г., 344); заліўное балота. Рэчкі Рэчк.; поле. Хадакі Жытл., Хрышчонавічы Квас.

КЛІНАВАТАЯ ж. ніва на 3 маргі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 132–133).

КЛІНОК м. поле. Дабромысль Дабром.; урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154); поле. Турная Святав., Яблонка Жытл.

КЛІНЫ мн. поле. Гічыцы Ягл., Куляшы Міл.; балота. Размеркі Стайк.

КЛУНІШЧА н. поле. Сялец Дабром.

КЛЮЧЫШЧЭ н. лес. Волька Вольк.

КЛЫБАНКА ж. лес. Вулька-Целяханская Целях.

КЛЯК м. балота. Святая Воля Святав.

КЛЯНОВА ж. дарога. Стайкі Стайк.

КЛЯНОВО н. груд. Святая Воля Святав.

КЛЯНОЎКА ж. лес. Ятвезь Квас.

КЛЯТНА́Я ж. лес. Быч Стайк., Гошчава Стайк.; балотца. Сярадава Жытл.

КЛЯЦІ́ЧНОЕ н. урочышча. Выганашчы Выган.

КЛЯШЧО́ВО н. балота. Боркі Падст.

КНЫШ м. балота. Любішчыцы Люб.

КНЯ́ЗЕВА ж. дарога. *Гэтая дарога ішла з Ёлок на Ула-сайцы і далей на Вульку-Аброўскую* (інф.). Ёлкі Ягл.

КО́БАНАВО н. балота. Быцень Быц.

КО́БОВЕ н. балотца, копань. *Там кароў пайлі* (інф.). Краі Рэчк.

КОБЫ́ЛА ж. узвышша, гара. *З гэтай горкі відно ўсё Бабро-віцкае возера* (інф.). Вяда Выган.; гара. Вялікая Гаць Святав.

КОБЫ́ЛІНА ГОРА́ ж. узгорак, груд сярод балота. Вяда Выган.

КОБЫ́ЛЬНІЦА ж. балота. Вулька-Целяханская Целях.

КОВАЛЁ́ВЦЫ мн. частка сяла. Вялікая Гаць Святав.

КО́ВТУНОВА ж. балота. Турная Святав.

КОЗА́ ж. балота. Вулька-Целяханская Целях.; лес. Выганашчы Выган.; поле. Рудня Рэчк.

КОЗА́ ВЕЛІ́КА ж. востраў, балота. Святая Воля Святав.

КОЗАКО́ВО н. луг. Гошча Амяльн.; балацявіна. Доўгая Святав.

КОЗА́ МАЛА́Я ж. балота, востраў. Святая Воля Святав.

КОЗА́ СРЭ́ДНЯ ж. балота, востраў. Святая Воля Святав.

КОЗЕ́ЕВА НІ́ВКА ж. было поле, цяпер лес. Рэчкі Рэчк.

КОЗЕНЯ́ТНІКІ мн. балота. *Многа дзікіх козаў вадзілася* (інф.). Вялікая Гаць Святав.

КОЗЁ́Л м. грудок. Вулька-Аброўская Коз.

КО́ЗЗІ ХРАБТЫ́ мн. балота. Аброва (Рус. гіст. бібл., т. 20, каля 1516 г., 75).

КО́ЗІНО н. урочышча. Міронім Быц.

КОЗІНСКЭ БОЛОТО н. балацявіна. Бабровічы Выган.

КОЗІЦКІЯ СЕЛІШЧА мн. лес. Вулька-Аброўская Коз.

КОЗЛОВІЕ НІВКІ мн. лес. Аброва Абр.

КОЗЛЫ мн. поле. Хрышчонавічы Квас.

КОЗЫ мн. балота. Святая Воля Святав.; востраў. Турная Святав.

КОЗЮКОВЕ н. балота. Выганашчы Выган.

КОЛАНСКАЯ БАРАВІНА ж. урочышча, ніва на 11 маргоў.
Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 128–129).

КОЛАНСКАЕ РАСПУЦЦЕ н. урочышча, ніўка там. Малая
Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 151).

КОЛАСАЎ ЛУГ м. лужок. Жамайдзякі Міл.

КОЛÉДЗІНЭ н. балотца. Краі Рэчк.

КОЛÉЙКА ж. частка вёскі. Коланск Амяльн.

КОЛÉСКА ГОРА́ ж. узгорак, ніўкі на ім. Вяда Выган.

КОЛÉСКАЯ ГОРА́ ж. горка. *На гэтай горцы ў вайну рас-
стрэльвалі людзей* (інф.). Бабровічы Выган.

КОЛЕСО н. балота. Турная Святав.

КОЛЕСЦÉ н. востраў. Аброва Абр.

КОЛЕСЫ мн. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін.
і Клец. княст., 1554 г., 138).

КОЛО БЛІНДАЖА́ поле. Турная Святав.

КОЛО́ДА ж. поле. Горталь Целях.

КОЛО МАЯКА́ поле. Рудня Рэчк.

КОМА́РЧЫК м. востраў, ніўкі там. Гошча Амяльн.

КОМІ́Н м. засценак, вёсачка. *Наша сяло называецца Галік,
а недалёко ад нас – Малы Галік, а каля яго комін, высаюк*
(інф.). Галік Міл., Малы Галік Новадзяв. Слон.

КО́ПАНЬ ж. сажалка. Вулька-Аброўская Коз.; штучнае
азярцо. *Копань копалі людзі, каб было дзе поіць скоціну* (інф.).
Выганашчы Выган.; поле. Гошчава Стайк.; балота. Зыбайлы

Жытл.; частка вёскі. Коланск Амяльн.; сажалка, копанка. Хадакі Жытл.; балота, лес. Яблонка Жытл.

КОПАЦКАЯ БУДКА ж. балота. Рудня Рэчк.

КОПІСТКІ мн. балота, лес. Соміна Целях.

КОПІЦКІЕ мн. лес. Краі Рэчк.

КОПЭЙНЭ н. поле. Жытлін Жытл.

КОРАБ м. востраў. Бабровічы Выган.; урочышча, дзве ніўкі — на 1 морг і на 2 маргі 15 прудоў. Вяды Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 124–125); востраў. *Пахожы востраў на караб, упадзіна на ём пасярэдзіні, ды так і назвалі* (інф.). Гічыцы Ягл.

КОРАНКА ж. частка вёскі, лес. Краі Рэчк.; лес. *Некалі там было лясніцтва* (інф.). Рэчкі Рэчк.

КОРЗАНЦЫ мн. частка вёскі. Вялікая Гаць Святаў.

КОРЗІНА ГАРА ж. пагорак. Быцень Быц.

КОРМЕЛЬНІЦА ж. лес, паша, сенажаць. Турная Святаў.

КОРМІЛІЦА ж. лес. Амяльная Амяльн.

КОРОБОВЭ н. ніўка. Вяды Выган.

КОРТАЎШЧЫНА ж. поле. Боркі Падст.

КОРЧ м. урочышча, ніўка на 1 морг 10 прудоў. Вяды Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 137; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 134–135); лес, поле. Козікі Коз.

КОРЧЫК м. месца на рэчцы Грыўда. Мілейкі Міл.

КОРЧЭВ'Е н. лес. *У гэтым лесе былі невялікія сенажаці* (інф.). Турная Святаў.

КОРЫК м. поле, цяпер лес. *Я ад старых людзей чуў, што спачатку лес карылі, каб засох, а тады спальвалі. Карчавалі пне, выраблялі на поле* (інф.). Воля Жытл.; лес. Сярадава Жытл., Яблонка Жытл.

КОРЫТЦЭ н. востраў сярод балота, ніўка на ім. Вяды Выган.

КОРЫЦІН м. востраў, ніўка на ім. Вяды Выган.

КОРЫЧЫН м. урочышча, ніва на 3 маргі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 120–121).

КОРЭЯ ж. востраў. Горталь Целях.

КОСАЎСКАЕ н. поле. Рацкевічы Міл.

КОСАЎСКАЯ ж. дарога. Альшаніца Квас., Даргужы Міл.; дарога, вуліца. *Дарога вядзе да мястэчка Косава* (інф.). Заполле Кос.; дарога. Лазаўцы Міл., Мілейкі Міл., Руда Падст., Старажоўшчына Кос.

КОСАЎСКІ ГАСЦІНЕЦ м. дарога. Баравікі Новадзяв. Слон.

КОСАЎСКІ КАНАЛ м. канал. Гічыцы Ягл.

КОСАЎСКІ ТРАКТ м. дарога. Партызанаўка Новадзяв. Слон.

КОС'Е н. поле. Вялікая Гаць Святав.

КОССЕ н. урочышча, ніва на 11 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 120–121); урочышча, восем нівак там. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 147; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 156–157); паляна ў лесе. *Пры калхозах сенакосы мало давалі, то ў лесі шукалі палянцу ды касілі. Яе і называлі Косьсе* (інф.). Няхаचाва Стайк.

КОССІНО н. балота. Няхаचाва Стайк.

КОСЦІНО н. балота. Няхачава Стайк., Сярадава Жытл.

КОСЦЯРНІКІ мн. поле. Рудня Рэчк.

КОТКОВЭ н. балацявіна. Доўгая Святав.

КОТЛІШЧА н. лясок. Стайкі Стайк.

КОТОВЭ н. лес. Рудня Рэчк.

КОТЧЫШЧЫ мн. урочышча, ніўка. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155).

КОЦЁЛІЦКОЕ н. лес, балота. Святая Воля Святав.

КОЦЁЛІЦКЭ н. лес. Бабровічы Выган.

КОЦЁЛ м. лес. *Горкі кругом, а пасярод іх упадзіна* (інф.). Вялікая Гаць Святав.

КОЧУКОВЭЕ н. поле. Турная Святав.

КОЧЫШЧЭ н. балота. Аброва Абр.

КОЧЭРЖЫН м. балота. Бабровічы Выган.

КОШЭЛЬ м. балота. Вулька-Целяханская Целях.

КОШЭЧЭ н. поле. Рудня Рэчк.

КРАВУЁ н. поле. Пагор'е Быц.

КРАГЛІ мн. балота. *Было мокро на балоці, а было і сухо. Сухое балото ў нас называлі Краглі* (інф.). Сенькавічы Падст.

КРАЇ мн. лес, балота. Вуглы Быц.; лес. Вялікая Гаць Святав.

КРАЙ м. урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 147); было балота, цяпер тарфянік. Глінная Амяльн.; поле. *Далей пачыналася панская зямля* (інф.). Манцюты Быц.; тарфяное поле. Пагор'е Быц.; балота. Руда Падст.

КРАЇНІ м. лужок у лесе. Азярцо Падст.

КРАЇНІКОВ ОСТРОВ м. грудок сярод балота. Рэчкі Рэчк.

КРАЇНІ ПАЛЁТАК м. балота. Руда Падст.

КРАЇСКІ МОСТ м. поле. *Быў хутар* (інф.). Горталь Целях.

КРАЇСКОЕ н. поле ў лесе. Рэчкі Рэчк.

КРАМЕНУХА ж. паша. Амяльная Амяльн.

КРАМЯНКА ж. поле. Любішчыцы Люб.; поле. *Даўней на Крамянцы коні ногі калечылі: столькі там было крамушок* (інф.). Панкі Люб.

КРАПІВНОЕ н. балота сярод лесу. Рэчкі Рэчк.

КРАПІЎНАЯ ж. урочышча, ніўка там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136).

КРАПІЎНИЦА ж. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 114–115); лес. *На Крапіўніцы было ні пралезці, бо крапіва вышэй чалавека расла* (інф.). Яблонка Жытл.

КРАСНАВОТНАСЦЬ ж. балота. *Балото Краснавогнасьць называлася, бо рудая ржавая вада стаяла там* (інф.). Сенькавічы Падст.

КРА́СНАЯ ПАХЕ́МА ж. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

КРА́СНАЕ н. балота. Сярадава Жытл.

КРА́СНІЦА ж. лес, дзе вёска была, якую фашысты спалілі разам з людзьмі ў 1942 годзе. Выганапчы Выган.; урочышча, у пяці месцах 11 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 124–125).

КРА́СНІЦКІ БОР м. лес. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 105–106).

КРА́СНОЕ н. балота. *Даўней стража лясная там была* (інф.). Вулька-Целяханская Целях.; балота. Выганапчы Выган.; забалочаны лес. Доўгая Святав.; балота. Соміна Целях.

КРАСНОЛЁСІ́ЦА ж. лес. Краі Рэчк.

КРА́СНЫ ГРУД м. узгорак сярод балота. Гічыцы Ягл.

КРА́СНЫ ЛЯСО́К м. лес. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 157).

КРА́СНЭ н. балотца. *Месца, дзе паілі жывёлу* (інф.). Краі Рэчк.

КРА́СЬКАЯ ж. балота. Ятвезь Квас.

КРАЮКО́ВА НІ́ВКА ж. лес, было поле. Доўгая Святав.

КРОПІ́ВНЫ м. востраў. Аброва Абр.

КРОПІ́ВНЭ н. востраў сярод балота, ніўка на ім. Вяда Выган.

КРО́ЦІКОВ ОБЭ́РЭЦ м. было поле, цяпер лес. Бабровічы Выган.

КРО́ШАНКА ж. лес. Бабровічы Выган.; урочышча. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 142–144); хутары. Выганапчы Выган.; лес. Доўгая Святав.; урочышча, у чатырох месцах 11 маргоў. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 144–145); лес. Вялікая Гаць Святав.; урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 151; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164–165); лес. Святая Воля Святав.

КРУГАВІНА ж. балоцісты лес. *У Кругавіні нізко, ямоў чорных многа, там дзікі купаюцца* (інф.). Грыўда Міл.; лес, альшэўнік. Партызанаўка Новадзяв. Слон.

КРУГІ́ мн. лес. Вулька-Целяханская Целях.

КРУ́ГЛАЕ н. балота. *У нас балото называюць Круглае, бо мае форму абруча* (інф.). Боркі Падст.; лес. Бялавічы Кос.; возера. Галенчыцы Ягл.; балота. Грыўда Міл.; балота, ніўка сярод балота. *Паміж Бабровічамі і Доўгай* (інф.). Доўгая Святав.; балота. Прыбарава Быц.; лясок. Рацкевічы Міл.

КРУ́ГЛАЯ ж. лес. Турная Святав.

КРУ́ГЛЕНЬКА ВЯЛІ́КАЯ ж. балотца. Сярадава Жытл.

КРУ́ГЛЕНЬКА МАЛА́Я ж. балотца. Сярадава Жытл.

КРУ́ГЛІ́ЦА ж. балота. Вулька-Целяханская Целях.; груд сярод балота. Вяда Выган.; урочышча, ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 118–119); паша. Галенчыцы Ягл.; лес. *Там партызанскія зямлянкі былі* (інф.). Козікі Коз.; поле. Краглевічы Целях.

КРУ́ГЛОЕ н. балота. Соміна Целях.

КРУ́ГЛЫ ЛУЖО́К м. лужок. Ятвезь Квас.

КРУ́ГЛЫ МОХ м. мышарына, нізкае забалочанае месца. Галенчыцы Ягл.; лес. Сяркі Новадзяв. Слон.

КРУ́ГЛЫЯ БО́РКІ мн. поле. Боркі Падст.

КРУ́ГЛЭ н. балота. Выганащчы Выган.

КРУГЛЯ́К м. балота. *На Кругляку многа асакі, чароту* (інф.). Заполле Кос.

КРУГО́ВІНА ж. невялікае балота ў лесе круглай формы. Ятвезь Квас.

КРУЖО́К м. лужок. Бусяж Міл.; лес. Галынка Міл.

КРУЖО́ВАЯ ж. дарога. Галынка Міл.

КРУ́ПАСІ́НА н. балота. Жытлін Жытл., Корачын Жытл.

КРУ́ЧЫ ПО́ЖАР м. поле. Юндзілы Паўл. Пруж.

КРУШНІКІ мн. лес, луг. Горталь Целях.; балота. Соміна Целях.

КРУШЫНА ж. поле. Падстарынь Падст.

КРУШЫНКА ж. быў лес, цяпер поле. Глядзенне Дабром.; лес. Сасновы Бор Дабром.

КРУШЫННЕ н. поле. Аброва Абр.

КРУШЫННІК м. лугавіна. Аброва Абр.

КРЫВА́НЯ ж. поле. Горталь Целях.

КРЫВА́Я ж. лес. Волька Вольк.; дарога. Жамайдзякі Міл.; поле. Зыбайлы Жытл.

КРЫВА́Я БЯРО́ЗА ж. поле. Дабромысль Дабром.

КРЫВА́Я ГРАДА́ ж. града сярод балота, параслая хвойнікам. *Крывая Града туды, пад Дзяды. Сярод балоцістаго лесу доўгая града. Там у гэту вайну быў сямейны партызанскі лагер* (інф.). Бялавічы Кос.

КРЫВА́Я НІ́ВА ж. урочышча. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161).

КРЫ́ВЕРШ м. балоцісты лес. *У Крывершы сасоньнік рос, але блгі, крывы, бо доўго вада там стаяла, мокро было* (інф.). Альшаніца Квас.

КРЫВЕ́Ц м. нізкарослы хваёвы лес. *Там пясок, горка, лес блгі рос, крывы, разлапісты, вот і назвалі той лес Крывец* (інф.). Гічыцы Ягл.; урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152); поле. Святая Воля Святав.

КРЫВО́Е н. поле. Вулька-Целяханская Целях.

КРЫВЫ́ м. востраў. Заполле Кос.; воступ. Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

КРЫВЫ́ ВЕРХ м. востраў. Аброва Абр.; лес, балота. Вулька-Аброўская Коз.

КРЫВЫ́ ЛЕС м. лес. Заполле Быц.

КРЫВЫ́ РОГ м. поле. Вулька-Целяханская Целях.

КРЫВЫЯ мн. поле. Наліўкі Быц., Пагор'е Быц.

КРЫВЫЯ ГРАДЫ мн. узвышэнні на балоце ў Карначы. Бялавічы Кос.; лес. *Пясчаныя выспы-грады, на іх дубы растуць* (інф.). Заполле Кос.

КРЫВЭЦ м. поле. Вялікая Гаць Святав., Святая Воля Святав.

КРЫЖАВАНКА ж. дарога. Галік Міл.

КРЫЖАВЫЯ ДАРОГІ мн. *Месца, дзе сходзіліся і перасякаліся дзве дарогі* (інф.). Размеркі Стайк.

КРЫЖЫК м. урочышча. Выганашчы Выган.; лес. *Там скрыжаваньне дарог, а людзі некалі паставілі крыж* (інф.). Вялікая Гаць Святав.

КРЫЖЫКІ мн. перакрыжыванне дарог. *У гэтым месцы даўней усё крыж стаяў* (інф.). Каранная Амяльн.; лес. Чамялы Вольк.

КРЫЖЫ мн. месца, дзе перасякаюцца дарогі. *У Крыжах ягаднік велькі, а ягады, як вішне* (інф.). Хрышчонавічы Квас.; поле. *Там было скрыжаваньне чатырох дарог, а даўней у тых месцах ставілі крыжы* (інф.). Дабромысль Дабром.

КРЫЖЭ мн. лес. Альшаніца Квас.; поле. Галік Міл.

КРЫНІЦА ж. рачулка. Альшаніца Квасев.; балота. Быцень Быц.; поле, частка вёскі. Доўгае Быц.; поле. Зыбайлы Жытл., Панкі Люб.; балацявіна. *Там гара была, а крыніца зьнізу, усё ваду бралі, як ішлі на поле* (інф.). Размеркі Стайк.; *Месца, дзе выбівалася вада з-пад зямлі* (інф.). Сенькавічы Падст.; поле. Скураты Квас.; лес. *Там, дзе ўзвышша, бруілася крынічка* (інф.). Турная Святав.; *Месца, дзе вада сочыцца з зямлі* (інф.). Хрышчонавічы Квас.; балота. Чамялы Вольк.

КРЫНІЦЫ мн. *Месца, дзе рвецца вада з зямлі. Зараз там праблі скважыну глыбокую і дабываюць мінеральную ваду* (інф.). Рацкевічы Міл.

КРЫНІЧНА ж. дарога. Доўгае Быц.

КРЫНІЧНАЕ н. поле. Козіна Быц.

КРЫНІЧНАЯ КАНАВА ж. канал. Святая Воля Святав.

КРЭМ м. стары смалісты хваёвы лес. Заполле Кос.

КРЭМ'Ё н. балота. Выганашчы Выган.

КРЭСЛЫ мн. поле. Сяркі Новадзяв. Слон.

КРЭЧАТАВА н. балота. Козіна Быц.

КСЯНДЗОВО н. поле. Косава.

КСЯНДЗОЎКА ж. балота. Сяркі Новадзяв. Слон.

КУБЫ мн. балота. Баравікі Новадзяв. Слон.

КУДЗЕВА н. балота. Заполле Кос.

КУДЗЕРАВЕЦ м. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 156).

КУДЗІНАЎСКІ м. найменне крамы. Івацэвічы, Косава.

КУДРА ж. невялікае азярцо. *Зараз лужок, а даўней азярцо было, Кудра называлі* (інф.). Падстарынь Падст.

КУДРАЎСКІ ЛОГ м. лужок. Падстарынь Падст.

КУЙКІ мн. балота. Харошча Міл.

КУЗЬМІНАЯ ж. лес. Амяльная Амяльн.

КУКСІНА АБОРА ж. поле, горка і каменная будыніна. *Па прозьвішчы чалавека — Кукса* (інф.). Куляшы Міл.

КУЛАЦКАЯ ж. частка вёскі. Магіліцы Вольк.

КУЛЕЦКА ГАРА ж. поле. Грыўда Міл.

КУЛІКІ мн. поле, балота. Ёлкі Ягл.

КУЛІНІНА н. балота і лес. Вулька-Целяханская Целях.

КУЛЯШОЎ м. было балота, цяпер тарфяное поле. Галенчыцы Ягл.

КУЛЯШОЎКА ж. дарога. Буцькі Варан. Пруж.; *Дарога, якая вядзе да вёскі Куляшы* (інф.). Мілейкі Міл.

КУНАІДА ж. урочышча, ніўка там. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155).

КУНДЭЛЕВА НІВА ж. поле. *Чалавек меў мянушку Кундэль* (інф.). Турная Святав.

КУНСОВЭЦ м. ніўка. Вяда Выган.

КУЊЦЭВ В'ЁЗД м. поле. Вяда Выган.

КУПАВАСТАЕ н. балота. Хадакі Жытл.

КУПАЛЬНЫЦЯ ж. азярцо ў балоце. Аброва Абр.

КУПІНА ж. балота. Гічыцы Ягл.; частка вёскі. Любішчыцы Люб.

КУПІНАЕ н. урочышча. Слоні́мская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 15).

КУПІНІСТА н. лес. Вулька-Целяханская Целях.; балотца. Горталь Целях.

КУПІСТЭ н. балота. Рэчкі Рэчк.

КУПРОЎСКАЯ НІВА ж. ніўка на 3 маргі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 118–119).

КУРАЧЭ н. было балота, цяпер тарфянік. Хадакі Жытл.

КУРГАН м. лес. Бялавічы Кос.; поле. Дабрынёва Даман.; гара сярод лесу. Косава; лес. Сенькавічы Падст.; горка. *Няма ўжо яе, выбралі на дарогу* (інф.). Яглевічы Ягл.

КУРГАНЬІ мн. поле. Размеркі Стайк.

КУРДЗІКАВА ГАРА ж. горка. Була Міл.

КУРДЗІКАВО н. поле. *Быў хутар, а належаў хутар Курдзіку* (інф.). Була Міл.

КУРОЧА ЛАПКА ж. балота. Аброва Абр.

КУРЫЛАВА н. частка вёскі. *Кажуць: там жывуць курылаўцы* (інф.). Боркі Падст.

КУРЫЛЕЦ м. балота. Вулька-Аброўская Коз.

КУРЫНАЯ ЛАПКА ж. лес-парк. Ёвацэвічы.

КУСТ м. поле. Халап'я Падст.

КУСТОВ'Е н. балота. Вяда Выган.

КУСТОК м. востраў. Аброва Абр.

КУСЦІКІ мн. лес. Жамайдзякі Міл.

КУТ м. поле. Альшаніца Квас., Астравок Варан. Пруж.; лес. Міхнавічы Стайк.; паша. Рацкевічы Міл.

КУТ БОРУ м. урочышча, ніўка там. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161).

КУТОК м. паша. Магіліцы Вольк.; поле. Міронім Быц.; лес. Яблонка Жытл.

КУТЫ́ мн. поле, лес. Загалічы Паўл. Пруж.

КУ́ТЫЯ мн. лес. Гічыцы Ягл.; лес, тарфянік. Любішчыцы Люб.; лес. Магіліцы Вольк.; поле. Майск Люб.; лес. Чамялы Вольк.

КУ́ХАРАЎШЧЫНА ж. лужок. Бялавічы Кос.

КУ́ХНІШЧА н. поле. Альба Квас.; балотца. *З яго пачынаецца рэчка Фядоска* (інф.). Ёдчыкі Квас.

КУ́ХЦІН ДУБ м. балота, груд. Сярадава Жытл.

КУ́ЦІН м. лес. Хрышчоनावічы Квас.

КУ́ЦІНАВА ГАРА́ ж. лес. Яблонка Жытл.

КУ́ЦІНО н. балота. *Куціно было нашае балото, крайняе, а далей ужэ ішло запалянскае* (інф.). Гошчава Стайк.; лес. Заполле Кос.; было балота, цяпер тарфянік. Няхачава Стайк.; балота. Размеркі Стайк.

КУ́ЦІШЧЫ мн. урочышча. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 160).

КУ́ЧАВО н. поле. Заполле Быц.

КУШНЕРЭ́ВКА ж. лес. Доўгая Святав.; балота, лес, сенажаць. Турная Святав.

КЭ́НЦЫ́ мн. было поле, цяпер лес. Бабровічы Выган.

КЭ́ЧЫШЧА н. лес. Вялікая Гаць Святав.

ЛАБА́Н м. пагорак з пакатымі схіламі. Гошчава Стайк.

ЛАБАНЫ́ мн. частка вёскі. *Там пакацісты ўзгорак* (інф.). Заполле Кос.

ЛАБАЧЭ́ мн. частка вёскі, яе сярэдзіна. Гошчава Стайк.

ЛАБУШКОВА НІВКА ж. балота. *По-вулічному чловека звалі Лабушко* (інф.). Выганашчы Выган.

ЛАВЫ мн. тарфянік. *Пан асушыў частку балота, пракапай канавы, паразьбівай асушанае балота на лавы. Пачаў там садзіць гародніну. Ураджаі былі — ніколі такіх ня бачылі. Там і бровар пабудаваў* (са слоў інфарманта запісаў складальнік). Турная Святав.

ЛАГАВАТА ж. возера. *Недалёка маёнтак быў, пан там жыў. У гэту вайну немцы там людзей расстралялі* (інф.). Міронім Быц.

ЛАГІ мн. поле. Варанілавічы Варан. Пруж.

ЛАДАСОВО ГРАДКА ж. лес, грудок у лесе. *Мянушка ў чалавека была Ладэс — Уладзік* (інф.). Заполле Кос.

ЛАДЗЕЙНІЦА ж. поле, лес, рэчка. *Ладзейніцай называюць поле, бо падобнае на лодку. Пасярэдзіні ўпадзіна, нізка* (інф.). Косава; рэчка. Косава Слон. пав. (АВК, т. 14, 1597 г., 606).

ЛАДЗЁВ ОСТРОВОК м. балота. Рудня Рэчк.

ЛАДКАВА ж. дарога. Ёдчыкі Квас.

ЛАЖОК м. нізкае месца на полі. Любішчыцы Люб.

ЛАЗ м. поле. Бусяж Слон. пав. (АВК, т. 22, 1570 г., 370); частка вёскі. Гічыцы Ягл.; поле. Жытлін Жытл., Квасевічы Квас.; балота. Лазаўцы Міл.; поле. Мілейкі Міл.; балота. Сенькавічы Падст.; поле. Шчытна Варан. Пруж.

ЛАЗА ж. балота. *Лаза называлі балото, бо шмат кустоўя было. Усё вырубвалі, з пустым возам дахаты ні ехалі, гальлё вязьлі* (інф.). Альшаніца Квас., Бусяж Міл., Галік Міл.; сенажаць. Гошча Амяльн.; лес. Дабрынёва Даман.; поле. Дубітава Міл.; балота. Жамайдзякі Міл.; паша. Куляшы Міл.

ЛАЗАВІЯ мн. балота. Заполле Кос.

ЛАЗАЎСКОЕ н. балота. Лазаўцы Міл.

ЛАЗІШЧА н. гразкае балота. *Лазішча — цімалы кусок балота, але там надто много лазы* (інф.). Була Міл.; воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23); гразкае балота. Сяркі Новадзяв. Слон.

ЛАЗКІ́ мн. поле, луг. Альшаніца Квас.; поле. Гічыцы Ягл., Гошчава Стайк., Падстарынь Падст.

ЛАЗКО́ВАЯ ж. дарога. Бусяж Слон. пав. (АВК, т. 22, 1556 г., 344).

ЛАЗО́К м. поле. Галік Міл.; поле, было балота. Дабромысль Дабром.; балота. Даргужы Міл.; балота. *На тым балоце расло многа лазы* (інф.). Заполле Кос.

ЛА́ЗОРОВІ́К м. балота, востраў. Выганапчы Выган.

ЛАЗОЎСКАЕ н. лес. Кушняры Падст.

ЛАЗЫ́ мн. балота. *У Лазах кладкі на грузкіх месцах клалі, прабіраліся па іх* (інф.). Альшаніца Квас.; лес, поле. Вулька-Аброўская Коз.; было поле, цяпер паша. Стайкі Стайк.

ЛА́ЗЫ мн. лес. Забулле Новадзяв. Слон.

ЛАМ'Ё́ н. лес. Падстарынь Падст.

ЛАМ'Ё́ н. поле. Боркі Падст.

ЛАПА́ТАЎШЧЫ́НА ж. поле. Боркі Падст.

ЛАПА́ЦІНА н. поле. Козікі Коз.

ЛАПЕ́НІЧЫ мн. поле. Косава Слон. пав. (АВК, т. 14, 1597 г., 615); нізкае поле, там сеялі месцамі, дзе больш прыдатна. Косава.

ЛА́ПНІ́ЦА ж. кар'ер у лесе, дзе здабываюць крэйду. Коланск Амяльн.

ЛАПУХІ́ мн. частка вёскі. Варанілавічы Варан. Пруж.

ЛАСЕ́ВА ГРЭ́БЛЯ ж. дарога. Хадакі Жытл.

ЛАСЕЎ́ ГРУД м. урочышча. Клепачы Варан. Пруж.

ЛАСКАВА́Я ж. частка вёскі, горка. *Казалі, што па другі бок вуліцы расло многа лазы* (інф.). Заполле Кос.

ЛАСТ м. балота. Гошчава Стайк.

ЛА́СТАВЕЦ м. балота. Заполле Кос.

ЛЕ́ВКОВ ЛЯСО́К м. востраў. Вялікая Гаць Святав.

ЛЕВКО́ВЭ н. поле. Чоловека, які колісьці обробляв гэту землю, звалі Левко (інф.). Турная Святав.

ЛЕВКОЕ н. лес. Турная Святав.

ЛЕДЗІНА н. урочышча, ніўка на 1 морг 10 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123).

ЛЕЖАЯ ж. поле. Вулька-Целяханская Целях.

ЛЕЗІНЫ мн. было балота, цяпер тарфянік. Сялец Дабром.

ЛЕЙЗАРАВО н. поле. Таўцвілы Варан. Пруж.

ЛЕЙСТРЫ мн. азярцо. Мізгіры Новадзяв. Слон.

ЛЕМАНЕЦ м. поле. Волька Вольк., Магіліцы Вольк.

ЛЕНІВА ГОРА ж. поле, горка. Выганашчы Выган.

ЛЕС м. урочышча, ніўка на ім. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 138).

ЛЕСКАВАЯ ж. дарога. Дабрынёва Даман.

ЛЕСКАВІНА ж. балота, лес. *Арэшніку многа расло* (інф.). Соміна Целях.

ЛЕСКАЎСКАЕ н. поле. *Курган ёсьць на гэтым полі* (інф.). Козіна Быц.

ЛЕСКІ мн. лес. Козікі Коз.

ЛЕСНАЯ ж. балота. Вялікая Гаць Святав.

ЛЕСНІЧОЎКА ж. лес. *Там, у лесе гэтым, стаяла яшчэ за царом леснічоўка* (інф.). Корачын Жытл.

ЛЕСОВСКАЯ ж. востраў. Аброва Абр.

ЛЕСОК м. лес. Турная Святав.

ЛЕЎКАВО н. поле. Шчытна Варан. Пруж.

ЛЕШЧЫНА ж. лес. Выганашчы Выган.

ЛІБЕЗОВЕ н. лес. Краі Рэчк.

ЛІБЕЗОВЫ БРОД м. брод. Краі Рэчк.

ЛІКОШЫН м. урочышча, ніва на 20 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 140; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 124–125).

ЛІЛЯЧОВА НІВКА ж. поле, цяпер лес. Бабровічы Выган.

ЛІНОВІШЧА н. месца на рэчцы. Бусяж Міл.

ЛІНОЎШЧЫНА ж. поле. Рацкевічы Міл.

ЛІПА ж. лес. Вулька-Целяханская Целях.; балота. Выганашчы Выган.; частка вёскі Сялец Дабром., Югалін Дабром.

ЛІПАВЕЦ м. лес, дзе расце шмат ліпы. Бялавічы Кос.; урочышча, нівы ў пасці месцах на 9 маргоў. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164–165); лес. Манцюты Быц.

ЛІПАЎСКАЯ ж. дарога. Манцюты Быц.

ЛІПІЧЫ мн. лес. Галенчыцы Ягл., Майск Люб., Магіліцы Вольк.; балота. Чамялы Вольк.

ЛІПІШЧЫ мн. урочышча, ніўкі ў чатырох месцах на 7 маргоў 20 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

ЛІПКА ж. лес. Забулле Новадзяв. Слон.

ЛІПКІ мн. урочышча, ніва на 4 маргі. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 152–153); было балота, цяпер тарфянік. Няхажава Стайк.

ЛІПНІК м. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 153).

ЛІПНІКІ мн. лес. Альшаніца Квас., Баравікі Новадзяв. Слон., Вяценеўка Новадзяв. Слон., Каранная Амяльн., Краі Рэчк.; балота. Соміна Целях.; поле, лес. Харошча Міл.

ЛІПОВА КОЛОДА ж. востраў. Аброва Абр.; балота. Святая Воля Святав.; востраў. *Ставілі там колоды для пчол* (інф.). Турная Святав.

ЛІПОВЭ н. поле. Рудня Рэчк.

ЛІПОВЭЦ м. балота паміж Турной і Абровам. Аброва Абр.; луг, поле. Гошча Амяльн.

ЛІПЫ мн. было балота, цяпер частка вёскі. Быцень Быц.

ЛІП'Я н. востраў. Аброва Абр.

ЛІСАВА НАРА́ ж. горка. Старажоўшчына Кос.

ЛІСАВЫЯ НО́РЫ мн. лес. Хрыпчоनावічы Квас.

ЛІСІ́ЧА ГОРА́ ж. грудок сярод балота. Рэчкі Рэчк.

ЛІСІ́ЧАНЫ мн. урочышча, ніўка на 10 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 118–119).

ЛІСІ́ЧНІК м. лес. *Там бывае многа грыбоў-лісічак* (інф.). Заполле Кос.

ЛІСІ́ЧНІКІ мн. урочышча, ніўка там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135).

ЛІСКО́ВО н. поле. *Быў хутар, а належаў хутар Ліску* (інф.). Була Міл.

ЛІСОВА ж. сенажаць. Турная Святав.

ЛІСОВ'Я н. поле. Доўгая Святав.

ЛІСО́ЎЕ н. урочышча, ніўка там. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 158).

ЛІСТЭ́ВСКІ м. луг. *Лісцевыя дзерэв'я рослі кругом гэтаго луга* (інф.). Горталь Целях.

ЛІСЫ́ НО́РЫ мн. поле. Дабромысль Дабром.

ЛІХАРА́ЕВО БАЛО́ТО н. балота. Няхачава Стайк.

ЛІХУ́ША ж. неўрадлівае, пясчанае поле. Горталь Целях., Грыўда Міл., Доўгая Святав.

ЛІЦВІ́НЫ мн. было поле, цяпер лес. Вуглы Быц.

ЛО́БЧА н. лес. *Высокі круглы ўзгорак ёсьць у лесе* (інф.). Дабромысль Дабром.; пагорак. Заполле Кос.

ЛОГ м. лес. *Там упадзіна ёсьць* (інф.). Кушняры Падст.

ЛО́ЗКА ж. поле. Буцькі Варан. Пруж.; лазовы зараснік. Куляшы Міл.

ЛО́ЗКІ мн. лес. *Там многа лазы* (інф.). Манцюты Быц., Турная Святав.

ЛО́ЗНІК м. нізкае месца ў полі, дзе шмат лазы. Руда Падст.; поле, балота. Юндзілы Паўл. Пруж.

ЛОЗНІКІ мн. лес. *Зараснікі лазы былі* (інф.). Дабрынёва Даман.; поле. Руда Падст.

ЛОЗО́ВЕ н. лес. *Нізкі лес, болоцісты, лозы было много* (інф.). Краі Рэчк.

ЛОЗОВЭ́Е н. ніўка. Бабровічы Выган.

ЛО́ЗЫ мн. узгоркі сярод балота, парослыя лесам. Вялікая Гаць Святав.; балота. Заполле Кос.; балота над рэчкай Шчара. Козіна Быц.

ЛОМ м. нізкае месца ў лесе. Яглевічы Ягл.

ЛО́МНАЕ н. лес. Яглевічы Ягл.

ЛО́МНЫ м. лес. Галенчыцы Ягл.

ЛО́НКА ж. балота. Заполле Кос.

ЛО́НКІ мн. сенажаць. Турная Святав.

ЛУГ м. поле, луг. Альшаніца Квас.; лужок. Гладышы Міл.; балота. Гошчава Стайк.; луг. *З балота вада зыйдзя, а з луга — не* (інф.). Заполле Кос.; балота. Рацкевічы Міл., Руда Падст.; поле. Рудня Рэчк.; балота. Сакоўцы Міл.; балотца. Сенькавічы Падст.; забалочаны альховы лес. Турная Святав.; балота. Хадоркі Кос.

ЛУГАВА́Я ж. частка вёскі. Галенчыцы Ягл.

ЛУГІ́ мн. поле, балота. Гладышы Міл.; лес, поле. Горталь Целях.; поле. Каплі Варан. Пруж.; балотца. Таўцвілы Варан. Пруж.

ЛУ́ЖА ж. балота. Заполле Быц.; Квасевічы Квас.

ЛУ́ЖКІ́ мн. частка вёскі. Вулька-Целяханская Целях.; поле. Галік Міл.; лужок. Дабрынёва Даман.; поле. Дубітава Міл., Квасевічы Квас.; балотца. Сенькавічы Падст.; поле. Скураты Квас.

ЛУ́ЖКО́ВАЕ н. поле. *На гэтым полі ёсць два лужкі* (інф.). Манцюты Быц.

ЛУ́ЖКОВА́ТЫЙ м. поле. *Даўней лясная стража там была* (інф.). Гошча Амяльн.

ЛУЖО́К м. лес. Выганашчы Выган.; сенажаць. Грыўда Міл.; лужок. *У ім паілі кароў, коней* (інф.). Даманава Даман.

ЛУ́ЖЫ мн. поле. Козікі Коз.; лес. *У гэтом лесі глыбокія ямы, язвіні* (інф.). Хрышчонавічы Квас.

ЛУЖЭ́ мн. поле. Амяльная Амяльн.

ЛУКА́ ж. лес. *Некалі гэта быў панскі лес* (інф.). Галік Міл.; луг, сенажаць. Косава; балота. Падстарынь Падст.; урочышча. Рацкевічы Міл.

ЛУ́КАЎКА ж. лес. Залесе Жыров. Слон.

ЛУ́КАШЫ мн. лес. Козікі Коз.

ЛУ́КІ мн. поле. Рацкевічы Міл.

ЛУ́МІНА ж. паніжэнне на полі. Майск Люб.

ЛУ́МНЫЕ мн. поле. Майск Люб.

ЛУНЕ́ВО н. возера. Соміна Целях.

ЛУ́ТАЛАС м. воступ. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 17).

ЛУЦВІ́Н ЛУЖО́К м. поле. Грыўда Міл.

ЛУ́ЧКА ж. месца каля рэчкі Грыўда, балота. Гарбачы Новадзяв. Слон.; балота. *Тут Шчара робіць вывіл* (інф.). Дабромысль Дабром.

ЛУЧЫ́НО н. лес. Зыбайлы Жытл.

ЛУЧЫ́НЦО н. лес. Зыбайлы Жытл.

ЛУЧЫ́ЦА ж. урочышча. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 159).

ЛУЧЫ́ЦЫ мн. балота. *Там быў шлюз, па́лі засталіся* (інф.). Дабромысль Дабром.

ЛЫ́КАШЫН м. урочышча, ніўка там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134); лес. Гічыцы Ягл., Магіліцы Вольк.; балота. Чамялы Вольк.

ЛЫ́КОШЫН м. востраў, ніўкі былі там. *Пры Польшчы гаювка — лясніцтва — было* (інф.). Вяда Выган.

ЛЫ́СА ГОРА́ ж. пагорак, узвышша. Вулька-Аброўская Коз.; лес. Вулька-Целяханская Целях.; горка. *Кажуць, што гэта не проста горка, а курган* (інф.). Целяханы.

ЛЫ́САЯ ГАРА́ ж. горка. *Гэтая гара далёка, ажно ў Гуце* (інф.). Альшаніца Квас.; пясчаная града. *Гэтая града аддзяляе Браннагурскае лясніцтва ад Арлянскага* (інф.). Бялавічы Кос.; горка. Вулька-Целяханская Целях.; горка, сенажаць. Дабромысль Дабром.; Заполле Кос.; горка. Зыбайлы Жытл., Краі Рэчк., Кушняры Падст.; горка і лясок. Плехава Люб.

ЛЫ́САЯ ГАРА́ ж. пагорак. Заполле Кос., Любішчыцы Люб., Стайкі Стайк.; лес. Хрышчонавічы Квас.

ЛЫ́САЯ ГО́РКА ж. узгорак у лесе. Бялавічы Кос.

ЛЫ́СКІ мн. хутары каля вёскі Краглевічы. Краглевічы Целях.

ЛЫ́СУ́ХА ж. лес. Глінная Амяльн.; высокі пясчаны пагорак. Жамайдзякі Міл.

ЛЫ́СЫ ГРУД м. месца на рэчцы Шчара. Козіна Быц.

ЛЫ́БОЦІ мн. урочышча, ніўка там. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 148).

ЛЫ́ШЧА́НІЦА ж. урочышча, ніва на 5 маргоў. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 156–157).

ЛЭ́БЧАЕ н. балота, лес. Целяханы.

ЛЭ́БЧЭ н. лес. Турная Святав.

ЛЭ́ХАСА н. поле. *Поле належала чалавеку на прозьвішчы Лэхас* (інф.). Грыўда Міл.

ЛЮБІ́СКАЯ ж. дарога, якая ішла з Любішчыц да Гнойна. (АВК, т. 22, 1570 г., 388).

ЛЮБОВА́Я ж. поле. Доўгая Святав.

ЛЯ́ ВІРА́ сенажаць. Буцькі Варан. Пруж.

ЛЯ́ДА ж. поле. Заполле Кос.; поле. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 159).

ЛЯ́ДЗІНАЕ н. было балота, цяпер тарфянік. Майск Люб.

ЛЯДЗІНЫ мн. ніўка. Вяда Выган., Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134).

ЛЯДО н. лес, поле. Горталь Целях.

ЛЯДОЎНЯ ж. горка. *Памешчыцкі двор быў там* (інф.). Альба Квас.; пагорак. Еськаўцы Варан. Пруж.

ЛЯЖНЁЎКА ж. дарога. Козікі Коз.

ЛЯЖНЁЎКА ж. дарога. Яглевічы Ягл.

ЛЯ КАЛОЎДЗЕЗЯ поле. Була Міл.

ЛЯ КЛЁМЕЗА сенажаць па-над рэчкай Фядоска. Альшаніца Квас.

ЛЯ МАЯКА поле. Була Міл.

ЛЯНОВЭ БОЛОТО н. балота. Вулька-Целяханская Целях.

ЛЯСКІ мн. поле. Галік Міл.; лес сярод балота. Вяда Выган.; урочышча, ніўка на 3 маргі 25 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 140; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123); поле. Доўгае Быц., Заполле Быц.; лес. Каплі Варан. Пруж.; воступ. Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 22); Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 17); урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 151); лес. Наліўкі Быц.; поле. Пагор'е Быц.

ЛЯСКОВАЕ н. лес. *Пасем кароў, а ў Лясковае ідзе рваць арэхі* (інф.). Альшаніца Квас.; пагорак. *Польскія кварталы мераліся даўжынёю адзін кіламетр. Ён герб быў на бетонных слупах адліты. Зараз кварталы па сямсот метраў. У Лясковым быў глушцовы ток* (інф.). Бялавічы Квас.

ЛЯСНЫЯ мн. поле. Яглевічы Ягл.

ЛЯСОК м. лес. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 149); лес. Гічыцы Ягл.; лес. Дабрынёва Даман., Каранная Амяльн.; поле. Прыбарава Быц.; лес. Сярадава. Жытл., Сяркі Новадзяв. Слон.; урочышча, ніўка там. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 138–139).

ЛЯСОЦКОЕ н. поле. Краглевічы Целях.

ЛЯ ТЫРАНА поле. *Быў хутар, а прозьвішча меў хутара-нец Тыран* (інф.). Була Міл.

ЛЯЎКОЎШЧЫНА ж. поле. Косава.

ЛЯЎЦЯЛІШЧ м. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

ЛЯХОВА ж. балота. Аброва Абр.

ЛЯХОВЭ н. балота. Вулька-Целяханская Целях.

ЛЯ ЦАРКВЫ поле. Була Міл.

ЛЯШЧЫНА ж. драбналессе. Боркі Падст.

ЛЯШЧЫННІК м. драбналессе. Гладышы Міл.; поле. Даргужы Міл.; лес, поле. Сакоўцы Міл.

МАГАЗЫНОВА ж. дарога. *Даўней там стаяў грамадзкі амбар — магазын, куды ссыпалі збожжа* (інф.). Заполле Кос., Юкавічы Стайк.

МАГЕЛНІЦЫ мн. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152).

МАГІЛА ж. гара ў лесе. Майск Люб.

МАГІЛЕЎШЧЫНА ж. поле. Міхнавічы Стайк.

МАГІЛІЦЫ мн. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154).

МАГІЛІШЧЫ мн. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154).

МАГІЛЬНІЦЫ мн. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 153).

МАГУЦІНА н. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 153).

МАДАРЫНОВА ГОРА ж. лес. Аброва Абр.; горка. Вялікая Гаць Святав.

МАДЖАРОВА ГАРА ж. поле. *Назва поля засталася ад венгра-мадзяра Хара Мацьвея, які ў 1915 годзе ажانیўся ў Скуратах і застаўся жыць* (інф.). Скураты Квас.

МАЗАЛЁВА ж. дарога. Дабрынёва Даман.

МАЗАЛЁВА САЖАЛКА ж. балотца. Хадоркі Кос.

МАЗОЛЬ м. поле. Дабрынёва Даман.

МАЙДАН м. узгорак. *Месца ля Хрышчонаўскіх могліц на левы бок ад дарогі. Там, кажуць, курган быў* (інф.). Альшаніца Квас.; частка вёскі. Заполле Кос.

МАЙДАНОЎ ЛОГ м. поле. Міронім Быц.

МАКАВІШЧА н. поле. Доўгае Быц.; балоцістая далінка на полі. Майск Люб.

МАКАВІШЧЭ н. лес. Волька Вольк.

МАКАРОВА НІЎКА ж. ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 156).

МАКАРОВО н. лес. Соміна Целях.

МАКОВІШЧА н. поле. Рэчкі Рэчк.

МАКСІМАВА НІВА ж. ніва. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152).

МАКСІМАЎ м. лес, воступ. Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 22).

МАЛАВІДЫ мн. лес. Сяркі Новадзяв. Слон.

МАЛАГАЦКАЕ н. балота. Доўгая Святав.

МАЛАДНЯК м. лес. *Малады лес* (інф.). Грынкоўшчына Новадзяв. Слон.

МАЛАХВЁЕВА НІВА ж. ніва. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 153).

МАЛАЯ ДОРОШАНКА ж. балота. Выганашчы Выган.

МАЛАЯ ДРЫНКА ж. поле. Глінішча Целях.

МАЛАЯ ДУБРОВА ж. быў лес, цяпер поле. Быч Стайк.

МАЛАЯ ШЫЯ ж. поле. Жытлін Жытл.

МАЛАЯ ЯЛОВАЯ ж. поле. Магіліцы Вольк.

МАЛЁЕЎШЧЫНА ж. лес. Сяркі Новадзяв. Слон.

МАЛЁНІН м. поле. Бабровічы Выган.

МАЛОЕ КРУГЛАЕ н. урочышча, балацявіна. Доўгая Святав.

МАЛОЕ ХОХЛАВО н. лес. *Сярод лесу ўпадзіна, а на краю цяглавіны высокія грады* (інф.). Бялавічы Кос.

МАЛОЧАК м. востраў. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 21).

МАЛЫ БРОД м. брадок. Заполле Кос.

МАЛЫ БЫЛІН м. паляна ў лесе, была ніўка. Корачын Жытл.

МАЛЫ ВЎХВАТ м. было балота, цяпер тарфянік. Хадакі Жытл.

МАЛЫЕ КРОПІВНЫ мн. востраў. Аброва Абр.

МАЛЫ ЗАЛАЗОК м. поле. Жытлін Жытл.

МАЛЫ ПАЦЕРАБЕЦ м. балота. Заполле Кос.

МАЛЫ ЦЕЦЕРАЎ м. поле, лес. Хадакі Жытл.

МАЛЫЯ БАЛОТЫ мн. урочышча, ніва на 4 маргі 20 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 124–125).

МАЛЫЯ БОРКІ мн. поле. Жытлін Жытл.

МАЛЫЯ В'ЮНІШЧЫ мн. балота. Корачын Жытл.

МАЛЫ ЯМЕНЕЦ м. балота. Святая Воля Святав.

МАЛЫ ЯМЭНЭЦ м. груд сярод балота. Турная Святав.

МАЛЫЯ ХВАЁЎЧЫКІ мн. грудок у лесе. Хадакі Жытл.

МАЛЫЯ ЧЭРЭМАШНЫЯ мн. поле. Майск Люб.

МАЛЫЯ ЯЛОВЫЯ мн. поле. Жытлін Жытл.

МАЛЯЎСКАЕ н. лес. Бялавічы Кос.

МАЛЯХОЎКА ж. лес. Мізгіры Новадзяв. Слон.

МАНІКОЎШЧЫНА ж. поле. Альшаніца Квас.

МАНЦЮЦКАЯ ж. дарога, якая вядзе ў вёску Манцюты. Козіна Быц.

МАРАЧОЎСКАЕ н. поле. *Гэтае поле было панскае, фальваркавае, двара Марачоўшчына* (інф.). Заполле Кос.

МАРАЧОЎШЧЫНА ж. урочышча. Косава; фальварак. Кос. вол. Слон. пав. (АВК, т. 14, 1597 г., 619).

МАРГАЎШЧЫНА ж. поле. Гарбачы Новадзяв. Слон.; поле. *На гэтым палетку людзям давалі дабавок да надзела, роўны аднаму моргу. Таму і называлі тое поле Маргаўшчына* (інф.). Падстарынь Падст.

МАРГАЧ м. урочышча, ніва там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 137); поле. *У Гічыцах адно поле называецца Маргач, бо дзялілі яго людзям як дабайку, па аднаму моргу* (інф.). Гічыцы Ягл.

МАРГІ мн. поле. Дабромысль Дабром.; невялікі палетак на 0,71 гектара. Даргужы Міл.; было поле, цяпер лес. Доўгае Быц.; поле. Глядзенне Дабром., Загалічы Паўл. Пруж., Закаплічча Дабром., Козіна Быц., Манцюты Быц., Скураты Квас.

МАРГУНО́ВА СЕНАЖА́ЦЬ ж. балота, лес. Жытлін Жытл.

МА́РКОВСКАЯ КАНА́ВА ж. канал. Краі Рэчк.

МА́РКОВСКЕ н. балота. Краі Рэчк.

МАРО́ЗАВО н. поле, балота. Заполле Быц.; лес. Рудня Быц.

МАРО́ЗАЎКА ж. лес. Панкі Люб.

МАРО́ЗАЎСКА ГО́РКА ж. узгорак. Рудня Быц.

МАРО́ЗАЎШЧЫНА ж. поле. Бусяж Міл., Галік Міл., Грынкоўшчына Новадзяв. Слон.

МАРО́ЧНО н. гразкае балота. *У Косаві маёнток называўся Марачоўшчына, а грузкае балото нідалёко ад яго называлася Марочно* (інф.). Косава.

МАРТЫШЭЎШЧЫНА ж. было балота, цяпер тарфянік. Нячава Стайк.

МАРУ́СІНО н. месца на рэчцы Грыўда. Сенькавічы Падст.

МА́РХІНАЕ ЗАЛО́ЗЗЕ н. урочышча, ніва там. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 157).

МАРЦІНОЎШЧЫНА ж. лес. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 143).

МАРЦІШОВА ж. балота. Заполле Кос.

МАРЦЭЛЕВО н. поле. Козіна Быц.

МАРЦЭЛЕЎ ЛУГ м. луг. Заполле Быц.

МАРЦЯНАЕ ЗАЛОЗЗЕ н. урочышча, ніўка там. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154).

МАРШЭЛОВ ЛЕСОК м. лес. Рудня Рэчк.

МАРЬШЧЫНА ж. дарога. *Назва ад мянушкі – Марышчыны* (інф.). Заполле Кос.

МАР'ЯНКА ж. поле. Рудня Рэчк.

МАСКАЛІХА ж. месца на рэчцы Грыўда. *Маскаль ішоў і ўтаніўся* (інф.). Сенькавічы Падст.

МАСКОЎСКАЯ ж. дарога. Заполле Быц.

МАСКОЎШЧЫНА ж. поле. Дубітава Міл.

МАСЛЯНІКА БРОД м. брод праз рэчку Шчару. *Побач была сенажаць чалавека на мянушцы Маслянік* (інф.). Волька Вольк.

МАСТКІ мн. поле. Зыбайлы Жытл.

МАСТОК м. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23); урочышча, ніва на 3 маргі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 114–115); урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164–165).

МАСТЦЫ мн. поле, лес. *Масткі на дарозе былі* (інф.). Дабромьсь Дабром.

МАСЦЁЦКА ж. лес. Бабровічы Выган.

МАСЦІШЧА н. урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 146); воступ. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 17); балота. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 158–159); балота. *Даўней так грузко было на балоці, што гаць масьцілі. Тое место Масьцішчам назвалі* (інф.). Размеркі Стайк.

МАТРОСАВО КАЛЕНО н. балота. Любішчыцы Люб.

МАЦВЕЕВ ГРУД м. грудок у лесе. Коланск Амяльн.

МАЦЕЙКАЎШЧЫНА ж. поле. Сярадава Жытл.

МАЦОВЫ ГОРЫ мн. грудкі сярод балота. Рэчкі Рэчк.

МАЦЯЁЎКА ж. лес. Боркі Падст.; дарога, месца размяшчэння былога лясніцтва. Коханава Даман.; лес. Харошча Міл.

МАЦЯЁЎСКАЯ ж. дарога. Заполле Быц.

МАЧАЛІШЧА н. лес. Любішчыцы Люб.; балота, поле, частка вёскі. Рудня Рэчк.

МАЧТЫ мн. поле. *Даўней хутары там былі* (інф.). Гошчава Стайк.

МАЧУЛІШЧА н. поле. Грыўда Міл.; лес. Дубітава Міл.

МАЧУЛЫ мн. азярцо і лужок каля яго. *Даўней там мацылі каноплі* (інф.). Бялавічы Кос.

МАШОК м. невялікае мохавае балота. Гічыцы Ягл.; урочышча, ніўка на 1 морг 20 пругоў. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 140–141).

МАЯК м. горка ў лесе. Заполле Кос., Няхачава Стайк.

МАЯКОВСКОЕ н. балота. Целяханы.

МАЯКЭВСКЕ н. балацявіна. Доўгая Святав.

МАЯКЭВСКЭ н. лес. Бабровічы Выган.

МАЯЧОК м. лес. Вулька-Целяханская Целях.

МЕДВЕЖ'Е н. поле. Рудня Рэчк.

МЕДЗВЕДЗЕВО н. балота. Выганашчы Выган.

МЕДЗВЕЖЫ м. востраў. Святая Воля Святав.

МЕЖА ж. лес. Святая Воля Святав.

МЕЖДАРОЖЖА н. поле. Сенькавічы Падст.

МЕЛЁНСКАЯ КАНАВА ж. канал. *Неколі па гэтай канаві на лодках добіраліся ў сэло Чэмэрын, а там по Ясельді до Моля* (інф.). Гошча Амяльн.

МЕЛІХАЎШЧЫНА ж. урочышча, ніва там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 138).

МЕЛЬНІКАВА ГАРА́ ж. пагорак. Мілейкі Міл.

МЕНА ж. поле. Заполле Кос., Соміна Целях.

МЕХАВІНЫ мн. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

МЕХВЁДЗЬ м. востраў. Аброва Абр.

МІГУЎЦІСКОЕ н. урочышча. Доўгая Святав.

МІЖАСТРОЎЕ н. балота. Бялавічы Кос.

МІЖГО́Р'Е н. урочышча, ніўка там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 137); поле. Гічыцы Ягл.

МІЖГО́РЫ мн. лес. Яблонка Жытл.

МІЖДАРО́ЖЖА н. поле. Гошчава Стайк.

МІЖДАРО́Ж'Е н. поле. Альшаніца Квас., Быцень Быц.

МІЖЛЁС м. поле паміж ляснымі масівамі. Няхачава Стайк.; поле. Рудня Рэчк.

МІЖЛЁСКІ мн. поле. Даманава Даман.

МІЖЛЁССЕ н. востраў у балоце, ніўка на ім. Вяда Выган.; урочышча, ніўка там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 137; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117); балота. Гічыцы Ягл.; лес. Магіліцы Вольк.

МІЖЛЮ́ЗЫ мн. поле. Падстарынь Падст.

МІЖРОЎЕ н. балота. Азярцо Падст.

МІЖРЭ́ЧКІ мн. балота. Заполле Кос.

МІЖРЭ́ЧЧА н. балота. Заполле Кос.; балота, возера. Заполле Быц.; урочышча. Клепачы Варан. Пруж.

МІЗАРО́ВА КАНА́ВА ж. канал. Аброва Абр.

МІЗГІРОЎ БРОД м. месца на рэчцы Грыўда. Мілейкі Міл.

МІЗГІРОЎКА ж. рачулка. Гладышы Міл., Рацкевічы Міл., Хадоркі Кос.; дарога. Даргужы Міл.

МІКАЛАЇКАВА ГОРКА ж. пагорак, маяк стаяў. Скураты Квас.

МІКАНАЎЧЫЗНА ж. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136).

МІКІЦІНСКАЕ н. поле. Хадакі Жытл.

МІКІЦІНЫ мн. балацявіна. Доўгая Святав.

МІКУЛЬСКАЕ н. поле. Літва Дзерав. Слон.

МІКУЛЬСКІ м. лес. Вяценеўка Новадзяв. Слон., Манцюты Быц.

МІЛАВІДЫ мн. лес. Була Міл.

МІЛЁВПЧЫНА ж. поле. *На гране з Омэльною і Глінною. Названо от фаміліі Мілеўскі (інф.).* Турная Святав.

МІЛЁЙКАЎСКАЯ ж. дарога, якая вядзе да вёскі Мілейкі. Куляшы Міл.

МІЛÓШЫНО н. урочышча. Выганапчы Выган.

МІНІН ЛЕС м. балота. Глінная Амяльн.

МІНІЧКА ж. луг, поле. *Неколі лесная стража там была (інф.).* Гошча Амяльн.

МІНСКЕЕ н. балотца. Краі Рэчк.

МІРАМІНКА ж. дарога. Міронім Быц.

МІРОНОВА КАНАВА ж. канал. *Вэльмі много ўюноў у ёй (інф.).* Аброва Абр.

МІСА ж. поле, лес. Козікі Коз.; поле круглай формы. Уласаўцы Жытл.

МІСЬКАЎКА ж. балота. Сярадава Жытл.

МІХАЛАВА ГАРА́ ж. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 114–115).

МІХАЛАВЕ́Ц м. урочышча, ніўка там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135).

МІХАЛАВО н. поле. Манцюты Быц.

МІХАЛЁВА ГОРА́ ж. востраў у балоце, ніўкі на ім. Вяда Выган.; лес. *Неколі леснік там жыў, а звалі яго Міхаль* (інф.). Козікі Коз.

МІХАЛКОВАЯ ШЫ́Я ж. поле. Рудня Рэчк.

МІХЕЕВІЧЫ мн. востраў. Турная Святав.

МІХНАЎСКІ БОР м. лес. Быч Стайк.

МІЦЬКАЎШЧЫНА ж. поле. Даманава Даман.

МІШОЎШЧЫНА ж. поле. Быч Стайк., Размеркі Стайк.

МІЯНКА ж. чыгуначны раз'езд. *Раз'езд, развілка дарог. Одна колейка ішла до Целехан, другая на Яново* (інф.). Святая Воля Святав.

МЛІНІШЧА н. балота. Заполле Кос.

МЛІНІШЧЫ мн. урочышча. Слоні́мская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 16).

МЛІНО́К м. балота. *Быў млын на рэчцы Руднянцы* (інф.). Боркі Падст.; балота і месца на рэчцы Фядоска, дзе стаяў вадзяны млын. Бялавічы Кос.; лес, поле. Вулька-Целяханская Целях.; балота. *Неколі там стояв млін* (інф.). Вялікая Гаць Святав.

МЛІНОЎКА ж. рачулка. Даманава Даман.

МЛЫН м. урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 150).

МЛЫНО́К м. урочышча. *Млін водзяны неколі буў* (інф.). Бабровічы Выган.

МЛЫНІШЧА н. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

МЛЫНОЎКА ж. рачулка. Коханава Даман.

МОГІЛА ж. востраў. Аброва Абр.

МОГІЛКІ мн. лес. Сенькавічы Падст.

МОГУ́ЦІНО н. забалочаны лес. Турная Святав.

МО́КРАЕ н. балоцісты лес. Галенчыцы Ягл.; балота. Ятвезь Квас.

МО́КРЫ м. востраў. Аброва Абр.

МО́КРЫЯ мн. лес. *Там многа жэсьцеру расьце* (інф.). Галенчыцы Ягл.

МО́ЛМАТАВО н. балота. Прыбарава Быц.

МО́РГІ мн. поле. *Поле, дэ некалі була хата лесніка. Поле было ў некалькі моргэў* (інф.). Турная Святав.

МОСКАЛЁВ МОХ м. балота. Доўгая Святав.

МО́СТА н. поле. Альшаніца Квас.

МОСЦІШЧЭ н. урочышча. Вялікая Гаць Святав.

МО́ТАЛЬ м. частка вёскі. Выганашчы Выган.

МОХ м. балота. Баравікі Новадзяв. Слон.; паша, азярцо там. Гарбачы Новадзяв. Слон.; лес, імшарына ў ім. Доўгая Святав.; была паша, цяпер поле. Сярадава Жытл.

МОХНА́ТОЕ н. заліўное балота. Рэчкі Рэчк.

МОХНА́ТЭЕ н. балота. Краі Рэчк., Рудня Рэчк.

МО́ШНАЕ н. балота. Аброва (Рус. гіст. бібл., т. 20, 1516 г., 75).

МУРАВА́НЫ МОСТ м. балота. Жамайдзякі Міл.

МУРАВА́ЧЫЧ м. урочышча, нівы ў чатырох месцах на 4 маргі 35 прутуў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 140; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123); востраў, ніўка на ім. Вяда Выган.

МУРАВЕ́Й м. урочышча, ніўка там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135).

МУ́РАВІЧ м. горка, поле. Квасевічы Квас.

МУРА́ВНЭ н. ніўка. Вяда Выган.

МУРАВ'Я́ТНІЦА ж. балота. Соміна Целях.

МУРАЎІ́НАЕ н. поле. Майск Люб.

МУРАЎ́НАЕ н. урочышча, ніва на 4 маргі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123).

МУРА́ШКА ж. балота, лес. Бабровічы Выган.; балота. Вулька-Целяханская Целях.

МУРГІНО н. балота. Бялавічы Кос.

МУТВІЦА ж. рачулка. Косава; лес. Ятвезь Квас.

МУХАЎКА ж. найменне часткі вёскі. Гошчава Стайк.

МУЦВІЦА ж. рэчка. Астравок Варан. Пруж.; балота. Заполле Кос.; частка вёскі. Коланск Амяльн.; поле. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 160); рэчка. Шчытна Варан. Пруж.; рэчка. *Цячэ ад Дзікага возера праз Ружаны і ўпадае ў Зяльвянку* (інф.). Ятвезь Квас.

МУШАРЫНА ж. лес. Верашкі Квас.

МУШЭЧОК м. балацявіна, лужок. Азярцо Падст.

МХІ мн. балота. Палешукі Варан. Пруж.

МШАЊІЦА ж. поле. Бабровічы Выган.; лес, ніўка на 9 маргоў там. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554, 142).

МШАР м. лужок. Альшаніца Квас.

МШОК м. балотца. *Грузкое, трасіна* (інф.). Выганашчы Выган.

МШЭЧОК м. азярцо сярод поля. Грыўда Міл.

МЫШАЊКА ж. рака. Сялец Дабром.

МЫШАР м. поле. Аўсто Стайк.

МЫШАРЫНА ж. лес. Альшаніца Квас., Ёдчыкі Квас.

МЭЖА ж. поле. Доўгая Святав.

МЯДВЭЖЫ БРЭД м. брадок. Глінная Амяльн.

МЯДЗВЭДЗЕВА ГАРА ж. горка, лес. Вуглы Быц.

МЯДЗВЭДЗЕВО н. урочышча. Выганашчы Выган.

МЯДЗВЭДЗЕЎКА ж. поле. Чамялы Вольк.

МЯДЗВЭДЗЬКАЎШЧЫНА ж. поле. Лазаўцы Міл.

МЯДЗВЭЖАЕ н. поле. Жамайдзякі Міл.

МЯДЗВЭЖЫ м. балота. Заполле Кос.

МЯДЗВЭЖЫ АСТРАВОК м. урочышча, дзве ніўкі. Вяд Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

МЯДЗВЕЖЫ КАЛОДЗЕЖ м. лес. *Людзі хаваліся ад карнікаў у гэтым лесе, выкапалі там калодзеж (інф.).* Кушняры Падст.

МЯДЗВЕЖЫЯ АСТРАВЫ мн. узвышэнні сярод балота. Бялавічы Кос.

МЯДЗВЕЖЭ н. балота. *За Стубламі ідзе града, а за ёю адкрываецца палоня. Там добры сенакос быў (інф.).* Бялавічы Кос.; грудок у лесе. Хадакі Жытл.

МЯКІНАЎШЧЫНА ж. поле. Воля Жытл.

МЯХОВАЯ ж. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 140).

МЯШЭРЫНО н. поле. Була Міл.

НА АМЕРЫКАНЦАВОМ поле. Рудня Рэчк.

НА БАРБАРЦЫ поле. Рудня Рэчк.

НА БАРУ́ поле. Уласаўцы Жытл.

НА БОРУ́ поле. Вулька-Аброўская Коз.

НА БЭРВІ балота. *Дзерэўя клалі по болоці кладкамі. Удоўж, то — бэрвы, а як гаць гацілі, то ўжэ ўпоперок (інф.).* Горталь Целях.

НАВАСЁЛКІ мн. частка вёскі. Любішчыцы Люб.

НАВАСЁЛЫ мн. частка вёскі, Хадоркі Кос.

НАВІНА ж. поле. Бусяж Міл.

НАВІНА́ ж. поле. Альшаніца Квас., Варанілавічы Варан. Пруж.; поле. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135); поле. Галынка Міл., Панкі Люб.

НАВІНКА ж. ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152); поле. Падстарынь Падст.; пагост і балота. Руда Падст.

НАВІНКІ мн. поле. Сенькавічы Падст.

НАВІНЫ́ мн. поле, лес. Гічыцы Ягл.

НАВО́З м. поле. Гладышы Міл., Грынкоўшчына Новадзяв. Слон.; вуліца, частка вёскі. Грыўда Міл.; поле. Даргужы Міл., Пагор'е Быц., Падстарынь Падст., Прыбарава Быц.; поле. *Па аבודва бакі вёскі* (інф.). Рацкевічы Міл.

НАВО́ЗЗЕ н. поле. *Яно блізка вёскі* (інф.). Яблонка Жытл.

НАВО́ЗЫ мн. частка вёскі. *Блізкэе поле от сэла, якэе роздавай пан людям* (інф.). Амяльная Амяльн.; поле. Міронім Быц., Наліўкі Быц.

НАВУГО́ЛЛЕ н. лес. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 170–171).

НАВЭ́З м. частка вёскі. Коланск Амяльн.

НАГАВІ́ЦЫ мн. балота. Выганашчы Выган.

НАДА́ТКІ мн. поле. Альшаніца Квас.; поле. *Участкі зямлі, якія даваліся ў дапаўненьне да асноўнага надзела* (інф.). Гошчава Стайк.; балота. Хрышчонавічы Квас.

НАДВО́РНАЕ н. поле. *Быў там двор пана Палубінскага* (інф.). Грыўда Міл.

НАДДА́ТКІ мн. поле. Вяценеўка Новадзяв. Слон., Галік Міл., Гладышы Міл., Даргужы Міл., Ёдчыкі Квас.; балота, поле. Заполле Кос.; поле. Падстарынь Падст., Рацкевічы Міл.; поле. *Агульнае для карыстанья, яго дзялілі на часткі* (інф.). Руда Падст.; поле. Скураты Квас., Юндзілы Паўл. Пруж., Яблонка Жытл., Ятвезь Квас.

НА ДЗЕ́ДА дарога. Вялікая Гаць Святав.

НА́ДЛЕВ м. востраў, балота. *Коровы там паслі* (інф.). Бабровічы Выган.

НА́ДЛЕВА н. урочышча. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 142); урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117); бор. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 142–143).

НА́ДЛЕВО н. балота, поле. *Надлево называюць, бо па левы бок ад дарогі* (інф.). Гічыцы Ягл.

НАДЛІВО н. балота. Вулька-Целяханская Целях.; балота. Выганашчы Выган.

НАДЛІЎСКАЯ ж. сцяжынка, дарога. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 132–133).

НА ЗАБОРОВЦЫ дарога, якая вядзе ў вёску Забораўка. Рудня Рэчк.

НА ЗАКЛЁШЧЫ было балота, цяпер тарфянік. Уласаўцы Жытл.

НАЗА́РОВА КОНА́ВКА ж. балота, канал. Святая Воля Святав.

НА ЗАРО́СЛУ дарога. Уласаўцы Жытл.

НА КОБЫ́ЛЦЫ балота. Рудня Рэчк.

НА КО́СЦІНО дарога. Сярадава Жытл.

НА КРЫЖО́ дарога. Закаплічча Дабром.

НА́ЛЕВКА ж. поле. Вялікая Гаць Святав.

НА ЛІПНІ́КІ дарога, якая вядзе ў вёску Ліпнікі. Рудня Рэчк.

НА ЛУГУ́ лес, поле. Хрышчонавічы Квас.

НА ЛУ́ЖЫ поле. Хрышчонавічы Квас.

НАМЕ́РА ж. поле. *Нейтральнае поле пры царызме, усім па-троху давалі яго (інф.).* Верашкі Квас.

НА МЛЫНО́К дарога. Бабровічы Выган.

НА МО́РКВІ поле. Рудня Рэчк.

НАНДА́ТКІ мн. поле. Сенькавічы Падст.

НАНДА́ТЫ мн. поле. Глінная Амяльн.

НА ПАГРАБА́Х сугорак. Жамайдзякі Міл.

НА ПУЧЫ́НЫ дарога, якая вядзе ў вёску Пучыны. Рудня Рэчк.

НАСЕ́КІ мн. лес. Вулька-Целяханская Целях.

НА СМЕ́ЦЦІ поле. Рудня Рэчк.

НА СТАВКА́ лес. Краі Рэчк.

НА СТЭНКА́Х лес. Турная Святав.

НА СЦЕШЭ́ВЕ поле. Краі Рэчк.

НАТА́ЛІН ГРУДОК м. груд. Чамялы Вольк.

НАЎКО́СНАЯ ж. дарога. Дабрынёва Даман.

НА ЦЫБУ́ЛЬКЕ поле. Рудня Рэчк.

НЕМЕ́РА ж. балоцістая ўпадзіна ў непраходным лесе. Заполле Кос.

НЕМЕ́РЫ мн. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 155).

НЕ́МОРА ж. поле. Доўгая Святав.; балота. Святая Воля Святав.

НЕ́МОРЫ мн. лес, балота, поле. *Поміж Свенто Волею і Турной. Коменную сокеру там знайшлі, абэрэгалны знак там стоіць* (інф.). Турная Святав.

НЕПРАБО́ЖА ж. урочышча, ніўка там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 138; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

НЕУ́ЧЫ мн. балота, лес. Даманава Даман.

НІ́ВА ж. балота, поле. Дабрынёва Даман.; урочышча, ніўка там. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 155).

НІ́ВКА ж. поле. Горталь Целях., Турная Святав.

НІ́ВКІ мн. поле. Коланск Амяльн., Турная Святав.

НІ́ВЫ мн. поле, лес. Турная Святав.

НІ́З м. балота. Вялікая Гаць Святав.; поле. Рудня Рэчк.; балота. Уласаўцы Жытл.

НІ́ЗКАЕ н. лес. Магіліцы Вольк.

НІ́ЗЭР м. поле. *Нізко там было* (інф.). Выганашчы Выган.

НІ́КІЦКІ м. лес. Мізгіры Новадзяв. Слон.

НІКОЛАЙКОВ ХУТОР м. лес. Доўгая Святав.

НІЎКА ж. было поле, цяпер лес. *Ніўка — невялікая дзялянка поля* (інф.). Вуглы Быц.; было балота, цяпер тарфянік. Уласаўцы Жытл.; невялікі ўчастак поля сярод лесу. Чамялы Вольк.

НІЦКОВА ГОРА́ ж. узгорак, груд у балоце. Вяда Выган.

НОВА ж. было поле, цяпер лес. Вуглы Быц.

НОВАЯ ж. дарога. Жамайдзякі Міл.

НОВАЯ ВУЛІЦА ж. частка вёскі. Була Міл., Міронім Быц.

НОВІНА ж. лес. Вулька-Целяханская Целях.

НОВІНКА ж. лес. Выганашчы Выган.

НОВІНСКОЕ н. лес. Целяханы.

НОВЫ БРЭД м. роў, канава, пратока ў балоце. Вулька-Аброўская Коз.

НОВЫЯ НАВІНЫ мн. урочышча, ніўка там. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 149).

НОГА́ ж. балота. Выганашчы Выган.

НОС м. клінападобны ўчастак лесу. *У Носе сходзяцца дзве дарогі — Бранагурская з Альшаніцкаю* (інф.). Альшаніца Квас.; лес, ніўка там. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 155).

НЯГУ́НА ж. рэчка. Слоні́мская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 16).

НЯРА́ЖА ж. поле. *Такое пясчанае, што нічога ня хоча радзіць, расьці. Ня родзіць — Няража* (інф.). Закаплічча Дабром.

ОБРО́ВСКАЯ ж. дарога, якая вядзе да вёскі Аброва. Вулька-Аброўская Коз.

ОБРУБ м. вялікае поле. Заполле Кос.

ОБРЭ́ВСКА ж. балота. Турная Святав.

ОБЧА ж. урочышча, ніўка там. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154).

ОВЭРЭЦ м. лапiк няўдобiцы сярод поля. Турная Святав.

ОВСЯННІК м. востраў, ніўка там. Гошча Амяльн.

ОВЧАРНІЦКО н. лес. Вялікая Гаць Святав.

ОВЧЫНА ж. балота. Выганашчы Выган.

ОДРЫ мн. балота. Рэчкі Рэчк.

ОДРЫК м. урочышча, ніўкі ў трох месцах на 3 маргі. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 162–163).

ОДРЫКІ мн. балацявіна. Доўгая Святав.

ОДРЭВСКЕ н. балота. Выганашчы Выган.

ОЗЕРЦЭ н. балота. Турная Святав.

ОЗЕРЫШЧЭ н. балота. Вялікая Гаць Святав., Каранная Амяльн.; балота. *Колісь там буў водзяны млін* (інф.). Святая Воля Святав.

ОКОЛО МОСТКА балотца. Глінная Амяльн.

ОКОПЫ мн. балота. Вялікая Гаць Святав.

ОКРУЖНЫ БРЭД м. роў, пратока ў балоце. Вулька-Аброўская Коз.

ОЛЕХОВЭЦ м. лес. Вяда Выган.

ОЛЁШНІК м. балота. Бабровічы Выган.

ОЛЁШНІКІ мн. балота. Вулька-Целяханская Целях.

ОЛЬХОВЕЦ м. востраў, ніўка там. Аброва Абр.

ОЛЬШЫНА ж. балота. Доўгая Святав.

ОМЕЛЁНСКОЕ н. сенажаць. Доўгая Святав.; *Балота, лес паміж вёскай Турная і гарадзкім пасёлкам Целяханы* (інф.). Турная Святав.

ОМУЦЕНЬ м. лес. Вялікая Гаць Святав.

ОМХ м. балота. Уласаўцы Жытл.; балацявіна. *Омх — гэта нэвэлікая болоціна, зорослая корчамі* (інф.). Турная Святав.

ОМШОК м. балацявіна. *Омшок багністы, тэлько корчэ растуць* (інф.). Турная Святав.

ОМЭЛЬНАЯ ж. поле. Коланск Амяльн.

ОНДРЭЙЧЫКОВ ГРУДОК м. востраў. Гошча Амяльн.

ОНОПРЭЙКОВЭ н. луг. Доўгая Святав.

ОПЕРОВОЕ н. лес. Рудня Рэчк.

ОПЕРОВСКІ ЛЕСОК м. балота. Рудня Рэчк.

ОПЭШНІ КОРЧЭ мн. урочышча. Доўгая Святав.

ОРАОВО н. лес. Соміна Целях.

ОРЛЯ ж. лес, рэчка. Альшаніца Квас.

ОРЭЛЕЦ м. лес, востраў. *На гэтым острові над озером рослі хвой, ясені, дубы. Ёх вырэзалі, а людзі вэльмі шкодуюць* (інф.). Гошча Амяльн.

ОСІННІК м. луг, поле. Гошча Амяльн.

ОСІННІКІ мн. лес. Амяльная Амяльн.

ОСОВ БРОД м. поле. *Буў хутор там* (інф.). Горталь Целях.

ОСОВЭЦ м. востраў, ніўка на ім. Вяда Выган.

ОСТРАЎ м. было балота, цяпер тарфянік. Магіліцы Вольк.; поле. Падстарынь Падст.

ОСТРОВ м. лес. Коланск Амяльн.

ОСТРОВІШЧА н. балота, востраў. Аброва Абр.

ОСТРОВІШЧЭ н. поле. Корацын Жытл.

ОСТРОВКІ мн. балота, лес. Рэчкі Рэчк.

ОСТРОВОК м. груд сярод балота, парослы лесам. Вялікая Гаць Святав.; поле, лес. Турная Святав.

ОСТРОВ СВОБОДЫ м. грудок сярод балота. Краі Рэчк.

ОСТРОВЫ́ мн. поле, лес. Рудня Рэчк.

ОСТРЭВКІ́ мн. балота. Глінная Амяльн., Турная Святав.

ОСТУП м. груд у балоце. Бялавічы Кос.; лес. *Лес, а кругом яго балота, — гэта оступ* (інф.). Ёдчыкі Квас.

ОСЫ́ мн. балота. Яблонка Жытл.

ОСЫЯ́ мн. лес, поле. Хадакі Жытл.

ОСЭВКА́ ж. балота. Глінная Амяльн.; лес. Доўгая Святав.; лес. *Там много молодого осінніку і бэрэзняку. Урочышча між Турной і Глінно* (інф.). Турная Святав.

ОТОВЧЫ́Н м. востраў. Аброва Абр.

ОТОВЧЫ́НСКІ́ ПЛАВ м. азярцо ў балоце. Аброва Абр.

ОЧКЭ́ВСКЭ́ н. востраў, ніўкі на ім. Вяда Выган.

ПАБЕДЗІ́ЧЫНО́ н. урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 146).

ПАБЕЖЫ́НО́ н. балота, града сярод балота. *Казалі, там даўней людзі хаваліся ад ворагаў* (інф.). Альшаніца Квас.

ПАБО́ВІШЧА́ н. лес. Яглевічы Ягл.

ПАБО́ВІШЧЭ́ н. лес. Галенчыцы Ягл.

ПАВЛІ́НЧЫНА́ НІВКА́ ж. поле, ніўка. Бабровічы Выган.

ПАГАРЭ́ЛАЕ́ н. лес. *За Смольняю, перад Гутаю* (інф.). Бялавічы Кос.; лес, ніва. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 144–145, 152–153); лес. Гічыцы Ягл.; урочышча, ніўка там. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164–165).

ПАГАРЭ́ЛА ЛАЗА́ ж. лес. Альшаніца Квас.

ПАГАРЭ́ЛАЯ́ ж. лес, ніўка сярод лесу. Вялікая Гаць Святав.; дарога. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152).

ПАГАРЭ́ЛІК м. лес. Хрышчонавічы Квас.

ПАГАРЭ́ЛКА́ ж. балота, лес. Целяханы.

ПАГАРЭЛЫ м. лес. Гічыцы Ягл.

ПАГАРЭЛЫ ДУБ м. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152).

ПАГАРЭЛЬНАЕ н. урочышча, ніўка. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 147).

ПАГНОЇ м. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 156).

ПАГОНЯ ж. балота. Даманава Даман., Доўгае Быц.; поле. Жытлін Жытл.; балота. Магіліцы Вольк., Манцюты Быц.; лес, поле. Уласаўцы Жытл.; балота. Хадакі Жытл.; балота. Чамялы Вольк.

ПАГРАБЫ́ мн. поле. Панкі Люб.; пагорак. *Там пароблены ямы, у якіх захоўваюць бульбу* (інф.). Чамялы Вольк.

ПАДАДРЫ́ мн. поле. Чамялы Вольк.

ПАД АЗЁРКА дарога, частка вёскі. Манцюты Быц.

ПАДАЗЁР'Е н. поле. Коханава Даман.

ПАДАЛЁШНІК м. поле. Волька Вольк.

ПАД АЛЬХОЮ урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 152–153).

ПАДАЛЬШЫНА́ ж. поле. Хадакі Жытл.

ПАДАЛЯСЁЦ м. лес. Альба Квас., Ёдчыкі Квас.

ПАДАМЛІННЕ н. балота. *Даўней у Падамліньні людзі торф капалі, сушылі, а зімою ў печках палілі* (інф.). Бялавічы Кос.; поле. Козікі Коз.

ПАД АНЮТАЮ поле. *Імя хутаранкі было Анюта* (інф.). Ёлкі Ягл.

ПАДАСІНКА ж. было балота, цяпер тарфянік. Жытлін Жытл.

ПАДАСІННІК м. асінавы лес. Альшаніца Квас.

ПАДАСІННІКІ́ мн. поле. Наліўкі Быц.

ПАДАЎНІК м. лес. Варанілавічы Варан. Пруж.; стары лес. *У Падаўніку хвоі былі, якім само меняй дзвьесьце гадоў* (інф.). Ятвезь Квас.

ПАД БАЛОЎЦАМ поле. Козіна Быц.

ПАДБАЛОЎЦЕ н. урочышча, ніўка на 1 морг. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 168–169); су-
хадолая сенажаць. *Сеном, што касілі ў Падбалоўці, кармілі
кароў да маразоў. А як стануць маразы, балото замерзнья,
то вазілі стуль, дзе было грузко* (інф.). Заполле Кос.; балота.
Мілейкі Міл.

ПАД БАРЦЁЮ лес. *Ад слова борць* (інф.). Ёдчыкі Квас.

ПАДБЕЗЭ н. урочышча, ніва на 2 маргі. Бабровічы Вядск.
вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 110–111); лес. *У Пад-
безэ людзі хадзілі рваць кошычкі бузіны: націраньня рабілі*
(інф.); поле. Сенькавічы Падст.

ПАДБЕРАЗІНКІ мн. поле. Вуглы Быц.

ПАДБЕРАЗІННЕ н. поле. Бялавічы Кос., Галенчыцы Ягл.

ПАДБЕРАЗІНО н. луг, поле. Альшаніца Квас.; поле. Грыў-
да Міл.

ПАДБЕРВІ мн. урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц.
кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 146).

ПАДБЕРВЫ мн. сенажаць. *Падбервы ідуць ад Растайшчы-
ні па абодва бакі ад Фядоскі. Тут і кароў пасьвілі, і сено ка-
сілі, у рэчцы купаліся, рыбу лавілі* (інф.). Альшаніца Квас.

ПАДБОР'Е н. лес. *У Падбор'і зараз насадку насадзілі* (інф.).
Даргужы Міл.; поле. Міронім Быц.

ПАД БОЧКУ лес. Дубітава Міл.

ПАДБРЫСКАВІЧЫ мн. балота. *Восеньню, як касілі атаву
ў Падбрыскавічах, то ўсё аж гарыць, бо само спелі брыскаві-
чы, ці брызгаліны* (інф.). Хадакі Жытл.

ПАДБУДДЗЕ н. поле. Воля Жытл., Сяркі Новадзяв. Слон.

ПАДБЯРÓЗЗЕ н. лес. Скураты Квас., Сяркі Новадзяв. Слон.

ПАД БЯРЭЗІНАЮ лес. Гошчава Стайк.

ПАДВЕРБ'Е н. поле. Быч Стайк.

ПАДВОРЛЯ ж. лес. Альшаніца Квас.

ПАДВЫГО́ДДЗЕ н. поле. Юкавічы Стайк.

ПАДВЫ́ЖАР м. азярцо. Мізгіры Новадзяв. Слон.

ПАДВЫ́ЖАРЫ мн. поле, луг. Альшаніца Квас.; папа. Сенькавічы Падст.; балота. Юкавічы Стайк.

ПАДВЫ́ЖАРЭ мн. поле. Даргужы Міл.

ПАДВЫ́ХВАТ м. было балота, цяпер тарфянік. Хадакі Жытл.

ПАДВЯРУ́ГІ мн. поле. Яблонка Жытл.

ПАД ГАЁ́М сенажаць. Гошчава Стайк.

ПАДГА́Й м. поле. Размеркі Стайк.

ПАД ГАРО́Ю поле. Юкавічы Стайк.

ПАДГАРЭ́ЛЬНАЕ н. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152).

ПАДГІ́РА ж. было поле, цяпер лес. Грыўда Міл.

ПАДГНЯ́НЕ н. поле, сенажаць. Боркі Падст.

ПАДГО́Р'Е н. урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 146); поле. Скураты Квас.; горка. Чамялы Вольк.

ПАДГОРКІ́ мн. поле. Таўцвілы Варан. Пруж.

ПАДГРА́Б'Е н. балотца. *Балотцо, а за ім грабовы лес. Тое место людзі называюць Падграб'е* (інф.). Рацкевічы Міл.

ПАДГРУДКІ́ мн. было балота, цяпер тарфяное поле. Магіліцы Вольк.

ПАД ГРУ́ШАЙ лес, поле. Падстарынь Падст.

ПАД ГРУ́ШАЮ поле. Яблонка Жытл.

ПАД ГРУ́ШКАЮ поле. Рацкевічы Міл.

ПАДДАЛІ́НА ж. поле. Жытлін Жытл.

ПАД ДАМЕНЮКО́ВЫМ поле. Яблонка Жытл.

ПАДДА́НЫЯ мн. найменне хутара. Любішчыцы Люб.; частка вёскі. *Бо там жылі сяляне, якія належалі царкве* (інф.). Плехава Люб.

ПАД ДВО́Р поле. Заполле Быц.

ПАДДЗЁ́РЖА ж. урочышча, ніва на 6 маргоў. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 168–169).

ПАДДЗЁ́РЖ'Е н. урочышча, ніва на 6 маргоў. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 168–169).

ПАД ДУ́Б поле. *Ускрай поля рос стары дуб* (інф.). Турная Святав.; поле, лес. Хадакі Жытл.

ПАДДУ́Б'Е н. поле. Вішнёўка (Гнойна) Даман., Руда Падст.

ПАД ДУБО́ВАЙ САСНО́Й лес. Козікі Коз.

ПАДДУБО́К м. лес. Альшаніца Квас.

ПАДДУБРАВЕ́Ц м. поле. Сялец Дабром.

ПАДДУБРО́ЎЕ н. поле. Міронім Быц.

ПАДДУБЫ́ мн. палянка ў лесе. Жытлін Жытл.

ПАДДУМА́НОЎ м. поле. Падстарынь Падст.

ПАД'Е́ЛЬНІКІ мн. поле, лес. Закаплічча Дабром.

ПАД'Ё́ЛАЕ н. балота. *Балота каля яліны. Пад'ёлае яго называлі* (інф.). Яблонка Жытл.

ПАД ЖУРАЎ́ЛЯ поле. Жытлін Жытл.

ПАДЗА́МЧЭ н. поле. Скураты Квас.

ПАДЗІ́ШЧА н. лес, поле. Азярцо Падст.; поле. Падстарынь Падст.

ПАД І́МХІ поле. Дабрынёва Даман.

ПАДКАВАЛЁ́ЎШЧЫНА ж. лес. Забулле Новадзяв. Слон.

ПАД КАЛЁ́ЯЮ лес. Пагор'е Быц.

ПАД КА́МЕНЕМ поле. Яблонка Жытл.

ПАД КА́МЕНЬ балота. Хадакі Жытл.

ПАДКА́НЯВО н. балота. Ёлкі Ягл.

ПАДКАПЁ́ЙНАЕ н. поле. *Поле называюць Падкапейнае, бо здаўна ў нас там копанка была* (інф.). Зыбайлы Жытл.

ПАДКЛА́ДДЗЕ н. балота. Була Міл., Гарбачы Новадзяв. Слон.

ПАД КЛЁМЕЗА лес. *Лес названы так, бо побач жыў ху-
таранец з мянушкай Клемез* (інф.). Альшаніца Квас.

ПАД КОМІН поле. Бусяж Міл., Галік Міл.

ПАДКОСКА ж. поле. Панкі Люб.

ПАД КРУТЛІКОМ поле. Верчыцы Варан. Пруж.

ПАД КРЫЖАМ поле. Галенчыцы Ягл.

ПАДКУЛІКОВО н. поле. Жытлін Жытл.

ПАД КУЛЯШАМІ поле. *Па назве суседняй вёскі* (інф.).
Таўпвілы Варан. Пруж.

ПАДЛІНОЎШЧЫНА ж. поле. Рацкевічы Міл.

ПАДЛІПА ж. поле. Альшаніца Квас.

ПАДЛІПАВЕЦ м. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол.
(Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 156).

ПАД ЛІПАЙ поле. Галенчыцы Ягл.

ПАДЛІПКА ж. балота. Сярадава Жытл.

ПАДЛІПНІКІ мн. лес. Альшаніца Квас.

ПАДЛОЗЗЕ н. балота. Аўсто Стайк.; поле. Аляксейкі Стайк.;
поле, паша. Сярадава Жытл.

ПАД ЛУГ поле. Жытлін Жытл.

ПАД ЛУГОМ поле. Галенчыцы Ягл.

ПАДЛУЖА ж. поле. Хадакі Жытл.

ПАДЛУЖЖА н. поле. Грынкоўшчына Новадзяв. Слон., Яб-
лонка Жытл.

ПАДЛЯСКІ мн. поле. Магіліцы Вольк.

ПАД ЛЯСОК было балота, цяпер поле. Юкавічы Стайк.

ПАДЛЯСОК ДОЎГІ м. сенажаць. Юкавічы Стайк.

ПАДЛЯСОК КАРОТКІ м. сенажаць. Юкавічы Стайк.

ПАДМАЛОЧКАВО н. было балота, тарфянік цяпер. Жыт-
лін Жытл.

ПАД МАЯКОМ поле. Яблонка Жытл.

ПАД МОГЛІЦЫ поле. Хадакі Жытл.

ПАДМО́СЦЕ н. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154).

ПАД МОХ луг. Грыўда Міл.

ПАДМО́ШША н. луг. Грыўда Міл.

ПАДМШЭ́ЧОК м. поле. Грыўда Міл.

ПАД МЫ́СЛЕВОМ было балота, цяпер тарфянік. Козікі Коз.

ПАДО́ЛЛЕ н. поле. Гічыцы Ягл.

ПАДО́ЎЖНЫЯ мн. поле. Юкавічы Стайк.

ПАДПАХО́ЎШЧЫНА ж. поле. Верчыцы Варан. Пруж.

ПАДПА́ЦАВО н. было балота, цяпер тарфянік. Жытлін Жытл.

ПАДПАЦЯ́РОБНЫЯ мн. поле. Даргужы Міл.

ПАДПО́ЛЛЕ н. балота. Манцюты Быц.

ПАД РО́ВАМ поле. *Яшчэ з царскае вайны акопы пазаставаліся там* (інф.). Зыбайлы Жытл.

ПАДРО́ЎЕ н. балота. *Балото ў нас называюць Падроўе. Там і праўда е роў, але той роў ні за маею памяцьцю капаўся* (інф.). Юкавічы Стайк.

ПАДРУ́ДДЗЕ н. балота, поле. Заполле Быц.; месца на рэчцы. Рудня Быц.

ПАДРУ́ДЗЯ н. балота. Любішчыцы Люб.

ПАДРЭ́ЗАЎСКІ м. фальварак. Кос. вол. Слон. пав. (АВК, т. 14, 1597 г., 618).

ПАДРЭ́ЦКАЯ ж. дарога. Аўсто Стайк.

ПАДРЭ́ЧКА ж. поле. Боркі Падст.

ПАД РЭ́ЧКІ частка вёскі па дарозе да вёскі Рэчкі. Краі Рэчк.

ПАДРЭ́ЧЧА н. частка вёскі паблізу ракі Грыўда. Грыўда Міл.; частка вёскі. Сялец Дабром.

ПАДСАВА́ ж. лес. Корачын Жытл.

ПАДСАДО́К м. поле. Гічыцы Ягл.

ПАДСАНЁННЕ н. поле. Хадакі Жытл.

ПАД САСНО́Ю поле. Гошчава Стайк.

ПАДСЕ́ЧЫШЧА н. поле. Гічыцы Ягл.

ПАДСЕ́ЧЫШЧЫ мн. урочышча, тры ніўкі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117; Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 137).

ПАД СЛУПІ́ОК поле. Зыбайла Жытл.

ПАДСО́СНА ж. поле. Рудня Рэчк.

ПАДСТАРЫ́НА ж. балота. Гічыцы Ягл.

ПАДСТАРЫ́НКА ж. балота. Галенчыцы Ягл.

ПАДСТАРЫ́НКІ мн. балота, поле. Аброва Абр.

ПАДСТАРЫ́ННЕ н. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136); поле. Падстарынь Падст.

ПАД СТУ́БЛОМ было балота, цяпер тарфянік. Козікі Коз.

ПАД СЦЯНО́Й поле. Быцень Быц.; Даманава Даман.

ПАДТО́НЯ ж. лес. Закаплічча Дабром.

ПАДТРЫ́БО́РНАЕ н. лес. Хрышчонавічы Квас.

ПАДХАДО́РАЧЧА н. балота. Дубітава Міл.

ПАДХАХЛО́ўКА ж. лес. Альшаніца Квас.

ПАДХВО́ЙНІ́ЧОК м. лес. Панкі Люб.

ПАДЦАГЕ́ЛЬНЯ ж. поле. Козіна Быц.

ПАД ШАШЭ́Ю частка вёскі. Любішчыцы Люб.

ПАДЫГНЯ́НЯ н. поле. *Праз гэтае поле, даўней балота, ішла дарога на Ружаны (інф.).* Любішчыцы Люб.

ПАД'ЯЗВІ́НО н. лес. Альшаніца Квас.

ПАД'ЯЛАВА́СТЭ н. лес. Косава.

ПАЖА́Р м. было балота, цяпер тарфянік. Сялец Дабром.

ПАЖАРКО́ў ТРЫБ м. прасека. Сенькавічы Падст.

ПАЖАРНІЦА ж. поле. Альшаніца Квас.; балота было, цяпер тарфянік. Воля Жытл.; балота. Заполле Кос.

ПАЖАРЫ мн. лес. Рацкевічы Міл.

ПАЖАРЫК м. балотца. *Даўней нашы людзі ў Пажарыку торф сабе капалі* (інф.). Размеркі Стайк.

ПАЖАРЫСКО н. балота. Заполле Кос.

ПАЖАРЭ мн. лес. Лазаўцы Міл.

ПАЖЭЖА ж. месца, дзе б'юць крыніцы. Гічыцы Ягл.; урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152).

ПАЙЦІХА ж. поле, быў хутар. Сялец Дабром.

ПАКАЛІНКО н. лес. *Там разыходзяцца чатыры дарогі* (інф.). Харошча Міл.

ПАЛАВІНКА ж. поле. Заполле Кос.

ПАЛАВІНКІ мн. урочышча, у двух месцах 1 морг 15 пруты. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155); урочышча, адна ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 166–167).

ПАЛАЗКІ мн. поле. Боркі Падст., Малы Галік Новадзяв. Слон.

ПАЛАНЕЦ м. было балота, дрыгва, цяпер тарфянік. Магіліцы Вольк.; балота. Майск Люб.

ПАЛАНІШЧА н. лес. Харошча Міл.

ПАЛАСКІ мн. поле. Даргужы Міл.

ПАЛАЎШЧЫНА ж. поле. *Лес выгароў ды больш на том месцы лесу ні садзілі, вырабілі на поле. Палаўшчына называем тое поле* (інф.). Альшаніца Квас., Вялікая Гаць Святав.

ПАЛЭТКІ мн. поле. Козіна Быц., Малы Галік Новадзяв. Слон.

ПАЛЭТОК м. поле. Альшаніца Квас., Вуглы Быц., Коханава Даман.

ПАЛЁШКА ж. лес і дарога. *Так называюць дарогу, якая вядзе ў Вяда, Бабровічы, на Палесьсе. Бо мы ж ліцьвіны* (інф.). Волька Вольк.

ПАЛІВАРОК м. месца, дзе даўней былі будынкі фальварка. Альшаніца Квас.; поле. *Фальварок, паліварок — адно і тое* (інф.). Бялавічы Кос.

ПАЛІГОН м. лес. Ятвезь Квас.

ПАЛІК м. балота, цяпер тарфянік. *Палік усё дзялілі на пайкі. Цягнулі жэрабя, каму які номяр дастанецца* (інф.). Няхаचाва Стайк.

ПАЛІЎНОЕ н. поле, якое пры калгасе палівалі з трубаў. Міронім Быц., Быцень Быц., Галік Міл., Галынка Міл., Грынкоўшчына Новадзяв. Слон.; было поле, цяпер лес. Доўгае Быц.; балота. *У нас сьмяяліся людзі: спачатку пакапалі канавы, асушылі, а пасьля давай паліваць. Паліўное тое балото называлі* (інф.). Заполле Кос.; поле. Наліўкі Быц., Прыбарава Быц.

ПАЛОВАЛАКІ ВУЗКІЯ мн. поле. Пагор'е Быц.

ПАЛОВАЛОК м. поле. *Даўней мералі поле на валокі, то паловалок — палавіна валокі* (інф.). Квасевічы Квас., Рацкевічы Міл.

ПАЛОВАЛОК ШЫРÓКІ м. поле. Пагор'е Быц.

ПАЛÓЖЫШЧА н. балота. Боркі Падст.

ПАЛÓМА ж. лес. Бялавічы Кос.; урочышча. Колянск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161).

ПАЛÓНЕВА БАЛÓТА н. балота. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164–165).

ПАЛÓНІ мн. лес. *У Палоні грузкія лужкі былі* (інф.). Партизанаўка Новадзяв. Слон.

ПАЛÓНЯ ж. альшыннік. *Пасярод гэтага альшыньніку была чыстая паляна — палоня* (інф.). Быч Стайк.; балота. Святая Воля Святав., Вуглы Быц., Наліўкі Быц.; урочышча. Сярадава Кос. вол. (Купчая крепость 1873 г.); балота. Уласаўцы Жытл., Юкавічы Стайк., Яглевічы Ягл.

ПАЛО́СА ж. поле. Альшани́ца Квас.; было поле, цяпер лес. Вуглы Быц.; поле. Заполле Кос.; поле. *Участак надзельнай зямлі* (інф.). Размеркі Стайк.

ПАЛО́СКІ мн. поле. Бусяж Міл.

ПАЛО́СЫ мн. поле. Корачын Жытл.; балота. Партызанаўка Новадзяв. Слон.

ПА́ЛОЎ м. было балота, цяпер тарфянік. Уласаўцы Жытл.

ПАЛОЎНІ́КІ мн. урочышча, у двух месцах 1 морг 15 прудоў. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155).

ПАЛУБІ́НЦЫ мн. частка вёскі. Гошчава Стайк.

ПАЛУБІ́НШЧЫНА ж. поле. *Бо даўней належала магнатам Палубінскім* (інф.). Палешукі Варан. Пруж.

ПАЛХАВÉЦ м. востраў. Бялавічы Кос., Любішчыцы Люб.; лес. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 17).

ПАЛХАВІ́НА ж. поле. Заполле Кос.

ПАЛЫ́ЦО н. поле, балота. Гладышы Міл.

ПАЛЯ́ мн. поле. Вулька-Целяханская Целях.; поле. *Некалі гэта зямля была падзелена пад хутары* (інф.). Магіліцы Вольк.

ПАЛЯКО́Ў МОХ м. балота, лес. Целяханы.

ПАЛЯ́НА РАЗВАДО́ЎСКІХ ж. было поле, цяпер лес. *Належала пану Развадоўскаму* (інф.). Корачын Жытл.

ПАЛЯ́НСКАЯ ж. дарога. Заполле Кос.

ПАЛЯ́ЦКАЕ н. балота. Сялец Дабром.

ПАЛЯ́ЦКАЯ ж. дарога. Яглевічы Ягл.

ПАМЕ́РА ЗАРЭ́ЦКАЯ ж. балота. Козіна Быц.

ПАМЕ́РА ПЕ́РШАЯ ж. балота. Козіна Быц.

ПАМЕ́РА СЯРЭ́ДНЯЯ ж. балота. Козіна Быц.

ПАМЕ́РЫ мн. балота. *Балота было памерана на надзелы* (інф.). Воля Жытл.; балота і найменне часткі ракі Грыўда. Даманава Даман.; балота. Заполле Кос., Наліўкі Быц.; паша.

Чамялы Вольк.; балота. *Даўней належала пану* (інф.). Яглевічы Ягл.

ПАМЕЦЦЕ н. урочышча, ніўка. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161); востраў. *На Памецьці дуб вялікі расьце* (інф.). Майск Люб.

ПАМЫЙНІЦА ж. балота. Харошча Міл.

ПАНАСОВЕ н. лес. Краі Рэчк.

ПАНСКАЕ н. балота. Юкавічы Стайк.

ПАНСКАЯ ШЫЯ ж. поле, драбналессе. Жамайдзякі Міл.

ПАНСКІ м. лес. Халап'я Падст.

ПАНСКІ ЛЕС м. лес. *Людзі судзіліся з панам за гэты лес, хацелі адсудзіць сабе* (інф.). Боркі Падст.

ПАПАРАТНІЦА ж. лес. Альшаніца Квас.; урочышча, ніва на 14 маргоў 15 пругоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 126–127); урочышча, ніва на 12 маргоў. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 152–153); лес. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 160–161).

ПАПЁРНЯ ж. поле. *Даўней засьценак быў, хутары* (інф.). Манцюты Быц.

ПАПЛАВЫ мн. балота. Доўгае Быц.; лес, поле. Варанілавічы Варан. Пруж.; балота. Наліўкі Быц., Падстарынь Падст., Прыбарава Быц.; луг. *Мяккая, дробная расла трава, усё коням давалі* (інф.). Размеркі Стайк., Халап'я Падст.

ПАПЛАЎ м. сенажаць. Гошчава Стайк.; брод у балоце. Уласаўцы Жытл.

ПАПЛАЎКА ж. рэчка. Варанілавічы Варан. Пруж.

ПАПЛАЎЦЫ мн. поле. Квасевічы Квас.

ПАПОВА ж. дарога. Яглевічы Ягл.

ПАПОВА АЛЫШЫНА ж. поплаў, частка аселяцы. *Людзі навырубалі алышыннік, а поп палянаваўся, пакінуў* (інф.). Бялавічы Кос.

ПАПОВА ГАРА ж. пагорак. Старажоўшчына Кос.

ПАПОВА ЯМА ж. месца на рэчцы Грыўда. Халап'я Падст.

ПАПОВО н. лес. Косава; балота. Хадакі Жытл.

ПАПОВШЧЫНА ж. поле. Вулька-Целяханская Целях.

ПАПОВЫ ГРАДЫ мн. балота. *Было папоўскае балота* (інф.). Заполле Кос.

ПАПОВЫ КУТОК м. частка возера Вулькаўскае. Вулька-Целяханская Целях.

ПАПОРОТНІЦА ж. ніўка сярод лесу. Вяда Выган.

ПАПОЎ БЯРЭЗНІК м. лес, поле. Хадакі Жытл.

ПАПОЎ ГРУДОК м. паша, тарфянік. Няхачава Стайк.

ПАПОЎ ЛУГ м. сенажаць. *Поп аддаваў сенажаць у арэнду* (інф.). Азярцо Падст.; лужок. Бусяж Міл.

ПАПОЎСКАЕ н. балота. Няхачава Стайк.

ПАПОЎШЧЫНА ж. *Поле, якое належала папу* (інф.). Бусяж Міл., Гошчава Стайк., Закаплічча Дабром., Плехава Люб., Хрышчоначы Квас.

ПАПРОВІЧЫ мн. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152).

ПАПРЭЛЫЯ мн. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 157).

ПАПЯЛЁВО н. сенажаць. Козіна Быц.

ПАПЯРÓЧНЫЯ КАРЛЯКІ мн. поле. Юкавічы Стайк.

ПАПЯРЭЧНАЕ н. балота. Заполле Кос., Сялец Дабром.

ПАПЯРЭЧНЭ н. балота. Дабромысль Дабром.

ПАРАГЭНСКЭ н. лес. Бабровічы Выган.

ПÁРАСЛІ мн. поле. Міронім Быц.

ПАРАСЛЯ ж. урочышча, ніўка на 1 морг 10 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 130–131); лес. Грыўда Міл.

ПАРАХО́НСК м. поле. *Неколі належало ўніяцкому бацюшку — páраху* (інф.). Целяханы.

ПАРАХОЎНА ж. поле. Квасевічы Квас.

ПАРАХОЎШЧЫНА ж. поле. Ёдчыкі Квас.

ПАРНЯ́ ж. лес. *Там колісь гнулі дугі, полозы* (інф.). Рэчкі Рэчк.

ПАРО́ДНАЕ н. урочышча, ніва на 11 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 118–119); Гічыцы Ягл.

ПАРУ́БКА ж. лес. Рацкевічы Міл.

ПАРХУ́ЦІН ХВО́ЙНІК м. лес. *Некалі быў хутар Пархуты* (інф.). Бялавічы Кос.

ПАРЦІ́ЗАНСКАЯ СЦЕ́ЖКА ж. вузкая сцяжынка ў лесе. *Назва сьцежкі захавалася з часу вайны* (інф.). Бялавічы Кос.

ПАРЦІ́ЗАНСКІ БРОД м. месца на рэчцы Шчара. Дабромысль Дабром.

ПАРЦІ́ЗАНСКІЯ БУ́ДКІ мн. лес. Целяханы.

ПАРШУКО́Ў РОЎ м. лес, поле. *Канава, якая аддзяляла лес Зьвярынец ад лесу Гуліно* (інф.). Стайкі Стайк.

ПА́СЕЙКА ж. поле. Бабровічы Выган.

ПА́СЕКА ж. лес. Заполле Кос.; поле. Козікі Коз.; балота. Святая Воля Святав.

ПАСЕ́КА ж. урочышча, ніва на 5 маргоў, каля Гортальскай дарогі. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 108–109); поле. Дабрынёва Даман.; лес. Падстарынь Падст.

ПА́СЕКІ мн. балота. Ёдчыкі Квас.; поле. Манцюты Быц.; балота. Ятвезь Квас.

ПАСЕ́КІ мн. балота. Грынкоўшчына Новадзяв. Слон.; поле. Грыўда Міл.; урочышча, ніўка. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 160).

ПА́СЕЧКА ж. поле, лес. Зыбайлы Жытл.

ПА́СЕЧНА ж. поле, лес, луг. Горталь Целях.

ПАСЁЛАК м. частка вёскі. Заполле Кос., Няхачава Стайк., Скураты Квас.

ПАСТАЎНІК м. выган. *Каровы панскія там стаялі* (інф.). Грыўда Міл.

ПАСТОЛІШЧА н. балота. *Нізко пасярэдзіні, а па баках високо. Зусім як пасталы. Вот і Пастолішча назвалі* (інф.). Гічыцы Ягл.; урочышча, ніўкі. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 150–151, 152–153).

ПАСТОЛІШЧЫ мн. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154).

ПАСЭКА ж. поле. Турная Святав.

ПАСЯЛЁННЕ н. частка сяла. Квасевічы Квас.

ПАТАКАЎШЧЫНА ж. поле. *Бровар быў, патаку варылі* (інф.). Квасевічы Квас.

ПАЎВІЦЬ ж. урочышча, ніва на 2 маргі 20 прутаў. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 143).

ПАЎКРЫЛ м. урочышча, ніўка на 12 прутаў. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164–165).

ПАЎЛАЎКА ж. урочышча, ніва на 3 маргі. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155).

ПАЎЛАЎШЧЫНА ж. сенажаць. Бусяж Слон. пав. (АВК, т. 22, 1597 г., 85); поле. Лазаўцы Міл.

ПАЎЛІКАВА ХАТА ж. поле. Хадоркі Кос.

ПАЎЛІШКІ мн. лес. Альба Квас.; поле. Жамайдзякі Міл.; балота. Куляшы Міл.

ПАЎЛОВІЧА НІВА ж. урочышча, ніва. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 146).

ПАЎЛОЎШЧЫНА ж. поплаў, сенажаць. Бусяж Слон. пав. (АВК, т. 22, 1559 г., 95).

ПАЦЕРАБЁЦ м. балота, лужок. Заполле Кос.

ПАЦЯРЁБ м. поле. *Ацярэбленае, ачышчанае ад кустоў* (інф.). Альшаніца Квас.; балота. Боркі Падст., Грыўда Міл.;

лужок. Заполле Кос.; сенажаць. Корачын Жытл.; балота. Рацкевічы Міл.; лес. Хрышчонавічы Квас.

ПАЦЯРÓБЫ мн. поле. Альшаніца Квас., Вулька-Целяханская Целях.; балота. Галенчыцы Ягл., Міронім Быц.

ПАШКОЎШЧЫНА ж. поле, выселак. Ёдчыкі Квас.

ПАШНЫ ГРУД м. востраў. Вяда Выган.; урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 139).

ПАШЭННЫ ГРУД м. урочышча, ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 137); поле. *Пад Аброва* (інф.). Вялікая Гаць Святав.

ПЕЛЬ м. лес. Варанілавічы Варан. Пруж., Палешукі Варан. Пруж.; забалочаны лес. Ятвезь Квас.

ПЕНЯКІ мн. поле паміж Абровам і Святой Воляй. Святая Воля Святав.

ПЕРАВАЛЮКА ж. частка вёскі. Любішчыцы Люб.; поле. *Хаты цяпер там стаяць* (інф.). Майск Люб.; поле. Руда Падст.

ПЕРАВÓЗ м. брод праз рэчку Шчара. *Клалі на дзесяць коп снапоў на воз і вязьлі праз Шчару* (інф.). Вуглы Быц.

ПЕРАГО́НСКІ БОР м. лес. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 105–106).

ПЕРАДДÓЛЬЗ м. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154).

ПЕРАДЗÉЛ м. балота. *Гэта мой бацько гаварыў яшчэ: “Хто жаніўся, то пан даваў яму адразу чатыры дзесяціны балота. А ўжэ калі адмянілі панишчыну, то балото падзялілі на едаках. Гэтае балото і цяпер называюць Перадзел”* (інф.). Заполле Кос.; лес. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 160–161).

ПЕРАДЗÉЛА н. урочышча. Бульская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 18).

ПЕРАДЗÉЛЫ мн. балота. Бялавічы Кос.

ПЕРАДЗÉЛЬНІЦА ж. рэчка. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 21).

ПЕРАДЗЁЛЬСКІ БРОД м. урочышча, брод. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 160–161).

ПЕРАД НАТАЉІНЫМ ГРУДКОМ поле. Чамялы Вольк.

ПЕРАКЛАДАВІК м. лес. Яблонка Жытл.

ПЕРАКОП м. найменне часткі ракі Грыўда. Дабрынёва Даман.; балота. Заполле Кос.

ПЕРАЛАЅ м. балота. Хрышчонавічы Квас.

ПЕРАЛАЅЫ мн. урочышча, ніўка там. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 148).

ПЕРАЛЁСОК м. поле. Закаплічча Дабром.

ПЕРАРУБ м. поле. Заполле Кос.; урочышча, ніва на 10 маргоў. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 160–161).

ПЕРАСЁЦКІ БОР м. поле. Рэчкі Рэчк.

ПЁРНІКІ мн. урочышча, ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135).

ПЁРХАВА н. урочышча, ніўка на 22 пруты. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 144).

ПЁРШАЕ ОПЕРОВО н. поле, лес. Рудня Рэчк.

ПЁРШАЯ ДЗЕЛЯНКА ж. сенажаць. Рэчкі Рэчк.

ПЁРШАЯ ПАЛОСКА ж. поле. Сенькавічы Падст.

ПЁРШАЯ РЭЗКА ж. балота. Халап'я Падст.

ПЁРШАЯ ЧВЭРЦЬ ж. поле. Альшаніца Квас.

ПЁРШЫ БРОД м. брод. *За крыжамі на гасьцінцы на Дзяды за метраў чатырыста ёсьць трыб, бітая дарога. Калі ісьці па гэтым трыбе, у метрах 400–500 насыпаны курган* (інф.). Вялавічы Кос.

ПЁРШЫ ГАРАЖ м. месца стаянкі торфаздабыўнай тэхнікі. Зялёны Бор Стайк.

ПЁРШЫ ПАПЯРОЧНЫ ТРЫБ м. прасека. Сенькавічы Падст.

ПЕРЭДЗЭЛЫ мн. балота. Выганашчы Выган.

ПЕРЭДНІ м. поле. Гошча Амяльн.

ПЕРЭРЎБЕЦ м. востраў. Аброва Абр.

ПЕРЭЯ ж. урочышча, вуліца. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 139).

ПЁСКАЎСКАЯ ж. дарога, якая вядзе да вёскі Пескі. Жыт-
лін Жытл.

ПЁСКАЎШЧЫНА ж. поле. Галік Міл.

ПЕСТРАКОВА СЦЁНКА ж. дарога. Бялавічы Кос.

ПЕСЧАЊІЦА ж. частка вёскі. Краі Рэчк.

ПЕТРУСЁВА ТОНЬ ж. месца на рэчцы Грыўда. Грыўда
Міл.

ПЕТРУСЁВО н. поле. Манцюты Быц.

ПЕТУХОВЭ н. балота. Рудня Рэчк.

ПЕТУШОК м. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол.
(Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152).

ПЁЦКАЎ ЛУГ м. лужок. Заполле Кос.

ПЕЧАЊІСКАЕ н. урочышча, ніва на 3 маргі. Тупічыцы
Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 138–139).

ПЁЧКА ж. урочышча, ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн.
Пін. ст., 1561–1566 гг., 118–119).

ПЁЧЫ мн. лес. Выганашчы Выган.

ПЁЧЫШЧА н. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц.
кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 166–167).

ПЁШЧЫНА ГАРА ж. узгорак. Ласасін Варан. Пруж.

ПІЛІПАВА ДЗЯЛЯЊКА ж. лес. Падстарынь Падст.

ПІЛІПАВЫ ГОЊІ мн. поле. Хадоркі Кос.

ПІЛЬЧЫНА ГОРА ж. пагорак. Вулька-Аброўская Коз.

ПІНЧУКОЎ ГРУД м. воступ. Ласасінская пушча Слон. пав.
(Рэвізія пушчаў, 1559 г., 22).

ПІСАРАВА КАНАВА ж. канал. *Людзі кажуць, што неколі на гэтой конаві забілі пісора* (інф.). Козікі Коз.

ПІСКУНОЎ МОХ м. нізіна ў лесе. Гошчава Стайк.

ПІСКУНОЎ ХУТАР м. поле. *Хутар належаў чалавеку па прозьвішчы Піскун* (інф.). Альба Квас.

ПІТОМНІК м. поле. Чамялы Вольк.

ПЛАВУШЧАЕ н. балота. *Вельмі топкае, багна* (інф.). Хадакі Жытл.

ПЛАСКАВЫЯ мн. урочышча. *Праз Пласкавыя цячэ рэчка Тураса, жывіць балото, цягнецца праз увесь Карнач і ўпадае ў Жыгулянку* (інф.). Бялавічы Кос.

ПЛАТОНАВА СЦЁНКА ж. частка вёскі. Квасевічы Квас.

ПЛАЎ м. пратапаная сцежка на балоце, запоўненая вадой. Жытлін Жытл.

ПЛАШЧА ж. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

ПЛЕНЦЁЦКЕ н. балота. Выганапчы Выган.

ПЛЁС м. балоцісты лес. Альшаніца Квас.; грузкае балота. Бялавічы Кос.; забалочаны лес. Заполле Кос.

ПЛЁСА ж. балота. Азярцо Падст.

ПЛОСКАЕ н. балота. *Дзе Стубла* (інф.). Бялавічы Кос.; лес. Зыбайлы Жытл.; урочышча. Сярадава Кос. вол. (Купчая крепость 1873 г.).

ПЛОСКЕ н. луг. Яблонка Жытл.

ПЛОСКІ м. востраў. Аброва Абр.

ПЛОСКІЕ мн. поле. Боркі Падст.

ПЛОСКІЯ мн. балота. Прыбарава Быц.; балота. *Гэтае балото было падзелена на доўгія вузкія палосы* (інф.). Хрышчонавічы Квас.

ПЛОШЧА ж. поле. Доўгае Быц.

ПЛЫТКАЕ н. месца на рэчцы Грыўда. Юкавічы Стайк.

ПЛЮГІНІ мн. поле, лес. *Неколі там буў цэгляны завод* (інф.). Глінная Амяльн.; поле. *Дождж пройдзе, то зямля там надта размякне, стане, як у нас кажуць, плюгата* (са слоў інфарманта запісаў складальнік). Турная Святаў.

ПЛЯНТА ж. лес, найменне панскага маёнтка. Козіна Быц., Хрышчонавічы Квас.

ПЛЯНТА-ГАЦКАЯ ж. найменне былога двара, фальварка. Святая Воля Святаў.

ПЛЯЦ м. поле. Галенчыцы Ягл., Скураты Квас.

ПЛЯЦЁНКА ж. лес. Сяркі Новадзяв. Слон.

ПЛЯШЧЫ мн. воступ. Слоніўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 15).

ПНЕВАЦІЦА ж. поле. Бабровічы Выган., Горталь Целях.

ПНЁЎЕ н. поле. Падстарынь Падст.

ПНІ мн. поле. *Даўней хутары там былі* (інф.). Гошчава Стайк.

ПНІШЧА н. поле. Рудня Рэчк.; лес. Ятвезь Квас.

ПНЯВАЦІЦА ж. лес. Гічыцы Ягл.

ПОБІТЫЕ мн. лес. *У гэтом лесі ў 1915 году похавалі царскіх салдат* (інф.). Горталь Целях.

ПОБРЭНІШЧЫНО н. поле. Целяханы.

ПОВХОВО н. балота. Вулька-Целяханская Целях., Соміна Целях.

ПОГОНЯ ж. балота. Аброва Абр., Бабровічы Выган., Выганашчы Выган., Вяда Выган.

ПОГОРЭЛКІ мн. балота. Доўгае Святаў.

ПОГОРЭЛОЕ н. лес, балота. Вялікая Гаць Святаў.

ПОДАБ'Е н. поле. Наліўкі Быц.

ПОДАМЕЛЯШЧЫКОВО н. лес, балота. Соміна Целях.

ПОДБАЛОТНАЯ ж. балота. Турная Святаў.

ПОДБАЛОЦЕ н. балота. *Гэто панскэе было болото, але пан кожны гэд распродаваў людзям гэты сенокос за пэўну плату* (інф.). Вулька-Аброўская Коз.

ПОД БОРОМ лес. Амяльная Амяльн.

ПОД БОРЭМ поле, цяпер лес. Вялікая Гаць Святав.

ПОДБУ́ДА ж. поле. Аброва Абр.

ПОДБУ́СЬКІ мн. поле. Рудня Рэчк.

ПОД ВО́ЗЕРАМ поле. Азярцо Падст.

ПОДВОРЭ́ЦЕ н. поле паблізу вёскі. Краглевічы Целях.

ПОДВЫ́ЖАРЭ мн. лес. Амяльная Амяльн.

ПОДГА́ЦЕ н. балотца. Аброва Абр.

ПОДГЛІ́ННА ВУ́ЗКЭ н. поле. Амяльная Амяльн.

ПОДГЛІ́ННА ШЫРО́КЭ н. поле. Амяльная Амяльн.

ПОД ГОРО́Ю лес. Глінная Амяльн.

ПОДГРУ́ШКА ж. лес. Рэчкі Рэчк.

ПОДДЗÉДОВСКАЯ ж. дарога. Вялікая Гаць Святав.

ПОД ДУБ горка. Гошча Амяльн.; поле. Турная Святав.

ПОД ДУБО́К поле. Краглевічы Целях.

ПОД'Е́ЛКА ж. поле, балота. Рудня Рэчк.

ПО́ДЗЕР м. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154); поле. Уласаўцы Жытл.

ПО́ДЗЕРЦЬ ж. лес. Краі Рэчк.

ПО́ДЗІШЧА н. лес. Вялікая Гаць Святав.; балота. Гічыцы Ягл.; лес. Козікі Коз.; поле. Соміна Целях.

ПО́ДЗІШЧЫ мн. поле, балота. *Месца, дзе складваюцца сьцірты збажыны ці сена, у нас называецца подам. А там іх многа было. Вось чаму балота назвалі Подзішчы (са слоў інфарманта запісаў складальнік).* Вяда Выган.; урочышча, ніва на 11 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 128–129); урочышча, ніва на 3 маргі. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 147; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 156–157).

ПОДКАЦЕ́ЛЛЕ н. балота. Вулька-Целяханская Целях.

ПОДКОЗЕЧЧЭ н. балота. Вулька-Целяханская Целях.

ПОДКРАЇЧЫ мн. поле. Выганащчы Выган.

ПОДКРЫЖЫКІ мн. лес. *Неколі там була панская стража* (інф.). Глінная Амяльн.

ПОДЛЕСНАЯ ж. лес. Вялікая Гаць Святав.

ПОДЛІПА ж. лес. Вулька-Целяханская Целях.

ПОДЛУГІ мн. балота, лес. Рэчкі Рэчк.

ПОД ЛУГОМ поле. Рудня Рэчк.

ПОДЛЫСЫЕ мн. лес. Краі Рэчк.

ПОДНАДЛЕВЭ н. балота. Бабровічы Выган.

ПОДНАДЛІВО н. балота. Выганащчы Выган.

ПОДОЗЁР'Е н. балота. Выганащчы Выган.

ПОДОМХ м. урочышча. Турная Святав.

ПОДОСТРЭВКІ мн. поле, лес. Горталь Целях.

ПОДСВІНЫЕ мн. балота. Краі Рэчк.

ПОДСВІНЫЯ мн. поле. Вулька-Аброўская Коз.

ПОДСВІНЫЯ ХВОЙНІКІ мн. лес. Вулька-Аброўская Коз.

ПОДХВАШЧЫНА ж. балота, лес. Вулька-Целяханская Целях.

ПОЖАР м. балота. Любішчыцы Люб.; лес. Рацкевічы Міл.; лес. *Там некалі быў вялікі пажар* (інф.). Сенькавічы Падст.

ПОКАПАНІ мн. было балота, цяпер тарфяное поле. Закап-лічча Дабром.

ПОКАПАНЬ ж. поле. *Дзе ніжэй было на полі, то гаралі пад капусту. Разоры глыбокія капалі, каб вада сцякала* (інф.). Дабромысль Дабром.

ПОКАЧОЎ ГРУДОК м. груд у лесе. *Мянушка ў чалавека была Покач* (інф.). Заполле Кос.

ПОКОПАНЬ ж. поле. Вулька-Целяханская Целях.

ПОЛАГІНА н. урочышча. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 20).

ПОЛАЗНІКОВА ж. паша. Амяльная Амяльн.

ПОЛАЧ ж. балота. Вуглы Быц.; паша. Козіна Быц.

ПОЛЕ н. поле. Панкі Люб.

ПОЛЁТОК м. поле. Амяльная Амяльн.

ПОЛОВІЦА ж. балота, поле сярод лесу. Бабровічы Выган.

ПОЛОМ м. лес. Коланск Амяльн.

ПОЛОНЯ ж. востраў. Аброва Абр.; было балота, цяпер тар-
фянік. Вялікая Гаць Святав.

ПОЛОСОВ'Я н. было поле, цяпер лес. Доўгая Святав.; лес,
поле. Святая Воля Святав.

ПОЛУДЗІНА н. балотца. *Место, дзе поілі скоціну* (інф.).
Краі Рэчк.

ПОЛЦОВО н. лес. Бабровічы Выган.

ПОЛЫМЯ н. урочышча. Сярадава Кос. вол. (Купчая кре-
пость 1873 г.).

ПОЛЬКА ж. рачулка, правы прыток Жыгулянкi. Бялавiчы
Кос.

ПОЛЬШЧА ж. балота. *Дзе Стубла* (інф.). Бялавічы Кос.

ПОЛЯНКА ж. востраў. Аброва Абр.

ПОПАРНІЦА ж. поле. Турная Святав.

ПОПІК м. лес. Галенчыцы Ягл.

ПОПКОВСКОГО ПОЛЕ н. палетак. Турная Святав.

ПОПЛАВЫ мн. сенажаць. Грыўда Міл.; паша. Дабромысль
Дабром., Дабрынёва Даман., Чамялы Вольк.

ПОПЛАВЫ мн. сенажаць. Амяльная Амяльн., Коланск
Амяльн.

ПОПЛАЎ м. балота. Руда Падст.

ПОПЛАЎКА ж. рэчка. Каплі Варан. Пруж.

ПОПОВА СТРУЖКА ж. балотца. *Стружка — мокрэе месцэ*
(інф.). Глінная Амяльн.

ПОПÓВШЧЫНА ж. балота, поле. Вулька-Целяханская Целях.

ПОПÓВЭЕ н. поле, балота. Рудня Рэчк.

ПОПОРÓТНІЦА ж. лес быў, тарфяное балота сёння. Турная Святаў.

ПОПРЭЛОЕ н. балота. Доўгая Святаў.

ПОПЭВ БРЭД м. брадок. Глінная Амяльн.

ПОПЭВСКОЕ н. лес, які некалі належаў папу. Горталь Целях.

ПОРА́СЛЬ ж. лес. Няхачава Стайк.

ПО́РОСЛЯ ж. балота. Выганашчы Выган.

ПОРÓХНЯВКА ж. поле. Амяльная Амяльн.

ПÓРТАЛЬ ж. рачулка. *Бо некалі порт на ей буў* (інф.). Горталь Целях.

ПОРУЧЫ́Н м. грудок сярод балота. Аброва Абр.

ПОРЭ́ННЭ н. востраў сярод балота, ніўка на ім. Вяда Выган.

ПО́СЕЧ ж. поле. Выганашчы Выган.; лес. Гічыцы Ягл.

ПОСЕЧЭ́ н. поле, лес. Турная Святаў.

ПО́СІН ГРУД м. востраў сярод балота. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123).

ПОСТОЛІ́ШЧЭ н. поле, лес. Турная Святаў.

ПОСТЭ́ЛЦЫ мн. балотца, парослае лазой. *Дралі ўсе лозу на постолы. Постэлцы – гэта насталы па-беларуску* (інф.). Глінная Амяльн.

ПÓТЭРО́Б м. балота. *Пóтэроб – лужок сэрод лесу, дэ косілі сено* (інф.). Коланск Амяльн.

ПОТЭ́РО́Б м. поле. *Некалі там булі корчэ* (інф.). Турная Святаў.

ПОТЭ́РЭ́БЦЫ мн. балота. Турная Святаў.

ПОЎХАВЕ́Ц м. поле. Галенчыцы Ягл.

ПОЎХАВО н. лугавіна. *Лугавіна за сялом, трава добрая, а касіць цяжко: уся кратамі спората, уся ў горбачках іхніх* (інф.). Грыўда Міл.

ПОЦЕРАБ м. сенажаць. Заполле Кос.; балота. Чамялы Вольк.; лес. Ятвезь Квас.

ПРАВАРОЎЦЕ н. балота, лес. Заполле Быц.

ПРАГОЃН м. урочышча, ніўка на 2 маргі 30 прудоў. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 143); дарога. Заполле Кос.; частка вёскі. Міронім Быц.; дарога. Хрышчонавічы Квас.

ПРАСТАВАЃА ж. дарога. *Простая дарога з Вуглоў да Быцені* (інф.). Вуглы Быц.

ПРАТАСОЎСКАЕ н. поле. Хадакі Жытл.

ПРАЃВА ж. рачулка, поле. Грыўда Міл.; сенажаць. Хадоркі Кос.

ПРАЃІВА ж. рачулка. Рацкевічы Міл.

ПРАЃІВО н. найменне месца на рэчцы Мізгіроўка. *Там плытко было, можна было рэчку перайсьці ўброд* (інф.). Дубітава Міл.

ПРАЃІДОМ'Е н. поле. *Добра, як дадуць соткі на Процідом'і: каляскамі павозім картоплі дахаты* (інф.). Альшаніца Квас.

ПРОВОД м. поле сярод балота. Аброва Абр.

ПРОРВА ж. найменне месца на рэчцы Фядоска. *Каля старога лясніцтва* (інф.). Ёдчыкі Квас.

ПРОЃІ ДОМА частка ракі Грыўда. Дабрынёва Даман.

ПРОЃІДОМ'Е н. балота, поле. Коханава Даман.; поле. Кушняры Падст.

ПРОЃІДОМНЫ м. лес. Дабрынёва Даман.

ПРОЃІ МОСТА поле. Рацкевічы Міл.

ПРУДЭЦ м. поле. *Там давней было панскэ поле* (інф.). Аброва Абр.

ПРУСАЎШЧЫНА ж. ферма. Залессе Жыров. Слон.

ПРУТ м. палетак. *Гэто німного зямлі, усяго дваццаць соток* (інф.). Заполле Кос.

ПРЫВА́РОК м. поле. Скураты Квас.

ПРЫВАРЭ́ЧЧА н. поле. Козікі Коз.

ПРЫДА́ТКІ мн. лес, поле. Вуглы Быц.; лес быў, цяпер поле. Дабромысль Дабром.; балота. Доўгае Быц.; поле, балота. Коханава Даман.; поле. *Падзялілі хутары, а засталася поле. Яго падзялілі на ўсіх, людзі атрымалі прыдаткі. А гэтыя прыдаткі былі такія вузкія, што трымалі барану за адзін канец, каб не залезьці, не зачэпіць чужое* (інф.). Куляшы Міл.; поле, балота. Наліўкі Быц.

ПРЫДА́ТКІ ВУ́ЗКІЯ мн. поле. Пагор'е Быц.

ПРЫДА́ТОК м. балота. Вуглы Быц.

ПРЫДА́ТОК ШЫРО́КІ м. поле. Пагор'е Быц.

ПРЫМАКО́ВА ж. поле, лес. Заполле Кос.

ПРЫМА́ЧА ж. частка вёскі. Альшаніца Квас.

ПРЫРУ́Б м. урочышча, ніўка абাপал дарогі. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 158).

ПРЫСА́ДЫ мн. лес. Дубітава Міл.

ПРЫ́СТАНЬ ж. хутар. Аброва Абр.; горка. Гошча Амяльн.; месца на рэчцы Грыўда. Дабрынёва Даман.

ПРЫ́СТАНЬКА ж. старое русла рэчкі Грыўда. Панкі Люб.

ПРЭ́ДКАВА ж. горка. Доўгае Быц.

ПРЭ́ЗІДЭ́НЦКАЯ ГРЭ́БЛЯ ж. дарога сярод балота. *Пры Польшчы Пілсудзкі прыяжджаў сюды на паляваньне. То для яго на балоце спецыяльна праклалі грэблю, вышкі паставілі* (інф.). Сярадава Жытл.

ПРЭ́НТ м. луг, паша. Амяльная Амяльн., Заполле Кос., Ятвезь Квас.

ПТУШКАВЕ́ЦКАЕ н. балота. Гошчава Стайк.

ПУГАЧЫ́ХА ж. балота. Міронім Быц.

ПУКІРЭ́ мн. поле. *Пустка, а по-нашому пукір* (інф.). Краі Рэчк.

ПУП м. пагорак. Куляшы Міл.

ПУ́ПІНА ГО́РКА ж. поле і горка. Куляшы Міл.

ПУ́СТАСНЕЧ ж. урочышча, ніва на 5 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123).

ПУ́СТАЎШЧЫЗНА ВІ́ЦЬ ж. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136).

ПУ́СТАШНЕДЗЬ ж. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134–135).

ПУСТА́Я ж. лес. Забулле Новадзяв. Слон.

ПУ́СТКА ж. поле. Альшаніца Квас., Быцень Быц.

ПУ́ЦІШЧА н. поле. Даргужы Міл.

ПУЦІ́ШЧА н. поле. Квасевічы Квас.

ПУЧО́СКАГА ПО́ЛЕ н. ніва. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 153).

ПХІ́Й м. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 24).

ПЫДКРЫ́НІЦА ж. лес. Турная Святав.

ПЫДКУШНЭ́РЭВКА ж. лес. Турная Святав.

ПЫДО́ДРЫНКА ж. вялікае поле. Турная Святав.

ПЫДО́СІННІКІ мн. поле. Амяльная Амяльн.

ПЫДО́СЭВКА ж. поле. Турная Святав.

ПЫДЦЭ́ГЭЛЬНА ж. поле. Турная Святав.

ПЫДШЫ́БЭЛЬНІЦА ж. поле. *Гэта поле ў сэле назвалі посьля повстаньня 1863 года* (інф.). Турная Святав.

ПЫД'Я́МЭНЭЦ м. лес, поле. Турная Святав.

ПЫ́ХАВА ГАРА́ ж. лес. Хорошча Міл.

ПЭДНІ́ВКІ мн. поле. Амяльная Амяльн.

ПЭ́ЙСЯ ж. балацявіны-мхі, журавіннікі. Бабровічы Выган.

ПЭНЬКІ мн. балота, поле. *Пэнькі — по-нашому, літаратурнае — пнянькі* (інф.). Бабровічы Выган.; лес. Турная Святаў.

ПЭНЯКІ мн. было балота, цяпер тарфянік. Вялікая Гаць Святаў.; імшарына. Коланск Амяльн.; лес. Турная Святаў.

ПЭНЯЦКІ МОХ м. імшарына сярод лесу. Коланск Амяльн.

ПЭРАДА мн. балота. Глінная Амяльн.

ПЭРШЫ ХВЭЙНІК м. лясок. Глінная Амяльн.

ПЭРЭГЕНСКОЕ н. балота. Святая Воля Святаў.

ПЭРЭГЭН м. поле. Бабровічы Выган.

ПЭРЭГЭНСКЭ БОЛÓТО н. Бабровічы Выган.

ПЭРЭДЗЁЛЫ мн. поле. *Даўней адбыўся абмен сялянскіх зямель з панскімі. Перадзялілі зямлю нанова* (са слоў інфарманта запісаў складальнік). Турная Святаў.

ПЭРЭЛАЗІШЧЭ н. лес, балота. Вялікая Гаць Святаў.

ПЭРЭХРЭСЦЕ н. поле. Бабровічы Выган.

ПЭТРОВА ГОРА ж. горка. Вялікая Гаць Святаў.

ПЭЧЫШЧЫ мн. балота. Вялікая Гаць Святаў.

ПЯЛЁТА н. поле. Падстарынь Падст.

ПЯНЧАВАТЭ н. балота. Старажоўшчына Кос.

ПЯНЯКІ мн. урочышча, ніва на 11 маргоў вельмі дрэннай зямлі. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 147; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155); урочышча паміж Абровам і Святой Воляй. Святая Воля Святаў.

ПЯРЭДНЕ н. поле. Заполле Быц.

ПЯРЭДНІЯ СЕЛІШЧА мн. поле. Вулька-Аброўская Коз.

ПЯРЭДНЯЕ н. поле. Руда Падст.

ПЯРЭЗРЫНО н. балота. Няхажава Стайк.

ПЯРЭРВА ж. частка вёскі. Заполле Кос., Рацкевічы Міл.

ПЯРЭЯ ж. частка вуліцы. Косава.

ПЯСКІ мн. поле. Ласасін Варан. Пруж., Сенькавічы Падст.

ПЯСОК м. урочышча, ніва на 3 маргі. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 162–163).

ПЯСЧАЊІЦА ж. ніўка. Выганашчы Выган.

ПЯСЧАЊКА ж. балота, поле. Альшаніца Квас.; поле. Быцень Быц.; балота. Бялавічы Кос.; рачулка. Манцюты Быц.; поле. Міронім Быц.; балота. Хрышчонавічы Квас.

ПЯТА́ ж. лес. Коланск Амяльн.

ПЯТАЧОК м. аўтобусны прыпынак. Зялёны Бор Стайк.

РАВЕ́Ц м. месца на рэчцы Грыўда. *Вада аб вялікі камень у рацэ білася і раўла* (інф.). Сенькавічы Падст.

РАВО́К м. частка ракі Фядоска. Ёдчыкі Квас.; поле. Хадоркі Кос.

РАВЯ́ЖЫНА н. поле. Куляшы Міл.

РАГА́Ч м. быў лес, цяпер поле. Яглевічы Ягл.; галінасты лес. *У Рагачу зямля благаватая, много пяску, то хвойкі ні ўверх цягнуцца, а ў бакі* (інф.). Ятвезь Квас.

РАГО́З м. балота. Палешукі Варан. Пруж., Ятвезь Квас.

РАДЗІ́ЧАВА н. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 160–161).

РАДЗІ́ЧЭВО н. балота. Доўгая Святав.; лес. Турная Святав.; балота. Целяханы.

РА́ДКАВА н. урочышча, ніва ў васьмі месцах на 4 маргі. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 110–111).

РАДНЭ́ н. луг, поле. *Месьцілася там панская стража* (інф.). Гошча Амяльн.

РАДУ́ША ж. рачулка. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 17).

РАЖА́НКА ж. дарога. Даргужы Міл., Мілейкі Міл.

РАЖА́НСКАЯ ж. вуліца. Косава Слон. пав. (АВК, т. 14, 1597 г., 610); дарога. *Дарога была перад сялом, даўняя, старажытная* (інф.). Куляшы Міл.

РАЖА́НСКІ ТРАКТ м. дарога. Манцюты Быц.

РАЗВА́ТОВО н. балота. Аброва Абр.

РАЗВІ́ЛКА ж. месца ў лесе, дзе адна дарога разыходзіцца на дзве. Альшаніца Квас.; поле. Дабромысль Дабром.

РАЗДЗЁ́РЫ мн. балота, лес. Галынка Міл.; лес. Козікі Коз.

РАЗДЗЯ́ЛАВА н. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 140); балота. *Разьдзялаво было панскае балота. Пан даўней здаваў яго ў арэнду* (інф.). Гічыцы Ягл.

РАЗЛІ́Ў м. месца водападзелу. *У Разьліве на галоўнай канаве адна вада ў адзін бок бяжыць, другая — у другі* (інф.). Галенчыцы Ягл.

РАЗНІ́ЦА ж. лес. *Бо біліся ў гэтым лесе, рэзаліся. Там яшчэ ёсьць курган* (інф.). Галынка Міл.; поле. *Казалі, што на гэтым полі шведы рэзаліся з рускімі* (інф.). Грыўда Міл.; лес. *Кажуць, што ў нейкую вайну ў гэтым лесе рэзаліся, біліся* (інф.). Падстарынь Падст.; нізкае месца ва ўрочышчы Кашчай. Халап'я Падст.

РАЙ м. урочышча, дзве ніўкі. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 150; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155); поле. *Нездарма гэта поле Рай называюць: і азярко на ём е, і зямля ўрадлівая, і бярозавы гай побач* (інф.). Хрышчонавічы Квас.

РА́КІ мн. лес. Рудня Рэчк.

РАКІ́ТНІК м. было балота, цяпер тарфянік. Дабромысль Дабром.; поле. Сялец Дабром.; балота, лес. Яблонка Жытл.

РА́ЛАВАТЭ н. было балота, цяпер тарфянік. Жытлін Жытл.

РАЛЬЦО́ н. поле. Жытлін Жытл.

РАМА́НАЎКА ж. поле. Гошчава Стайк.; лес. Сярадава Жытл.

РАМАНАЎ ХВОЙНІК м. лес. Яблонка Жытл.

РАМАНАЎШЧЫНА ж. поле. Бусаж Слон. пав. (АВК, т. 22, 1559 г., 78).

РАПІНО н. луг, поле. Альшаніца Квас.; лужок. Скураты Квас.

РАПНІЦКАЕ н. урочышча. Куляшы Слон. пав. (АВК, т. 14, 1597 г., 613).

РАСАМАХА ж. поле. Целяханы.

РАСТАЎШЧЫНА ж. балота, лес. *Там Фядоска працякае. Берагі яе нізкія, балоцістыя, дзе-нідзе хмызьняк расьце, але людзі касілі. Растаўшчына тое место называюць* (інф.). Альшаніца Квас.

РАСТОКА ж. балота. *Там рака расьцякалася на два руслы. То балото людзі называлі Растокай* (інф.). Гошчава Стайк.

РАСХОДНЫ ТРЫБ м. прасека. Сенькавічы Падст.

РАСЦЯРОБЫ мн. лес. Сярадава Жытл.

РАТНІЦА ж. поле. Святая Воля Святав.

РАЎКІ мн. балота. Старажоўшчына Кос.

РАФАЛАЎКА ж. лес. Літва Дзерав. Слон., Манцюты Быц.

РАХАЛОЎКА ж. лес. *Смольня там была, піларама* (інф.). Міронім Быц.

РАХЛЯ ж. балота. Любішчыцы Люб.

РАЦЬКАЎСКА ж. дарога. Дубітава Міл.

РАЦЬКАЎСКА ГАРА ж. горка. Хадоркі Кос.

РАЦЬКАЎСКАЯ ж. дарога да вёскі Рацкевічы. Хадоркі Кос.

РАЧАК м. урочышча. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 143).

РАЧКІ мн. урочышча, ніўка. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 147); балота. *Балота Рачкі называюць, бо там драсён расьце. А ў яго карань, як хвост у рака* (інф.). Ёдчыкі Квас.

РАЧНА́Я ж. дарога. Міронім Быц.

РА́ЧОК м. поле. Бабровічы Выган.; лес. Святая Воля Святав.

РАЧЫ́ЦА ж. рачулка. Гнойна Слон. пав. (АВК, т. 22, 1570 г., 388); урочышча. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 20); рачулка. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 16); цячэнне на балоце. Заполле Кос.

РА́ЧЭК м. лес паміж Малой Гаццю і Бабровічамі. Вялікая Гаць Святав.

РÓВІШЧА ПАЛА́ГІНА н. лес. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 21).

РОВЫ́ мн. балота, лес. Рудня Рэчк.

РОГ м. поле. *Тое поле, што кліном уразаяцца ў лес, называюць Рог* (інф.). Жытлін Жытл.; лес. Козікі Коз.

РОГЕ́ЗНО н. поле. Краі Рэчк.

РÓЕВОЕ н. было поле, цяпер лес. Вялікая Гаць Святав.

РОЖА́НІЦА ж. была ніўка, цяпер лес. Рэчкі Рэчк.

РОЖНІ́ШЧА н. лес, поле, балотца. Краі Рэчк.

РОЗВА́ЖЫЯ мн. востраў. Аброва Абр.

РОЗО́РА ж. глыбокае месца на Бабровіцкім возеры. Бабровічы Выган.

РОЙ м. урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 150).

РОКІ́ТА ж. балота. Рэчкі Рэчк.

РÓСЛЫ СНЕТ м. урочышча. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161).

РÓТНІ́ЦА ж. пакаты пагорак. Заполле Кос.

РОТНІ́ЦА ж. поле. Доўгая Святав.

РОЎ м. канава ў балоце. *Тая канава даўнейшая, ні пры нашай памяці капалася. Роў яе называюць* (інф.). Альшаніца

Квас.; мяжа, граніца. Заполле Кос.; мяжа, граніца. *Роў ад-
дзяляў даўней вясковыя землі ад казённых* (інф.). Сяркі Но-
вадзяв. Слон.; граніца вясковых могілак. Харошча Міл.

РОШЧЫКАВО БАЛОТЦО н. лес. Манцюты Быц.

РУБАНЫК м. востраў. *Там давней панская стража была*
(інф.). Аброва Абр.

РУБЕЖ м. поле. *Людзі старыя казалі, што бітва была*
на гэтым полі (інф.). Магіліцы Вольк.; найменне поля, якое
мяжуе з палеткамі суседняга сяла. Майск Люб.

РУДАВЕЦ м. рачулка. Косава Слон. пав. (АВК, т. 14,
1597 г., 607).

РУДАЎКА ж. балота. Косава; стаў, сажалка. Мілейкі Міл.;
рачулка, якая ўпадае ў рэчку Грыўда. Старажоўшчына Кос.

РУДЛІЦКАЯ ГАРА ж. узгорак. *Некалі на гэтай горцы*
быў панскі двор (інф.). Міронім Быц.

РУДЛЯНКА ж. рачулка. Грыўда Міл.

РУДНІЦКЕЕ н. лес. Краі Рэчк.

РУДНЯ ж. поле. *Поле былога маёнтка, які так і называў-
ся* (інф.). Волька Вольк.

РУДНЯНКА ж. рачулка. *Выцякае з лесу, з Воўчых Нораў*
(інф.). Боркі Падст.

РУДНЯНСКАЯ ж. дарога, якая вядзе ў вёску Рудня. Козі-
на Быц.

РУДЫЦКОЕ н. балота. Рэчкі Рэчк.

РУДЫЦКЭЕ н. балота, поле. Рудня Рэчк.

РУЖАНКА ж. дарога з Мілеек да Ружан. Еськаўцы Варан.
Пруж.

РУКАЎ м. лес. Волька Вольк.

РУМ м. балота. Быцень Быц.

РУСАКОВО н. поле. *Прозьвішча хутаранца было Русак*
(інф.). Була Міл.

РУСАКОЎКА ж. балотца. Падстарынь Падст.

РЫБАЛОВЭ н. поле. Бабровічы Выган.

РЫГІНАЎ РОЎ м. ручай. Квасевічы Квас.

РЫЖАГА КУПА ж. балота. Грыўда Міл.

РЫЖКАВЫЯ ДЗЯСНЫ́ мн. поле. *Далі салдату за дваццаць пяць год царскай службы* (інф.). Гічыцы Ягл.

РЫЖКОЎСКАГО ВІЖАР м. балота. Заполле Кос.

РЫЖКОЎСКАЕ н. балота. Гошчава Стайк.

РЫНАК м. балота. Дабромысль Дабром.

РЫНКАЎКА ж. найменне хутара. Була Міл.; поле. Харошча Міл.

РЫЦІЦЫ мн. лес. *У Рыціцах нізко, лес увесь зрыты дзікамі* (інф.). Галенчыцы Ягл.; урочышча. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 20).

РЭВ м. Агінскі канал. Выганашчы Выган.

РЭГІНОЎ м. поле. *Там некалі быў панскі маёнтак* (інф.). Волька Вольк.

РЭЗ м. поле. *Поле памерам на адзінаццаць маргоў, гэта трэцяя частка валокі. Як цяпер, то восем гектароў* (інф.). Рацкевічы Міл.

РЭЗ БЛІЖЭЙШЫ м. поле. Квасевічы Квас.

РЭЗ ДАЛЭЙШЫ м. поле. Квасевічы Квас.

РЭЗКІ мн. поле. Астравок Варан. Пруж., Буцькі Варан. Пруж.; балота. Вішнёўка (Гнойна) Даман.; поле. Галынка Міл.; балота, поле. Гладышы Міл.; было балота, багна, цяпер тарфянік. Дабрынёва Даман.; поле. Загалічы Паўл. Пруж.; поле. Заполле Кос.; балота. Чамялы Вольк.

РЭЗЫ мн. поле. Альшаніца Квас., Квасевічы Квас.

РЭМЕЗАЎ м. лес. *Мянушка ў чалавека была Рэмез* (інф.). Бялавічы Кос.

РЭМЕЗАЎ ВІР м. месца на рэчцы Фядоска. Бялавічы Кос.

РЭЧАЧКА ж. балота. *Цячэньне ў балоце. Ваду перагарадзілі дамбай і зрабілі вадзяны млын* (інф.). Заполле Кос.

РЭЧКА ж. плынь, якая назіраецца на Бабровіцкім возеры. Бабровічы Выган.; глыбокая ўпадзіна ў лесе. *Неколі там была рэчка, нэшырокая, але глыбокая, упадала ў Гібу, дэ і гінула* (інф.). Турная Святаў.

РЭЧКІ мн. поле. Вялікая Гаць Святаў.; балота. Гопшава Стайк.

РЭЧЫЦКІ мн. поле. Краглевічы Целях.

САБАЛЁЎШЧЫНА ж. поле. *Некалі валодаў полем Сабалеўскі* (інф.). Міхнавічы Стайк.

САБАЛЁЎКА ж. поле. Гочшава Стайк.

САВА́ ж. урочышча, ніўка каля дарогі на Целяханы. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154); лес. Яблонка Жытл.

САВЕ́Ц м. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 140).

САВІ́Н ГРУДО́К м. груд у лесе. Заполле Кос.

САВІ́ЦКАЎСКІ м. фальварак. Кос. вол. Слон. пав. (АВК, т. 22, 1597 г., 617).

САДАВЕ́РША н. урочышча, дзве ніўкі на 1 морг дрэннай зямлі. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 108–109).

САДОВЭ́РШЭ н. урочышча. Бабровічы Выган.

САДО́ЎШЧЫНА ж. балота. Даргужы Міл.

СА́ЖАЛКА ж. лес. Вулька-Целяханская Целях.

СА́ЖАЎКІ мн. поле. Грыўда Міл.

САЗО́НАВА МАГІ́ЛА ж. урочышча, ніўка на 2 маргі 19 пруты. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 120–121).

САЗО́НАЎ ХУ́ТАР м. поле. Альба Квас.

САЙКОВЭ н. балацявіна. Доўгая Святав.

САЙТЭВ ЛЯСОК м. востраў. Глінная Амяльн.

САКЕРКА ж. поле. Хадакі Жытл.

САКОВЭ н. лес. Заполле Кос.

САКОЎ м. лес. *Казалі, вёска Сакоўцы даўней там была, але навалілася халера на людзей* (інф.). Заполле Кос.

САКОЎСКАЯ ж. дарога. Заполле Кос.

САКСОНАВА ж. дарога. *Дарога каля хаты чалавека па мянушцы Саксон* (інф.). Заполле Кос.

САКЯЛЁВІЧ м. лес. Бусяж Слон. пав. (АВК, т. 22, 1559 г., 96).

САМАДУРАЎКА ж. частка вёскі. Альшаніца Квас.

САМОДЗВІНА н. урочышча, поле з 27 участкаў на 11 маргоў. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 146; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 142–143).

САМЫЧЫН м. балота. Галенчыцы Ягл.; воступ. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 16); балота. *Ад Магіліц да Самычына езьдзілі па грэблі. Даўней за Самычыном на астравах жылі людзі* (інф.). Магіліцы Вольк.

САМЫЧЫНО н. лес. Чамялы Вольк.

САМЫЧЫНСКАЯ ж. дарога, якая вядзе ў балота Самычын. Магіліцы Вольк.

САНІЧА НІЎКА ж. урочышча, ніўка там. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135).

САНКІНА ЛУКА ж. найменне часткі рэчкі Грыўда, балота. Дубітава Міл.

САННЫЯ мн. лес. Хадакі Жытл.

САРОЧЫ МОСТ м. мост на гасцінцы Міхалін – Ружаны. Варанілавічы Варан. Пруж.

САРОЧЫН м. лес. *Там ёсьць курган* (інф.). Юкавічы Стайк.

САРОЧЫНО н. лес, поле, паша. Аўсто Стайк.

САСНОВАЕ н. лес. Магіліцы Вольк.

САСНОВЭ н. балота. Яблонка Жытл.

САСНОЎКА ж. лес. Галенчыцы Ягл.; поле. Гічыцы Ягл.

САСНОЎСКАЕ н. балота. Любішчыцы Люб.

САСОНКІ мн. урочышча. Слоні́мская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 15).

САТКІ мн. урочышча, ніва на 4 маргі 6 прудоў. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 144).

САХАНЬКОВЫ ГОРЫ мн. пясчаны кар'ер. Боркі Падст.

САЦОЎШЧЫНА ж. лясок. Даргужы Міл.

СВАРЭНЧА ж. урочышча, ніва на 2 маргі 15 прудоў. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 108–109); урочышча. *Гічыцкія людзі сварыліся з вядзкімі за ўрочышча. Адны лічылі яго сваім, а другія сваім. Калі яны памірыліся, невядома, але тое ўрочышча і цяпер называюць Сварэнча* (інф.). Гічыцы Ягл.

СВІГЛАЎ ДУБ м. востраў, балота. *Балота належала нейкаму Сьвіглу* (інф.). Няхацава Стайк.

СВІНАЯ ж. былое найменне вуліцы. Быцень Быц.; частка вёскі Дабромысль Дабром.; найменне вуліцы. Рацкевічы Міл.

СВІНОЕ н. поле. Заполле Кос.

СВІНЧЭ мн. лес. Сярадава Жытл.

СВІНЫ м. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 24); балота каля ракі Шчара. Дабромысль Дабром.; лес. Хрышчо́навічы Квас.

СВІНЫЕ мн. лес. Краі Рэчк.

СВІРЫДАВО н. лес. Падстарынь Падст.

СВІСТОЎКА ж. лес, поле. *Поездок ходзіў, то сьвістай* (інф.). Горталь Целях.

СВЯТАВО́ЛЬСКАЯ ГРЭ́БЛЯ ж. дарога з Бабровіч да Святой Волі. Бабровічы Выган.

СВЯТЫ́ ЛЕС м. узгорак сярод балота, парослы лесам. *Колі была война, то людзі ховаліся на горэ. А на Веліконе на гэтой горэ бацюшко сьвенціў пірогі* (інф.). Вялікая Гаць Святав.

СЁЖАНСКАЯ ж. дарога да ўрочышча Сежня. Дабрынёва Даман.

СЁЖНО н. поле, балота. Дабрынёва Даман.

СЁЖНЯ ж. было балота, цяпер тарфянік, лясок, месца на рэчцы Грыўда. Любішчыцы Люб.

СЁЛІШЧА н. курган. *Велі роскопкі вучоныя* (інф.). Бабровічы Выган.; урочышча, ніўка на 1 морг. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 143); лес. Вулька-Аброўская Коз.; поле. Вялікая Гаць Святав.; урочышча, ніўка там. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154); поле. Рацкевічы Міл.; поле. *Цяпер там моглiцы* (інф.). Рудня Рэчк.

СЁЛІШЧЭ н. поле. Вулька-Целяханская Целях.

СЕЛЮ н. частка пасёлка. Целяханы.

СЁЛЫЦЫ мн. ніва на 7 маргоў. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 150–151).

СЕЛЯВЧИНА НІВКА ж. лес, было поле. Доўгая Святав.

СЕЛЯТЫНО н. поле. Хадоркі Слон. пав. (АВК, т. 14, 1597 г., 614).

СЕМАШКОВА НІВКА ж. поле. Рудня Рэчк.

СЕМЕННІКІ мн. лес. Бялавічы Кос.; поле. Клепачы Варан. Пруж.

СЕМЯНЮКОВО н. балота. *Па прозьвішчы чалавека назва* (інф.). Сяркі Новадзяв. Слон.

СЕНАЖАЦЬ ж. балота. Рудня Рэчк.; поле. Скураты Квас.

СЕНЕВО н. востраў, ніўка на ім. *Пад Ганцавічы* (інф.). Вяда Выган.; урочышча, адзінаццаць нівак. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 141; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117); востраў на балоце. Гічыцы Ягл.

СЕНЬКАЎСКА ж. дарога да вёскі Сенькавічы. Старажоўшчына Кос.

СЕНЬКАЎСКІЯ МАСТЫ мн. масты цераз рэчку Грыўда. Старажоўшчына Кос.

СЕРВІТУТ м. лес. Аброва Абр.; лес быў, цяпер поле. Альшаніца Квас.; поле. Бялавічы Кос.; лес, поле. Заполле Кос., Квасевічы Квас.; поле. Косава, Міронім Быц.; лес. *Зямля, якой карысталіся ўсёй грамадой* (інф.). Сенькавічы Падст.

СЁРКІ мн. поле. Рудня Рэчк.

СЕРЭДНІЯ ШНУРЭ мн. поле. Вулька-Аброўская Коз.

СІВАГО ГАРА́ ж. поле. Вуглы Быц.

СІВКОВЭ н. луг, поле. Гошча Амяльн.

СІДАРАВО н. поле. *Імя хутаранца было Сідар* (інф.). Була Міл.

СІДАРЭВІЧАЎ ВУС м. балота пры рэчцы Шчара. Дабромысль Дабром.

СІДЗЕБА ж. балота, поле. Соміна Целях.

СІДОРАЎШЧЫНА ж. поле. Халап'я Падст.

СІМАЎШЧЫНА ж. поле. Кушняры Падст.

СІНОПЭЧЫ мн. востраў, ніўка на ім. Вяда Выган.

СІНЬКАВО н. поле. *У Сінькаві нізка было, усё людзі гліну капалі там* (інф.). Скураты Квас.

СІНЮЎШЧЫНА ж. балота, рачулка. Альшаніца Квас.

СІНЯВАТА ж. балота. Вуглы Быц.

СІНЯПЭЧЫ мн. урочышча, ніва на 7 маргоў 5 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 124–125).

СІНЯЎШЧЫНА ж. лес. Хрышчонавічы Квас.

СІНЯЧЫШЧА н. лес. Альшаніца Квас.

СІРКОВСКЕ н. балотца. Краі Рэчк.

СІТАЎКІ мн. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152).

СКАПЦЭ мн. поле. *Бой вялікі быў, людзей хавалі там* (інф.). Гошчава Стайк.

СКАРБОВАЕ н. поле. Жытлін Жытл.

СКАРНІ мн. урочышча, поле на 22 маргі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123); лес. Гічыцы Ягл.

СКАРÓТНЯ ж. поле, лес. *Там жыло семнаццаць хутаранцаў* (інф.). Сялец Дабром.

СКЛІК м. балота. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 20); балота. *Там было грузко, твань, як клей. Як ступіш, то цяжко было выцягнуць ногі* (інф.). Заполле Кос.

СКÓПАВА н. лес, рачулка, якая ўпадае ў раку Шчара. Прыбарава Быц.

СКОРНЁ мн. востраў, ніўкі на ім. Вяда Выган.; лес. Козікі Коз.

СКОРОБНОЕ н. балота. Вулька-Целяханская Целях.

СКОРОМНЭ н. балота, лес. Выганашчы Выган.

СКРАДАВА н. урочышча. Слоні́мская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 15).

СКУ́ПЕЦ м. балота. *Даўней скуплівалі гэта балота кожны год людзі, касілі за пэўную плату* (інф.). Майск Люб.; балота, лес. Дабромысль Дабром., Закаплічча Дабром.

СКУРАТО́ЎШЧЫНА ж. поле. Квасевічы Квас.

СЛАВУ́ЦІНА СЦЁ́НКА ж. дарога. Бялавічы Кос.

СЛЁСКАЎШЧЫНА ж. поле. Гладышы Міл.

СЛІЗАВО н. дарога да вёскі Ямічна. Сялец Дабром.

СЛІЗНЁВЕЦ м. поле. *Бо быў пан Слізень* (інф.). Забулле Новадзяв. Слон.

СЛІЗНЁЎШЧЫНА ж. поле. *Памешчык Слізень сам жыў у Дзявяткавічах, а ў Бусяжы меў поле, то ўжо пры Польшчы прадаў людзям* (інф.). Бусяж Міл.

СЛІ́НЧЫН ЛУЖО́К м. луг. *Сьлінчын лужок там, дзе Адрынкі* (інф.). Бялавічы Квас.

СЛІ́ЦА ж. поле. *Було панскім. Поле пры самым сэле* (інф.). Аброва Абр.; поле, дзе заўсёды слалі лён. Корачын Жытл.

СЛОНІМСКАЯ ж. дарога. Бусяж Слон. пав. (АВК, т. 22, 1566 г., 240); дарога да Слоніма. Міронім Быц., Харошча Міл.

СЛОНІМСКІ ГАСЦІНЕЦ м. дарога. *Старая дарога са Слоніма да Пінска. Яна праходзіла праз Панкі. І зараз яшчэ на Грыўдзе тырчаць сваі ад двух мастой* (інф.). Панкі Люб.

СЛОНКА ж. балота. Аброва Абр.

СЛОШАВА н. урочышча, дзве ніўкі на 15 прудоў. Вядз. Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 118–119); лес. Козікі Коз.

СЛОШОВО н. балота. Вядз Выган.

СЛУЖБА ж. поле. Хрышчонавічы Квас.

СЛУХАВА н. ніўка. Вядз Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 134–135).

СЛЯСАРСКАЕ н. поле. *Асаднік быў Сьлясарскі* (інф.). Заполле Кос.

СМАЛАКУРНЯ ж. смалакурны завод. Козікі Коз., Косава.

СМАЛЕНІКОВЫ ПОКЭСЦЫ мн. балота. Выганашчы Выган.

СМАЛЕНСКАЯ ж. дарога. Дабромысль Дабром.

СМАЛЯНКА ж. рачулка. Бялавічы Кос.

СМАЛЯРКА ж. балота. *Здухавіны былі там, гіблае месца* (інф.). Заполле Кос.; месца, дзе была смалакурня. Заполле Кос.

СМАЛЯРСКА ж. дарога. *Бо даўней была смольня ў лесе* (інф.). Ёдчыкі Квас.

СМЕЦЯНКА ж. поле, луг. Соміна Целях.

СМОЛЬНЯ ж. лес. *Там стаяў смалакурны завод* (інф.). Альшаніца Квас.; смалакурны завод. Косава; лес. Магіліцы Вольк.; лес. *У лесе быў шкіпінарны завод* (інф.). Манцюты Быц.; лес. Чамялы Вольк.

СМОЛЯНЫЯ мн. лес. Вулька-Целяханская Целях.

СМУГА ж. поле, забалочаная нізіна. Аляксеікі Стайк., Аўсто Стайк., Воля Жытл.; нізкае месца на полі. Заполле Кос.;

поле. Клепачы Варан. Пруж.; поле. *У полі нізінка* (інф.). Любішчыцы Люб.; урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 160–161); забалочаная нізіна ў полі, лужок. Мілейкі Міл.; лес. *Там шмат крыніц, сочыцца вада* (інф.). Падстарынь Падст.; поле. *Нізко там, як дождж пройдзя, то ні ўлезаш* (інф.). Панкі Люб.; поле, балотца. Рацкевічы Міл.

СМЫКО́ВА КАЛЕ́НО н. лес. Рацкевічы Міл.

СМЭ́ЛЬНЯ ж. стары лес. Турная Святав.

СМЯ́ЦЮХ м. невысокі разлапісты лес. Ятвезь Квас.

СМЯ́ЦЮХОЎШЧЫНА ж. лес. Шчытна Варан. Пруж.

СНА́РСКАЯ ж. дарога. Вялікая Гаць Святав.

СНЕ́ЖКІ мн. лес. Сялец Дабром.

СНІ́ТКІ мн. частка вёскі. Любішчыцы Люб.

СНІ́ЦА ж. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 139); балота, дзе шмат сніткі. Гічыцы Ягл.

СНІ́ШЧЫЦЫ мн. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

СНО́ПІШЧА н. поле. Выганашчы Выган.

СО́БОЛЁ́ВКА ж. балота. Выганашчы Выган.

СОВА́ ж. востраў. Аброва Абр.

СО́КАЛ м. урочышча. Перавалоцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 19).

СО́ЛАДАВО н. поле. Сялец Дабром.

СО́МІНСКІ ЛЯСО́К м. балота. Рэчкі Рэчк.

СО́МІНСКОЕ н. возера. Соміна Целях.

СОМЫ́ЧЫН м. балота. *Груды сэрэд болота, людзі жылі там* (інф.). Вяда Выган.

СО́НЕЧКІ мн. лес. *У Сонечках расьце много сон-травы* (інф.). Альшаніца Квас., Қорачын Жытл.; паляна ў лесе. Хадакі Жытл.; лес. Яблонка Жытл.

СО́НЧЫКАВА СА́ЖАЛКА ж. азярцо. *Поле, а на полі азярцо, належала Сончыку* (інф.). Ёлкі Ягл.

СО́СНАЯ ж. урочышча, лес. Аброва Слон. пав. (Рус. гіст. бібл., т. 20, 1516 г., 75).

СО́СОНКА ж. востраў. Аброва Абр.

СПЛА́ЎКА ж. лес за Клепачамі. Палешукі Варан. Пруж.; балоцісты лес. Ятвезь Квас.

СПУ́ЛЬНА н. выган. *Усё сяло на выгані, на Спультном, пасьвіла кароў. А так пасьвілі кожны на сваёй зямлі* (інф.). Гладышы Міл.

СТА́ВІШЧЫ мн. урочышча, ніўка. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 146).

СТАВО́К м. урочышча. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 140–141).

СТА́ВЫ мн. лес. Целяханы.

СТА́ЙКІ мн. балота, паша. Стайкі Стайк.

СТАЛБАВА́Я ж. дарога. Квасевічы Квас.

СТАНАВІ́ШЧЫ мн. урочышча, ніўка. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 148).

СТАНЕ́ВІЧЫ мн. поле. Майск Люб.

СТАНКЕ́ВІЦКІ ВЫ́ГАН м. луг, выпас, сенажаць каля вёскі. *Назва ад прозьвішча Станкевіч* (інф.). Заполле Кос.

СТА́НЫ мн. лес. *Казалі, што некалі абозам, станам сталі татары ці хто* (інф.). Манцюты Быц.

СТА́РА ж. лес. Сяркі Новадзяв. Слон.

СТАРАЖЛІ́ВЕЦ м. стары лес, пушча. Альшаніца Квас.; бор. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 142–143); балота. Галенчыцы Ягл.

СТАРАЖЛІ́ЎКА ж. балота. Галенчыцы Ягл.

СТАРАЖЫ́ШЧА н. урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 148).

СТАРАЗЛІВЕЦ м. грудок, парослы лесам. Гічыцы Ягл.

СТАРАСЁЛЛЕ н. поле. *На тым полі даўней было сяло Баравікі* (інф.). Альшаніца Квас.; поле. Бабровічы Выган.; частка вёскі. Вулька-Целяханская Целях.

СТАРАСЛІШЧА н. урочышча, ніва на 25 маргоў. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 148; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155).

СТАРА́Я ж. дарога. Корацын Жытл.

СТАРА́Я ВУЛІ́ЦА ж. частка вёскі. Міронім Быц.

СТАРА́Я КАНА́ВА ж. канал. Аброва Абр.

СТАРА́Я НІ́ВА ж. востраў. Аброва Абр.; лес, поле. Горталь Целях.

СТАРА́Я ПА́СОВКА ж. востраў. Аброва Абр.

СТАРО́Е ГЛІ́НІШЧА н. лес. Галенчыцы Ягл.

СТАРО́Е КО́ЗІНА н. частка вёскі. Быцень Быц.

СТАРО́Е ПО́ЛЕ н. лес, поле. Козікі Коз.

СТАРО́Е СЕ́ЛІШЧА н. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164–165).

СТАРО́Е СЯЛО́ н. урочышча, ніўка. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 145), Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 153).

СТАРО́ЖЫШЧЭ н. дарога з Гічыц да Яглевіч. Яглевічы Ягл.

СТАРЫ́НА ж. лес, поле. Вулька-Аброўская Коз.; урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 141); урочышча, ніва на 5 маргоў. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 147; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 156–157); поле. Вялікая Гаць Святав.; лес. Гічыцы Ягл.; поле, частка вёскі. Жытлін Жытл.; луг. Залесе Жыров. Слон.; лес. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 160; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 172–173); урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154); лес. Падстарынь Падст.; поле, частка вёскі. Рэчкі Рэчк.

СТАРЫ́НКА ж. лес, балота. Галенчыцы Ягл.; было балота, лес, цяпер тарфянік. Любішчыцы Люб.

СТАРЫ́НКІ мн. воступ. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 16).

СТАРЫ́ ШЛЮЗ м. балота. Быцень Быц.

СТАРЫ́Я БЁРВЫ мн. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 158; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 158–159).

СТАРЫ́Я НАВІ́НЫ мн. урочышча, ніўка. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 150).

СТАРЫ́Я ПО́ДЫ мн. лес. Хадакі Жытл.

СТА́СЕВО н. урочышча. Выганашчы Выган.

СТАСЬКО́ВО н. поле. Квасевічы Квас.; лес. *Журавіньніку там много* (інф.). Хрышчонавічы Квас.

СТА́СЯВА ж. дарога. *Дарога ішла побач з хатай, у якой здаўна жылі людзі па прозьвішчы Стась* (інф.). Заполле Кос.

СТАЎКІ́ мн. штучныя азёры. Мілейкі Міл.

СТАЎШЧЫ́НА ж. поле. Падстарынь Падст.

СТО́ЛЬКАЎШЧЫ́НА ж. лес. Сярадава Жытл.

СТОРОЖЛІ́ВЭЦ м. поле. Вялікая Гаць Святав.

СТРА́ЖА ж. лес, поле. *Некалі ляснік там жыў. На Стражы ляжыць валун, як капіца* (інф.). Сяркі Новадзяв. Слон.

СТРАНГА́ЛЬНЯ ж. месца на рэчцы Пясчанка. *Там вадзілася стронга* (інф.). Манцюты Быц.

СТРАСЛІ́ВЕЦ м. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154).

СТРО́МА ж. поле. Вулька-Аброўская Коз.

СТРО́СЛІШЧА н. урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 148).

СТРОЎЛІ́ШЧА н. востраў. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 149).

СТРУ́ГА ж. нізкае журавінавае балота. *Ва ўрочышчы Ліпнікі* (інф.). Альшаніца Квас.; балота сярод лесу. Бялавічы Кос.; паша. *Струга — гэта мокрэе, нізкае месца* (інф.). Амяльная Амяльн.; поле. Варанілавічы Варан. Пруж.; балота. *Багна, ідзе, то ажно дуецца* (інф.). Даргужы Міл.; балота, нізіна. Каплі Варан. Пруж.; лес, поле. Козікі Коз.; балота. Міронім Быц.; упадзіна, нізіна. *Часовае цячэньне вады ў вузкай лагчыне на полі* (са слоў інфарманта запісаў складальнік). Турная Святав.

СТРУ́ГА ОЛЬХОВА ж. балота. Вулька-Целяханская Целях.

СТРУГІ́ мн. балацявіна. *Корчэ, поле, нізіна, вода текла по нізіні* (інф.). Бабровічы Выган.

СТРУ́ЖКА ж. нізкае мокрае месца на полі. Жамайдзякі Міл.; рачулка. Падстарынь Падст.

СТРУП м. пагорак. Гічыцы Ягл.

СТРУ́ПЕХОЎ м. поле. Гічыцы Ягл.

СТРУШЧОЎШЧЫНА ж. поле. Заполле Кос.

СТРЫ́КІ мн. поле, лес. Доўгае Быц.; лес. Наліўкі Быц.

СТРЭ́ЛОВЕ н. лес. Выганапчы Выган.; лес. *Там е сажалка, там дзеці купаліся, полі скоціну* (інф.). Краі Рэчк.

СТРЭ́ЛЬБІШЧА н. лес. Косава; частка лесу. *Немцы ў час Першай сусветнай вайны мелі там ваенны склад* (са слоў інфарманта запісаў складальнік). Турная Святав.

СТУ́БЛЫ мн. балота. Альшаніца Квас.; вялікае балота з карлікавым хваёвым лесам. Бялавічы Кос.; балота. *Глыбокія грузкія месцы каля Барка* (інф.). Заполле Кос.; балота. Уласаўцы Жытл., Ятвезь Квас.

СТУ́ПІШЧА н. лес. Магіліцы Вольк.

СТУ́ПІШЧЫ мн. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134); сухадолае балота. Гічыцы Ягл.; урочышча, ніва на 11 маргоў. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 138–139).

СТЭ́ЙЛО н. востраў. *Там былі баракі, у іх людзі жылі* (інф.). Святая Воля Святав.

СТЭНКІ мн. лес. *Мэжа, якая аддзяляла панскую землю ад людскае* (інф.). Турная Святав.

СУБОТНІЦА ж. балотца. Краі Рэчк.

СУГЁРКІ мн. поле. Выганашчы Выган.

СУЗЬНОВО н. поле. Бялавічы Кос.

СУКАЧ м. поле, лес. Воля Жытл., Рудня Рэчк.

СУМЁЖЫН м. балота, ніўка сярод балота. Козікі Коз.

СУМЁЖЫНА н. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136).

СУНІЧНАЯ НІЎКА ж. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136).

СУНІЧЫНА н. ніўка на 2 маргі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 120–121); ніўка на 5 маргоў 10 прутуў. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 140–141).

СУРАМЁНЬ м. драбналессе з крушыны, рабіны, чаромхі і парэчак. Альшаніца Квас.

СУРОМІНКА ж. рачулка. Слоні́мская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 15).

СУХАВЁРША н. урочышча, ніва. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 145); ніва на 25 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123); лес. Скураты Квас.; урочышча, тры ніўкі на 2 маргі каля Гортальскай дарогі. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 140–141).

СУХАЛЁССЕ н. лес. Альшаніца Квас.; нівы ў трох месцах на 3 маргі 68 прутуў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 137; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123, 124–125).

СУХАЯ ВЯРЭЦЯ ж. града сярод балота, ніўкі былі там. Вяда Выган.

СУХАЯ КРУГОВІНА ж. поле. Выганашчы Выган.

СУХІ ЛЕС м. лес за Бабровічамі. Вяда Выган.

СУХІ ЛЯСÓК м. лясок сярод балота. Рудня Рэчк.

СУХІ МОХ м. балота, журавіны раслі. *Під Козікі* (інф.).
Вяда Выган.; лес. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец.
княст., 1555 г., 160); лес. Сярадава Жытл. Яблонка Жытл.

СУХОВІЛЫ мн. балота. Рудня Рэчк.

СУХОВЭРШЭ н. лес. Бабровічы Выган.

СУХЭЕ н. балота. Вялікая Гаць Святав.

СУЦЁШКА ж. балота. *Там сходзяцца дзьве канавы* (інф.).
Майск Люб.; поле. Дабромысль Дабром.

СУЧЧЫНА н. узгорак у лесе. Падстарынь Падст.

СУШЫНСКАЕ н. поле. *Ад прозьвішча Сушынскі* (інф.). Кле-
пачы Варан. Пруж.

СЦЁНКА ж. поле. Бусяж Міл.; дарога. Вялікая Гаць Свя-
тав., Заполле Кос.; частка сяла. Квасевічы Квас.

СЦЕПАНІШКІ мн. лес. Заполле Быц., Манцюты Быц.

СЦЕРАПЁСКОВЫ КОРЧЭ мн. лес. Вулька-Целяханская
Целях.

СЦЭВШЧЫНА ж. поле. Выганашчы Выган.

СЦЯНА ж. поле. Клепачы Варан. Пруж.

СЦЯПАЊІШКАВА ж. дарога. Заполле Быц.

СЫНПÓДЫ мн. балота. Вулька-Целяханская Целях.

СЫРАМЯНКА ж. рачулка. Ївацэвічы.

СЭЛÓ н. частка вёскі. Аброва Абр., Рудня Рэчк.

СЯДА ж. поле. Гічыцы Ягл.; урочышча, ніўка. Коланск
Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 160).

СЯДЗІБА ж. паша, поле. Боркі Падст.; поле. Зыбайлы
Жытл.; балота. Міронім Быц.

СЯЛЁДЗЕЎНЫЯ мн. поле. Даргужы Міл.

СЯЛЁЦКАЕ н. балота. Козіна Быц.

СЯЛІЦЬБА ж. поле. Чамялы Вольк.

СЯЛЮ́ н. частка вёскі. Вулька-Аброўская Коз., Галік Міл., Гічыцы Ягл., Рацкевічы Міл.

СЯЛЫЦО́ н. урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 147); Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154).

СЯЛЮ́ДЗЕЎНА ж. поле. Прыбарава Быц.

СЯЛЯ́НЕ мн. частка вёскі. Лазаўцы Міл.

СЯМАШКІ́НО н. поле. *Па прозьвішчы асадніка Сямашкі* (інф.). Верчыцы Варан. Пруж.

СЯМЕ́НАЎ м. востраў. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 20).

СЯРЭ́ДНЕ н. поле. Заполле Быц.

СЯРЭ́ДНЕЎКА ж. поле. Грынкоўшчына Новадзяв. Слон.; лес. Малы Галік Новадзяв. Слон.; поле. Заполле Кос.

СЯРЭ́ДНІ м. лужок у лесе. Азярцо Падст.

СЯРЭ́ДНІ ВЬЕ́Ч м. поле. Вяда Выган.

СЯРЭ́ДНІ ЛЕС м. балота, лес. Була Міл.; лес. Сяргі Новадзяв. Слон.

СЯРЭ́ДНІ ЛЯСО́К м. лес. Заполле Кос.

СЯРЭ́ДНІ МОХ м. балота. Ёдчыкі Квас.

СЯРЭ́ДНІ ПАЛЁ́ТОК м. поле. Аляксейкі Стайк., Руда Падст., Размеркі Стайк., Юкавічы Стайк.

СЯРЭ́ДНІ ПЛЯ́Ц м. лес. Квасевічы Квас.

СЯРЭ́ДНЯЕ н. балота. Руда Падст.; поле. Скураты Квас.

СЯРЭ́ДНЯЕ ПО́ЛЕ н. поле. Стайкі Стайк.

ТАБАЛА́ ж. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 153); поле. Хадакі Жытл.

ТАБО́ЛКА ж. балотца. Була Міл., Гарбачы Новадзяв. Слон.

ТАБУЛА́ТКА ж. балота. Вулька-Целяханская Целях.

ТАВА́Р м. балота. *Кожны год прадавалі людзям гэтае балото ўчасткамі* (інф.). Сярадава Жытл.

ТАКАВІ́ШЧА н. урочышча, ніва на 27 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 135; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 114–115); лес. Галенчыцы Ягл.; лес, балота, града. *Цецерукі там водзяцца* (інф.). Магіліцы Вольк.; лес. Майск Люб.

ТАКОВІ́ШЧЭ н. ніўка. Вяда Выган.

ТАПАРА́ЭЦ м. урочышча, тры ніўкі на 5 маргоў 2 пруты. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 144).

ТАПІ́ДЛО н. азярцо. *Маладыя ехалі да вянца, вырашылі коней напаіць. Гарачых коней зацягнуло ў вір. Усе загінулі* (інф.). Заполле Кос.

ТАПІ́ЛА н. невялікае возера ў полі. Заполле Кос.; востраў. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 20).

ТАПІ́ЛЫ мн. лес. Манцюты Быц.

ТАРА́САВА ГАРА́ ж. горка ў лесе. Вуглы Быц.

ТАРА́САЎ ГРУД м. воступ. Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 22).

ТАРА́СОВСКЭ н. частка лесу. Турная Святав.

ТАРГАВІ́ЦА ж. частка горада. *У нас у Косаве і да гэтага часу тое место, дзе даўней ладзілі кірмаш, называюць Таргавіца* (інф.). Косава.

ТАРКО́ЧА ж. лес, дзе шмат звярыных пераходаў. Гічыцы Ягл.; урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 164–165).

ТАРТА́К м. частка вёскі. *У нас у Няхачаві частку вёскі называюць Тартаком. Там у Першую сусветную вайну працаваў тартак. Немцы лес на дошкі пілавалі і вывозілі да сябе ў Германію* (інф.). Няхачава Стайк.

ТАРФА́ ж. балота. *У гэтым месцы ў 1940 годзе пачалі капаць торф* (інф.). Дабромысль Дабром.

ТАТА́РКА ж. узгорак. *Кажуць, курган там быў. Бульдо-
зерамі зраўнялі, як клалі газаправод* (інф.). Халап'я Падст.

ТАТА́РСКАЯ БУ́ХТА ж. месца на рэчцы Шчара. Быцень Быц.

ТАЎЦВІ́ЛЫ мн. рачулка. Таўцвілы Варан. Пруж.

ТВО́РЧЭЕ н. балота, лес. Рудня Рэчк.

ТЁП́ЛЫЕ мн. балота. *Гэта балота было лесам адгароджа-
на ад паўночных вятроў. Там зайсёды хутчэй раставаў лёд,
там лепш расла трава, бо было цёпла* (са слоў інфарманта
запісаў складальнік). Турная Святав.

ТО́БАЛА ж. поле. Жытлін Жытл.

ТОБО́ЛКІ мн. балота было, цяпер тарфянік. Аброва Абр.

ТО́БОЛЫ мн. поле паміж вёскамі Турная і Доўгая. Доўгая
Святав.; поле. *На ім вэліся археалагічныя раскопкі, е ахоўны
знак* (інф.). Турная Святав.

ТОВСТЫ́Е мн. балота. Рудня Рэчк.

ТОВСЦІ́ЧЫН м. поле. Глінішча Целях.

ТОКОВІ́ШЧЫ мн. поле. Вялікая Гаць Святав.

ТО́ЛАС м. лес. Зыбайлы Жытл.

ТО́НЯ ж. месца на рэчцы Грыўда. *Некалі ў гэтым месцы
затануў чалавек* (інф.). Руда Падст.; затока. *На Грыўдзе е
место, якое называецца Марусіна Тоня* (інф.). Сенькавічы
Падст.; месца на рэчцы Грыўда. *Тоня, бо там глыбока і лю-
дзей много патануло* (інф.). Юкавічы Стайк.; вір на рэчцы
Грыўда. *Даўней там быў вадзяны млын, на драўляных сваях
стаяў* (інф.). Яглевічы Ягл.

ТОПІ́ЛА н. балота. *Бо топкое, мокрэча там* (інф.). Выга-
нашчы Выган.

ТОПО́РЭЦ м. поле, лес. Бабровічы Выган.

ТРАМБІ́ЦКАГО ПО́ЛЕ н. Асадніка поле (інф.). Быч Стайк.

ТРАСЦЯ́НЕЦ м. лес. Манцюты Быц., Вуглы Быц.; лес. *Ніз-
каваты лес, многа лахачоў расьце* (інф.). Закаплічча Дабром.;
балоцісты лес, дзе расце чарот, рагоз, буякі. Галенчыцы Ягл.

ТРАСЦЯНІЦА ж. лес. Закаплічча Дабром.

ТРАСЦЯНКА ж. балота. Грыўда Міл.; поле. Косава; урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 155); поле і драбналессе побач з ім. Харошча Міл.

ТРАХІМАЎШЧЫНА ж. поле. Козіна Быц.

ТРОКАЧ м. забалочаны лес. Майск Люб.; лес. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152).

ТРОСЦЯ ж. балота. Выганашчы Выган.

ТРОХЛЁСОК м. лес. Югалін Дабром.

ТРОШЫНА н. урочышча, ніва на 11 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 126–127).

ТРЫБОРТНАЕ н. лес. *Тры борці ў сасьне было* (інф.). Ёдчыкі Квас.; лес. Хрышчонавічы Квас.

ТРЫБУШЫНОК м. поле. *За верную дваццаціпяцігадовую службу цару далі зямлю адстаўному салдату* (інф.). Гічыцы Ягл.

ТРЫ ЗАГОНЫ мн. поле. Астравок Варан. Пруж.

ТРЭСКА ж. балота, поле. Хадакі Жытл.

ТРЭЦІ ГАРАЖ м. месца стаянкі торфаздабыўнай тэхнікі. Зялёны Бор Стайк.

ТРЭЦЯЕ БАЛОТЦО н. балацявіна. Чамялы Вольк.

ТУБОЛЫ мн. урочышча. Турная Святав.

ТУГАШЫН м. поле, урочышча. *Хутора там былі, пяць хат* (інф.). Вяда Выган.

ТУГАШЫНА н. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 138).

ТУЗЫКОВА ГОРА ж. поле. Рудня Рэчк.

ТУПАЛЫ мн. поле. *Былі хутары там* (інф.). Сялец Дабром.

ТУПІЧЫЦКІЯ ЯЗВІНЫ мн. урочышча, ніва на 4 маргі 21 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 122–123).

ТУПІЧЫЦЫ мн. рэчка. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 138–139).

ТУРАСА ж. рачулка. *Рэчка Тураса прабіваеца з высокага месца. Вада сочыцца, сочыцца і зьбіраеца ў ручаёк. Ї ўрочышча наўзбоч рачулки называеца Тураса* (інф.). Бялавічы Кос.

ТУРАЎ КУТОК м. балота. Падстарынь Падст.

ТЫНЁЧЫ мн. лес, поле. Краглевічы Целях.

ТЭКУЧА ж. поле. *Вэлікэе поле, з якога вода выносіць дрэбны пясок-цекунец* (інф.). Турная Святав.

ТЭЛЕХА́НОВО н. частка вёскі. Аброва Абр.

ТЭЛЕХА́НОВОЕ н. поле. Рудня Рэчк.

ТЭРНЭ н. балота, востраў. Аброва Абр.

У БРО́ДА воступ. Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 22).

У БРО́ДЗЕ поле. Уласаўцы Жытл.

У БУДА́ лес. Аброва Абр.

У ВЁРБАХ поле. Гошчава Стайк.

УГО́ЛЬНІК м. поле. Кушняры Падст.; балота. Рэчкі Рэчк.

УГО́ЛЬЧЫК м. частка вёскі. Любішчыцы Люб.

У ГРАБКУ́ поле. Галенчыцы Ягл.

У ГУЛІ́ЦЫ брод. Пагор'е Быц.

УЗБІ́ШЧА н. балота. Сенькавічы Падст., Юкавічы Стайк.

УЗДУ́ХА ж. поле. *Нізкія мокрыя месцы* (інф.). Верашкі Квас.

УЗКІ́Е ГО́РЫ мн. лес. Рудня Рэчк.

УЗКІ́Е РЭ́ЗЫ мн. поле, ніўкі. *Надзелы зэмлі, якія выробілі пад посэвы ў панскім лесі* (інф.). Турная Святав.

УЗНА́Ч'Е н. лес. Вулька-Целяханская Целях.; поле. Соміна Целях.

У КАНЦЫ́ ВАЛО́К поле. Галенчыцы Ягл.

У КАРЧА́ поле. Козікі Коз.

УКЛО́НЫ мн. балота. Вулька-Целяханская Целях.

У КЛЯТНУ́Ю дарога да вёскі Клятная. Каранная Амяльн.

У КРАСНУЎ́Е поле. Уласаўцы Жытл.

УЛА́САВО н. поле, лес. Жытлін Жытл.

У ЛУЖКА́Х поле. Яблонка Жытл.

У МАСТА́Х поле. Уласаўцы Жытл.

У МО́СТАХ лес. Аброва Абр.

У ПАЛЯ́Х поле, пагорак. *На гэтым полі гара высокая, на ёй расьце арэшнік* (інф.). Магіліцы Вольк.

У ПЕРАПЕ́РЦЫ поле. Уласаўцы Жытл.

У ПО́ДСЕКАХ балотца. Краі Рэчк.

УПЫ́Р м. урочышча. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 138–139).

УПЫ́РНІКІ мн. тры ніўкі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

У РАВА́ поле. Уласаўцы Жытл.

У РАЎКА́Х поле. Юкавічы Стайк.

У́РАЦКАЯ ж. дарога да вёскі Урач. Галік Міл., Грыўда Міл.

У РО́ВА поле. Панкі Люб.

У́ТРЫНА ж. балота, лес. Амяльная Амяльн.

У́ТРЫНЫ мн. поле, лес. *На гэтым полі пры Польшчы стояло пляць хат* (інф.). Турная Святав.

УХА́НІ мн. поле. Альшаніца Квас.; забалочаны лес. *З нізіны, з упадзіны, якія атуляюць высокія грады, пачынаецца рэчка Фядоска. Гэта нідалёко ад старога лясніцтва* (інф.). Хрышчонавічы Квас.

УЦЕ́ЧА ж. рачулка. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 16).

УЦІНКІ мн. балота. Глінная Амяльн.; балота. *Калі сухі год, то там, дзе Уцінкі, надто добрая трава, бо там вады даволі* (інф.). Заполле Кос.

У ЦЫГАНА́ лес. Краі Рэчк.

УШЧЫ́ТА ж. воступ. Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 22); лес. Ятвезь Квас.

УЮ́НІШЧА н. балота. *У болоці нізінка, вэльмі много ўюноў там* (інф.). Аброва Абр.

ФАМІ́НАЯ ж. балота. Козікі Коз.

ФІ́ЛЬЦО́ВА КАНА́ВА ж. канал. Аброва Абр.

ФЯДЗЮ́СКА ж. рачулка. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 24).

ФЯДО́РАЎКА ж. лугавіна. Сярадава Жытл.

ФЯДО́СКА ж. рачулка. *На рэчцы Фядоска стаяць Хрышчонавічы* (інф.). Хрышчонавічы Квас.

ХАБІ́ЧОЎКА ж. рачулка. *А ад Млініш міля да рэчкі Хабічоўкі, дзелячы пушчу гаспадарскую Слоні́мскую з пушчаю Вядзкаю і Гацкаю* (інф.). Слоні́мская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 16).

ХАВА́НШЧЫ́НА ж. лес. Корачын Жытл.

ХАДАКО́ЎСКАЯ ж. дарога з Хадакоў да Івацэвічаў. Зыбайлы Жытл.; дарога да Хадакоў. Уласаўцы Жытл.

ХАДО́РАЦКАЕ н. поле. Рацкевічы Міл.

ХАДО́РАЦКАЯ ж. дарога да вёскі Хадоркі. Старажоўшчына Кос.

ХАЛАП'І́НСКІ м. чыгуначны пераезд. Халап'я Падст.

ХА́МІН ДУБ м. поле. Вуглы Быц.

ХАРА́НІЧАВА н. было поле, цяпер лес. Доўгае Быц.; бор. Міронім Слон. пав. (АВК, т. 22, 1565, 153).

ХАРОШЧА ж. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

ХАРОШЧАНСКАЯ ж. дарога да суседняй вёскі Харошча. Грыўда Міл.

ХАРОШЫ ЛЯСОК м. поле. Козікі Коз.

ХАРЦЮКОВА СТРУГА ж. балацявіна. Бабровічы Выган.

ХАРЫТОНОВ ХУТОР м. лес. Доўгая Святав.

ХАТА БЛЯХАЙ КРЫТА ж. поле. Хадоркі Кос.

ХАТКА ж. балота. Святая Воля Святав.; востраў. Турная Святав.

ХАТКІ мн. частка вёскі. Быцень Быц.; было поле, цяпер лес. Козікі Коз.

ХАЎХАТАЛЁЦ м. лес. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 160–161).

ХАЎЧАНКА ж. урочышча, ніва на 3 маргі. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 160–161).

ХАХАЛЁЦ м. востраў. Гічыцы Ягл.; урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1559 г., 154).

ХАХЛОЎКА ж. града ў лесе. *У Хахлоўцы надто хваёвы лес харошы расьце. Дзераво адно ў адно: тоўстае, высокае* (інф.). Альшаніца Квас.; лес. Бялавічы Кос., Хрышчонавічы Квас.

ХАЦКАВО н. поле. *Мянушка ў чалавека была Хацко* (інф.). Квасевічы Квас.

ХВАБРЫСКО н. поле. Квасевічы Квас.

ХВАЁВАЯ СТРУЖКА ж. лясок. *Стружка – нізкэе мокрэе месцэ* (інф.). Глінная Амяльн.

ХВАЁВОЕ н. поле. *Хутор там буў* (інф.). Целяханы.

ХВАЁВЫ АСТРАВОК м. востраў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134).

ХВАІНА ж. лес. Бялавічы Кос.

ХВАЙНЯК м. лес. Грынкоўшчына Новадзяв. Слон., Ятвезь Квас.

ХВАШЧЫВЕЦ м. балота. Хадакі Жытл.

ХВАШЧЫНА ж. лес. Вулька-Целяханская Целях.

ХВАШЧЫННЕ н. балота. Вулька-Целяханская Целях., Хрышчоनावічы Квас.

ХВЁРМА ж. поле. Боркі Падст.

ХВОЁВЕ н. поле. Краі Рэчк.

ХВОЁВЫЕ ГРУДКІ мн. забалочаны лес. Турная Святав.

ХВО́ЙНАЯ ж. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 120–121).

ХВО́ЙНІК м. лес. Галенчыцы Ягл., Грыўда Міл., Дабромысль Дабром.; лясок сярод балота. Дубітава Міл.; лес. Верашкі Квас.

ХВО́ЙНЭ н. востраў, ніўка на ім. Вялікая Гаць Святав.

ХВО́ЙЧА н. лес. Дабромысль Дабром., Майск Люб.

ХВОРОШЧА́НСКОЕ н. балота. *Ад названьня села Хваросна* (інф.). Горталь Целях., Целяханы.

ХВОРОШЧА́НСКЭЕ н. балота. Гутка Рэчк.

ХВОСТ м. востраў, ніўка. Гошча Амяльн.; ніўка. Жытлін Жытл.

ХВОШЧЫВЕЦ м. востраў. Аброва Абр.

ХВЭ́ЙНО н. балота. Вяда Выган.

ХВЭ́Й ОСТРОВО́К м. востраў у балоце, ніўка. Вяда Выган.

ХВЯДО́ТКА ж. рачулка. Кос. вол. Слон. пав. (АВК, т. 14, 1597 г., 615).

ХВЯДО́ШАВА н. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

ХЁРМА ж. частка лесу. Ятвезь Квас.

ХІМЕЛЫ мн. востраў. Аброва Абр.; драбналессе. Уласаўцы Жытл.

ХІТРЫК м. лес. *Прозьвішча ўладальніка лесу было Хітрык* (інф.). Вуглы Быц.

ХІТРЫКАВА ж. рачулка, упадае ў Шчару. Вуглы Быц.

ХІЧЫНО н. поле. Панкі Люб.

ХЛЁВІШЧА н. балота. Амяльная Амяльн.

ХМЁЛІЧЫ мн. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154); лес. Скураты Квас.

ХМЁЛІШЧА н. поле, на якім рос хмель. Альшаніца Квас., Жытлін Жытл.; лес, поле. Міронім Быц.

ХМЕЛЬ м. востраў. Аброва Абр.

ХМЁЙЛАВЭ н. лес. Святая Воля Святав.

ХМЭЛЕВЫЕ мн. востраў. Аброва Абр.

ХМЭЛЬВЭ н. лес. Доўгая Святав.

ХОЎНІКІ мн. найменне шматкватэрнага дома. *Там жывуць перасяленцы з горада Хойнікі* (інф.). Зялёны Бор Стайк.

ХОЛХОВЭЦ м. лес. Доўгая Святав.

ХОМІНА НІВКА ж. поле. Бабровічы Выган.

ХОТОМЁР м. балота. Аброва Абр.

ХОХЛАЎ м. лес. Хрыпчоनावічы Квас.

ХОЦАВО н. балота. Боркі Падст.

ХОЦЭНІЦКЭЕ н. балота. Рудня Рэчк.

ХОЦІНА ГАРА́ ж. урочышча. Сярадава Кос. вол. (Купчая крепость 1873 г.).

ХРАМНАЯ ж. было поле, цяпер лес. Заполле Кос.

ХРЫ́СА ж. рачулка. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 21).

ХРЫСТЫЛОВЕ н. балота, лес. Рудня Рэчк.

ХРЫСЦІНІЧ м. урочышча. Перавалоцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 19).

ХРЫПЧО́НАЎКА ж. поле. Сярадава Жытл.

ХРЫШЧО́НАЎСКІ БРЫЧА́Ч м. лес. Хрышчонавічы Квас.

ХРЫШЧО́НАЎСКІ СЕРВІ́ТУТ м. лес. *Там курганы круглай формы. Ёх два* (інф.). Хрышчонавічы Квас.

ХРЭВ'Я́ЧЫНА н. востраў. Вулька-Аброўская Коз.

ХУ́ТАР м. частка вёскі. Вуглы Быц., Выганашчы Выган.; балота. Няхажава Стайк.

ЦАГЕ́ЛЬНЯ ж. урочышча. *Там быў некалі цагельны завод. Гэта па дарозе з Гуты на Сялец* (інф.). Бялавічы Кос.; поле. Грыўда Міл.; лес. Дубітава Міл.; *Месца, дзе даўней была цагельня* (інф.). Заполле Кос.; поле. Руда Падст., Скураты Квас.; поле. *Месца, дзе некалі быў цагельны завод* (інф.). Стайкі Стайк.; балота. Хадоркі Кос.; поле. Халап'я Падст.

ЦАЛІ́НА ж. тарфянік, быў забалочаны лес. Рэчкі Рэчк.

ЦАРКО́ўНАЯ ж. дарога. Бялавічы Кос., Заполле Кос.; частка вёскі. Любішчыцы Люб.

ЦА́РСКІ БРЭ́Д м. роў, канава, пратока ў балоце. Вулька-Аброўская Коз.

ЦАРЬ́ЦА ж. вір на рэчцы Грыўда. Грыўда Міл.

ЦЕ́БЛЕШ м. частка вёскі. Гічыцы Ягл.

ЦЕЛЬБУ́Ч м. урочышча, ніўка. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 148); крыніца. Гічыцы Ягл.

ЦЕЛЯХА́НАВА н. урочышча, ніўка. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 148).

ЦЕЛЯХА́НАВО н. было балота, цяпер тарфянік. Аброва Абр., Козікі Коз.

ЦЕЛЯХА́НАЎСКАЯ ж. дарога. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152).

ЦЕЛЯХА́НСКАЯ ж. дарога. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 108–109).

ЦЕМЕНЧУКО́Ў м. луг. Залесе Жыров. Слон.

ЦЕНЯЦІШЧА н. было балота, цяпер тарфянік. Козікі Коз.; поле. Няхавава Стайк.

ЦЕРАБЕ́ЕВА н. урочышча. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 21).

ЦЕРАБЕ́ЕВО н. лес. Яблонка Жытл.

ЦЕРАБЕ́Ж м. лес. Стайкі Стайк.

ЦЕРАБЕ́ЖНАЯ ГАРА́ ж. узгорак. Магіліцы Вольк.

ЦЕРАБЕ́Й м. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23); поле. Хрышчо́навічы Квас.

ЦЕРАХО́ЎСКАЕ н. поле. Быцень Слон. пав. (АВК, т. 22, 1570 г., 382).

ЦЕРЭМЕ́Ц м. поле. Соміна Целях.

ЦЕСНО́ н. лес. Вулька-Целяханская Целях., Выгана́шчы Выган.

ЦЁМНЫ́ м. густы яловы лес. Альшані́ца Квас.

ЦЁМНЫ́ ЛУГ м. быў лес, цяпер поле. Гошчава Стайк.; лес. Заполле Кос.

ЦЁПЛЫ́Я мн. урочышча, ніўка. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 155).

ЦЁСНА ж. лес, ніўка на 5 маргоў 1 прут. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 143; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 110–111); лес. Гічыцы Ягл.

ЦЁСНО́ н. лес. Бабровічы Выган.

ЦІЖЫ́КІ мн. былая вёска. *Зьнішчана нямецкімі карнікамі разам з людзьмі* (інф.). Хорошча Міл.

ЦІЖЫ́ЦКАЕ н. балота. *Гэта балота бралі ў арэнду людзі з вёскі Ціжыкі* (інф.). Плехава Люб.

ЦІМАНЫ́ мн. частка вёскі. Мілейкі Міл.

ЦІМАФЕ́ЕЎ м. луг, поле. Куляшы Міл.

ЦІМАХО́ВО н. поле. *Імя хутаранца было Цімох* (інф.). Хадоркі Кос.

ЦІМАШО́ВКА ж. частка пасёлка. Целяханы.

ЦІМОНЕ́ВКА ж. сенажаць. Турная Святав.

ЦІТАВО н. поле. Куляшы Міл.

ЦІХАЕ н. лес. Альшаніцы Квас., Квасевічы Квас.; балота. Хрышчонавічы Квас.

ЦІХОЕЎСКЭЕ н. балота. *Болото было обкружанэ лесамі, там было ціхо, не дзьмулі ветры* (інф.). Горталь Целях.

ЦІХЭ н. лес. Бялавічы Кос.

ЦУКРОВЫ́ мн. балота, поле. Корачын Жытл.

ЦЫБУ́ЛЬКА ж. урочышча. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 151).

ЦЫМБА́Л м. балота. Вялікая Гаць Святав.

ЦЫМБА́ЛОВЭ БОЛЭ́ТЦЭ н. балота. Вялікая Гаць Святав.

ЦЫРК м. гандлёвы цэнтр. Івацэвічы.

ЦЫЦАВО н. балота. Ёдчыкі Квас.; поле. *На Цыцаві два пагоркі* (інф.). Квасевічы Квас.

ЦЭБЛЕТ м. частка вёскі. Гічыцы Ягл.

ЦЭВАНО́ВА НІ́ВКА ж. была ніўка, цяпер лес. Рэчкі Рэчк.

ЦЭРКАЎКА ж. поле. Аброва Абр.

ЦЮ́МІН м. лес. Грыўда Міл., Дубітава Міл.

ЦЯ́ГА ж. балота. Выганашчы Выган.; прадаўтаватае балоцістае месца ў лесе. Хрышчонавічы Квас.

ЦЯГЛАВІ́НА ж. балоцісты лес. Бялавічы Кос.; нізкае месца ў лесе. *Грузіна, альшэўнік расьце* (інф.). Хрышчонавічы Квас.

ЦЯМНЫ́Я мн. лес. Шчытна Варан. Пруж.

ЦЯРЦЕ́Ж м. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 141).

ЦЯРЭШЧАНКА ж. рачулка. Клепачы Варан. Пруж.

ЧАБАНЫ́ мн. поле. *Камень там ёсьць. Як нясьлі нябожчыка, то спыняліся каля яго* (інф.). Таўцвілы Варан. Пруж.

ЧАБАТАРОВА ГРАДА́ ж. балота. Харошча Міл.

ЧАБАТО́К м. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 136–137); балота. Козікі Коз., Уласаўцы Жытл.

ЧАЕВО н. лес. Рудня Рэчк.

ЧАЛАВА́ ж. балота. *Чалава – сухое балото, там заўсёды было тупко* (інф.). Любішчыцы Люб.

ЧАЛАВЕ́ЧАЯ ГАЛАВА́ ж. урочышча, ніва. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 143; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 109–113); Малая Гаць Вядскай вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 153).

ЧАЛБО́К м. востраў, крыніца. Бялавічы Кос.

ЧАЛЕЕВО н. балота. *У Стублах, там высока* (інф.). Бялавічы Кос.

ЧАЛЬ м. урочышча. Здзітаўская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 20).

ЧАЛЬБО́К м. урочышча, ніўка. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155).

ЧАМАЛО́ВІЧА НІВА ж. ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 118–119).

ЧАМЯЛА́ ж. лес. Магіліцы Вольк.

ЧАМЯРЫ́К м. балота. Любішчыцы Люб.

ЧАН м. балота. Майск Люб.

ЧАНАВА ж. лес. Чамялы Вольк., Магіліцы Вольк.

ЧАНАЎКА ж. балота. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 136–137); урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136).

ЧАПЛЁ́ мн. ніўка. Вяда Выган.

ЧАПЛІ́ мн. урочышча, дзве ніўкі. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155); лес. Гічыцы Ягл.

ЧАПЛІНКА ж. балота. Була Міл.; лес. Сяркі Новадзяв. Слон.

ЧАР м. урочышча. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 134–135).

ЧАРАМАШНЫЯ мн. паша, тарфянік. Любішчыцы Люб.

ЧАРАМАШНЯ ж. зараснікі чаромхі. Любішчыцы Люб.

ЧАРАМОШЫНО н. урочышча, ніва на 5 маргоў. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 143).

ЧАРАХАНАЎСКАЯ ЗАДНІЦА ж. урочышча, ніўка на 1 морг. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155).

ЧАРАХАНАЯ ж. урочышча, тры ніўкі. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 154–155).

ЧАРКЕСАЎ МОСТ м. лес. Югалін Дабром.

ЧАРНАЗЁМ м. поле. Косава.

ЧАРНІХОЎ м. балота. Сялец Дабром.

ЧАРНОЦІНА н. балота. Горталь Целях., Соміна Целях.

ЧАРНЯДЗІНА н. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 138).

ЧАРНЯКОЎ м. лужок. Яблонка Жытл.

ЧАРНЯЦІНА н. урочышча, ніўка на 1 морг 20 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 124–125).

ЧАРОМУШНА ж. урочышча, ніўкі на 13 маргоў. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 109–110).

ЧАРТА ж. балота. Боркі Падст.

ЧАРЦЁЖ м. урочышча. Вяда Вядск. Вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 114–115); балота, поле. Гладышы Міл.; поле. Заполле Кос.; частка вёскі. Соміна Целях.

ЧАСТАЯ ж. поле. Волька Вольк.

ЧАСТКІ мн. поле. Варанілавічы Варан. Пруж., Размеркі Стайк. *Дзялілі поле на часткі, кускі (інф.).* Сярадава Жытл.

ЧАСТОМЛІН м. лес. Краі Рэчк.; востраў, лясок сярод балота. Рэчкі Рэчк.

ЧАСТЫЕ мн. лес. Краглевічы Целях.; балотца. *Место, дзе поля скоціну* (інф.). Краі Рэчк.

ЧАСЦЬ ж. поле. *Яшчэ пры цару салдатам за ваенныя заслугі падавалі надзелы зямлі, ці часьці. Тое поле і зараз называецца Доўгія Часткі* (інф.). Гошчава Стайк.

ЧАЎНАВІШЧА н. балота. Гічыцы Ягл.

ЧАЎНАВІШЧЫ мн. урочышча, ніва на 4 маргі. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 136; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 130–131).

ЧАШ'Е н. поле. Вулька-Аброўская Коз.

ЧВАРТКІ мн. поле. Вулька-Целяханская Целях.

ЧВЕРЦЬ ж. поле. Быцень Быц., Пагор'е Быц.

ЧВЭРЦЁ мн. поле. Стайкі Стайк.

ЧВЭРЦІ мн. поле. Аляксейкі Стайк.

ЧВЭРЦІ ВУЗКІЯ мн. поле. Пагор'е Быц.

ЧВЭРЦЬ ж. палетак. Альшаніца Квас.; поле. Даргужы Міл., Рацкевічы Міл.

ЧВЭРЦЬ ПАД ДОЎГАЮ ж. поле. *Каля вёскі Доўгае* (інф.). Пагор'е Быц.

ЧМЕЛЯВЁЦ м. урочышча. Перавалоцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 19).

ЧМОХАВА БУХТА ж. месца на рэчцы Шчара. Прыбарава Быц.

ЧМЭТАВО н. поле. *Мянушка ў чалавека была Чмэт* (інф.). Квасевічы Квас.

ЧОБОТОК м. востраў, ніўка. Вяда Выган.; поле. *Подобнае на чобот-чаравік* (інф.). Рудня Рэчк.

ЧОВНОВІШЧЭ н. востраў, ніўка. Вяда Выган.

ЧОЛАВА ж. воступ. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 17).

ЧОЛНОВІШЧЭ н. балота ў кірунку Івацэвічаў. Вяда Выган.

ЧОЛОВЕЧОЎСКЭ н. лес, поле. Бабровічы Выган.

ЧОЛЧЫНА н. урочышча, ніўка на 2 маргі 10 прутаў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 120–121).

ЧОРНАЕ н. балота. Зыбайлы Жытл.

ЧОРНАЯ ГРЭБЛЯ ж. дарога з Сяльца на Дабромысль. Сялец Дабром.

ЧОРНАЯ НІВКА ж. было поле, цяпер школа на гэтым полі. Рэчкі Рэчк.

ЧОРНАЯ ЯМА ж. месца на рэчцы Шчара. Дабромысль Дабром.

ЧОРНЫ м. лес. Альшаніца Квас., Даманава Даман.

ЧОРНЫ ВОБРАЗ м. лес. Манцюты Быц.

ЧОРНЫЯ ЗЁМЛІ мн. асушанае балота паўз рэчку Грыўда. Старажоўшчына Кос.

ЧОРНЫ ОСТРОВ м. востраў. Святая Воля Святаў.

ЧОРНЫЯ мн. лес, поле. Хадакі Жытл.

ЧОРТАВА н. урочышча, ніва на 4 маргі. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 162–163).

ЧОРТАВА ДЗЯЛЯНКА ж. лес. Падстарынь Падст.

ЧОРТАВАЯ СТРУГА ж. забалочаны лес. Турная Святаў.

ЧОРТАЎ ГРУДОК м. грудок у лесе. Хадакі Жытл.

ЧОРТАЎ МОСТ м. брод. Ёдчыкі Квас.; балота. Чамялы Вольк.; лес. Хрышчонавічы Квас.

ЧОРТОВАТЭ н. балота. Краі Рэчк.

ЧОЎЧЫНА НІВА ж. урочышча, ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 120–121).

ЧУРЫЛАВО н. луг. Гошча Амяльн.

ЧЫГАНЧЫНО н. поле. Альба Квас.

ЧЫЖОВЫ ГАЙ м. лес. Бусяж Міл.

ЧЫЖЫКІ мн. Вулька-Целяханская Целях.

ЧЫСТАЕ н. балота. Альшаніца Квас., Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 110–111).

ЧЫСТОВСКЭЕ н. балота. Вулька-Целяханская Целях.; поле. Выганашчы Выган.

ЧЫСТЫ ЛУГ м. лес, поле. Бабровічы Выган.; урочышча, ніўка на 1 морг 10 пругоў. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 143; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 110–111); урочышча, ніўка. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 147; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 152–153).

ЧЫСТЭЕ БОЛЭТЦЭ н. балота. Вялікая Гаць Святаў.

ЧЭМЕРЫН м. урочышча, ніва на 8 маргоў. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 143); грудок, поле. Майск Люб.

ЧЭМОРОШНЯЕ н. востраў. Глінная Амяльн.

ЧЭМО́РЫШЫН м. востраў. Гошча Амяльн.

ЧЭМЭРЫНО́ н. поле. Бабровічы Выган.

ЧЭРНЯЦІ́НА ж. ніўка. Вяда Выган.

ЧЭРЦЕ́Ж м. поле. Рэчкі Рэчк.

ЧЭРЭВА́Ч м. балота. *Як у тойстого чововека велікі живот-чэрово, гэдыкае було і болото* (інф.). Бабровічы Выган.

ЧЭРЭМАШНЫ́Я мн. поле. Майск Люб.

ЧЭРЭМО́ШНА ж. лес. Вулька-Целяханская Целях.

ЧЭРЭМО́ШНЫЕ мн. балота. Рэчкі Рэчк.

ЧЭ́РЭМОШЫН м. лес. Бабровічы Выган.

ЧЭ́РЭМОШЫН м. востраў. Турная Святаў.

ЧЭ́РЭМОШЫНЬ м. грудок сярод балота, на якім многа арэшніку, арэхаў. Аброва Абр.

ЧЭ́РЭМОШЭ́НЬ м. балота. Аброва Абр., Святая Воля Ствятаў.

ЧЭ́РЭМША́ ж. поле. Гошча Амяльн.

ЧЭ́РЭМШНЫ́Е мн. балота. Рудня Рэчк.

ЧЭРЭЧАНКА ж. сенажаць. Коланск Амяльн.

ЧЭХАВО н. поле, лес. Закаплічча Дабром.

ЧЭЧЭЛЕВА ГАРА́ ж. горка. *Даўней там Чэчаль жыў, мянушку такую меў* (інф.). Сялец Дабром.

ШАБАНКОВІЧА ВУС м. балота пры рэчцы Шчара. Дабромысль Дабром.

ШАПАЎ АСТРАВО́К м. востраў, ніўка на 1 морг 10 прудоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 134–135).

ШАРЭЙКАВО н. балота. Харошча Міл.

ШАСЦІНА ж. балота. Азярцо Падст.

ШАТКІ́ мн. урочышча, ніва на 4 маргі 6 прудоў. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1559 г., 144).

ШАТКОВА ж. лес, стан. Рэчкі Рэчк.

ШАТРЫ́ШЧА н. лес. Рэчкі Рэчк.

ШВЕДАВА ГАРА́ ж. узгорак. *Гэта курган* (інф.). Верчыцы Варан. Пруж.

ШВЕЙКІ́НО н. возера. *Нейкі Швейкін у гэты возеры ўтаніўся* (інф.). Няхачава Стайк.

ШВІДОЎКА ж. было балота, цяпер тарфяное поле. Козікі Коз.

ШВО́РАВО н. лес. Гічыцы Ягл.

ШВЭ́ДАЎ ПАЛЯ́НА ж. палянка ў лесе. *На гэтай паляне рос дуб, якому было тысячу год. На жаль, цяпер яго няма* (інф.). Гічыцы Ягл.

ШВЭ́ДЫ мн. лес. *У гэтым лесу е курганы, у нас на іх кажуць швэцкія* (інф.). Каранная Амяльн.

ШКЕТЛА́З м. балота. Боркі Падст.

ШКЛЯ́РАВА н. месца на рэчцы Шчара. Прыбарава Быц.

ШКЛЯ́РОВО н. балота. Наліўкі Быц.

ШКУ́РНА ж. лес, поле. Бабровічы Выган.

ШКУ́РНЫЕ мн. поле, балота. Рудня Рэчк.

ШЛЮЗАВІК м. балота было, цяпер тарфянік. Воля Жытл.

ШМАРÓВСКЭЕ н. поле. Рудня Рэчк.

ШНУРАВЫЯ мн. балота. *Балота, намеранае на палосы, шнуры* (інф.). Заполле Кос.

ШНУРКІ мн. поле. *Людзі мелі надта вузкія і доўгія палоскі зямлі, як шнуркі* (інф.). Кушняры Падст.; поле. Падстарынь Падст., Прыбарава Быц., Рудня Рэчк.

ШНУРÓК м. частка вёскі. Коланск Амяльн.

ШНУРЫ мн. балота. Воля Жытл., Горталь Целях.; луг. Гошча Амяльн.; поле. *У адным маргу было тры шнуры. А морг — гэта 0,71 гектара* (інф.). Заполле Кос.; лес. Косава; балота. Няхачава Стайк.; поле. *Зара на гэтом полі колхозная майстэрня* (інф.). Рэчкі Рэчк.

ШНУРЫШЧА н. поле. Коланск Амяльн.

ШОСТАКЭВ ÓСТРОВ м. балота, якое належала Шастаку. Горталь Целях.

ШПАЦЫРÓЎКА ж. дарога, лес. Сялец Дабром.; дарога. Югалін Дабром.

ШУЛАЁЎСКІЯ мн. балота. Прыбарава Быц.

ШУЛЫ мн. было поле, цяпер лес. Вялікая Гаць Святав.

ШЧАВÉНІЦА ж. балота. Альшаніца Квас.

ШЧАВЭНІЦА ж. балота. Коланск Амяльн.

ШЧАЛАБÓК м. крыніца. Залесе Жыров. Слон., Хорошча Міл.

ШЧÁРА ж. рака. Быцень Быц., Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 16), Сялец Дабром., Чамялы Вольк.

ШЧАРБАВІЧЫ мн. частка вёскі. Бялавічы Кос.

ШЧАРБІНАЯ ж. поле. Гошчава Стайк.

ШЧАРБІНКА ж. месца каля рэчкі Грыўда. Гарбачы Новадзяв. Слон.

ШЧКОЎ м. лес. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 159).

ШЧУРАВО н. сенажаць. Турная Святав.

ШЧУРКОЎ ГРУДОК м. пагорак сярод балота. Заполле Кос.

ШЧЫРЫЯ мн. поле. Ёдчыкі Квас.

ШЧЫЦЕНКА ж. частка вёскі, вуліца. Ёдчыкі Квас.

ШЧЭТНІКАВО н. поле. Манцюты Быц.

ШЫБЕЛЬНАЯ ГАРА ж. лес, пагорак. *Людзі кажуць, што на гэтай горцы, на соснах вешалі паўстанцаў Каліноўскага (інф.).* Руда Падст.

ШЫЇ мн. частка ракі Грыўда. Дабрынёва Даман.

ШЫЛАВО н. балота. Заполле Кос.

ШЫЛАЎКА ж. рачулка. Ласасін Варан. Пруж.

ШЫЛОВЭ БОЛÓТЦЭ н. лес. Аброва Абр.

ШЫМАНОВА ГРУША ж. частка вёскі. Квасевічы Квас.

ШЫМАНÓЎШЧЫНА ж. поле. Заполле Кос.

ШЫМЕЛЕВА ГАРА ж. пагорак. Прыбарава Быц.

ШЫНКАВАЯ ТРЫБА ж. прасека. Бялавічы Кос.

ШЫНОК м. лес. *На лясной дарозе, якая ішла да Броннае, жыд трымаў шынок (інф.).* Бялавічы Кос.

ШЫПЦЮКО́ВА НІВКА ж. невялікае поле, ніўка. Бабровічы Выган.

ШЫРО́КА ж. дарога. Даргужы Міл.

ШЫРО́КАЕ н. поле. Альшаніца Квас., Вуглы Быц., Квасевічы Квас., Рацкевічы Міл.

ШЫРО́КАЯ ж. найменне вуліцы ў вёсцы. Заполле Кос.

ШЫРО́КАЯ ДАЛІ́НА ж. балота. Старажоўшчына Кос.

ШЫРО́КАЯ ПАЛО́СКА ж. поле. Зыбайлы Жытл.

ШЫРО́КІ БОР м. поле. Корачын Жытл.

ШЫРО́КІ КРАЙ м. поле. Заполле Быц.

ШЫРО́КІЯ мн. поле. Даргужы Міл., Партызанаўка Новадзяв. Слон., Сяргі Новадзяв. Слон.; балота. Яблонка Жытл.

ШЫРО́КІЯ РЭ́ЗКІ́ мн. поле. Халап'я Падст.

ШЫРО́КІЯ ЧА́СТКІ́ мн. поле. Гошчава Стайк.

ШЫРО́КЭ ПО́ЛЕ н. поле. Вяда Выган.

ШЫ́ШЧЫНА ж. дарога, горка. Доўгае Быц.

ШЫ́Я ж. паша. Амяльная Амяльн.; балота. Бялавічы Кос.; лес, поле. *Доўгае і вузкае ўрочышча* (інф.). Жытлін Жытл.; сенажаць. Заполле Кос.; балота. Хадоркі Кос.

ШЭ́ВЦО́ВО н. балота. Святая Воля Святав.

ШЭ́ЛЭ́ВСКІ́ МОХ м. балота. Вулька-Целяханская Целях.

ШЭ́ЛЕНКОВО н. балота. Аброва Абр.

ШЭ́ЛЯСНІ́ЦА ж. балота. Дабромысль Дабром.

ШЭ́РАНЧА БРО́Д м. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 23).

ШЭ́РКАВО н. поле. Хадоркі Кос.

ЮГАЛІ́НСКАЕ н. лес. Югалін Дабром.

Ю́ЗДРЫ́КА ж. частка вёскі. Сенькавічы Падст.

Ю́НДЗЕЛАЎСКІ́ м. лес. *Гэты лес належаў пану Юньдзілу* (інф.). Сенькавічы Падст.

Ю́РКАВА МАГІ́ЛА ж. урочышча, ніва на 11 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 130–131); урочышча каля гарадзішча. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 138–139).

Ю́РКОВА МАГІ́ЛА ж. востраў. Вяда Выган.

ЮРО́К м. вір на рацэ Фядоска. Альшаніца Квас.; было балота, цяпер тарфяное поле. Вялікая Гаць Святав.

ЮРЭ́ВІЧАЎ м. лес, поле. Юкавічы Стайк.

Ю́ХНАВА н. лес. Яглевічы Ягл.

Ю́ХНАЎ м. поле. Гічыцы Ягл.

ЯБЛОНАЎКА ж. урочышча, ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 137; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117).

ЯБЛОНЬКА ж. лес, ніўкі. Бабровічы Выган.

ЯВАР м. балота. Бялавічы Кос.

ЯВЕРОК м. урочышча, ніва. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 153).

ЯВЯРОК м. зараснік клёну. Грыўда Міл.

ЯГАДНІК м. лес. Альшаніца Квас.; ніўка. Коланск Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1555 г., 161); лес. Магіліцы Вольк.

ЯГОДНІК м. лес. Коланск Амяльн.

ЯДЛАЎЦЫ мн. дарога. Альшаніца Квас.

ЯЗБІЧЫ мн. урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154).

ЯЗБІШЧЫ мн. урочышча, ніўка. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134).

ЯЗВІНА н. поле. Чамялы Вольк.

ЯЗВІНІ мн. балота. Альшаніца Квас.; балота. *Язьвіні людзі куплялі на дзялянкі. Чыстае было балото, без кустоў* (інф.). Бялавічы Кос.

ЯЗВІНКІ мн. поле. Гічыцы Ягл.; лес. Гошчава Стайк.; урочышча. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 154; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 168–169); луг. Яблонка Жытл.

ЯЗВІНСКІ ТРЫБ м. дарога. Бялавічы Кос.

ЯЗВІНЫ мн. урочышча, ніва. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 134); востраў, ніўка на ім. Вяда Выган.; поле. Гічыцы Ягл.

ЯЗДЗЁВО н. лес. Вулька-Целяханская Целях.

ЯЗУМІКІ мн. воступ. Бялавіцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 24).

ЯЗЭПАЎСКІ ГРУД м. пясчаная выспа сярод балота. Галенчыцы Ягл.

ЯЗЭПКІ мн. лес. *Колісь дзядзько жыў там, якога звалі Язэпом* (інф.). Козікі Коз.

ЯЗЯРКО н. выгаралае месца на балоце, запоўненае вадой. Заполле Кос.

ЯЗЯРЫСКО н. балота. Заполле Кос.

ЯКІМОВО н. балота сярод лесу. Рэчкі Рэчк.

ЯЛАВАСТЫ м. лес. Яглевічы Ягл.

ЯЛАВАСТЫЯ мн. лес. Заполле Кос., Косава.

ЯЛАВІШЧА н. поле. Куляшы Міл.

ЯЛІНА ж. лес. Боркі Падст., Ёдчыкі Квас. *Растуць адны елкі* (інф.). Заполле Кос.; поле. Падстарынь Падст.

ЯЛІНКА ж. лес. *Людзі хаваліся ад немцаў у гэтым лесе* (інф.). Хадакі Жытл.; сенажаць над ракой Грыўда. Харошча Слон. (Бел. у эпоху феад., 1631 г., 248).

ЯЛІНОЎШЧЫНА ж. лес, поле. Бусяж Міл.

ЯЛОВАЕ н. лес. Глінішча Целях.; цяпер поле, было драбналессе, балота. Магіліцы Вольк.; лес. Майск Люб.

ЯЛОВАЯ ГРАДА ж. урочышча, ніва на 18 маргоў. Вяда Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 116–117); урочышча. Тупічыцы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 140–141).

ЯЛОВЕНЬКІ м. лес. Заполле Кос.

ЯЛОВО н. лес. Магіліцы Вольк.; лясок. Руда Падст.

ЯЛОВЕ н. востраў. Турная Сятав.

ЯЛОВЫ м. востраў. Гошча Амяльн.

ЯЛОСМЫЧ м. востраў. Любішчыцы Люб.; воступ. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 17).

ЯЛОСМЫЧЫ мн. лес. Магіліцы Вольк.

ЯЛОСНІЧ м. воступ. Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 22).

ЯМА ж. глыбокае месца на Бабровіцкім возеры. Бабровічы Выган.; глыбокае месца на рэчцы Грыўда. Грыўда Міл.; лес. Сасновы Бор Дабром.; поле. Хрышчонавічы Квас.

ЯМЕНЕЦ м. востраў. *Ямонец у Стублах, далёко* (інф.). Вялавічы Кос.

ЯМЕНЕЦ ВЯЛІКІ м. востраў. Глінная Амяльн.

ЯМЕНЕЦ МАЛЫ м. паша. Глінная Амяльн.

ЯМІШЧА н. поле. Краі Рэчк.

ЯМКА ж. месца на рэчцы Грыўда. Юкавічы Стайк.

ЯМНІК м. воступ. Любішчыцкая пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 17); паша. Шчытна Варан. Пруж.; грузкае балота. Ятвезь Квас.

ЯМСКІЕ мн. лес. Вулька-Целяханская Целях.

ЯМЫ мн. балота, лес, поле. Вулька-Целяханская Целях.; балота. *Там даўней была цагельня* (інф.). Гошчава Стайк.; балота. Няхачава Стайк., Соміна Целях.; балота. *Сярод балота былі глыбокія ўпадзіны, ямы* (інф.). Сярадава Жытл.

ЯМЭНЭЦ м. востраў. Турная Святаў.

ЯНКОВА НІВКА ж. было поле, цяпер лес. Доўгая Святаў.

ЯНКОВО н. поле, лес. Доўгая Святаў.

ЯННЫ мн. лес, поле. Вялікая Гаць Святаў.

ЯНОВО н. поле. Аляксеікі Стайк.

ЯНЧЫБЕС м. балота было, цяпер тарфянік. Вялікая Гаць Святаў.

ЯРАЧЭ н. балота. Вялікая Гаць Святаў.

ЯРОШОВОЕ н. забалочаны лес. Турная Святаў.

ЯРУЦІЦКОЕ н. балота. *Балота, якое трымалі ў арэндзе сяляне вёскі Яруцічы* (інф.). Панкі Люб.

ЯРЫНЧЫК м. лес. Сяркі Новадззяв. Слон.

ЯСЕНЕЦ м. ясены лес. Альшаніца Квас.; урочышча, ніўка. Вялікая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561—

1566 гг., 156–157); воступ. Ласасінская пушча Слон. пав. (Рэвізія пушчаў, 1559 г., 22).

ЯСЕНЁВЭ н. балота. Рудня Рэчк.

ЯСНІШЧА н. балота. Падстарынь Падст.

ЯСОЎЕ н. стары асінавы лес. Заполле Кос.; бор. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 160–161).

ЯСТРАБАЎКА ж. поле на 15 маргоў. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг., 160–161).

ЯСТРАБЁЦ м. урочышча, ніва. Малая Гаць Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г., 152).

ЯСТРЭБОВО н. поле. Доўгая Святав.

ЯСЭНЧУК м. балота. Святая Воля Святав., Турная Святав.

ЯСЮКО́ВА ж. сенажаць. Заполле Кос.

ЯСЯНЁ́ВА ж. сенажаць. *Там рос ясень* (інф.). Заполле Кос.

ЯЎХІ́МАЎШЧЫ́НА ж. поле. Альшаніца Квас.

ЯЦВЕЖСКА ж. дарога да вёскі Ятвезь. Верапкі Квас.

ЯЧЫ́НО н. урочышча. Бабровічы Вядск. вол. (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1559 г., 143).

Бабровічы. Вядская воласць (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г.; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг.)	Бабровічы. Выганашчанскі с/с (мікратапонімы запісаны 8 жніўня 1998 г. ад <i>Н.С.Горбач</i> 1948 г. н., <i>М.А.Крот</i> 1916 г. н. і <i>Р.С.Чырко</i> 1924 г. н.)
ПЕРАГОЊСКІ БОР лес	ПЭРЭГЭЊ поле ПЭРЭГЭЊСКЭ БОЛОТО балота
ПЭРХАВА урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ПРАГОЊ урочышча, ніўка	ПАРАГЭЊСКЭ лес ПЭРЭГЭЊ поле
РАДКАВА урочышча, ніва	Няма адпаведніка
РАЧАК урочышча	РАЧОК поле
САДАВЕРША урочышча, дзве ніўкі	САДОВЭРШЭ урочышча
САТКІ урочышча, ніва	Няма адпаведніка
СВАРЭНЧА урочышча	Няма адпаведніка
СЭЛІШЧА урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
СТАРОЕ СЯЛО урочышча, ніўка	СТАРАСЭЛЛЕ поле
СУХАВЕРША урочышча, ніва	СУХОВЭРШЭ лес
ТАПАРЭЦ урочышча, тры ніўкі	ТОПОРЭЦ поле, лес
ЦЕЛЯХАНСКАЯ дарога	Няма адпаведніка
ЦЁСНА лес, ніўка	ЦЁСНО лес
ШАТКІ урочышча, ніва	Няма адпаведніка
ЧАЛАВЕЧАЯ ГАЛАВА урочышча, ніва	ЧОЛОВЕЧОЎСКЭ лес, поле
ЧАРАМОШЫНА урочышча, ніва	ЧЭРЭМОШЫН лес
ЧЫСТАЕ БАЛОТА балота	Няма адпаведніка
ЧЫСТЫ ЛУГ урочышча, ніўка	ЧЫСТЫ ЛУГ лес, поле
ЧЭМЕРЫН урочышча, ніва	ЧЭМЭРЫНО поле
ЯЧЫНО урочышча	Няма адпаведніка

**Мікратапонімы, якія бытуюць цяпер
і не зафіксаваныя ў вядомых нам пісьмовых помніках XVI ст.
(Бабровічы, Выганапчанскі с/с)**

БАРА́НОВСКОЕ лес	КОЧЭ́РЖЫН балота
БАРО́ЗОВ балота	КРО́ЦІКОВ ОБЭ́РЭЦ было поле, цяпер лес
БОБРО́ВІЦКЕ возера	КЭ́НЦЫ было поле, цяпер лес
БОБРО́ВЭЦЬ балота	ЛІ́ЛЯЧОВА НІ́ВКА поле, цяпер лес
БЭ́РЭСЦЕНКА лес	ЛО́ЗОВЭЕ ніўка
ВОЛЭ́ЦКЭ лес	МАЛЭ́НІН поле
ВОНОШЧА́НІКОВА НІ́ўКА поле	МАСЦЕ́ЦКА лес
ВУГО́ЛЕЦ лес	МА́ЯКЭ́ВСКЭ лес
ВУ́ЗЕНЬКА лес	МЛЫ́НОК млын вадзяны быў
ВЫ́ГОН выпас	МУРА́ШКА балота, лес
ГА́ЦКАЯ дарога	НА МЛЫ́НОК дарога
ГАЦКЭ́ было поле, цяпер лес	ОЛЕ́ШНІК балота
ГЛЫ́ВОКІ лес	ПАВЛІ́НЧЫНА НІ́ВКА поле, ніўка
ГОЛЕНІ́ШЧЭ поле	ПНЕВА́ЦЦА поле
ГОРА́НЕВКА горка	ПОГО́НЯ балота
ГРАДА́ поле, лес, балота	ПОЛОВІ́ЦА балота, поле сярод лесу
ГРУДО́К мель на Бабровіцкім возеры	ПОЛЦО́ВО лес
ДЗЕ́ПКОВО поле	ПЭ́ЙСЯ балацявіны
ДЗЯДЗЬКОВО́ лес	ПЭ́НЬКІ балота, поле
ДЗЯКО́ВЭ лес	ПЭ́РЭХРЭ́СЦЕ поле
ДОВРЫ́ЯНОВСКІ лес	РО́ЗОРА тоня на Бабровіцкім возеры
ЖОМЕ́РКА ніўка сярод лесу	РЫ́БАЛОВЭ поле
ЗА́ЗЕРОВО балота	РЭ́ЧКА плынь на Бабровіцкім возеры
ЗАЙКО́ВЭ лес	СВЯТАВО́ЛЬСКАЯ ГРЭ́БЛЯ дарога
ЗАЛЯ́ДДЗЕ поле	СЕ́ЛІШЧА курган
ЗАРКО́ВА ніўка	СТРУ́ГІ балацявіна
ЗАРО́СЛА лес	ХАРЦЮ́КОВА СТРУ́ГА балацявіна
ІВА́НЦОВ ГРУ́ДОК лес	ХО́МІНА НІ́ВКА поле
КАЛЕ́ЙКА дарога	ШКУ́РНА лес, поле
КЛІ́Н было поле, цяпер лес	ШЫПЦЮ́КОВА НІ́ВКА поле, ніўка
КОЗІ́НСКЭ ВОЛО́ТО балацявіна	ЧЭ́РЭВА́Ч балота
КОЛЕ́СКАЯ ГОРА́ горка	ЯВЛОНЬКА́ лес, ніўкі
КО́РАБ востраў	Я́МА тоня на Бабровіцкім возеры
КОЦЕ́ЛІЦКЭ лес	

**Параўнанне гістарычнага (зафіксаванага ў вядомых нам
пісьмовых помніках XVI ст.) і сучаснага мікратапанімічнага
матэрыялу на прыкладзе вёскі Вяда**

Вяда. Вядская воласць (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г.; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг.)	Вяда. Выганапчанскі с/с (мікратапонімы запісаны 16 ліпеня 1997 г. ад П.Р.Муца 1923 г. н.)
АСОВЫ ЛЕС лес	ОСОВЭЦ востраў, ніўка
АСТРАЎКІ урочышча, ніва	Няма адпаведніка
АЧКОЎКА урочышча, востраў сярод балота	ОЧКЭВСКЭ востраў, ніўкі
БАВАРОТА урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
БАРАВАЯ урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
БАРАВІНА урочышча, ніўкі	БОРОВІНА палянка, ніўка сярод лесу
БАРЫНА урочышча, ніўкі	БОРЫН востраў сярод балота, ніўкі
БОР лес, поле	Няма адпаведніка
БОЦІШЧЫ урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
БОЧВІШЧЫ урочышча, ніўкі	Няма адпаведніка
ВАРОТЦЫ урочышча, ніва	ВОРОТЦА востраў сярод балота, ніўкі былі
ВАРОТЦЫ ДЗЯНІСКАЎШЧЫНЫ ніва	
ВАРОТЫ урочышча, ніўкі	
ВАСІЛЕВА ніва	Няма адпаведніка
ВЕЛІХАВЕЦ лес, ніўка	Няма адпаведніка
ВЕРХ урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ВЕТРЫЛА урочышча, ніва	ВЭТРЫЛЫ балота
ВЕТРЫЛІЦА ніўка	
ВІТУЦЯ урочышча	ВІТУЦЯ ніўка сярод балота
ВІЦЬ урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ВОСТРАЎ востраў на возеры	ВОСТРАЎ востраў на Бабровіцкім возеры
ВОЎЧАЯ ГОЛЬ урочышча, ніва	Няма адпаведніка
ВЫГАНАЎСКАЯ ГРАНІЦА мяжа	Няма адпаведніка
ВЫНІМАК урочышча, ніва	Няма адпаведніка
ВЯДА возера	ВЯЦКЭ возера
ВЯЗОВАЕ урочышча, ніва	Няма адпаведніка
ВЯЛІКАЯ НІВА урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ВЯЛІКАЕ ПОЛЕ урочышча, ніва	ВЭЛІКЭ ПОЛЕ поле
ВЯРВЭЧКА урочышча	ВЭРВЭЧЧЭ востраў сярод балота, ніўка
ВЯРШЭЧЧА урочышча, ніва	ВЭРШЭЧЧЭ лес, балота
ГАДЗІНА урочышча	ГАДЗІНА лужок, луг

Вяда. Вядская воласьць (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г.; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг.)	Вяда. Выганашчанскі с/с (мікратапонімы запісаны 16 ліпеня 1997 г. ад П.Р.Муца 1923 г. н.)
ГАНЧАРОВА ніва	Няма адпаведніка
ГАРАВІЦА урочышча, ніва	ГОРАВЫ востраў сярод балота, ніўка
ГАРАДЗІША урочышча	ГОРОДЗІШЧЭ ніўка сярод лесу
ГАРАДНІЦА урочышча	Няма адпаведніка
ГАРОХАВІШЧА урочышча, ніва	Няма адпаведніка
ГАРШЧОК урочышча, ніва	Няма адпаведніка
ГАРЭЛЕЦ урочышча	ГОРЭЛЕЦ востраў
ГАЎРЫЛАВА САСНА ўрочышча	Няма адпаведніка
ГОРЧА урочышча, ніва	Няма адпаведніка
ГОРЧА ГОЛЯ ўрочышча	Няма адпаведніка
ГРАБАВЕЦ ўрочышча, ніва	Няма адпаведніка
ГРАДКІ ўрочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ГРУДКІ ўрочышча	Няма адпаведніка
ГРУДОК ўрочышча, ніва	Няма адпаведніка
ГРУША ўрочышча, ніўка	ГРУШКІ палянка сярод лесу, ніўкі
ГРУШКІ палянка сярод лесу, ніўкі	
ГУЙЧА ўрочышча	Няма адпаведніка
ДАЛЬНЯЯ ўрочышча, ніўкі	Няма адпаведніка
ДАРАГНІЦА ўрочышча	Няма адпаведніка
ДЗЕДЛЯНІНА ўрочышча	Няма адпаведніка
ДЗЕРЦІНА ўрочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ДЗЕЛЯНІЦА ўрочышча, ніва	Няма адпаведніка
ДЗЕРЦІВА ўрочышча	ДЗЕРЦІВЭ востраў сярод балота, ніўка
ДЗЯГЦЯНАЯ ЯМА лес	Няма адпаведніка
ДЗЯДЛЯНІНА ўрочышча	Няма адпаведніка
ДЗЯНІСКАЎШЧЫНА ўрочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ДЗЯРЦІНЫ ўрочышча, ніўка	ДЗЕРЦІЛОВО востраў сярод балота, ніўка
ДОЎГАЕ ўрочышча, ніўкі	ДОВГІ ЎСТРОВ востраў сярод балота, ніўка
ДОЎГІЯ АЧКОЎСКІЯ ўрочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ДРОЗНАЕ ўрочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ДРЫСТОГА ўрочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ДУБІТО ўрочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ДУБОВАЯ КЛЕЦЬ ўрочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ДУБОК ўрочышча	Няма адпаведніка
ДУДЧЫЦА НІВА ніўка	Няма адпаведніка

Вяда. Вядская воласць (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г.; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг.)	Вяда. Выганашчанскі с/с (мікратапонімы запісаны 16 ліпеня 1997 г. ад П.Р.Муца 1923 г. н.)
ДЭДЛІНА урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ЕЛІГРАДА ўрочышча, ніва	Няма адпаведніка
ЖАВКА ніўка	Няма адпаведніка
ЗАБРОДЗЕ ўрочышча, нівы	ЗАБРЭДЗЕ ніўка
ЗАДНІ ГРУД ўрочышча, ніўкі	Няма адпаведніка
ЗАКАЎСКІЯ СКАРНІ ўрочышча, ніва	Няма адпаведніка
ЗАЛЕЖ ўрочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ЗАЛЁССЕ ўрочышча, ніва	ЗАЛЕСЬ ніўка
ЗАЛЮЗЕ балота	ЗАЛЭЗЕ балота
ЗАЛУЖЖА ўрочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ЗАМОЎЦЕ ўрочышча	Няма адпаведніка
ЗАМОШША ўрочышча, ніва	ЗАМОШПЭ груд сярод балота
ЗЕЛЯНЕЦ ўрочышча, ніва	ЗЕЛЕНЕЦ востраў на балоце, ніўка
ЗІНОЎЕЎ ДУБ ўрочышча, ніва	Няма адпаведніка
ЗМЕНИЦА ўрочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ЗЯВЧЭННЕ ўрочышча, ніўкі	Няма адпаведніка
ІЗБІШЧА ўрочышча, ніва	ІЗБІШЧЫ востраў сярод балота, ніва была
КАЗЁЛ ўрочышча	Няма адпаведніка
КАЛЁСЫ ўрочышча, ніва	Няма адпаведніка
КАЛОДЗЕЗІК ўрочышча, ніўка	Няма адпаведніка
КАЛОЎСЕ ўрочышча	Няма адпаведніка
КАНДРАТАВА МАГІЛА ўрочышча	Няма адпаведніка
КАРЫТЦЫ ўрочышча, ніва	КОРЫТЦЭ востраў сярод балота, ніўка
КАРЫЦІНА ўрочышча	КОРЫЦІН востраў, ніўка на ім
КАРЫЦІЧЫ ўрочышча, ніўка	
КЛІНАВАТАЯ ніва	Няма адпаведніка
КОЛОНСКАЯ БАРАВІНА ўрочышча, ніва	Няма адпаведніка
КОЛЕСЫ ўрочышча	КОЛЁСКА ГОРА ўзгорак, ніўкі
КОРАБ ўрочышча, ніўкі	КОРОВОВЭ ніўка
КОРЧ ўрочышча, ніўка	КУСТОВ'Е балота
КОРЫЧЫН ўрочышча, ніва	Няма адпаведніка
КОЎСЕ ўрочышча, ніва	Няма адпаведніка
КРАПІЎНАЯ ўрочышча, ніўка	КРОПІВНЭ востраў сярод балота, ніўка
КРАПІЎНІЦА ўрочышча	Няма адпаведніка
КРАСНІЦА ўрочышча	КРАСНІЦА сяліба, лес

Вяда. Вядская воласць (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г.; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг.)	Вяда. Выганашчанскі с/с (мікратапонымі запісаны 16 ліпеня 1997 г. ад П.Р.Муца 1923 г. н.)
КРУГЛІЦА урочышча, ніва	КРУГЛІЦА груд сярод балота
КУПРОЎСКАЯ НІВА ніва	Няма адпаведніка
ЛЕДЗІНА урочышча, ніўка	ЛЯДЗІНЫ ніўка
ЛЕС урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ЛІКОШЫН урочышча, ніва	ЛЫКОШЫН востраў, ніўкі былі там
ЛІПІШЧЫ урочышча, ніўкі	Няма адпаведніка
ЛІСІЧАНЫ урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ЛЫКАШЫН урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ЛЯДЗІНЫ ніўка	Няма адпаведніка
ЛЯСКІ урочышча, ніва	ЛЯСКІ лес сярод балота
МАЛЫЯ БАЛОТЫ урочышча, ніва	Няма адпаведніка
МАРГАЧ урочышча, ніва	Няма адпаведніка
МАСТОК урочышча, ніва	Няма адпаведніка
МЕЛІХАЎШЧЫНА урочышча, ніва	Няма адпаведніка
МЕХАВІНЫ урочышча	Няма адпаведніка
МІЖГОР'Е урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
МІЖЛЁССЕ урочышча, ніўка	МІЖЛЁССЕ востраў у балоце, ніўка
МІКАНАЎЧЫЗНА урочышча	Няма адпаведніка
МІХАЛАВА ГАРА ўрочышча	МІХАЛЁВА ГОРА востраў у балоце, ніўкі
МІХАЛАВЕЦ урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
МУРАВАЧЫЧ урочышча, нівы	МУРАВАЧЫЧ востраў, ніўка
МУРАВЕЙ урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
МУРАЎНАЕ урочышча, ніва	МУРАВНЭ ніўка
МЯДЗВЁЖЫ АСТРАВОК урочышча, ніўкі	Няма адпаведніка
МЯХОВАЯ урочышча	Няма адпаведніка
НАВІНА поле	Няма адпаведніка
НАДЛІЎСКАЯ сцяжынка, дарога	Няма адпаведніка
НЕПРАБОЖА урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ПАДСЕЧЫШЧЫ урочышча, ніўкі	Няма адпаведніка
ПАДСТАРЫННЕ урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ПАПАРАТНІЦА урочышча, ніва	ПАПОРОТНІЦА ніўка сярод лесу
ПАРАСЛЯ ўрочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ПАРÓДНАЕ урочышча, ніва	ПОРЭДНЭ востраў сярод балота, ніўка
ПАШНЫ ГРУД востраў	ПАШНЫ ГРУД востраў
ПАШЭННЫ ГРУД урочышча, ніва	
ПЁРНІКІ ўрочышча, ніва	Няма адпаведніка
ПЕРЭЯ ўрочышча, вуліца	Няма адпаведніка

Вяда. Вядская воласць (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г.; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг.)	Вяда. Выганашчанскі с/с (мікратапонімы запісаны 16 ліпеня 1997 г. ад П.Р.Муца 1923 г. н.)
ПЕЧКА урочышча, адна ніва	Няма адпаведніка
ПОДЗІШЧЫ урочышчы, ніва	Няма адпаведніка
ПОСІН ГРУД востраў сярод балота	Няма адпаведніка
ПУСТАСНЕЧ урочышча, ніва	Няма адпаведніка
ПУСТАЎШЧЫЗНА ВІЦЬ урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ПУСТАШНЕДЗЬ урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
РАЗДЗЯЛАВА урочышча	Няма адпаведніка
САВЕЦ урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
САЗОНАВА МАГІЛА урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
САНІЧА НІЎКА урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
СІНЯПЕЧЫ урочышча, ніва	СІНОПЭЧЫ востраў, ніўка
СКАРНІ урочышча, поле	СКОРНЁ востраў, ніўкі
СЛОШАВА урочышча, ніўкі	СЛОШОВО балота
СЛУХАВА ніўка	Няма адпаведніка
СНІЦА урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
СНІШЧЫЦЫ урочышча	Няма адпаведніка
СТАРЫНА урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
СТУПІШЧЫ урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
СУМЕЖЫНА урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
СУНІЧНАЯ НІЎКА урочышча	Няма адпаведніка
СУНІЧЫНА ніўка	Няма адпаведніка
СУХАВЁРША ніва	Няма адпаведніка
СУХАЛЁССЕ нівы	СУХІ ЛЕС лес
ТАКАВІШЧА урочышча, ніва	ТАКОВІШЧЭ ніўка
ТРОШЫНА урочышча, ніва	Няма адпаведніка
ТУПІЧЫЦКІЯ ЯЗВІНЫ урочышча, ніва	Няма адпаведніка
УПЫРНІКІ ніўкі	Няма адпаведніка
ХВАЁВЫ АСТРАВÓК востраў	ХВЭЙОСТРОВÓК востраў у балоце, ніўка
ХВОЙНАЯ урочышча, ніўка	ХВЭЙНО балота
ЦЯРЦЕЖ урочышча	Няма адпаведніка
ЧАВАТОК урочышча	ЧОБОТОК востраў, ніўка
ЧАМАЛОВІЧА НІВА ніўка	Няма адпаведніка
ЧАНАЎКА урочышча	Няма адпаведніка
ЧАР урочышча	Няма адпаведніка
ЧАРНЯДЗІНА урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ЧАРНЯЦІНА урочышча, ніўка	ЧЭРНЯЦІНА ніўка

Вяда. Вядская воласць (Пісц. кн. Пін. і Клец. княст., 1554 г.; Пісц. кн. Пін. ст., 1561–1566 гг.)	Вяда. Выганашчанскі с/с (мікратапонімы запісаны 16 ліпеня 1997 г. ад П.Р.Муца 1923 г. н.)
ЧАРЦЁЖ урочышча	Няма адпаведніка
ЧАЎНАВІШЧЫ урочышча, ніва	ЧОЛНОВІПЧЭ балота
ЧОЛЧЫНА урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ЧОЎЧЫНА НІВА урочышча, ніва	Няма адпаведніка
ШАПАЎ АСТРАВОК востраў, ніўка	Няма адпаведніка
ЮРКАВА МАГІЛА урочышча, ніва	ЮРКОВА МАГІЛА востраў
ЯБЛОНАЎКА урочышча, ніва	Няма адпаведніка
ЯЗВІШЧЫ урочышча, ніўка	Няма адпаведніка
ЯЗВІНЫ урочышча, ніва	ЯЗВІНЫ востраў, ніўка
ЯЛОВАЯ ГРАДА урочышча, ніва	Няма адпаведніка

**Мікратапонімы, якія бытуюць цяпер
і не зафіксаваныя ў вядомых нам пісьмовых помніках XVI ст.
(Вяда, Выганашчанскі с/с)**

ВОРО́ТЦА востраў сярод балота, ніўкі былі	КУНСОВЭ́Ц ніўка
ВУ́ЗКІЕ РЭ́ЗЫ поле	КУ́НЦЭВ В'Э́ЗД поле
ВЫ́ЯЧ паляна ў лесе, поле	НІ́ЦКОВА ГОРА́ узгорак, груд у балоце
ГВОЗДЗЕ́Ц востраў сярод балота, ніўкі былі, цяпер лес	ОЛЕХОВЭ́Ц лес
ГЛЫБО́ВСКІ востраў сярод балота, ніўкі былі	ПОГО́НЯ балота
ГРУ́ШКІ палянка сярод лесу, ніўкі	СЕ́НЕВО востраў, ніўка
ГРЭ́БЛЯ дарога	СОМЫ́ЧЫН балота, на грудях была сяліба
ДВО́РЫШЧЭ ніўка	СУХА́Я ВЯРЭ́ЦЯЯ града сярод балота, ніўкі былі
ЖЫДЭ́ВКА роў, канал	СУХІ́ МОХ балота
КА́ДЗІШЧЭ востраў сярод балота, ніўка	СЯРЭ́ДНІ ВЫ́ЕЧ поле
КОБЫ́ЛА узвышша, гара	ТУ́ГАШЫН поле, урочышча
КОБЫ́ЛІНА ГОРА́ узгорак, груд сярод балота	ЧАПЛЕ́ ніўка
	ШЫРО́КЭ ПО́ЛЕ поле

Спис інформантаў

Аброва

М.В.Калтуневіч 1925 г.н.,
 М.І.Калтуневіч 1925 г.н.,
 М.С.Калтуневіч 1925 г.н.,
 М.І.Лучыц 1949 г.н.,
 М.І.Мігно 1934 г.н.

Азярцо

Р.В.Касавец 1921 г.н.,
 Р.В.Касавец 1913 г.н.

Альба

М.І.Ганчар 1927 г.н.

Альшаніца

Н.Р.Красная 1929 г.н.,
 В.І.Лушчык 1930 г.н.,
 І.І.Лушчык 1928 г.н.,
 Н.У.Шчурская 1942 г.н.,
 У.Ф.Шчурскі 1911 г.н.

Аляксейкі

Н.С.Верабей 1930 г.н.,
 М.Р.Кавальчук 1944 г.н.,
 М.Д.Куіс 1925 г.н.,
 В.А.Малыгіна 1923 г.н.,
 Я.К.Шыш 1948 г.н.

Амальная

А.А.Бянда 1963 г.н.,
 М.І.Каверчык 1921 г.н.,
 У.І.Сліж 1946 г.н.

Аўсто

В.І.Верабей 1930 г.н.,
 М.Ф.Верабей 1924 г.н.

Бабровічы

Н.С.Горбач 1948 г.н.,
 М.А.Крот 1916 г.н.,
 Р.С.Чырко 1924 г.н.

Бараны

А.К.Гарчакоў 1938 г.н.

Боркі

І.В.Бахур 1925 г.н.,
 Л.А.Мікалайчык 1930 г.н.

Була

В.А.Анішчык 1935 г.н.,
 У.М.Антонік 1936 г.н.,
 У.А.Таўрэль 1938 г.н.

Бусяж

А.А.Гардзейка 1911 г.н.,
 С.І.Здзітавец 1921 г.н.

Быцень

М.К.Марочка 1926 г.н.,
 Ф.Ф.Макаравіч 1954 г.н.

Быч

Д.І.Варабей 1933 г.н.

Бялавічы

У.С.Апуневіч 1923 г.н.,
 Р.А.Валах 1934 г.н.,
 К.І.Грышкевіч 1930 г.н.,
 В.У.Максімчык 1933 г.н.

Верашкі

М.Т.Вайцяшук 1916 г.н.,
 А.А.Пропер 1950 г.н.

Волька

М.А.Бенюш 1930 г.н.,
 І.М.Канявега 1923 г.н.

Воля

І.М.Шарубейка 1934 г.н.

Вуглы

В.Ф.Дрозд 1921 г.н.

Вулька-Аброўская

В.Р.Струнеўская 1963 г.н.,
 В.І.Цімашэвіч 1928 г.н.,
 В.Дз.Цімашэвіч 1925 г.н.

Вулька-Целяханская

В.Ф.Лапата 1926 г.н.,
 А.М.Мялік 1989 г.н.,
 В.А.Мялік 1929 г.н.,
 С.У.Сліж 1932 г.н.,
 Г.Г.Юркевіч 1921 г.н.,
 Н.Ю.Юркевіч 1929 г.н.

Выганащчы

А.М.Бучук 1964 г.н.,
 В.А.Кармановіч 1938 г.н.,
 В.В.Куратнік 1961 г.н.,
 В.Р.Макарскі 1960 г.н.,
 П.В.Сауцін 1959 г.н.

Вяда

П.Р.Муц 1924 г.н.

Вялікая Гаць

М.М.Гарбавец 1919 г.н.,
 І.А.Корзан 1935 г.н.,
 З.А.Корзан 1929 г.н.

Галенчыцы

Т.І.Макарэвіч 1935 г.н.,
 М.Дз.Мінчук 1930 г.н.

Галік

А.М.Гардзейка 1915 г.н.

Галынка

У.І.Рамашка 1931 г.н.

Гічыцы

М.І.Кузьмін 1932 г.н.,
 І.С.Куратнік 1915 г.н.,
 А.В.Міхінкевіч 1962 г.н.

Гладышы

В.М.Жук 1932 г.н.,
 П.У.Ляховіч 1934 г.н.

Глінішча

П.Я.Малашчук 1933 г.н.

Глінная

А.А.Агрэніч 1916 г.н.,
 П.С.Агрэніч 1941 г.н.

Глядзенне

К.С.Казлоўскі 1937 г.н.

Гнойна (Вішнеўка)

І.І.Лешка 1958 г.н.

Горталь

М.П.Верыч 1938 г.н.,
 Я.І.Канановіч 1938 г.н.

Гошча

А.А.Агрэніч 1933 г.н.,
 У.Ю.Агрэніч 1951 г.н.,
 М.А.Собка 1946 г.н.

Гошчава

А.А.Майсейчык 1924 г.н.,
 М.К.Фядосік 1928 г.н.

Грыўда

Р.А.Кулецкая 1928 г.н.,
 У.А.Радзюк 1930 г.н.,
 Н.К.Турчына 1922 г.н.

Гутка

Т.А.Крываль 1935 г.н.

Дабромысль

К.С.Казлоўскі 1937 г.н.,
 П.П.Шабанковіч 1936 г.н.

Дабрынёва

М.М.Дубешка 1924 г.н.

Даманава

К.П.Лешка 1932 г.н.

Даргужы

І.М.Бялевіч 1920 г.н.

Доўгае

Н.М.Студзянічнік 1923 г.н.,
 Н.М.Яфімік 1924 г.н.

Доўгая

С.Б.Малінчык 1942 г.н.

Дубітава

М.П.Акавіты 1930 г.н.,
 М.І.Кулецкі 1938 г.н.

Ёдчыкі

Р.Д.Бабей 1911 г.н.,
 С.Г.Кругляеўскі 1931 г.н.

Ёлкі

С.Р.Санчыкоўская 1923 г.н.

Жамайдзякі

Дз.А.Жук 1919 г.н.

Жытлін

М.Р.Саўчук 1922 г.н.,
 Н.Г.Саўчук 1911 г.н.

Закаплічча

К.С.Казлоўскі 1937 г.н.,
 А.В.Хвясько 1932 г.н.

Заполле (Быценскі сельскі савет)

З.Ф.Кузьміч 1935 г.н.

Заполле (Косаўскі сельскі савет)

І.Д.Гоган 1922 г.н.,
 Ф.Я.Зайка 1907 г.н.,
 І.П.Шчурко 1923 г.н.

Зыбайлы

А.І.Ялоўская 1926 г.н.,
 В.А.Ялоўскі 1923 г.н.,
 У.С.Ялоўскі 1930 г.н.

Зялёны Бор

В.Л.Крыштопik 1965 г.н.

- Івацэвічы**
М.І.Кузьмін 1932 г.н.,
А.А.Курьс 1943 г.н.
- Каранная**
А.А.Льчук 1932 г.н.
- Квасевічы**
М.С.Голуб 1951 г.н.,
П.З.Собаль 1927 г.н.
- Козікі**
В.С.Іваноў 1928 г.н.,
Б.А.Саявец 1924 г.н.
- Козіна**
М.Р.Ляўчук 1928 г.н.,
М.А.Салынік 1911 г.н.
- Коланск**
М.П.Куратнік 1929 г.н.
- Корачын**
С.С.Кулініч 1928 г.н.,
М.Р.Саўчук 1922 г.н.
- Косава**
М.І.Бялёвiч 1922 г.н.,
Ю.І.Шастала 1938 г.н.
- Коханава**
І.М.Маслоўскі 1925 г.н.
- Краглевічы**
К.М.Струнеўскі 1924 г.н.
- Краі**
І.А.Крываль 1972 г.н.,
К.М.Рак 1937 г.н.
- Куляшы**
М.П.Кукса 1928 г.н.,
Р.С.Пархута 1931 г.н.
- Кушняры**
У.П.Ёвік 1924 г.н.,
М.У.Шаўкун 1936 г.н.
- Лазаўцы**
В.К.Мацвіеня 1917 г.н.
- Любішчыцы**
В.Ф.Рудзько 1930 г.н.,
Г.В.Снітко 1925 г.н.
- Магіліцы**
А.М.Горбач 1935 г.н.,
Б.Б.Карповіч 1942 г.н.,
- В.Ф.Літвінчык 1958 г.н.,
М.І.Петручэня 1931 г.н.
- Майск**
П.Д.Макар 1925 г.н.
- Манцюты**
В.І.Лешка 1933 г.н.,
М.А.Фурс 1926 г.н.
- Мілейкі**
У.Ф.Кікун 1933 г.н.,
У.А.Мяцечка 1923 г.н.,
Т.Ф.Папко 1906 г.н.
- Міронім**
А.А.Ходар 1971 г.н.,
Т.І.Ходар 1911 г.н.,
Я.Л.Ходар 1935 г.н.
- Міхнавічы**
Я.В.Ткачук 1915 г.н.
- Наліўкі**
А.В.Шклярык 1929 г.н.,
К.К.Шклярык 1925 г.н.
- Няхачава**
С.С.Аўласевіч 1921 г.н.,
Э.В.Жаліс 1938 г.н.
- Пагор'е**
М.У.Наліўка 1910 г.н.
- Падстарынь**
І.М.Коцік 1933 г.н.,
С.К.Прыступчык 1934 г.н.,
І.І.Саломенік 1928 г.н.,
М.П.Ступак 1930 г.н.
- Панкі**
К.А.Зізіна 1930 г.н.,
І.А.Палонскі 1932 г.н.
- Плехава**
А.А.Брыль 1937 г.н.
- Прыбарава**
М.Ф.Грынчык 1928 г.н.
- Размеркі**
І.І.Гойшык 1923 г.н.,
А.І.Такарчук 1939 г.н.
- Рацкевічы**
А.Ц.Бялёвiч 1909 г.н.
- Руда**
А.П.Мяхведзь 1930 г.н.,

К.П.Мяхведзь 1925 г.н.,
В.К.Прыступчык 1925 г.н.,
Ф.С.Шашук 1922 г.н.

Рудня (Быццескі сельсавет)
Мікратапонімы запісаны
ад групы людзей.

Рудня (Рэчкаўскі сельсавет)
М.В.Латышэвіч 1955 г.н.,
В.В.Навумчык 1963 г.н.,
С.С.Хоміч 1933 г.н.

Рэчкі
Л.П.Канановіч 1966 г.н.,
А.І.Кот 1945 г.н.

Сакоўцы
Ф.А.Бурына 1939 г.н.

Сасновы Бор
А.Я.Наканечнік 1951 г.н.

Святая Воля
М.Е.Булюк 1938 г.н.,
П.Ф. Джэжора 1933 г.н.,
С.С.Туманік 1934 г.н.

Сенькавічы
В.К.Букшта 1938 г.н.,
П.М.Кухценя 1923 г.н.

Скураты
І.В.Голуб 1931 г.н.,
А.П.Казімірчык 1928 г.н.,
А.П.Шыманчык 1941 г.н.

Соміна
Г.Я.Абрамчук 1913 г.н.

Стайкі
С.В.Дылюк 1926 г.н.

Старажоўшчына
П.П.Арабей 1925 г.н.

Сялец
У.М.Ляўчук 1959 г.н.,
У.П.Саванчук 1937 г.н.

Сярадава
М.П.Шыян 1931 г.н.

Турная
М.А.Дзядок 1922 г.н.,
М.А.Радзівонаў 1923 г.н.

Уласаўцы
А.І.Жук 1934 г.н.,
Н.Я.Уласавец 1936 г.н.

Хадоркі
В.А.Свігла 1958 г.н.

Хадакі
У.П.Міраноўскі 1927 г.н.

Халап'я
Г.К.Івановіч 1919 г.н.

Харошча
М.М.Міскевіч 1913 г.н.

Хрышчонавічы
А.М.Собаль 1935 г.н.,
А.В.Шумовіч 1924 г.н.,
В.І.Шумовіч 1930 г.н.,
В.С.Шыманчык 1901 г.н.,
А.І.Шыманчык 1935 г.н.

Целяханы
У.С.Кот 1934 г.н.,
М.В.Левановіч 1927 г.н.,
В.М.Міхеева 1933 г.н.,
М.В.Фядковіч 1944 г.н.

Чамялы
Г.М.Емельяновіч 1948 г.н.,
М.М.Савік 1932 г.н.

Югалін
І.М.Сяледчык 1930 г.н.

Юкавічы
К.К.Высоцкі 1930 г.н.,
Н.А.Высоцкая 1914 г.н.,
А.Г.Невяроўскі 1922 г.н.,
В.Д.Паляшчук 1931 г.н.,
В.М.Сіткевіч 1929 г.н.

Яблонка
Н.П.Барташэвіч 1949 г.н.,
М.Д.Ялоўская 1929 г.н.

Яглевічы
Г.В.Бахур 1923 г.н.,
С.А.Пытляк 1929 г.н.,
А.М.Уласавец 1927 г.н.

Ятвезь
С.Р.Дакучыц 1929 г.н.

Спіс інфармантаў з вёсак па-за межамі Івацэвіцкага раёна

Пружанскі раён:

Варанілавіцкі сельсавет: вёскі Астравок (В.А.Густыр 1930 г.н.);

Бупькі (М.В.Варабей 1928 г.н., М.Д.Пухнарэвіч 1929 г.н.);

Варанілавічы (М.М.Новік 1929 г.н.); Верчыцы (В.Я.Паўловіч 1930 г.н.,

Л.Р.Шклярык 1937 г.н.); Еськаўцы (інф. група мужчын);

Каплі (А.М.Калач 1933 г.н.); Клепачы (М.С.Кілюк 1915 г.н.,

М.А.П'янко 1920 г.н.); Ласасін (І.А.Тур 1929 г.н.,

Р.М.Шабуня 1930 г.н.); Палешукі (А.П.Новік 1925 г.н.,

М.С.Новік 1925 г.н.); Таўцвілы (І.І.Кульбіч 1946 г.н.,

М.А.Паляшчук 1932 г.н., С.М.Паляшчук 1937 г.н.);

Шчытна (У.А.Тэпка 1933 г.н.).

Паўлаўскі сельсавет: вёскі Загалічы (Л.М.Харытонік 1939 г.н.);

Юндзілы (інф. група жанчын).

Слоні́мскі раён:

Дзеравянчыцкі сельсавет: вёскі Забулле (С.А.Чабатар 1915 г.н.);

Літва (М.І.Супрун 1928 г.н.).

Жыровіцкі сельсавет: вёска Залессе (У.Ф.Астапчык 1930 г.н.)

Новадзявяткаўскі сельсавет: вёскі Баравікі (І.М.Нагула 1932 г.н.);

Вяценеўка (У.П.Хомчык 1928 г.н.); Гарбачы (А.Р.Сахонь 1928 г.н.);

Грынкоўшчына (П.І.Мароз 1932 г.н.); Малы Галік (інф. група

людзей); Мізгіры (Дз.С.Мізгір 1937 г.н.); Партызанаўка (даўнейшы

назоў Пляшкі) (М.У.Бірук 1927 г.н.); Сяркі (У.А.Кірык 1928 г.н.,

В.А.Якубчык 1921 г.н.).

Навуковае выданне

Зайка Алесь
Мікратапаніміка Ївацэвіччыны

Рэдактары
Марыя Кавальчук, Зьміцер Санько

Карэктары
Віталь Зайка, Эдуард Цярлецкі

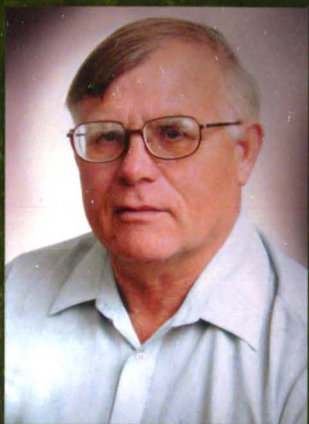
Тэхнічны рэдактар
Алесь Дрыбін

Мастак
Віталь Катовіч

Кампутарны набор
Антаніна Зайка, Ганна Хаванская

Шыхтаванне
Уладзя Бурымская

Падпісана ў друк 26.06.18. Фармат 60×90 ¹/₁₆. Папера афсетная. Гарнітура School.
Ум. друк. арк. 14,25. Ул.-выд. арк. 13,5. Наклад 150 паасобнікаў. Замова № 11.
Выдавец і паліграфічнае выкананне: НВК «Тэхналогія». Пасведчанне аб дзяржаўнай
рэгістрацыі № 1/379 ад 01.07.2014. Вул. Ляўкова, 19, оф. 2н. 220007, Мінск.
e-mail: technalohija@gmail.com. www.tn.by.

*Алесь Зайка — спецыяліст у галіне
лакальнай этналогіі. Кола яго навуковых
зацікаўленняў уключае дыялекталогію,
фразеалогію, парэміялогію, мікратапаніміку,
фалькларыстыку і гісторыю сялібаў. Аўтар кніг
“Дыялектны слоўнік Косаўшчыны” (2011),
“Населеныя пункты Івацэвіччыны” (2012),
“Фразеалагічны слоўнік Косаўшчыны” (2014),
“Прыказкі і прымаўкі з Косаўшчыны” (2015).*

ISBN 978-985-458-293-1

9 789854 582931